

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lexicon Taciteum

Gerber, Arnold

Lipsiae, 1903

D

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2950)

cohortis). cf. 11, 37 s. b. 4, 12 neque spargi venenum in tres poterat egregia custodum fide. 30 subverterent potius iura quam custodes eorum amoverent. 11, 11 adfuisse infantiae eius dracones in modum custodum. 12, 21 custodibus circumdatus (Mithridates). 13, 24 amotis c. cf. demoveo a. 15, 46 gladiatores apud oppidum Praeneste temptata eruptione praesidio militis, qui custos adesset [Nipp. adest; Agricola aderat; Döderl. adsidet], coerciti sunt. 43 aqua privatorum licentia intercepta quo largior et pluribus locis in publicum flueret, custodes (Nero destinabat). β) *spec. de c. a marito coniugi posito* 11, 35 Titium Proculum, custodem a Silio Messalinae datum. b) ad *speculandum* i. q. aufpasser α) G 41 passim sine custode transeunt (sc. Hermunduri Danuvium). IV, 64 (Rhenum) clausuram Romani, ut inermes ac prope nudi sub custode et pretio coiremus (sc. Tencteri cum Agrippinensibus) cf. Her. et 65 sint transitus (Rheni) incustoditi, sed diurni et inermes. I, 87 (praetoriani), ducibus

consilium et custodes cf. consilium A. b. i. e. qui observarent duces, ne ab Othone desciscerent. Ruperti intell.: tutela ducum praetorianis commissa. III, 59 custodes a Vitellio additi (sc. Domitiano), quamquam se socios fugae promitterent, tamquam insidiantes timebantur. IV, 60 pactus praedam castrorum dat custodes, qui pecuniam calones sarcinas retentarent atque ipsos leves abeuntes prosequerentur. 3, 28 inditi (sc. legibus) custodes et lege Papia Popaea praemiis inducti, ut . . 4, 67 neque adpulerit (sc. Capreas) quisquam nisi gnaro custode (sc. a Tiberio in litore posito). 60 quas (voces) adpositi (a Seiano) custodes exceptas . . cum deferrent. 6, 19 circumiecti custodes et in maerorem cuiusque intenti. 14 Rubrio Fabato . . custodes additi. 11, 37 custos et exactor (sc. sumendae mortis) e libertis Euodus datur. 12, 46 digressu centurionis velut custode exsolutus praefectus. β) *spec. de captivi c.* IV, 56. 2, 68 Vonones . . corruptis custodibus effugere. 4, 45 proripuit se custodibus.

D

damnatio. 4, 19 imminentem damnationem voluntario fine praevertit. 6, 29 d. anteit. 13, 30 veneno d. anteit. 4, 35 si damnatio ingruit. 6, 18. 15, 35 cum d. instaret, se ipsi interfecere. 16, 8 appellato principe instantem d. frustrati. 6, 20 non damnatione *matris*, non *exitio fratrum rupta voce. 13, 43 non in ipso discrimine, non post damnationem fractus animo. 16, 23 tempus damnationi delectum, quo . . plur. 3, 31 quorum in pecuniam atque famam damnationibus et hasta saeviebat.

damno. A) de *iudice α) propr.* α) *absol.* I, 16 neque erat adhuc damnati principis exemplum. II, 10 mox damnatus est Faustus. IV, 40 damnatusque Publius et Sorani manibus satis factum. 85 auditus . . damnatusque . . respondit. 2, 50 Caesar postulavit damnari (sc. Appuleiam), si qua . . dixisset. 4, 15 ita reus cognito negotio damnatur. 29 post damnatum Libonem. 52 Pulchra et Furnius damnantur. 71 neptem Augustus convictam adulterii damnaverat proieceratque in insulam Trimerum. 6, 7 Minucius et Servaeus damnati indicibus accessere. 17 tot damnatis bonisque eorum divenditis. 18 raptus in curiam pariterque damnatus interfectusque *est. 30 damnatur atque urbe exigitur. 47 qua damnata. 11, 28 posse opprimi damnatam ante quam ream. 13, 42 reus . . damnatur. 43 equitum R. agmina damnata. 3, 22 damnandi officio. — A 19 officii . . potius non peccaturos praeponere (Agricola) quam damnare cum peccassent. — *damnatus, subst.* 4, 70 trahebatur damnatus. 16, 34 sors damnati. I, 4 clientes . . damnatorum et exulum. 3, 51 id vitae spatium damnatis prorogaretur. 6, 29 damnati publicatis bonis sepultura prohibebantur. 14, 45 iter, quo damnati ad poenam ducebantur. 15, 73 indicia confes-

sionesque damnatorum. 16, 14 vulgato eius indicio inter damnatos magis quam inter reos Anteius Ostoriusque habebantur. β) II, 86 tempore Neronis *falsi* damnatus (sc. lege Cornelia). 2, 55 Areo iudicio falsi damnatum cf. concedo in f. 1, 21 desertores ac rerum capitalium damnatos. 3, 70 accusante Anchario . . Cordus repetundarum damnatur. 14, 28 accusantibus Mauris repet. damnatur atque Italia exigitur. 46 damnatus . . repet. Bithynis interrogantibus. 4, 8 neque illos inbecillitatis damnandos. 12, 54 damnatus flagitiorum. 66 Locusta veneficii damnata. γ) IV, 45 Antonius Flamma accusantibus [Wurm; M om.] Cyrenensibus damnatur lege repetundarum, et exilio ob saevitiam. 13, 30 damnatus . . ob Sardiniam provinciam avare habitam. 16, 21 cf. x. δ) 4, 13 *de vi publica* damnatus. ε) 13, 15 damnata veneficii *nomine* Locusta ζ) I, 59 centuriones . . damnatos fidei *crimine*. η) IV, 45 cf. γ. 12, 22 damnatus et lege repetundarum Cadius Rufus accusantibus Bithynis. 13, 33 lege repet. damnatus est. 6, 38 cf. x. 14, 40 lege Cornelia damnatur. — 4, 42 (Caesar Aquiliam) quamquam . . consul designatus lege Iulia damnasset, exilio punivit i. q. damnandam censuisset. θ) IV, 44 ambo gravi *senatus consulto* damnati pulsique. 2, 55 cf. β. 15, 64 venenum, *quo *damnati publico Atheniensium iudicio extinguerentur. ι) IV, 45 *exilio* cf. γ. κ) 6, 38 lege eadem (i. e. maiestatis) extremum *ad supplicium* damnatus. 16, 21 ob probra . . ad mortem damnabatur. λ) 2, 67 accusatus in senatu . . damnatur, ut procul regno teneretur. μ) c. *dat. commodi* IV, 45 cf. γ. secundum M; Nipp. *retin.* b) *transl.* D 16 non enim . . inauditum et indefensum saeculum nostrum patiar hac vestra conspiratione damnari. — 16, 28 facilius perlaturos singula in-

crepantis vocem [Madvig; M increpatum; Nipp. increpantis convicium] quam nunc silentium perferrent omnia damnantis i. q. improbare.

B) de *accusatore* 3, 36 quam fraudis sub iudice damnasset i. e. perfecisset, ut damnaretur a iudice.

damnum. a) in *univ.* α) II, 56 *tanta pedum equitumque vis damnaeque et iniuriae aegre tolerabantur. III, 53 maiore damno, plurium urbium excidiis veteres civium discordias rei p. stetisse. 2, 26 eorum quoque meminisset quae venti et fluctus, nulla ducis culpa, gravia tamen et saeva d. intulissent. 3, 52 num coercitio (sc. cupidinum) plus damni in rem p. ferret. 2, 26 addidit munificentiam Caesar, quantum quis (militum) damni professus erat, exsolvendo. 47 Magnetes a Sipylo proximi (sc. Sardinia) damno ac remedio habiti. 11, 20 at legionibus cum damno labor: an gesundheit und kleidung Nipp. de *igne* II, 66 relictis passim ignibus pars Taurinae coloniae ambusta, quod damnum, ut pleraque belli mala, maioribus aliarum urbium *cladibus* oblitteratum. 3, 72 laudibus Scianum extulit, tamquam labore vigilantiaeque eius tanta vis (sc. incendii) unum intra damnum (i. e. theatri Pompei) stetisset. 6, 45 quod damnum (i. e. deustam partem circi) Caesar ad gloriam vertit. β) c. *gen.* I, 53 civitates atrocibus edictis aut damno finium Galba perculerat. III, 30 ignes inferri . . aedificiis rubet, si damno rerum suarum Cremonenses ad mutandam fidem traherentur. 2, 5 militem . . damno armorum adfici. — 14, 33 unius oppidi damno servare universa statuit i. e. aufopferung. — D 27 iudicium animi citra damnum adfectus proferre. 3, 58 nullo sacrorum d. ef. creto.

b) in *re milit.* α) A 41 ita cum damna damnis continuarentur atque omnis annus funeribus et *cladibus* insigniretur, posebatur . . dux Agricola. G 37 multa in vicem d. (sc. fuere, accepta sunt). 15, 27 Vologesen melius societate R. quam d. mutuis genti Parthorum consularum. IV, 79 quae modica sed crebra d. famam victoriae nuper partae lacerabant. V, 11 crebra pro portis proelia serebant, donec adsiduis d. intra moenia pellerentur. IV, 28 detrusos redintegrare certamen iubet, superante multitudine et facili damno (i. e. d. facile tolerabatur). 2, 85 si ob gravitatem caeli interissent, vile d. 12, 39 effugere hostes tenui damno, quia inclinabat dies. 45 frustra vel cum damno temptatis munitionibus. 14, 24 nullis ex proelio d. 4, 74 dissimulante Tiberio damna, ne cui bellum permitteret. 12, 40 Silures id quoque damnum intulerant. — II, 27 haud perinde id d. Vitellianos in metum compulit quam ad modestiam composuit. IV, 79 cf. supra. β) c. *gen.* A 22 (hostes) soliti plerumque damna aestatis hibernis eventibus pensare. — 13, 36 congressus cum hoste funditur et damno eius exteriti . . in castra rediere. 16, 28 victorias sine d. exercituum cf. displiceo.

daps. 14, 22, 9 cf. discumbo.

de. *Collocatio.* D 2, 4 eaque de re. (Deque legitur 13, 28, 11.) 6, 12, 3. 15, 22, 2 ea de re. IV, 26, 5 eademque de causa. 48, 2 ea de caede.

6, 32, 16 eo de homine. 1, 9, 1 ipso de Augusto. 11, 10, 12 illis de gentibus. 6, 7, 18 quaque de re. 15, 56, 2 qua de re. 6, 8, 18 quibus de causis. 4, 62, 20 diversa de causa. 13, 9, 7 priore de causa. 2, 38, 10 aliis de rebus. 4, 40, 20 omnibusque de rebus. II, 91, 12 parvis de rebus. 52, 3 adverso de proelio. 3, 62, 14 tribus *de delubris. — 4, 1, 6. 11, 5, 8 cuius de potentia. 12, 12, 7 quorum de sententia cf. 6, 27, 14. 13, 1, 4 de cuius . . — 12, 14, 16 *Arsacis* de gente.

Significatio. A) vi *locali* a) 13, 24, 6. 14, 12, 11 de caelo tangi cf. caelum a. — [III, 29, 4 cum . . superiacta tela de testudine laborentur: Halm, Her.; M, Nipp. om. de; Ritter 'de lab.' aut 'de test.']. b) α) III, 64, 6 ne Antonio Varoque de gloria *concederet*. 68, 4 R. principem . . per populum, per urbem *exire* de imperio cf. 69, 1 *eiurare* imperium. β) II, 84, 11 Mucianus bellum iuvat, largus privatim, quod avidus de re p. *sumeret*. 14, 60, 7 actae ob id de ancillis *quaestiones*. — II, 62, 10 de potestate nihil *detraheret*. 6, 25, 3 nihil de saevitia *remittebatur*. — II, 72, 10 *sumptum* de eo supplicium in servilem modum. 13, 22, 5 de Atimeto supplicium *sumptum*. — 1, 37, 7 fisci de imperatore *rapti* i. e. ex eius domo. — 11, 10, 12 nec cuiquam ante *Arsacidarum* tributa illis de gentibus *parta*. 2, 41, 7 Germanicus Caesar . . *triumphavit* de Cheruscis . . *13, 32, 6 quem *ocasse* de Britannis rettuli. IV, 4, 9 Muciano *triumphalia* de bello civium data. 4, 44, 2 Lentulo super . . triumphalia de Getis gloriae fuerat . . paupertas. 2, 49, 7 (Dulius) *triumphum* navalem de Poenis meruit. 12, 20, 13 triumphos de populis regnisque integris acquiri. 15, 18, 1 Romae *tropaea* de Parthis arcusque sistebantur.

B) (Vi *temporali* non legitur.) — a) 1, 15, 8 ederent ludos, qui *de nomine* Augusti . . Augustales vocarentur. 6, 34, 11 multa de nomine eius et oraculum Phixi celebrant i. e. m. quae ex eo nomen traxere. b) 12, 14, 16 ille non propinquum neque *Arsacis* de gente, sed alienigenam . . increpans. c) de *genere*, quo quid referendum est *D 21, 3 nec unum de populo Canuti aut Atti . . V, 4, 15 honorem eum Saturno haberi . . quod de septem sideribus . . praecipua potentia stella Saturni feratur. d) i. q. *secundum* 1, 48, 11 illi . . de *sententia* legati statuunt tempus, quo . . 12, 12, 7 exitis quorum de sententia petitus rex. e) *sensu causali* α) IV, 26, 5. 4, 62, 20 eadem, diversa de causa. 6, 8, 18 quibus de causis cf. causa A. e. β) cum verbo *damnandi* 4, 13, 6 Vibius Serenus . . de vi publica damnatus. [3, 38, 3 postulare repetundis; M; Nipp. de r.; sed cf. Draeg.] γ) e. verbo *metuendi* 15, 21, 4 *trepidabant* gentes de aestimatione singulorum. δ) c. verbis *mittendi, eundi* et subst. eiusdem notionis (Alii haec exempla ad classem, quae statim sequitur, referunt. Inest vis 'propter' et 'quod attinet ad'). 1, 22, 7 (fratrem) *missum* ad vos . . de communibus commodis. 74, 23 de pecuniis repetundis ad recipiendos *itum* est. 2, 38, 10 cum aliis de rebus *convenerint* patres. 13, 9, 7 priore de causa (cf. p. 158 B. e.) *adito* rege. — 4, 43, 2 *auditae* Lacedaemoniorum et Messeniorum *lega-*

tiones de iure templi Dianae. 15, 27, 3 venientes Tiridatis Vologesisque de pace *legatos* haud asperratus. — Ad hanc classem referamus locum varie explicatum 15, 54, 15 Milichum monet, sive gnarum . . seu nescium et tunc primum arreptis suspicionibus, ut plerique tradidere de consequentibus cf. consequor: quae verba e. g. Duebner sic intellegit 'ex iis, quae continuo comitabantur ac sequebantur facinus hoc colligentes', sed alii aliter. f) 1) coniungitur cum *verbis* α) *dicendi*, *sentiendi*, *deliberandi*, sim. 2, 22, 4. 3, 16, 26. 34, 26 *addidit* pauca Drusus de matrimonio suo. 54, 17 quantum istud est de quo aediles *admonent*. 13, 41, 23 Cassius de ceteris honoribus *adsensus*. A 13, 10. I, 12, 6. 39, 8. 78, 8. II, 1, 21. III, 65, 10. IV, 59, 2. 6, 46, 5. 11, 23, 1. 15, 50, 19 de tempore ac loco caedis *agitant*. 1, 8, 1. 25, 11. 77, 5. 2, 85, 11. 4, 21, 1. 30, 7. 40, 9. 13, 26, 1 *actum* in senatu de fraudibus libertorum. II, 30, 1. 52, 3. III, 69, 6. 2, 82, 15 negotiatores . . laetiora de valetudine eius *attulere*. I, 42, 1. III, 23, 10 de facto haud *ambigitur*. II, 32, 2. IV, 6, 11. 2, 50, 8 interrogatus a consule, quid de iis *censeret* quae de matre eius locuta secus argueretur. 15, 20, 7 de reo censuerat provincia Creta depellendum cf. Draeg. 16, 14, 14. 17, 23 quae *composita* credebantur de Crispino, quia interfectus erat, de Ceriali, ut interficeretur. D 42, 4 de iis rursus *conferemus*. 14, 59, 16 literas misit de caede Sullae Plantique haud *confessus*. 6, 28, 4 de quibus *congruunt*. II, 97, 13 de imperio utriusque *coniectabant*. 6, 27, 14 M. Lepidus, de cuius moderatione atque sapientia in prioribus libris satis *conlocari*. 1, 13, 9 de prioribus *consentitur*. G 11, 1 (bis). 22, 7 et 9. 1, 8, 11. 36, 1. 4, 39, 12. 11, 25, 14. 12, 66, 4 de genere veneni *consultavit*. G 34, 12. I, 34, 4. II, 60, 10. 83, 4. 14, 8, 19 nihil se de filio *credere*. III, 50, 15 de summa rerum *cunctantes*. 16, 20, 7 quaedam de Tigellino criminose *detulerat*. D 41, 16 eum de re p. . . multi *deliberent*. 5, 34. 19, 26. 23, 27. 30, 29. 31, 10. 37, 17 et 18. 42, 2. G 38, 1. 2, 50, 7 si qua de Augusto inreligiose *disisset*. D 31, 5 *disputatur* de (ter). 31, 7 et *8. IV, 40, 1. 1, 6, 3. 11, 2. 2, 43, 1. 3, 25, 7. 40, 10. 4, 16, 1. 68, 14 honora de Germanico . . *disserebat*. De *13, 21, 26 cf. dissero. 38, 11 *dissertare* cf. consulo A. a. II, 39, 10. 68, 20. IV, 56, 1. 2, 65, 6. 6, 40, 18. 46, 1. 18, 20, 10. 15, 25, 7 nec *dubitatum* de bello. II, 91, 3 de caerimoniis publicis *edixit*. D 1, 8 ut aut de ingeniis nostris male *existimandum* sit . . aut de iudiciis. IV, 48, 2 ea de caede quam verissime *expediam*. D 7, 1. 15, 56, 6 de Pisone primum *fatetur*. IV, 54, 7 paria de Britannia *fingerantur*. 1, 81, 1 de comitiis . . vix quicquam *firmare* ausim. 10, 31 quaedam de habitu cultuque et institutis eius *iceerat*. IV, 44, 1 *inchoante* Caesare de abolendo dolore iraque et priorum temporum necessitatibus. 11, 22, 4 de se non *infitiatus*. D 8, 1. 10, 7. 17, 6. 27, 11. 28, 10. 34, 27. 37, 32. 40, 7. II, 47, 16. III, 63, 13. 76, 9. *IV, 3, 19. 2, 50, 9. 82, 6. 6, 7, 18 quaque de re *locuti*. 1, 52, 5. 3, 75, 3. 4, 1, 6. 43, 17. 55, 5. 6, 32, 16. 47, 9. 11, 5, 8 cuius de potentia *et exitio in tempore *memorabo*. II,

85, 5 proturbatis qui de Othone *nuntiabant*. 1, 26, 2 et 3. 15, 26, 11. 16, 30, 2 *orditur* de amicitia Rubellii. D 28, 12 si prius de severitate . . pauca *praedixerero* cf. circa B. b. y. 20, 1. I, 14, 6. 3, 68, 5. 12, 22, 5. 13, 4, 2. 15, 29, 2 de nobilitate generis multum *praefatus*. III, 9, 22 de exitu . . *praesumpsero*. 4, 35, 3 sine obrectatore fuit *prodere* de iis, quos . . 11, 21, 1 de origine Curtii . . neque falsa *prompserim* et vera exequi pudet. II, 47, 18. 1, 6, 7. 3, 31, 9. 6, 5, 5. 16, 17, 20 de iniquitate exitii *querens*. I, 59, 7. IV, 40, 4. 1, 52, 5. 3, 25, 1. 34, 2. 56, 13. 4, 14, 10. 21, 12. 5, 8, 1. 6, 12, 2. 12, 53, 1. 61, 1. 13, 1, 14. 41, 21. 15, 22, 2. 50, 10. 54, 6. 16, 19, 6. 21, 4 senatu egressus est, cum de Agrippina *referretur*. 18, 1 de C. Petronio pauca supra *repetenda* sunt. III, 52, 14 de festinatione Primi ac Vari sinistre et Muciano volentia *rescripsere*. 2, 58, 6 de societate Romanorum Parthorumque magnifice, de . . *respondit*. 1, 67, 9. 12, 22, 8 de Gaii Caesaris nuptiis consulto *reticebat*. IV, 32, 3. 14, 49, 6. 16, 22, 28 nihil ipse de Thrasea *scripsere*. 11, 4, 14 cum idem de admissis Pop-paeae *sentiam* quod omnes. 13, 49, 6 de bello aut pace, de . . *suaderet dissuaderetve* cf. p. 128 v. 3, 71, 8 quoniam de religionibus *tractabatur*. III, 54, 23. 1, 1, 14. 6, 28, 7 de numero annorum varia *traduntur*. 2, 65, 5. 14, 43, 19 quia de paterna pecunia *transegerat*. 15, 21, 2 quid de cuiusque obsequio *videretur* referrent. 3, 69, 7 non sibi ignara quae de Silano *vulgabantur*. — III, 13, 6 omnia de Vitellio in deterius *sc. refert*. 38, 6 praecipuum honore Iunium Blaesium *nuntiatur*; cetera in maius, de apparatu et solutis in lasciviam animis. 3, 62, 14 exim Cyprii tribus de [M om.; Bezenberger add.] delubris *sc. exposuere*. 4, 9, 4 ad . . totiens inrisa *revolutus*, de reddenda re p. . , vero quoque . . fidem dempsit. 16, 26, 1 qui opperendum domui censebant, de ipso Thrasea eadem *sc. disserebant* cf. 25, 4. β) c. verbis *interrogandi* II, 4, 3. 91, 12. 1, 7, 13. 4, 40, 20 te . . omnibus de rebus *consultant*. 16, 30, 9 *consultaverat* de incolumitate domus. II, 4, 4. 3, 22, 14 servos . . *interrogari* passus est de iis quae . . γ) c. verbis *audiendi* G 27, 9. III, 38, 2 (mors) de qua sic *accepimus*. 6, 25, 1 cum de Agrippina *auditum* (sc. est). δ) c. verbis *quaerendi et statuendi* 3, 12, 28 apud senatum . . de morte eius *anquiritur*. 2, 50, 5. 6, 16, 3 (lex Caesaris) qua de modo credendi . . *cavetur*. 15, 14, 3 quid de Armenia *cernerent*. 13, 32, 8 de capite fama que coniugis *cognovit*. 1, 77, 11. 3, 32, 10 de Africa *decretum* ut Caesar legeret cui mandanda foret. 16, 34, 6 de natura animae . . *inquirebat*. 2, 79, 6 praetor, qui de beneficiis *quaereret*. 15, 32, 4 lex Roscia nihil nisi de quattuordecim ordinibus *sanxit*. 2, 85, 10. 6, 7, 1. 29, 5. 12, 54, 19. 13, 28, 11. 15, 14, 4. 16, 9, 2 de Lepida Caesar *statueret*. ε) c. verbis *certandi*, sim. I, 24, 9 de parte finium cum vicino *ambigere*. 12, 60, 13 de eo (iure) . . *bellarent*. A 5, 11 (bis). 26, 9. I, 15, 8. 50, 13. II, 47, 7. III, 70, 20. IV, 61, 7. 2, 86, 5. 12, 22, 2. 60, 9. 14, 61, 11. 15, 1, 21 de alienis *certare*. G 24, 8 extremo . . iactu de libertate ac de corpore *contendant*. A 41, 9 nec iam de limite imperii et ripa, sed de hibernis

legionum et possessione *dubitatum* i. q. ambigue certatum. II, 38, 11 et numquam postea nisi de principatu *quaesitum* i. q. certatum. 41, 9 legiones de ordine agminis *sortiuntur*. — 2) *coniungitur cum substantivis* 13, 34, 10 prolatum . . de obtinenda Armenia *bellum*. 2, 51, 1 de praetore . . subrogando *certamen* incessit. 1, 72, 12. 4, 42, 1 habita . . de Votieno . . *cognicio*. II, 81, 11 *consilium* de summa rerum Beryti habitum. G 10, 8 nulla de eadem re . . *consultatio*. 2, 32, 11. 6, 12, 3. 12, 52, 9 de mathematicis Italia pellendis factum *senatus consultum*. I, 14, 10. 50, 21. *IV, 40, 16. 51, 9. 6, 32, 16 eo de homine haud sum ignarus *sinistram* in urbe *famam*, pleraque foeda memorari. 1, 44, 8 (legatus) qui *iudicium* et poenas de singulis . . exercuit. 12, 12 addidit *laudem* de Augusto. 13, 44, 23 *lege* de sicariis condemnatur. 3, 68, 2 *libellos* divi Augusti de Voleso Messalla . . recitari iubet. 59, 3 dilata *notione* de iure flaminis. I, 50, 3. 64, 1. II, 1, 14 certos *nuntios* accepit de interitu Galbae cf. III, 36, 9 de Caecina adfertur . . dolor i. q. nuntius doloris plenus. [II, 99, 1 Freudenberg, Halm non recte inserunt de]. 14, 22, 1 sidus cometes effulsit, de quo vulgi *opinio* est *tamquam* mutationem regis portendat cf. Draeg. II, 90, 2. 12, 11, 2 incipit *orationem* Caesar de fastigio R. V, 5, 16 eadem cura et de infernis *persuasio*, caelestium contra (sc. est). 6, 20, 8 *praesagium* Tiberii de Servio Galba. D 25, 5 mihi de vocabulo *pugna* non est. 3, 58, 6 nulla de eo *populi scita*. D 2, 4. I, 17, 4. 23, 7. 1, 9, 1. 74, 10. 15, 56, 2 interrogantur, quisnam is *sermo*, qua de re fuisset. III, 54, 5 mirum apud ipsum de bello *silentium* (sc. erat). D 20, 3 quis de exceptione et formula perpetietur illa *immensa volumina*? — 3) *coniungitur cum adiectivis* I, 14, 2 quamquam nihil adhuc de Vitellio *certum* (sc. erat). 67, 3 Helvetii . . de caede Galbae *ignari*. 74, 14 (epistulae) de viribus partium *magnificas* et concordiam offerentes i. q. *magniloquas*. IV, 84, 17 haec de origine et adventu dei *celeberrima*. — Huc referenda sunt exempla eodem sensu quo *quod pertinet ad* a) I, 41, 12 de percussore non satis *constat*. III, 32, 4 vocatos . . *adloquitur*, magnifice victores, victos elementer, de Cremona in neutrum. I, 64, 18. 12, 65, 7 ita de se *meritum* Caesarem. 4, 41, 1 Seianus non iam de matrimonio, sed altius *metuens*. 6, 8, 29 de amicitia et officiis idem finis et te, Caesar, et nos *absolverit*. 15, 1, 15 iam de Armenia concessum. 16, 11, 4 nepotibus de reliquo *consulere*. β) A 25, 15 maiore fama, uti *mos* est de ignotis. 3, 69, 8 multos in provinciis contra quam *spes* aut *metus* de illis fuerit egisse. γ) IV, 40, 7 patres utrumque iussere: de Pisone *irritum* fuit. 16, 2, 12. 25, 3 *securos* esse de constantia eius.

dea. a) 6, 6, 4 di me deaeque peius perdant. — G 8, 11 (feminas) facere deas cf. adulatio. IV, 61, 11 (Germani feminas) arbitrantur deas. b) de certis deabus: Nerthus G 40, 10 et 15. Mater deum G 45, 10 deae cultor. Paphia Venus II, 2, 11 forma deae. 3, 2 et 3 d. conceptam mari. 3, 13 cf. ambitus a. a. 4, 7 cf. aduuo. Luna 1, 28, 5 cf. claritudo. Fortuna 3,

71, 3 delubra eius deae multa in urbe, nullum tamen tali cognomento erat (sc. equestris). Iuno 15, 44, 5 templum et simulacrum deae.

debello. a) A 26 debellatum illa victoria foret. III, 19. 12, 38 quasi debellatum foret. V, 18 debellatum eo die foret, si . . [II, 40 cf. bello a.] b) A 24 legione una et modicis auxiliis debellari obtinerique *Hiberniam* posse. 34 hi sunt quos . . clamore debellastis. 2, 22 debellatis inter Rhenum Albimque nationibus.

debeo. transl. a) c. inf. IV, 7 quorum accusatores etiam si puniri non oporteat, ostentari non debere. 85 si . . salus Galliarum in discrimine verteretur, debuisse Caesarem in acie stare: Caminefates . . minoribus ducibus *delegandos*. 3, 70 non enim debere eripi patribus vim statuendi neque tantum maleficium impune *habendum*. 13, 27 paucorum culpam ipsis exitiosam esse debere, nihil universorum iuri *derogandum*. — D 24 tuum . . promissum immutasse non debet. 26 quod vix auditu fas esse debeat [Muret, Nipp. debebat]. 31 qui quasdam artes haurire, omnes *libere* debet. II, 76 omnes . . aestimare debent cf. p. 124. 1, 46 ire ipsum et opponere maiestatem imperatoriam debuisse cessuris. 62 neque imperatorem . . adtrectare feralia debuisse. 3, 16 neque tamen occulere debui narratum ab iis. 14, 53 muneribus tuis obniti non debui. 13, 36 qui subsidium ferre debuerant, . . rediere. b) *cui quid* D 3 leges . . quid Maternus sibi debuerit cf. com. crit. V, 26 factio venia cf. defendo b. a. *debitus* 3, 5 Germanico ne solitos quidem et cuiuscumque nobili debitos honores contigisse.

debilis. a) *propr.* 13, 14 *debilis Burrus . . trunca scilicet manu. b) *trsl.* IV, 62 ingenio debilior cf. dirus b. a.

debilitas. *propr.* I, 9 legatum . . senecta ac debilitate pedum invalidum. IV, 81 d. (sc. manus) cf. caecitas.

debilito. a) *propr.* 4, 63 cf. casus C. b. a. b) *trsl.* α) III, 64 ipsum Vitellium ne prosperis quidem parem, adeo ruentibus debilitatum. β) D 39 debilitatur ac frangitur eloquentia cf. campus B. 3, 67 qui (metus) exercitam quoque eloquentiam debilitat.

debitor. *propr.* 6, 17 cf. caveo B. b.

decedo. a) *propr.* α) 2, 70 iussum (sc. Pisonem) provincia decedere. β) 12, 35 decedere barbari in iuga montium. 4, 24 *rem* R. aliis quoque ab nationibus lacerari eoque paulatim Africa decedere. 13, 54 Frisios decedere agris iussit. 15, 14 placuit . . decedere omnem militem finibus Armeniorum. — 1, 38 si quis agmine decessisset, pro deserto fore. 11, 18 agmine. γ) 3, 31 quod *sibi* inter spectacula gladiatorum loco non decessisset. b) *trsl.* α) 12, 46 Hiberi obsidio decedant ex postulat. — 14, 49 sententia cf. aut p. 129 extr. β) 15, 16 decesserat certamen virtutis et ambitio gloriae. 44 non ope humana, non largitionibus principis aut deum placamentis decedebat infamia, quin iussum incendium crederetur. — c. *dat.* 15, 20 nobis opinio cf. derogo.

decem. IV, 52 d. haud amplius dierum frumentum. 3, 17. 6, 49. 14, 17 in d. annos. A 37 caesa hostium ad d. milia. III, 60. 2, 18. 12, 17

d. milia. 14, 34 d. ferme milia armatorum erant. G 37 ducenti ferme et d. anni cf. computo. II, 58 d. novem cohortes [Bach d. et n. cf. Sirker Formenl. § 47]. 13, 6 princeps vix septem d. annos egressus [recte M; Halm, al. septemdecim cf. Neue II, 150].

decemvir. 3, 27 creati d.

decemvralis. 1, 1 d. potestas.

deceo. a) *propr.* 13, 45 velata parte oris .. quia sic decebat i. e. es ihr so gut stand. b) *trsl.* α) 13, 3 Augusto prompta ac profluens quaeque deceret principem eloquentia fuit. β) III, 66 ut censuram patris .. deceret cf. consulatus. γ) D 14 ut poetas defendi decebat, audentior .. oratio. 27 *nec iam vos offendi decebit. 3, 39 neque aciem aut proelium dici decuerit, in quo .. 15, 67 nec minus nosci decebat militaris viri sensus incomptos. — 16, 26 ipse, an venire in senatum deceret, meditationi suae reliquit. *decens* A 44 (habitus Agricola) decentior quam sublimior fuit.

decerno. A) a) A 33, 24 iam pridem mihi decretum est neque exercitus neque ducis terga tuta esse i. q. plane mihi persuasum est. b) α) in *re iudiciaria* 4, 43, 14 Philippum .. ex vero *statuisse*: idem regis Antigoni .. *iudicium*; sic Milesios permissio publice arbitrio, postremo .. praetorem Achaiae decrevisse. β) de *senatu Romano* 1) de *singulis* 2, 32, 9 dona Iovi, Marti, Concordiae, utque .. dies festus haberetur, L. Piso et Gallus Asinius et .. decrevere. 15, 74, 13 templum Neroni .. poneretur. quod quidem ille decernebat tamquam mortale fastigium egresso. 2) de *toto senatu* 14, 49, 11 poenam *statui* par fuisse. ceterum se, qui severitatem decernentium impediturus fuerit, moderationem non prohibere: *statuerent* ut vellent. — A 40, 3 triumphalia ornamenta .. decerni in senatu iubet (Domitianus) cf. cumulo A. 1, 72, 1 decreta eo anno triumphalia insignia A. Caecinae, .. *ob res* .. gestas. 2, 52, 25 decrevere patres triumphalia insignia. 4, 46, 1 decreta triumphali insignia Poppaeo Sabino contusis Thraecum gentibus. 1, 55, 1 decernitur Germanico triumphus. 2, 26, 7 rediret ad decretum triumphum. 12, 28, 7 decretus Pomponio triumphalis honos. 11, 4, 11 sestertium quinquedeciens et insignia praeturae Crispino decreta. 38, 11 decreta Narcisso quaestoria insignia. 12, 21, 8 consularia insignia Ciloni, Aquilae praetoria decernuntur. I, 47, 3 decernitur Othoni tribunicia potestas et nomen Augusti et omnes principum honores. IV, 3, 21 ipsi consulatus cum Tito filio, praetura Domitiano et consulare imperium decernuntur. 1, 10, 33. 5, 2, 5. 12, 69, 11 cf. caelestis A. b. γ. 1, 73, 10 decretum (esse) patri suo caelum. 16, 21, 11 deum honores Poppaeae decernuntur. 13, 2, 15 consecratio cf. *infra*. 3, 59, 3 cf. caerimonia b. 47, 8 decrevere patres vota pro reditu eius supplicationesque et alia decora. 64, 8 supplicia dis ludique magni ab senatu decernuntur. 14, 12, 1 miro certamine procerum decernuntur supplicationes .. utque .. celebrarentur; .. *statuerentur*; dies .. esset. 59, 19 decretae *eo nomine* supplicationes, utque .. IV, 39, 3 in senatu .. regibus laudes gratesque decretae. 2, 83, 2 honores .. reperti

decretique (sc. Germanico): *ut caneretur*; sedes .. *statuerentur*; .. *praeciret, neve* .. 5, 2, 4 honores *memoriae* eius (cf. *infra* 4, 9, 6) ab senatu large decretos quasi per modestiam imminuit. 6, 45, 12 pro ingenio cuiusque quaesiti decretique in principem honores. 4, 15, 6 quamquam novo homini censorium funus, effigiem .. publica pecunia patres decrevere. 13, 41, 22 *ob haec* .. statuatae et arcus et continui consulatus principi, *utque* .., aliaque in eandem formam decernuntur. 15, 18, 2 Romae tropaea .. arcusque .. *sistebantur*, decreta ab senatu .. 23, 8 templum Fecunditati et certamen .. decretum, *utque* .. locarentur, ludicrum .. *ederetur*. 14, 64, 12 *dona ob haec* templis decreta. 15, 74, 1 tum [decreta] *dona* et grates deis decernuntur, .. *utque* .. celebraretur mensisque .. *acciperet*; templum .. *exstrueretur*. 1, 15, 9 decreta pecunia ex aerario, *utque* .. *uterentur*. 4, 16, 18 decretum Corneliae virgini .. sestertium vicens, et .. *ut* .. *consideret*. 6, 47, 4 qua damnata cum praemium accusatori decerneretur, .. 4, 70, 4 (Caesar) ultionem .. *poscebat*. nec mora quin decerneretur. 6, 48, 2 Carsidius .. *ut* in insulam deportaretur, Pontius .. *amitteret* ordinem senatorium, et eadem poenae in Laelium Balbum decernuntur. 3, 17 et summum supplicium decernebatur, ni .. 14, 45, 4 praevaluit pars quae supplicium decernebat. 48, 19 (leges), *quibus* sine iudicium saevitia et temporum infamia supplicia decernerentur. 5, 5, 5 non quidem extrema decernerent, sed .. 16, 9, 1 consulto senatus Cassio et Silano exilia decernuntur: de Lepida Caesar *statueret*. 14, 43, 13 decernite hercule inopitatem. — II, 55, 9 in senatu cuncta .. *statim* decernuntur (sc. Vitellio). IV, 3, 12 senatus cuncta principibus solita Vespasiano decernit. 1, 77, 12 *de modo* lucaris et *adversus* lasciviam factorum multa decernuntur. 3, 29, 5 praetendebat sibi atque fratri decreta eadem. 4, 4, 2 quae fratri eius Neroni decreverat senatus repetita. 9, 6 *memoriae* Drusi eadem quae in Germanicum decernuntur. 6, 12, 13 quod a maioribus quoque decretum erat. 16, 26, 8 relinqueret incertum quid viso Thrasea reo decreturi patres fuerint. — 2, 64, 2 decrevere patres *ut* .. *ovantes* urbem introirent. 3, 32, 10 *de Africa* decretum *ut* Caesar legeret cui mandanda foret. 6, 25, 13 actae *ob id* grates decretumque *ut* .. *sacraretur*. 16, 11, 15 accusati post sepulturam decretumque *ut* *more* maiorum punirentur. 2, 33, 3 decretumque *ne* .. *fierent, ne* .. — 1, 14, 7 *ne licetorem* quidem ei (Liviae) decerni passus est (Tiberius). 13, 2, 15 decreti et a senatu (sc. Agrippinae) duo lictores, flamonium Claudiale, simul Claudio censorium funus et mox consecratio. γ) 1, 19, 10 (*militibus*) decernerent legatos. 4, 15, 14 *ob* quam ultionem, et quia .. *vindicatum* erat, decrevere *Asiae urbes* templum Tiberio matricae eius ac senatui. 15, 21, 6 quo modo ad nutum alicuius (sc. ex provincialibus) grates, ita promptius accusatio decernitur (sc. a *provincialibus*). decernaturque (sc. *accusatio*) ..

B) decernere bello et armis V, 1, 17 (Titus) paratus decernere. — **decretum.** a) de *senatu*

Romano 12, 7, 5 Claudius . . senatum ingressus decretum postulat, quo . . statuerentur. 3, 31, 15 (maiores) qui iuventutis inreverentiam *gravis* decretis notavissent. 2, 85, 1 *gravis* *senatus* decretis libido feminarum coercita cautumque, ne . . 3, 37, 3 auctore principe ac decreto s. puniti. 4, 16, 11 medendum s. decreto aut lege. 44, 16 ossa tumulo . . inlata *per* decretum s. 6, 11, 16 publico funere *ex* decreto s. celebratus est. 14, 43, 3 cum contra instituta et leges maiorum *nova* s. decreta postularentur. 49, 6 consules perficere decretum s. non ausi. 1, 10, 5 ubi decreto *patrum* fasces et ius praetoris invaserit, . . 2, 43, 4 tunc decreto p. permissae Germanico provinciae . . maiusque imperium. 3, 51, 8 factum senatus consultum, ne decreta p. ante diem *decimum [Lipsius suppl.] ad aerarium deferrentur. b) 3, 62, 6 dictatoris *Caesaris* ob . . merita et recens divi *Augusti* decretum pontulere. 71, 10 Caesar recitavit decretum *pontificum*, . . ut . . 12, 60, 6 d. *equestrium* in Aegypto cf. constituo B. c. β. 3, 60, 14 senatus . . sociorum pacta, *regum* . . decreta . . introspectit. 4, 14, 3 Samii decreto *Amphictyonum* nitebantur. 55, 16 Sardiani decretum *Etruriae* recitavere.

decerto. In *re milit.* II, 33 Otho pronus ad decertandum. 15, 7 Parthus hostis missilibus *telis* decertat.

decessor. A 7, 12.

decessus. De IV, 39 cf. discessus.

decido. a) *propr.* 12, 47 qui ea vincla admovebat, decidisse simulans genua Mithridatis invadit. 'Decid.' sc. *vincla* (Böttich., Watther, al.) vel *se* (Roth, Louandre, al.). 13, 35 manus truncis *brachiis*. b) *trsl.* 3, 59 huc decidisse cuncta, ut . .

decido. *propr.* G 10 virgam . . *arbori* decisam. 4, 51 decisa robora iacere. 12, 14 auribus decisis.

deciens. 1, 75 deciens sestertium largitus est. 11, 4 adiecit . . sestertium d. 2, 37 inlectus . . liberalitate d. sestertii. 86 cf. dos. [Ritt., Nipp., omnibus locis 'decies'.]

decimanus, decimus cf. decum-.

decipio. I, 64 quo incautior deciperetur cf. criminatio. III, 2 legiones deceptae magis quam vietae. 70 ad decipiendos tot illustres viros. — c. *abl.* III, 70 quem perfidia deceperit. 2, 46 quoniam . . legiones et ducem fraudis ignarum perfidia deceperit. 1, 10 Pompeium imagine pacis, Lepidum specie amicitiae deceptos.

declamatio. D 35 materiae abhorrenti a veritate declamatio quoque adhibeatur.

declamatorius. D 14 non forensibus tantum negotiis et declamatorio studio ingenia vestra exercetis.

declamo. D 31 in rhetorum scholis declamarent.

declino. A) *propr.* a) *intra.* IV, 29 neque ferendi neque declinandi providentia (sc. militibus). b) *trs.* α) 6, 15 patriam cf. ambio. β) III, 84 dilapsis etiam infimis servitiorum aut occursum eius declinantibus. B) *trsl.* a) *intra.* 14, 56 si qua in parte lubricum adolescentiae nostrae declinat (sc. a via virtutis), revocas. b) *trs.* IV, 41 societate culpae invidiam decli-

navit. 6, 51 impudicitiam uxoris tolerans aut declinans. — *verbis* 13, 4 formam futuri principatus praescripsit (Nero), ea maxime declinans, quorum recens flagrabat invidia i. q. abweisend, sich lossagend. 15, 26 adversa *in* inscitiam Paeti declinans i. q. transferens a se in P.

decoquo. 13, 15 decoquitur virus.

decor. a) i. q. *würde* I, 71 dilatae voluptates, . . et cuncta ad decorem imperii composita. 2, 58 Germanicus . . de adventu regis et cultu sui cum decore ac modestia respondit. b) *anmuth, grazie* α) G 24 paravit ars (saltandi) decorem cf. ars C. a. I, 7 imperatores forma (wohlgestalt) ac decore corporis (comparare). II, 1 augebat famam ipsius Titi ingenium . . decor oris cum quadam maiestate. IV, 83 oblatum per quietem decore eximio et maiore quam humana specie iuvenem. 2, 13 hic nobilitatem ducis, decorem alius . . laudibus (ferebant). β) V, 6 palmetis proceritas et decor. 15, 43 ea . . decorem quoque novae urbi attulere. γ) de *orationis* ornatu D 20 *exigitur iam ab oratore etiam poeticus decor, non Accii . . veterino inquinatus, sed ex Horatii . . sacrario prolatus. 21 oratio, sicut corpus hominis, ea demum pulchra est, in qua . . nervos *rubor tegit et decor commendat. 23 compositionis decor cf. totum locum.

decoro. *trsl.* 3, 62 (Scipio et Sulla) fidem atque virtutem Magnetum decoravere, uti . . i. e. eo honore affecere, ut. 4, 44 Domitium decoravit pater i. e. pater ei gloriae fuit. — *A 46 cf. colo B. c.

decorus. A) a) *id quod decet* α) 11, 7 ut minus decora haec, ita haud frustra dicta princeps ratus. β) c. *dat.* 2, 55 nec Plancina se intra decora feminis tenebat. 3, 6 non eadem d. principibus viris cf. civitas B. a. β. 6, 48 non eadem omnibus decora respondit. — c. *inf.* 1, 12 nequaquam decorum pudori suo (sc. esse) legere aliquid. 3, 47 neque decorum principibus (sc. esse), . . (Abest in codd. inf.). 14, 56 non tamen sapienti viro decorum fuerit, unde amico infamiam paret, inde gloriam sibi recipere. — *adverb.* IV, 85 parum decore Domitianum confecto prope bello alienae gloriae interventurum i. e. schicklich, anständig. b) sensu *praegn.* i. q. ehrenvoll α) III, 84 ea cura etiam morientibus decori exitus fuit. β) c. *dat.* 3, 45 quam decora victoribus libertas. — c. *acc. c. inf.* 2, 35 absente principe senatum et equites posse sua munia sustinere decorum rei p. foret. c. *inf.* 6, 17 nec decorum appellatis (sc. esse) minuire fidem. γ) c. *praep.* A 33 ut superasse tantum itineris . . *pulchrum* ac decorum *in* frontem (i. q. fronti i. e. adgredientibus), *ita fugientibus periculosissima quae hodie prospera sunt. III, 7 decorum *pro* causa ratus, si . . — *subst.* 3, 5 tanto plura decora mox tribui (Germanico) par fuisse, quanto prima fors negavisset. 47 decrevere patres vota pro reditu eius supplicationesque et alia decora.

B) i. q. *speciosus, pulcher* a) de *concretis* α) V, 1 decorum se promptumque in armis ostendebat. 12, 4 decora et procax soror. 13, 12 adulescentuli d. 15, 69 d. servitia. — 2, 73 utrumque corpore decoro, *genere insigni. 6, 1

formam et d. corpora cf. cupido b. β. 15, 72 quae corpus decorum inter servos . . vulgaverat. 48 aderant etiam fortuita, corpus procerum, decora facies. β) c. abl. I, 53 Caecina, decorus [Baiter; M decori] iuventa, corpore ingens. IV, 40 decorus habitu. 11, 16 ipse forma decorus. — I, 57 balteos phalerasque, insignia armorum argento decora. — II, 80 (Vespasianus) satis decorus etiam Graeca facundia. b) de abstr. II, 89 militum phalerae torquesque splendebant: decora facies . . IV, 11 nomen insigne et decora ipsius [M, Nipp. ipsi] iuventa rumore volgi celebrabantur. 12, 44 Radamistus, decora proceritate, vi corporis insignis. — 1, 1 d. ingenia i. e. egregia cf. desum A in f. 6, 27 genes illi decorum i. e. splendidum.

decretum cf. decerno in f.

decumanus. a) V, 20 castra decumanorum. 13, 40 cf. dexter A. b) 1, 66 cuncti ruerent ad portas, quarum decumana maxime petebatur, aversa hosti et fugientibus tutior.

decumates. G 29 d. agri.

decumo. 1, 37 decumari deditos (iussit). 51 legiones.

decumus. A 44, 2 excessit . . decumo kalendas Septembris. I, 20, 4 decuma parte liberalitatis. 20, 5 portiones. *3, 51, 8 dies cf. decretum a. 6, 27, 13 annus cf. attineo a. a. 3, 21, 3. 14, 44, 16 ex fuso exercitu decumus quisque fusti feritur. II, 58, 9. III, 44, 3. *IV, 68, 22. V, 1, 8. 19, 2. 20, 2. 2, 57, 4. 15, 6, 15 legio. — II, 11, 5. 24, 13. 43, 9. 44, 6. 86, 1. III, 1, 2. 7, 2. 21, 7. 21, 11 [M; Pichena, Halm, cet. tertia]. 1, 37, 9 tertia decuma legio. — I, 59, 4. 64, 7 [M quattuordecim]. II, 27, 10. 32, 25. 54, 4. 68, 15. IV, 68, 22 [M xiiij]. 79, 13. V, 14, 5 [M xiiij]. 19, 1 [Ritt., Nipp.; Halm quartadecuma]. 1, 70, 2. 14, 34, 1 quarta decuma legio. 13, 15, 2. 14, 53, 4 annus. 15, 41, 10 quartum decimum kal. Sextiles [Ritt., Nipp.; M, Halm XIII]. — I, 41, 14. 55, 8. III, 22, 8. 23, 6 [Lips.; M quartae d.]. IV, 33, 15. V, 1, 9. 1, 23, 16. 30, 11. 15, 25, 13 quinta decuma legio. II, 91, 3. III, 67, 6 quintum decimum kalendas Augustas, Ianuarias [Ritt., Nipp.; M, Halm XV]. 6, 25, 13 quintum d. kal. Novembris. — I, 55, 8. IV, 26, 10 [M xij]. 62, 1 [M XVI]. 1, 37, 9 sexta decuma legio. 17, 18 stipendii annus. — I, 80, 2 septimum decimum cohortem. 6, 50, 17 septimum decimum kal. Aprilis [M XVII]. — I, 64, 16 cohortem octavam decimam [Ritter; M XVIII; Th. Mommsen, Nipp. tertiam d.]. 27, 1 octavo decimo kalendas Februarias. 13, 6, 13 aetatis anno. — D 34, 33. 13, 6, 14 nono decimo aetatis anno.

decuria. a) 13, 27 decuriae sc. scribarum, lictorum, viatorum, praeconum. b) de iudicibus 3, 30 cf. censorius et Nipp. 14, 20 decuria s. equitum egregium iudicandi munus *expleturas, si . . ?

decurio. In re milit. I, 70 (Siliani) instinctu decurionum . . transiere in partes. II, 29. 13, 40 decurio equitum.

decurro. A) propr. a) in univ. 14, 8 decurrere ad litus. b) spec. a) in re mil. III, 77 inde (i. e. de summis montium iugis) miles ad caedem magis quam ad pugnam decurrit: (Praesens). 4, 51 barbari catervis decurrentes (sc.

de castello et tumulis coniunctis). — de decursione funebri 2, 7 honori patris princeps ipse cum legionibus decucurrit. β) de navigatione 13, 53 copiae (vorräthe) in . . decurrerent cf. dein I. b. 15, 43 naves, quae frumentum Tiberi *subvectavissent, onustae rudere decurrerent. B) transl. 3, 59 adversus quae cum . . varie dissererent, eo decursum est ut pontificis maximi sententiam opperirentur. 4, 40 ideo se non illuc decurrere quod promptum rescriptu.

decursus. 12, 55 Cilicum nationes . . inde (i. e. de montibus) decursu in litora aut urbes vim . . audebant. — de exercitio militum 2, 55 Plancina . . exercitio equitum, decursibus cohortium interesse. 3, 33 praesedissee nuper feminam exercitio cohortium, decursu legionum.

decus. A) a) α) A 39, 9 civilium artium decus cf. ars B. b. 1, 35, 2 ubi veteris disciplinae decus? i. e. zierde, schmuck. β) i. q. splendor I, 51, 9 viri arma equi ad usum et ad *decus (i. e. zum paradiren) supererant. — A 6, 3 id matrimonium ad maiora nitenti decus ac robur fuit. I, 78, 12 nobilitatem ac decus adstruerent (Othoni). II, 21, 19 (militis) urbanae militiae . . decus attolentes. G 13, 14 (plurimi comites) haec dignitas, hae vires, . . in pace decus (hofstaat: Roth), in bello praesidium (leibwache). γ) i. q. dignitas I, 77, 4. 82, 8. 2, 55, 4 contra decus rei p., imperii, R. nominis cf. p. 221 e. δ) IV, 60, 1 (militis) obsessos hinc fides, inde egestas inter decus (ehre) ac flagitium distrahebant. 1, 51, 18 properarent (militis) culpam in decus vertere. 6, 37, 23 decus quisque suum et fidem retinerent (primores Armeniae). 12, 65, 13 decus pudorem corpus, cuncta regno viliora haberi (sc. ab Agrippina). — I, 90, 18 privata cuique stimulatio et vile iam decus publicum i. e. die ehre des staates. 12, 48, 3 paucis decus publicum curae. II, 94, 7 convolsum castrorum decus. III, 84, 8 proprium esse militis decus in castris. 11, 37, 17 transisse vitam neque aliud quam morti decus quaerendum i. e. ehrenvoller tod, aliter 15, 63 cf. infra. III, 63, 2 miles transiturus in partes, idque non sine decore. ε) i. q. gloria, honos A 33, 26 incolumitas ac decus eodem loco sita sunt. II, 12, 18 disiecti montani, ut quibus . . neque in victoria decus esset neque in fuga flagitium. 6, 34, 17 quanto maiora peterent, plus decoris victores aut, si terga darent, flagitii atque periculi laturus. I, 89, 7 sollicitudo aut d. cf. bello a. II, 24, 6. III, 8, 18 cf. infra. 1, 67, 8 at victoribus decus gloriam. 12, 36, 8 Caesar dum suum decus extollit, addidit gloriam victo. 1, 43, 7 cf. claritudo B. a. a. III, 20, 2 non se decus neque pretium eripere tam bene meritis (militibus). 60, 17 maiora illis (i. e. militibus) praemia et multo maximum decus, si . . — A 35, 6 ingens victoriae (i. q. si vinceret) decus . . *bellanti (Agricolae) cf. bello b. II, 78, 10 ludaeicae victoriae decus. G 11, 13 prout decus bellorum i. q. laus bellica. 32, 3 super solitum belli decus. II, 24, 6 ne omne belli decus illuc (i. e. in illum) concederet, reciperare gloriam . . properabat. III, 8, 18 gloriae avidus atque omne belli decus sibi retinens. 2, 52, 21 Furio nomini partum decus militiae i. q. 52, 23 imperatoria

laus. 14, 29, 11 *receptae Armeniae* decus cf. aequo B. b. 15, 63, 9 'vitae' inquit 'delentimenta monstraveram tibi, tu *mortis* decus *maius*'. III, 75, 8 decus *domus* (Flavianae) penes Sabinum erat. 2, 46, 2 illo in corpore (i. e. Inguimero) decus omne *Cheruscorum* (sc. esse). — II, 27, 6 copiae .. *reciperandi decoris cupidine* .. duci parebant. 43, 5 ferox et novi decoris avida (legio). III, 27, 5 ut .. ipsa contentione decoris accenderentur (milites). II, 49, 18 quidam militum .. interfecere se .. aemulatione decoris. — II, 76, 8 cui summum decus adquiratur. 2, 26, 22 se per invidiam parto iam decori abstrahi (intelligebat Germanicus). 4, 35, 9 suum cuique decus (i. e. gloriam meritam) posteritas rependit. 2, 62, 2 haud leve decus Drusus quaesivit inlicens Germanos ad discordias. 13, 53, 3 pervulgatis triumphis insignibus maius ex eo decus sperabant, si pacem continuavissent. 15, 29, 4 iturum Romam laturumque novum Caesari decus. 2, 46, 14 cum a Cheruscis .. pro antiquo decore aut recenti libertate .. certaretur. 3, 72, 16 res Blaesi dignae decore tali fuere i. e. triumphis insignibus. 15, 12, 19 quod illud et quantum decus.

b) *concret.* a) A 29, 15 clari bello et sua quisque decora gestantes i. e. vel insignia militaria fortitudini tributa vel spolia de hostibus capta. III, 10, 22 aliquo militari d. insignis cf. cicio b. i. e. insigne militare; minus recte Ernesti: facinore praeclaro et praemio ob illud facinus. β) 3, 21, 8 quo proelio .. *servati civis* decus retulit. 12, 31, 20 qua pugna .. *servati civis* decus meruit i. e. corona civica, quercea. — 6, 10, 15 decus *triumphale* in Thraecia meruerat. 39, 9 consulatum ac triumphale d. adeptus. 13, 45, 5 consulari et triumphali decore praefulgens. 15, 72, 5 triumphale d. .. consulari .. tribuit. γ) 11, 23, 19 insignia patrum, decora magistratum ne vulgarent. 12, 41, 10 spectaret populus hunc decore imperatorio, illum puerili habitu. δ) III, 71, 11 statuas, decora maiorum i. e. ehrenmale. 3, 72, 7 Lepidus .. avitum decus recoluit i. e. basilicam Pauli; non recte Ernesti: fecit quae maiores gloriose fecerant. — 15, 41, 7 Graecarum artium decora.

c) *metonym.* α) A 34, 2 nunc vestra decora recensete i. e. fortia facta; sed cf. Peter. 15, 50, 23 ipsa frequentia (theatri) tanti decoris testis. β) 11, 16, 7 gentile decus (i. e. imperium) .. capessere. γ) 3, 22, 1 Lepida, cui super Aemiliorum decus (adel) .. proavi erant. I, 15, 5 Sulpiciae ac Lutatiae decora (ruhmvolle ahnen) nobilitati tuae adiecisse. 14, 53, 19 inter nobiles et longa *decora praeferentes novitas mea enituit.

B) de *personis* 3, 4, 8 (Agrippina), decus patriae cf. appello B. I, 84, 14 decora omnium provinciarum cf. caput B. a. II, 81, 14 (venere ad consilium) e Iudaico exercitu lecta decora i. e. auserlesene zierden der armee cf. Her.; non recte Roth auserl. *statliche* leute. 3, 75, 8 illa aetas duo pacis decora (i. e. Labeonem et Capitonem) simul tulit.

dedeeco. 2, 43, 27 Pomponius Atticus dedecere Claudiorum imagines videbatur.

dedecorus. 3, 32, 6 (Lepidum) inopem et maioribus suis dedecorum. 12, 47, 13 quod d. barbaris cf. compes.

dedecus. a) I, 30, 9 haec (i. e. stupra etc.) principatus praemia putat, quorum libido ac voluptas penes ipsum sit, *rubor* ac dedecus penes omnes. IV, 72, 17 nec perinde periculum aut metus quam *pudor* ac dedecus obstupescerat (legiones). II, 37, 2 quorum (principum) *flagitia* ac dedecus apertiore in dies fama noscebantur. V, 22, 17 vigiles flagitium suum ducis dedecore excusabant, tamquam iussi silere, ne .. i. e. auf kosten der ehre des f. 4, 69, 13 ordinem *fraudis* suumque ipsi dedecus narrare. III, 66, 4 *discrimen* ac dedecus ostentantes. 1, 80, 9 ex *optimis periculum* sibi, a pessimis dedecus publicum metuebat i. e. schande für den staat. III, 38, 12 cum omni dedecore maculosum *egregia fama* anteibat. 3, 21, 2 (Apponius) magis dedecore suorum quam *gloria* hostis anxius. 4, 35, 17 dedecus sibi atque illis *gloriam* peperere. 3, 65, 2 sententias .. insignes per *honestum* aut notabili dedecore. — III, 41, 11 dedecoris securos (milites). IV, 62, 7 nulla dedecoris cura cf. cura B. a. 11, 9, 17 deditur Seleucia .. non sine dedecore Parthorum. 4, 19, 4 (Varro) odiis Seiani per dedecus suum gratificabatur i. e. auf kosten seiner ehre cf. supra V, 22. III, 61, 10 quo amissi praesidii dedecus *lenirent*. 14, 14, 14 ratus dedecus *molliri*, si plures foedasset, .. (nobiles) in scaenam duxit (Nero). 11, 21, 11 cum hisce verbis Tiberius dedecus natalium eius *relavisset*. 1, 39, 24 quantum dedecoris *adierit* legio. 11, 28, 4 d. *inlatum* cf. cubiculum. 13, 5, 11 specie pietatis *obriam itum* dedecori. 16, 4, 2 ut dedecus *avertet*. 14, 11, 3 iuraturas in feminae verba cohortes idemque dedecus senatus et populi speravisset (Agrippina). 15, 65, 6 non referre dedecori, si citharoedus (Nero) demoveretur et tragoedus (Piso) succederet i. e. die schande bleibe dieselbe. 6, 32, 20 exemplar *adulatorii* d. cf. adulatorius. 5, 6, 5 quem per dedecora fovere, cum scelere insectantur i. e. schamlos.

b) *metonym.* I, 4, 15 qui adesibus bonis per dedecus Neronis alebantur i. e. schandleben; Her. explic.: 'zu Neros anehren'. 14, 20, 21 noctes quoque dedecori adiectas, ne quod tempus *pudori* relinquatur. — 6, 51, 17 postremo in *scelera* simul ac dedecora prorupit (Tiberius).

dedico. III, 72 Horatius Pulvillus iterum consul dedicavit (sc. opus, Capitolium). 72 curam (sc. operis) victor Sulla suscepit, neque tamen dedicavit. 2, 49 deum aedes .. dedicavit (sc. Tiberius), *Liberio Liberacque et Cereri* .. aedem Florae (Genet.: Nipp.) .. et *Iano* templum .. Spei aedes a Germanico *sacrat*. 4, 57 specie dedicandi templa .. *Iovi*, .. *Augusto*. 67 dedicatis per Campaniam templis. 6, 45 eaque (sc. opera, templum Augusto et scaenam Pompeiani theatri) perfecta .. haud dedicavit (Tiberius). 14, 47 gymnasium eo anno dedicatum a Nerone.

dedignor. a) *absol.* 2, 2 accendebat dedignantes et ipse .. b) *c. acc.* 14, 46 Trebellium dum uterque dedignatur, supra tulere. c) *c. inf.* 2, 34 ut testis .. venire dedignaretur. 45

fratris filio iuveni patruus senex parere dedignabatur. 12, 37 neque dedignatus esses .. pluribus gentibus imperitantem foedere *in pacem accipere cf. Nipp., qui 'in' om. *acc. c. inf.* intellegit.

dediticius. IV, 80, 13 cf. captivus b.

deditio. V, 24 paucis post diebus deditio *insecuta* est. I, 68 missi qui dederent civitatem, et deditio *accepta*. 2, 22 bellum in Angriarios Stertino mandat, ni deditioem *propeparavissent*. 4, 50 his deditioem, aliis mortem .. *parantibus*. 51 ubi tandem *coacta* deditio. II, 45 *voluntaria* d. speratur. 3, 46 Sacrovir .. metu deditioem in villam .. pergit. — III, 8 exercitum egestate stipendii frumentique *ad deditioem subigi*. 6, 41 erumpere ansos ferro, ceteros siti ad d. *coegit*. 11, 19 missi qui maiores Chaucos ad d. *pellicerent*. 1, 57 qui tum in d. *veniebant*. 2, 10 cf. clementia. 13, 39 castella cf. p. 67 e. γ. III, 19 victos in d. *accipere* aut expugnare deposedunt. IV, 46 apud Bovillas in d. *acceptos*. 79 civitates in d. *acceptae*. 1, 71 ad accipiendum in d. Segimerum. 2, 25 dux .. nuper in d. *acceptus*. 26 sic (i. e. consilio) Sugambros in d. *acceptos*. 12, 35 fratres in d. *accepti*. — *plur.* III, 70 d. cohortium cf. captivitas b.

dedo. a) α) II, 10 (delatorem) dedi *ad exitium* postulerent. 1, 32 donec ad exitium dederetur (Septimius). β) A 18 ita petita pace ac dedita *insula*. III, 19 expugnatae *urbis* praedam ad militem, deditae ad duces pertinere. 72 d. urbe cf. capio B. α. β. 11, 9 regresso Vardani deditur Seleucia septimo post defectionem anno. I, 68 *civitatem* cf. deditio. IV, 66 Campanus ac Iuvenalis .. universam ei *gentem* dedidit. III, 6 fuere qui *se* statim dederent. 67 (legio cohortesque) *quae se Narniae dederant. — *dedi* sensu *repl.* III, 79 qui nuper apud Narniam dediti .. IV, 62 legio .. cum auxiliis simul deditis. 1, 59 fama dediti benigneque accepti Segestis. 12, 37 si statim deditus *traheret. — *deditus* A 16 ne .. adroganter in deditos .. consuleret. 14, 38 clementer deditis consulturum. I, 37 decumari deditos (iussit), quos deprecantes in fidem acceperat. III, 66 moriendum *victis*, moriendum deditis. IV, 2 longus deditorum ordo. 59 cf. corruptus. 12, 17 trucidare deditos saevum. 15, 1 nisi defendant Parthi, levius servitium apud Romanos deditis quam captis esse.

b) α) G 15 (Germani) dediti somno ciboque. IV, 81 dedita superstitionibus gens. β) i. q. preisgeben, opfern 3, 23 cuius (Quirinii) *senectae* atque *orbitati* et obscurissimae *domui* (Lepida) destinata quondam uxor L. Caesari ac divo Augusto nurus dederetur. 16, 10 neve consulates sui quondam collegam dederet *liberto*.

deduco. *prop.* A) 11, 13 fontes aquarum *Simbruinis collibus deductos urbi intulit. 14, 22 fontem aquae Marciae ad urbem deductae.

B) a) in *univ.* de re 16, 11 i. q. secum auferre cf. asporto. b) α) 4, 8 adolescentulos deductos (sc. in senatum) ante Caesarem statuunt. 15, 55 deductus ab ianitoribus ad .. Neronem. 11, 35 illuc (i. e. in domum) deduci imperatorem iubet. — 14, 14 (nobiles) in scaenam de-

duxit (Nero). β) D 34 iuvenis .. deducebatur a patre .. ad eum oratorem, qui .. 35 adolescentuli nostri deducuntur in *scholas istorum, qui .. 35. γ) 3, 14 (Piso) inditus lecticae et a tribuno praetoriae cohortis deductus est (sc. domum e curia). 12, 51 unde publica cura deducta ad Tiridaten (Zenobia). 11 deducere iuvenem ripam ad Euphratis. 14, 25 eos regredientes (sc. Roma in Hyrcaniam) Corbulo .. dato praesidio ad litora maris rubri deduxit. δ) 2, 3 Tigranes .. deductus in regnum a Tiberio Nerone. 12, 50 fratrem Tiridaten deducere in regnum parat. 15, 2 hunc .. in possessionem Armeniae deduxi. ε) *honoris causa* D 9 quis Saleium nostrum .. deducit (in forum) aut salutatur (domi) aut prosequitur (proficiscentem: Andresen)? III, 86 Domitianum .. miles frequens utque erat in armis in paternos penates deduxit. ζ) de *sponsa* 12, 5 nullo exemplo deductae in domum patrum fratris filiae. 14, 63 (Octavia) deducta in domum in qua nihil nisi luctuosum haberet. c) in *re milit.* A 38 in finis Borestorum exercitum deducit. 15, 6 cur enim exercitum R. a Tigranocertis deductum? — I, 89. II, 43 legiones classesque in aciem cf. classis a. 2, 16 proelium poscentes in campum .. deducunt. d) de *coloniis* IV, 65 cf. conubium. 14, 27 cf. centurio in f. 11, 24 specie deductarum per orbem terrae legionum (in colonias militares). 12, 27. 32. 14, 31 cf. colonia. — [Cf. diduco.]

deerro. 13, 29 sors deerrabat ad parum idoneos.

defectio. a) A 16 quos conscientia defectionis .. agitabat. I, 5 capite defectionis ablato. II, 69 prima statim defectione .. adsumptus. I, 19 *Germanicae* defectionis nuntiis. III, 45 ipsorum Brigantium defectione in extremum discrimen Cartimanduae adduxit. 13, 37 Vologesen defectione Hyrcaniae attineri. 15, 1 defectione Hyrcanorum .. bellis inligatus. 2, 8 Caesari Angrivariorum defectio *a tergo* nuntiatur. II, 96 prima Vitellio tertiae legionis defectio nuntiatur. III, 67 audita defectione legionis cohortiumque. 6. 56 classis. 13 defectione classis volgata. 36 illum .. proditio Lucili Bassi ac defectio classis Ravennatis perculit. 14, 30 Suetonio *repentina* d. provinciae nuntiatur. — 12, 10 non se foederis ignaros nec defectione a familia Arsacidarum venire. 16, 7 semina belli civilis et defectionem a domo Caesarum quaesitam. — 3, 41 (Galliarum primores) tulere auxilium, quo *dissimularent* defectionem magisque in tempore *efferrerent*. 4, 24 principes Musulamiorem defectionem *coepantes*. III, 57 classem Misenensem .. ad defectionem traxit. 6, 36 Abdagaesen aliosque .. ad d. trahit. 12, 39 nationes ad *d. trahebant. 11, 9 cf. *dedo a.* b) de *morbo* 6, 50 manifesta d. cf. comitas. 50 recreandae defectioni cibum adferrent. c) 1, 28 suis laboribus defectionem *sideris* (i. e. lunae) adsimulans.

defector. II, 62 nec ultra in defectores [M; Nipp. vitam, def. ut ex nota marg. del.] aut bona cuiusquam saevitum. III, 12 in principia defectores coirent. 57 ducem se defectoribus obtulit. 61 praemiis defectorum versa fides.

1, 48 parata in defectores ultione. 12, 50 cf. rebello. 11, 8 in quos, ut *patris sui*que [Wurm; M, Nipp. sui quoque] defectores, ira .. accensus.

defendo. A) *arcere* 15, 38, 24 nec quisquam defendere audebat. *absol.*, vel subaudiendum 'ignem, incendium'.

B) *tegere, tueri a) α* in *univ.* 6, 2, 10 viginti (senatores) ferro accincti, quotiens curiam inisset (princeps), salutem eius defenderent. 1, 42, 3 cf. β. 3, 17, 10 ab imperatore et Augusta defensam Plancinam. 14, 43, 14 quem dignitas sua *defendet? cf. cum C. β. 2, 37, 20 divi Augusti alumnos ab inopia defende. *aliqua re* 1, 72, 10 apud Galbam Titi Vinii potentia defensus, praetextentis servatam ab eo filiam. III, 80, 12 ni dato a duce praesidio defensi forent (legati). 6, 26, 14 precibus Augustae nec minus inimicitias Agrippinae defensa erat (Plancina). 14, 47, 7 vixit tamen post haec Regulus, quiete defensus. III, 33, 18 templum stetit .. loco seu numine defensum (sc. ab igni). 15, 43, 22 latitudinem (itinerum Romae) nulla umbra defensam cf. ardesco *a.* V, 5, 1 hi ritus, quoquo modo inducti, antiquitate defenduntur i. q. haben ihre berechtigung. β) in *re milit.* *absol.* 14, 33, 12 quod uberrimum spoliandi et defendentibus intutum .. petebant. 15, 1, 16 nisi defendant Parthi cf. *dedo a. β.* — A 30, 13 nos (Britannos) .. recessus ipse ac sinus famae in hunc diem defendit. G 14, 4 illum (sc. principem) defendere, *tueri.* I, 38, 9 cohors Galbam cf. detineo. 1, 42, 3 illum quidem sua maiestas, imperium R. ceteri exercitus defendent. II, 23, 1 defensam Placentiam .. docet. IV, 15, 18 (caestella) incensa sunt, quia defendi nequibant. 1, 44, 15 specie defendendae provinciae ob imminentis Suebos. 13, 39, 6 ut Armenios ad sua defendenda cogeret. 15, 3, 6 proprio duce opus esse, qui Armeniam defenderet. 11, 5 uno centurione .. turrim .. defendere auso. II, 98, 4 haec illave (i. e. Vitellii vel Vespasiani causam) defensurus, prout invaluisse. *aliqua re* A 15, 14 Germanias .. flumine, non Oceano defendi (sc. ab hostibus). I, 70, 13 praesidio alae unius latissima Italiae pars defendi nequibat. 15, 6, 6 cur deserta per otium quae bello defenderant? II, 15, 5 occupato iuxta colle defensi. 2, 45, 15 Maroboduum .. Hereyniae latebris defensum. 14, 23, 15 Mardi .. contra inrumpentem montibus defensi. *V, 20, 13 ceteri se munimentis defenderant. 15, 13, 2 castellum, quo inbellis aetas defendebatur. 2, 4, 10 si *nostra *vi defenderetur (Vonones). 12, 40, 11 Venutius .. fidus diu et Romanis armis defensus. *sensu reflex.* 1, 79, 21 neque enim scuto defendi mos est. 14, 32, 21 Cerialis cum equitibus evasit in castra et munimentis defensus est.

b) *oratione α* in *univ.* D 4, 5 patrociniū defendendae adversus te poeticae exerceo. 5, 12 non patiar Maternum societate *plurimum defendi. 12, 14 (poetae) male admissa cf. bene. 14, 11 poetas cf. deceo *b. γ.* 24, 3 quo torrente, quo impetu saeculum nostrum defendit! 4, 60, 4 quas (voces contumaces) cum .. neque Neroni defendere daretur. — i. q. rechtfertigen 1, 58, 12 quae secuta sunt, defleri magis quam

defendi possunt. 13, 17, 13 festinationem exsequiarum edicto Caesar defendit. *sensu reflex.* V, 26, 5 si apud *Vitellianum legatum defenderer, neque facto meo venia neque dictis fides debebatur. β) in *iudicio* D 9, 7 quis ideo domum defensus et tibi obligatus redit? 37, 27 nec Ciceronem magnum oratorem P. Quintius defensus aut Lic. Archias faciunt. 39, 22 C. Cornelium et .. concursu totius civitatis et accusatos et defensos. 7, 6 et 8 reum prospere apud alqm cf. aut p. 129 b. IV, 40, 18 quod manifestum reum ambitiosius quam honestius defendisset. 3, 13, 2 reus per triduum defendetur cf. biduum. 22, 5 defendente ream Manio Lepido fratre. 6, 8, 13 cunctos .. meo unius discrimine (auf m. gefahr hin) defendam. *sensu reflex.* 13, 52, 6 reus ilico defendi postulabat. — IV, 41, 17 miscendo quae defendere (von sich weisen, rechtfertigen) nequibat, societate culpae invidiam declinavit cf. 4, 60 s. a. 3, 13, 5, quod .. neque defensum absolutioni erat i. q. refutatum cf. convinco *b.* — i. q. *sui defendendi causa dicere* 13, 43, 12 ille nihil ex his sponte susceptum, sed principi paruisse defendebat. [Fortasse recte M 13, 56 cf. desero B. β.]

defensio. a) II, 32 urbes, e quibus nullam hosti cessuram Placentiae *defensione exploratum.

b) *de oratione α* in *univ.* 4, 37 prioris silentii d. cf. aperio p. 88. 14, 53 una defensio occurrit, quod .. 16, 16 neque aliam d. ab iis quibus ista noscentur exegerim, quam ne oderim .. i. q. narrationis meae excusationem, veniam. β) in *re iudic.* D 34 sive *accusationem* susceperat sive *defensionem*. 41 quid (opus est) invidiosis et excedentibus modum defensionibus? II, 60 (duces) tristi mora squalidos tenuit, donec auditi necessariis magis d. quam honestis uterentur. IV, 42 toleremus istorum defensiones. 42 ignotum adhuc ingenium et nullis d. expertum. 13, 15 parant defensiones. — III, 9 partium duces omnia *prioris fortunae* defensione. 6, 40 omisa d. 13, 33 postremo d. omisit. 3, 67 defensionem *sui* deseruit. 11, 35 non defensionem, non moras temptavit. 16, 25 temptaretne defensionem an sperneret. 3, 15 tamquam defensionem in posterum meditaretur. 6, 48 Domitius defensionem meditans. 4, 19 silente reo vel si defensionem coeptaret. 34 Caesar truci vultu defensionem accipiens, quam Cremutius .. in hunc modum exorsus est. 15, 55 defensionem orsus .. respondit. 11, 2 ingressus defensionem. 3, 15 dividere d. (sc. suam a mariti) coepit. 6, 8 indistincta haec defensio et promisca dabitur? immo iustis terminis dividatur. 13, 20 cuiusque, nedum parenti d. tribuendam. 11, 28 si defensio audiretur. 36 ne Trauli quidem .. d. recepta est. 16, 18 adempta defensione. III, 10 nec defensionem locum. 15, 35 cf. diffido *b. β.* 67 dissimilitudinem morum ad defensionem trahens, neque se .. consociaturum. 6, 5 in modum defensionis. 3, 14 defensio in ceteris trepidavit. 13, 43 tum .. labare defensio.

defenso. in *re milit.* 2, 5 longum impedimentorum agmen oportunitate ad insidias, defensantibus iniquum. — A 28 Britannorum sua de-

fensantium. 12, 29 *castellis* sese defensare bellumque ducere statuerat.

defensor. a) α in *univ.* III, 31 datis defensoribus ad Vespasianum dimisit (Caecinam) i. q. dato praesidio. β in *re milit.* III, 30 cf. auxilium a. 15, 4 urbem copia defensorum .. validam. b) de *oratione* in *univ.* D. 24 neque enim defensore antiquorum exigimus. 25 quod .. agitare non destitit, non exigit defensore.

defero. I) 1, 35 ferrum a latere diripuit elatumque deferebat in pectus.

II) A) *propr.* a) α de *person.* III, 84 Vitellius .. per aversam Palatii partem Aventinum [Ritter, Nipp., Her. includ.] in domum uxoris *sellula* deferitur. 2, 29 *lectica* delatus ad fores curiae. β de *rebus* A 19 civitates proximis hibernis [non recte Nipp. a p. h; est abl. abs. concess.] in remota et avia deferrent (sc. frumenta). I, 64 iussi pecuniam atque arma deferre. II, 67 arma ad tribunos suos deferebant. 2, 34 deferri Augusta pecuniam, quae petebatur, iuberet. 6, 12 sanxisse Augustum, quem intra diem ad praetorem urbanum deferrentur (sc. carmina Sibyllae). — t. t. 3, 51 ad aeraarium cf. decretum a. b) α G 3 Ulixem .. longo illo et fabuloso errore in hunc Oceanum delatum. *III, 43 Valens cf. adfero A. 12, 17 naves in litora cf. circumvenio a. β β 12, 63 vis piscium immensa .. omisso alterius litoris flexu hos ad portus deferitur.

B) *transl.* a) 4, 68 Sabinus .. ventitare domum (Latiaris), dolores suos quasi ad fidissimum deferre. b) α I, 8 delatum ei a milite imperium. III, 86 principatum ei *detulere. 1, 11 non ad unum omnia deferrent. 2, 43 delatum ab Augusto consulatum accipere. — 1, 14 Germanico Caesari proconsulare imperium petivit (Tiberius a senatu), missique legati qui deferrent. β 2, 87 vocabulum cf. antea b. β . 13, 13 cum praecipua et capita aliis prior deferret (matri Nero). 16, 2 nova ubertate provenire terram et obvias opes deferre deos. c) α 4, 60 quas (sc. voces) adpositi custodes exceptas auctasque cum deferrent. 12, 41 quod ut discordiae initium Agrippina multo questu ad maritum defert. 15, 51 quamvis ea quae audierat ad Neronem detulisset. 13, 43 nec deerant qui haec isdem verbis aut versa in deterius Senecae deferrent. — *seq. acc. c. inf.* 14, 2 deferret pervulgatum esse incestum. β in *re iud.* 1) *alqm.* 12, 42 Vitellius .. accusatione corripitur, deferente Iunio Lupo senatore. 13, 33 Capitonem Cilices detulerant. 14, 41 reos ad praetorem cf. arguo B. a. 2) *alqd.* 6, 29 detulerat argumentum tragoediae. 13, 43 accusatores direptos socios .. ac publicae pecuniae peculatum detulerunt. 19 parat accusatores .. non vetera et saepius iam audita deferens [M differens], quod .. iniurias evulgaret, sed destinavisse eam .. 16, 20 libertus Thermi quaedam de Tigellino *criminoso* detulerat. — 2, 28 ad Fulcinium Trionem *indiciu* detulit. 13, 19 *crimen* atrociter deferre. 3) *c. gen.* 4, 42 Aquilam adulterii delatam. 6, 47 deferitur impietatis in principem. 14, 48 a Capitone .. maiestatis delatus est. 4) *c. nom. c. inf.* 2, 27 Libo Drusus deferitur moliri res novas. 3, 22 Lepida

.. deferitur simulavisse partum. 6, 19 Marius .. deferitur incestasse filiam. 13, 23 deferuntur consensisse Pallas ac Burrus. 5) II, 65 Hilarium Caesaris libertus detulerat, *tamquam* .. temptasset. γ 6, 41 nostrum in modum deferre census, pati tributa (Clitae) i. e. ihr vermögen angeben, vermögensteuer zahlen.

defetiscor. 2, 75 Agrippina .. defessa luctu et corpore aegro. 15, 63 Seneca .. saevis cruciatibus defessus.

deficio. A) *intr.* a) G 21 cum defecere (epulae). 24 cum omnia *defecerunt, extremo .. iactu .. de corpore contendunt. — 15, 44 alii, ubi defecisset dies, in usum nocturni luminis urerentur. *sensu praegn.* 2, 38 res p. deficiet i. q. banquerott machen cf. coepi A. c. a. b) i. q. *mori* A 43 cf. cursor. 45 fovere deficientem. 6, 24 voces deficientis. c) 2, 45 gentes .. defecere ad eum. 15, 27 megistanas Armenios, qui primi a nobis defecerant. B) *trs.* a) IV, 58 adeo nos, si fortuna in praesens virtusque *deseruit*, etiam vetera exempla deficiunt, quotiens, ..? b) part. *defectus* i. q. viribus destitutus 2, 70 non usque eo defectum Germanicum. 4, 29 Tubero defecto corpore.

defigo. a) 3, 1 egressa (Agrippina) navi defixit oculos (sc. in terra). b) A 34 novissimae res et extremo metu *torpor defixere aciem in his vestigiis cf. com. crit. — 13, 16 resistunt defixi et Neronem intuentes. 5 ceteris *pavore* defixis. 1, 68 milite quasi ob metum defixo. 14, 10 modo per silentium defixus, saepius pavore exsurgens.

definio. G 6 definitur et numerus (peditum).

deflagro. II, 29 deflagrante paulatim seditione.

deflecto. *intrs.* II, 70 volgus militum clamore et gaudio deflectere *via*. 3, 21 deflexit ad maritimos locos.

defleo. a) α *absol.* 16, 13 cf. adsideo b. β) c. *acc.* 3, 5 defletum (esse Drusum) in foro, laudatum pro rostris. 12 defleo equidem filium meum semperque deflebo. 17 Vitellii et Veranii *voce* defletum Caesarem. 1, 58 cf. defendo b. a. 14, 17 plerique liberorum aut parentum mortes deflebant. — 3, 49 carmen, quo Germanici suprema defleverat.

defodio. 2, 25 propinquo luco defossam Varianae legionis aquilam. — G 16. III, 33 defossa cf. abdo.

deformis. a) *propr.* II, 29 deformis et flens .. Valens processit i. e. servili veste indutus. 1, 24 legiones, non laetae .. neque insignibus fulgentes, sed *inlucie* deformi. c. *abl.* IV, 46 inlucie deformes (milites). 1, 61 incedunt maestos locos visuque ac memoria *deformis. 14, 57 caput canitie deformis cf. canities. — III, 83 saeva ac deformis urbe tota facies. b) *transl.* II, 11 deformis insuper auxilium, duo milia gladiatorum. I, 72 d. morae cf. concubina. 4, 20 d. obsequium i. e. servile cf. contumacia. 15, 16 neque minus deformem illam fugientium trepidationem quam si terga in acie vertissent. — D 36 elinguem videri deformis habebatur cf. disertus. — *neutr. plur. subst.* 14, 15 quin et feminae inlustres deformia meditari.

deformitas. a) *propr.* 2, 9 unde ea defor-

mitas oris interrogat fratrem cf. 9, 5 amisso oculo. — IV, 62 intra vallum deformitas haud perinde *notabilis*. *b)* *trsl.* III, 84 deformitas *exitus* misericordiam abstulerat. 11, 32 *flagitiorum* deformitas praevalebat (sc. misericordiam). 16, 4 *ludicra* d. cf. corona *a. e.*

defungor. i. q. *mori* V, 9, 15. 2, 42, 21. 12, 23, 4 defunctis regibus. 6, 31, 6 defuncto rege. 1, 3, 5. 7, 15. 2, 66, 6. 6, 27, 8 d. Marcello, d. Augusto. 2, 64, 8. 3, 56, 7 quo d. 4, 8, 5 etiam defuncto necdum sepulto, curiam ingressus est. 12, 64, 8 cf. p. 214 C. 15, 23, 12 quartum intra mensem defuncta infante. 11, 21, 15 ibi defunctus fatale praesagium implevit. A 1, 13 vitam defuncti hominis. 4, 16, 2 de flamine Diali in locum Servi Maluginensis defuncti legendo. G 27, 5 honor gravis defunctis cf. *asporator a. a.* 1, 62, 6 gratissimo munere in defunctos. 2, 71, 14 prosequi defunctum ignavo questu. 5, 7, 5 insectari cf. crimen *a. a.* 6, 24, 1 in vectus in defunctum. 18, 13 cf. *adulatio*. 14, 3, 19 additurum principem defunctae templum et aras et cetera ostendendae pietati. — 6, 25, 9 eodem die defunctam (esse), quo . . . 15, 22, 9 defuncta (est) virgo Vestalis Laelia.

degener. *a)* *propr.* i. q. *humili loco natus* 6, 42 Artabanum, materna origine Arsaciden, cetera degenerem. 11, 17 *privatim* degeneres, in publicum exitiosi. Bötticher, Roth, al. expl. 'persönlich schlecht'. 12, 51 Zenobiam . . dignitate formae haud degenerem reputantes. 62 rex Macedonum, cui ut degeneri Pseudophilippi vocabulum inpositum. 15, 59 (uxor), quam degenerem et sola corporis forma commendatam amici matrimonio abstulerat cf. Nipp.; alii expl. 'entartet, unsittlich'. *b)* *trsl.* 1, 40 se divo Augusto ortam, neque degenerem *ad* pericula. 4, 61 Agrippa claris maioribus quam vetustis *vitaque* non degener. — III, 85 una vox non degeneris animi excepta (Vitellii). 4, 38 ut d. animi interpretabantur cf. *diffido a.* III, 65 voltus . . Vitellii proiectus et degener, Sabinus non insultans et miseranti **propior*. 11, 19 nec inritae aut degeneres insidiae fuere adversus transfugam et violatorem fidei i. e. alienae a moribus Romanis, non indignae. 12, 19 prece haud degeneri *permotus*. 36 ceterorum preces degeneres fuere ex metu.

degenero. *trsl.* G 42 praecipua Marcomanorum gloria viresque . . nec Naristi Quadive degenerant. 1, 53 constantia mortis haud indignus Sempronio nomine: *vita* (abl. cf. *degener* 4, 61) degeneraverat. 2, 2 subit pudor degeneravisse Parthos. 14, 20 degeneret *studiis* externis iuventus. 15, 68 nec ceteri centuriones *in* perpetiendis suppliciis degeneravere. 14, 21 nec quemquam Romae honesto loco ortum *ad* theatrales artes degeneravisse. D 27 utere antiqua libertate (dicendi), **a* qua vel magis degeneravimus quam *ab* eloquentia. G 45 (in Sithonibus) femina dominatur: in tantum non modo a libertate sed etiam a servitute **degenerant*. II, 62 degenerabat a labore ac virtute miles *adsuetudine* voluptatum et contemptu ducis. III, 28 neque Antonius neque Hormus a fama *vitaque* sua quamvis pessimo flagitio degeneravere.

dego. G 20 inter eadem pecora, in eadem humo degunt. 4, 57 certus procul urbe degere. 41 Tiberium *ad vitam* procul Roma amoemis locis degendam impelleret.

degredior. *a)* i. q. *herabgehen* A 18, 13 *in* aequum degredi [Acidal.; codd. dig.] Ordovices non audebant. 37, 3 Britanni, qui . . summa collium insederant . . degredi paulatim . . coeperant. I, 61, 5 Caecina propiore transitu Poeninis iugis degredi iussus. II, 66, 20 quartadecumani Alpibus degredi [Pichena; M dig.] sunt. 4, 49, 3. 12, 30, 3 [Ernesti; M dig.] cf. castellum *in f.* III, 67, 8 pullo amictu Palatio degreditur (Vitellius). 13, 14, 4 degrediente eo (sc. Palatio) magna prosequendum multitudinem. Nipp. *ad b* trahit. 54, 20 degrediuntur (sc. superiore theatri parte) et inter patres considunt (legati Germanorum). 2, 54, 13 *in* specum degressus. — Fortasse referendi sunt *ad b* 2, 69, 8 Seleuciam degreditur cf. Nipp. Pfitzner 'die anal. des Tac. kritisch beleuchtet' p. 139. 4, 74, 9 non illi tamen in urbem aut propinqua urbi degressi sunt cf. Nipp. 'degr. kann bezeichnen 'von Caprea herab', aber ebensogut bloss 'fortgehen', wie 2, 69'. 6, 1, 5 saepe in propinqua degressus . . saxa rursum . . repetiit cf. Nipp.

b) *fortgehen* A 6, 1 in urbem degressus [F 1 m., Nipp., Peter; Halm dig.]. 11, 21, 8 (Rufus) degressus in **urbem* (sc. ex Africa). II, 51, 5 Verginius per aversam domus partem *furtim* degressus [M, Nipp.; Halm, Her. dig.]. 4, 73, 5 ad sua tutanda degressis rebellibus [M, Nipp.; Halm dig.]. 13, 18, 14 Germanos **nuper eundem* *in* honorem custodes additos degredi (sc. statione) iubet [Ernesti, Nipp.; M dig., quod defendere studet Walther].

degusto. 6, 20 'et tu, Galba, quandoque degustabis imperium'.

dehinc. A) de loco 4, 5, 9 cetera Africae per duas legiones parique numero Aegyptus, dehinc initio ab **Surae* usque ad flumen Euphratem, quantum ingenti terrarum sinu ambitur, quatuor legionibus coercita. 14, 24, 5 ventum d. in locos incultos. Potest etiam de tempore accipi.

B) de tempore *a)* i. q. *postea* 15, 34, 10 (Vatinius) *primo* in contumelias adsumptus; d. optimi cuiusque criminatione eo usque valuit, ut . . 36, 19 in incerto erant, procul an coram atrocior haberetur: d., quae natura magnis timoribus, deterius credebant quod evenerat. *b)* *annectit et procedit a)* in initio enuntiati 1, 34, 3 civitates in verba eius adigit. d. audito legionum tumultu raptim profectus . . 13, 35, 19 ipse . . exemplum omnibus ostendere. d. quia duritiam caeli . . multi abnuebant . . remedium severitate quaesitum est. 15, 36, 3 urbem revisit, . . Aegyptum secretis imaginationibus agitant. d. edicto testificatus non longam sui absentiam . . fore, super ea protectione adiit Capitolium. *β)* *postponitur* 3, 29, 12 additur . . congiarium plebi admodum laetae, quod . . aspicebat. auctum d. gaudium nuptiis Neronis et Iuliae. 4, 21, 1 actum d. de Calpurnio Pisone. 43, 1 audita d. . . legationes. 48, 1 translata d. castra hostem propter. 6, 9, 4 secutae d. Tiberii literae. 12, 52, 10 laudati d. oratione principis, qui . . 9, 1 placitum d. non ultra cunctari.

13, 38, 1 placitum d. . . 14, 5, 12 nec dissolutio navigii sequebatur, turbatis omnibus . . . visum d. remigibus unum in latum inclinare atque ita navem submergere. Potest explicari etiam 'daher, desshalb'. 15, 71, 10 exuti d. tribunatu . . . 13, 23, 1 deferuntur d. consensisse Pallas ac Burrus. 16, 1, 1 inludit d. Neroni fortuna. 15, 23, 17 secutam d. vocem Caesaris ferunt. 14, 4, 6 illuc matrem elicit . . . venientem d. . . excepti manu. 47, 6 rogantibus d. in quo . . . cf. Wölfflin Philol. 27, 148. 4, 26, 8 cognitiss d. Ptolemaei . . . studiis . . . 11, 3, 7 hortantibus d. quibusdam inedia . . . 14, 8, 16 abeunte d. ancilla . . . 16, 35, 3 accepto d. senatus consulto. — 1, 67, 9 equos d. . . tradit. 14, 10, 7 amici d. adire templa. — 2, 23, 9 omne d. caelum . . . in austrum cessit. 4, 14, 9 variis d. et saepe inritis praetorum questibus, postremo Caesar de inmodestia histrionum rettulit. 11, 35, 9 continuus d. cohortium clamor. 14, 64, 3 paucis d. interiectis diebus mori iubetur. 15, 28, 15 viceni d. equites adsumpti. 16, 8, 1 ipsum d. Silanum increpuit. — 3, 66, 1 paulatim d. ab indecoris ad infesta transgrediebantur.

dehonestamentum. a) *propr.* IV, 13 Civilis . . . Sertorium se aut Annibalem ferens simili oris dehonestamento. b) *trsl.* α) 12, 14 in nos d. cf. clementia. — 14, 21 nullo insigni d. id spectaculum transiit i. e. nihil lasciviae factum est. β) II, 87 scurrae, histriones, aurigae, quibus ille *amicitiarum* dehonestamentis mire gaudebat i. q. entehrende bekanntschaffen.

dehonesto. 3, 70 egregium publicum et bonas domi artes cf. ars D p. 102. 4, 74 neque senatus in eo cura, an imperii extrema dehonestarentur. 16, 24 suam famam *per* alqd. cf. claritudo a. β. 3, 66 ille Scaurus, quem proavum suum obprobrium maiorum Mamercus infami *opera* dehonestabat. 14, 15 ne tamen adhuc publico *theatro* dehonestaretur (Nero).

dehortor. 3, 16 Piso repetere Suriam dehortatus est.

deicio. a) *propr.* α) 2, 32 Pituanus saxo deiectus [M delectus] est. 6, 19 saxo Tarpeio deicitur. β) 14, 30 crinibus deiectis. γ) 15, 40 (regiones Romae) quarum quattuor integrae manebant, tres solo tenuis deiectae (sc. incendio). δ) i. q. *demovere, proturbare* 2, 20 deiecti (sc. hostes vallo) cf. conspicuus a. — *transl.* de oratore D 26 *studio feriendi plerumque *deiectus (sc. de gradu), non pugnat, sed rixatur [Lipsius delectus]. ε) i. q. *prosternere, interficere* 4, 25 deiectis [I. Fr. Gronov.; M delectis] circum stipulatoribus. 51 deiecto [Orelli; Beroaldus, Nipp. delecto; M delecto] promptissimo quoque aut saucio. ζ) i. q. *deferre* 2, 60 tempestate Meneleus Graeciam repetens diversum ad mare terramque Libyam deiectus [M delectus] *est.

b) *transl.* α) 1, 82 deiecti in terram militum voltus. III, 31. 1, 34 deiectis in terram oculis. β) 2, 4 iussu Augusti *inpositus* Artavasdes et non sine clade nostra deiectus (sc. regno). G 37 *infra* Ventidium deiectus oriens i. e. ita de potentiae fastigio delapsus, ut adeo Ventidio succubuerit. — 11, 29 uxore deiecta (sc. matrimonio vel in locum inferiorem detrusa i. q. *infracta potentia*). 13, 46 cf. comitatus a.

dein. I) de loco a) α) de *partibus exercitus* II, 89, 7 Vitellius . . . composito agmine incessit. quattuor legionum aquilae *per frontem*, totidemque . . . vexilla, *mox* . . . signa et post peditem ordines eques; dein quattuor et triginta cohortes, . . . 100, 4 partem equitum . . . praemisit. *mox* vexilla . . . legionum, d. . . secutae; *postremo agmine* . . . incessere . . . III, 21, 9 cui (legioni) iuncta a *laevo* septima Galbiana patienti campo stetit, d. septima Claudiana, . . . dextro octava . . . *mox* tertia . . . 2, 16, 9 noster exercitus sic incessit: auxiliares Galli . . . *in fronte, post quos* pedites . . . ; d. quattuor legiones et cum . . . equite Caesar; *exim* . . . levis armatura cum . . . β) de *regionum situ* V, 8, 3 primis munimentis urbs, dein regia [Mercurus; M de ingia], templum intimis clausum. 1, 61, 8 prima Vari castra . . . ostentabant; d. semiruto vallo . . . reliquiae consedis intellegebantur: medio campi albertia ossa . . . b) *fortasse* i. q. *inde* 3, 9, 3 (legio), quae e Pannonia in urbem, d. praesidio Africae ducebatur. 5, 10, 14 Theraeum sinum praefestinas, *mox* Euboeam . . . et Piraeum . . . d. Corinthiense litus . . . evadit. 13, 53, 8 ut copiae per mare, d. Rhodano et Arare subvectae per eam fossam, *mox* fluvio Mosella in Rhenum, *exim* Oceanum decurrebant.

II) de tempore A) *tempus magis effert particula* a) α) in *initio* posita I, 86, 15 cf. dilabor a. β. II, 6, 11 proximo civili bello turbatis aliis inconcussa ibi pax, d. fides erga Galbam. 52, 2 pars senatus . . . profecta cum Othone ab urbe, d. Mutinae relicta. III, 4, 6 coeptante legionum motu profugus, d. sponte remeaverat. 51, 9 miles fratrem suum, d. cognito facinore se *ipse interfecit. IV, 10, 5 Celer professus sapientiam, d. testis in Barea. 2, 71, 1 Caesar paulisper ad spem erectus, d. fesso corpore . . . adloquitur. 3, 54, 29 cf. cum A. I. 3. 4, 44, 3 Lentulo . . . gloriae fuerat bene tolerata paupertas, d. magnae opes innocenter partae et modeste habitae. 62, 11 gravior pestis fuit, conferta mole, d. convulsa. 11, 17, 10 magno inter barbaros proelio victor rex, d. secunda fortuna ad superbiam prolapsus. 13, 6, 3 saepe regni eius potitus, d. profugus. 14, 62, 7 Anicetus . . . levi post admissum scelus gratia, d. graviore odio. 15, 54, 4 qui . . . multo sermone cum Antonio Natale, d. regressus domum testamentum obsignavit. — *Incipit novum enuntiatum* II, 36, 6 nec multo post Vestricius . . . subvenit. d. Flavianum Sabinum . . . misit. 57, 11 adulationem conpescit. d. mobilitate ingenii, quod palam abnuerat, . . . largitur. III, 84, 20 Vitellius . . . defertur, ut . . . Tarracinam . . . perfugeret. d. mobilitate ingenii . . . in Palatium regreditur. IV, 2, 18 erumpere ausos . . . oppressere; ceteri in custodiam conditi, . . . d. L. Vitellius interficitur. 15, 16 cohortium hiberna . . . inrumpit. . . direpta castra. d. vagos . . . lixas negotiatoresque R. invadunt. 37, 8 Vitellii imagines . . . repositae, . . . d. mutati in paenitentiam . . . Voculam sequuntur. 59, 6 legatos vinciri satis visum. d. sumptis R. imperii insignibus in castra venit. V, 4, 12 septimo die otium placuisse ferunt, . . . ; d. blandiente inertia septimum quo-

que annum ignaviae datum. 9, 12 sub Tiberio quies. d. iussi .. arma potius sumpserunt. 1, 56, 12 pontem coeptantis arcebant. d. tormentis sagittisque pulsati. 2, 4, 1 nec Tigrani diuturnum imperium fuit neque liberis eius, ... d. iussu Augusti inpositus Artavasdes et non sine clade nostra deiectus. 11, 8 eum Cherusci .. in planitiem .. traxere: d. coorti .. trudent adversos. 40, 11 exsequuntur ut iussum erat. d. speculati .. vinctum in Palatium traxere. 50, 10 interrogatus .. reticuit; d. proximo senatus die .. oravit, ne .. 74, 4 inter Marsum et Sentium *diu* quaesitum: d. Marsus .. Sentio concessit. 3, 23, 8 Lepida .. tantum misericordiae permovit, ut ... d. (darauf aber) .. patefacta sunt flagitia. 4, 24, 10 locorum opportuna permunivit; simul principes .. securi percutit. d. quia ... agmina parat. 6, 11, 6 feruntque ab Romulo .. inpositos. d. consules mandabant. 15, 10 super ea re senatui scribit, ... d. redditus absentiae causis .. flexit ad graviora. 47, 5 Balbus Acutiam .. postulaverat ... d. Albucilla .. defertur. 51, 9 (Tiberius) impudicitiam uxoris .. declinans. d. Rhodo regressus .. rei R. arbitrium .. obtinuit. 11, 9, 7 paululum cunctationis attulit .. Cotys, ...; d. literis Caesaris coercitus, *et* cuncta in Mithridaten fluxere. 10, 20 multi ad Gotarzen inclinabant, quidam ad Meherdaten ... d. praevaluit Gotarzes. 29, 5 cf. desisto. 12, 14, 18 d. (i. e. non multo post victoriam ex Meherdate reportatam) Gotarzes morbo obiit, accitusque in regnum Vonones. 27, 7 trepidatum adventu Chatterum latrocinia agitantium. d. l** Pomponius legatus .. i. q. darauf vel explicari potest 'demnach, demzufolge' cf. 2, 69 B. b. β. 1. 55, 9 obsessa civitas ..., et missi .. equites .. turbantur, ... d. rex eius orae .. cum .. copias dissociasset, .. ceteros clementia composuit. 13, 16, 7 praecalida .. potio traditur Britannico; d., postquam fervore aspernabatur, frigida in aqua adfunditur venenum. 28, 16 tribunus plebei adversus .. aerarii quaestorem contentiones .. exercuit, tanquam ... d. princeps curam tabularum publicarum a quaestoribus ad praefectos transtulit. 41, 3 Artaxata pergeret .. agitavit, concessisse illuc Tiridaten ratus. d. postquam exploratores attulere ..., lucem operitur. 14, 30, 6 Druidae .. perculere militem, ut .. corpus vulneribus praerberent. d. cohortationibus ducis .. inferunt signa. 15, 9, 8 proturbat barbaros ... d. pons continuatus. 29, 7 conloquium osculo finitum. d. paucis diebus interiectis .. steterunt. 16, 18, 9 vigentem se ac parem negotiis ostendit. d. revolutus ad vitia .. adsumptus est. β) *eadem notione postposita* 1, 70, 21 penetratum ad amnem .., quo Caesar classe contenderat. inpositae d. legiones. 4, 30, 1 dictis d. sententiis ut .. intercessit. 35, 11 in hunc modum (34, 7) exorsus est: 'verba mea ...'. egressus d. senatu vitam .. finivit. 13, 15, 25 Nero .. iubere supplicium veneficae ... promittentibus d. .. necem .. 15, 18, 9 tris d. consulares .. praeposuit. B) *usu correlativo* a) abest *primum* a) III, 23, 2 pellunt hostem, d. pelluntur. IV, 39, 21 Mucianus .. (Antonium) promissis onerat, ...; simul .. largitur. d. post-

quam .. impleverat, vires abolet. 1, 12, 6 percussus .. paulum reticuit: d. collecto animo respondit. 3, 26, 13 nobis Romulus, ut libitum, imperitaverat: d. Numa religionibus .. populum devinxit, repertaque quaedam a Tullo et Anco. 11, 3, 3 commemorata vetustate amicitiae .., d. percursis .. officiis .. permisit. 24, 21 plerosque populos eodem die hostes, d. civis (habuit Romulus). 12, 39, 3 earum robore aequata pugna, d. nobis pro meliore fuit. 64, 10 fatale sibi ut coniugum flagitia ferret, d. puniret. 13, 12, 5 ignara matre, d. frustra obtinente. 56, 17 terris exacti cum Chattos, d. Cheruscos petissent. 14, 55, 11 praeceptis puertiam, d. inventam meam fovisti. — IV, 34, 5 Vocula *nec* adventum hostium exploravit, eoque simul egressus victusque; d. victoriae parum confisus, tritis frustra diebus castra in hostem movit. 'anacoluth statt primum non .. dein oder nec .. et': Her. β) 1, 15, 10 qui (Augustus) sororis filium Marcellum, *dein* generum Agrippam, *mox* nepotes suos, *postremo* Tiberium Neronem privignum in proximo sibi fastigio conlocavit. — III, 56, 8 (Vitellius) alios rogatans, et ad omnis nuntios voltu quoque et incessu trepidus, d. [Her. denique] temulentus. *postremo* taedio castrorum .. Romam revertit cf. 2, 65 s. III. 1, 73, 3 d. .. *postremo* cf. ardeo b. 2, 3, 6 qui Artavasden .. specie amicitiae inlectum, d. catenis oneratum, *postremo* interfecerat. 3, 66, 15 dum aequalis, d. superiores, *postremo* suasset ipse spes antire parat. 13, 57, 19 cf. donec II. 1. c. 14, 17, 4 in vicem incessentes probra, d. saxa, *postremo* ferrum sumpserunt. — 2, 62, 10 negotiatores reperti, quos ius commercii, d. cupido augendi pecuniam, *postremum* [Wölffl., Nipp. *postremo*] oblivio patriae suis quemque ab sedibus hostilem in agrum *transtulerat. b) *adiunctis aliis particulis* a) II, 5, 12 positus odiis in medium consulere, *primum* per amicos, d. .. Titus .. certamina .. aboleverat. 46, 2 maesta primum fama, d. profugi e proelio perditas res patefaciunt. 1, 30, 11 primum octava, d. quinta legio rediere. 15, 12, 8 primum .. centurionem obvium habuit, d. plerosque militum. — IV, 28, 10 praedas e Germania (petebant), *primo* impune, d. circumventi sunt. 2, 79, 3 arma *primo* expediere: d. mutua formidine non ultra iurgium processum est, Marsusque Vibius nuntiavit .. 3, 46, 17 Sacrovir *primo* Augustodunum, d. metu deditiois in villam .. pergit. 6, 17, 7 ita *primo* concursatio et preces, d. strepere praetoris tribunal, *eaque* quae .. 11, 9, 12 cf. cunctanter. 15, 67, 4 tribunus pervertitur, *primo* dissimilitudinem morum ad defensionem trahens .., d., postquam urgebatur, confessionis gloriam amplexus. — 6, 28, 11 priores *alios *tres (phoenices) Seso-side *primum*, *post* Amaside dominantibus, d. Ptolemaeo .. in civitatem .. advolavisse. — 2, 52, 4 is .. vagos *primum* et latrociniiis suetos .. congregare, d. more militiae .. componere, *postremo* .. dux haberi. 3, 20, 3 bellum in Africa renovat, vagis *primum* populationibus et .. inultis, d. vicos excindere, trahere graves praedas; *postremo* .. cohortem R. circumcumsedit. — 6, 16, 9 *primo* [Ritter *primum*] duo-

decim tabulis sanctum, ne quis . . . ; *d.* rogatione tribunicia ad semuncias redactum, *postremo* vetita versura. 21, 11 ille positus siderum . . . dimensus haerere primo, *d.* *pavescere, et quantum introspiceret, magis ac magis trepidus . . . , postremo exclamat . . . — 11, 22, 17 creatique *primum* Valerius Potitus et Aemilius Mamerus . . . *d.* . . . duo additi . . . : *mox* duplicatus numerus . . . : *post* lege Sullae viginti creati. — *Singulari modo* 1, 47, 13 *mox* hiemem aut negotia varie causatus *primo* prudentes, *d.* vulgum, *diutissime* provincias fefellit. β) 1) III, 72, 13 voverat (Capitolium) Tarquinius Priscus . . . *mox* Servius Tullius sociorum studio, *d.* Tarquinius Superbus . . . hostium spoliis extruxere. IV, 19, 14 Hordeonius . . . consultavit, num . . . coereret . . . ; *mox* insita ignavia . . . statuit continere . . . militem: *d.* paenitentia et . . . scripsit . . . — IV, 53, 8 spatium . . . ingressi milites . . . ; *d.* virgines Vestales . . . aqua . . . perluere. *tum* Helvidius . . . vittas . . . contigit; simul ceteri magistratus et . . . saxum traxere. 4, 49, 5 obsidium coepit . . . ; *d.* fossam loricaeque contexens . . . amplexus est; *tum* paulatim . . . contrahere claustra; *et* struebatur agger. — 2, 69, 4 hinc graves in Pisonem contumeliae, nec minus acerba quae ab illo in Caesarem *intentabantur. *d.* Piso abire Suria statuit. *mox* adversa Germanici valetudine detentus, ubi recreatum accepit . . . , proturbat. *tum* Seleuciam degreditur. Waltherus intellegit de causa cf. 12, 27 sub A. a. a. — 3, 15, 15 pauca . . . liberto tradit. *tum* solita curando corpori exsequitur. *d.* multam post noctem . . . operiri fores iussit; *et* coepta luce . . . repertus est. 4, 73, 11 alam . . . circumgredi terga hostium iubet . . . *tum* tres leves cohortes ac *rursus* duae, *d.* tempore interiecto alarius eques immissus. — 1, 16, 10 Percennius quidam, dux *olim* theatralium operarum, *d.* gregarius miles. 20, 10 Rufus *diu* manipularis, *d.* centurio, *mox* castris praefectus. — 3, 61, 11 auctam concessu Herculis . . . caerimoniam templo, neque Persarum ditione deminutum ius; *post* Macedonas, *d.* nos servavisse. 2) III, 37, 3 *initium* atrocis in Caecianam sententiae a L. Vitellio factum; *d.* ceteri . . . suum dolorem proferebant. IV, 1, 8 quae saevitia *recentibus* odiis sanguine explebatur, *d.* (i. e. postquam odia relangerunt) verterat in avaritiam. 6, 11, 15 *primum*que Messalla Corvinus eam potestatem . . . accepit, . . . ; *tum* Taurus Statilius . . . egregie toleravit; *d.* Piso . . . pariter probatus, publico funere . . . celebratus est. 13, 51, 7 quae *brevi* servata, *d.* frustra habita sunt. 1, 51, 13 hostes, *donec* agmen per saltus porrigeretur, immoti, *d.* latera . . . adsultantes. C) *progressum narrationis indicat* a) in *initio* IV, 46, 29 militiam et stipendia orant. . . in praetorium accepti. *d.* quibus aetas et iusta stipendia, dimissi cum honore. 6, 18, 1 *d.* redeunt priores metus. β) *postpos.* 3, 71, 1 incessit *d.* religio. 6, 29, 13 Mamerus *d.* Scaraus *rursus* postulatur. 12, 61, 1 rettulit *d.* de immunitate Cois tribuenda. [De 3, 25, 1 cf. deinde II. C.]

III) in *enumeratione* I, 12, 9 non sane crebrior tota civitate sermo per illos menses fuerat, *primum* licentia ac libidine talia loquendi, *d.*

fessa iam aetate Galbae. II, 98, 9 Vespasiani consiliorum pleraque ignota, *primum* socordia Vitellii, *d.* Pannonicae Alpes praesidiis insessae nuntios retinebant. mare *quoque* . . . 2, 65, 6 nec diu dubitatum de tempore, loco, *d.* condicionibus. Müller zeitschr. für östr. gymn. 1877, 658 (cf. Bötticher Lex. Tac. p. 148) pro 'dein' expectat 'denique', ut III, 56, 8 (cf. II. B. a. β .), quo tamen loco 'primum' priore membro posse intellegi putat. — De usu formarum 'dein' et 'deinde' in singulis libris cf. Wölfflin Philol. 25, 105.

deinceps. a) D 9, 5 haec ipsa et quae *d.* [F, Nipp, deinde] dicturus sum. b) I, 48, 15 iussu Gai Caesaris oneratus catenis, *mox* mutatione temporum dimissus, cursu honorum inoffenso legioni post praeturam praepositus probatusque, servili *d.* probro respersus est. 1, 81, 2 de comitiis consularibus, quae *tum* *primum* illo principe ac *d.* (sc. illo principe) fuere, vix quicquam firmare ausim.

deinde. I) de loco G 42, 1 iuxta Hermunduros Naristi ac deinde Marcomani et Quadi agunt.

II) de tempore A) *tempus magis effert particula a)* a) in *initio* posita D 33, 13 *deinde cum* . . . idem adnuissent, Messalla quasi *rursus* incipiens: II, 88, 11 caesus inter alios pater militis, cum filium comitaretur; *d.* adgnitus . . . V, 15, 2 coeptum certamen; *d.* orta trepidatio. 1, 38, 5 iusserat id . . . praefectus, . . . *d.* intumescente motu profugus . . . praesidium ab audacia mutuatur. 4, 10, 6 Seianum Lygdi . . . animum stupro vinxisse, . . . ; *d.* inter conscios ubi locus veneficii tempusque composita sint, eo audaciae provectum, ut . . . 11, 6, 1 patres legem Cinciam flagitant, . . . *d.* obstrepentibus iis, quibus . . . Silius acriter incubuit. 12, 50, 6 pulsi Iberi, urbesque . . . iugum accepere. *d.* atrox hiems seu . . . tabes perpellunt Vologesen omittere praesentia. 13, 21, 4 Burrus iis mandatis Seneca coram fungebatur; . . . *d.* a Burro, postquam crimina et auctores exposuit, minaciter actum est. 25, 6 Nero itinera urbis . . . pererrabat . . . *d.* ubi Caesarem esse qui grassaretur pernotuit augebanturque iniuriae . . . in modum captivitatis nox agebatur. 29, 2 Augustus senatui permisit deligere praefectos; *d.* ambitu suffragiorum suspecto, sorte ducebantur. 15, 10, 9 duxit legiones quasi proelio certaturus. *d.* amisso centurione et paucis militibus . . . trepidus remeavit. — A 9, 2 revertentem ab legatione legionis Vespasianus inter patricios adscivit; *ac* *d.* provinciae Aquitaniae praeposuit. III, 85, 6 una vox . . . excepta, cum . . . respondit; *ac* *d.* ingestis vulneribus concidit. 12, 23, 6 angurium . . . omissum repeti *ac* *d.* (i. q. fernerhin, künftig) continuari placitum. β) *eadem notione postposita* I, 38, 13 ita (36, 16) coepit: 'Quis . . . aperiri *d.* armamentarium iussit. [13, 55, 15 solem inde; *al.* deinde]. b) A 8, 4 *brevi* *d.* i. q. paulo post. c) i. q. *von da an, demnächst* I, 46, 1 omnia *d.* arbitrio militum acta: alles weitere. II, 13, 8 uterum ostendens latere (filium) respondit, *nec* ullis *d.* terroribus aut morte constantiam vocis egregiae mutavit. 50, 10 avem . . . celebri luco consedissee . . . , *nec* *d.* [M, Nipp. cf. Her.; Petersen, Halm neque inde]

coetu hominum . . territam pulsamve cf. Hand Turs. 2, 244. 85, 16 profugit; nec d. civili bello interfuit. 11, 25, 25 (Claudius) haud multo post flagitia uxoris noscere ac punire adactus, ut d. ardesceret in nuptias incestas. *d*) in interrog. indignationem vehementiamque indicat 2, 70, 3 si limen obsideretur, si effundendus spiritus sub oculis inimicorum foret, quid d. miserimae coniugi, quid infantibus liberis even-turum? *B*) usu correlativo *a*) abest primum A 38, 5 eligere latebras et statim relinquere; miscere in vicem consilia [aliqua], d. separare; aliquando frangi aspectu pignorum suorum, saepius concitari. III, 25, 19 advertere proximi, d. plures. 78, 12 cuncta festinatione, d. ignavia Sabini corrupta. IV, 9, 10 eam sententiam modestissimus quisque silentio, d. oblivio transmisit. 44, 4 simul eos qui coeptam, d. omissam actionem repeterent, monuit. 4, 31, 19 Libonem inlexerat insidiis, d. indicio perculerat. 68, 11 Latiaris . . strueret dolum, ceteri testes ades-sent, d. accusationem inciperent. 13, 25, 13 (Ne-ronem) vi attemptantem acriter reppulerat, d. agnatum oraverat. 14, 5, 19 nando, d. occursum lenuncolorum . . in lacum vecta. — I, 72, 5 praefecturam . . vitii adeptus, crudelitatem mox, d. avaritiam . . exercuit [Wölfflin, Her. mox cr.]. *b*) adiunctis aliis partic. *a*) II, 67, 2 separati primum (sc. milites), d. addito honestae missionis lenimento, arma ad tribunos suos deferebant. 11, 14, 14 nobis quoque pau-cae (sc. literae) primum fuere, d. additae sunt. 15, 38, 10 impetu pervagatum incendium plana primum, d. in edita adsurgens et rursus in-feriora populando, anteit remedia. 44, 4 propitiata luno . . primum in Capitolio, d. apud proximum mare. 44, 17 cf. corripio d. β . 56, 6 de Pisone primum fatetur, d. adicit Annaeum Senecam. β) IV, 70, 10 (ala) excita olim a Vitellio, d. in partes Vespasiani transgressa. 12, 18, 3 frater Cotys, proditor olim, d. hostis. 6, 3, 10 statim curia, d. Italia exactus. 15, 64, 7 cf. donec B. I. 3. *C*) progressum narrationis indicat G 40, 3 Langobardos pau-citas nobilitat: . . Rendigni d. et Aviones et . . silvis muniuntur. 44, 3 trans Lugios Goto-nes regnantur, . . protinus d. ab Oceano Rugii et Lemovii. I, 59, 1 Iulius d. Civilis periculo exemptus, . . 3, 56, 6 Marcum d. Agrippam . . delegit. 6, 23, 7 Drusus d. exstinguitur. I, 66, 14 lento d. agmine . . ductus exercitus, . . III, 10, 1 adventu d. duarum legionum . . ostentare vires . . placuit. IV, 32, 1 lectae d. pro con-tione epistulae . . irritavere. 49, 29 anxio d. edicto Karthaginiensibus increpitis, ne solita quidem munia usurpabat, . . 13, 42, 1 variis d. casibus iactatus . . reus . . damnatur. 1, 79, 1 actum d. in senatu . . 3, 25, 1 relatum d. de moderanda Papia Poppaea [M; Wölfflin, Halm, Nipp. dein de cf. 12, 61 s. dein II. C.]. 11, 15, 1 rettulit d. ad senatum super . . 14, 38, 1 con-tractus d. omnis exercitus sub pellibus habitus est. 15, 48, 1 ineunt d. consulatum . . — IV, 58, 29 quis d. (ferner) sceleris exitus, cum R. legiones *se contra derexerint? 6, 2, 16 quam d. speciem fore sumentium in limine curiae gladios?

III) in enumeratione *a*) D 12, 16 nec ullis aut gloria maior aut augustior honor, primum apud deos . . d. apud illos dis genitos sacrosque reges. 32, 4 primum *enim aliter utimur pro-priis, aliter commodatis. . . d. ipsa . . scientia . . nos ornat. *b*) fere i. q. deinceps D 26, 28 ex quibus (sc. oratoribus) alium Ciceroni, alium Caesari, singulis d. singulos opponeremus. I, 51, 17 Sequanis Aedisque ac d., prout opu-lentia civitatibus erat, infensi cf. Her.

deiuugo. D 11, 13 me a forensi labore.

delabor. *a*) 1, 65, 21 suffosso equo delapsus. IV, 40, 8 qui aera legum vetustate delapsa [ed. princ., Her. dil.] noscerent figerentque. 14, 32, 1 simulacrum cf. converto A. a. — 4, 43, 16 cf. dilabor. Fortasse recte M 1, 16, 14 et 5, 10, 18 delapsis i. q. fortgehen cf. degredi *b*. Pfitzner p. 125 expl. 1, 16 i. q. zu fall gebracht werden. *b*) 2, 38, 28 quamvis domus Hortensii pudendam ad inopiam delaberetur. — 15, 63, 17 ne . . visendo eius tormenta ad impatientiam de-laberetur. 3, 63, 16 neu specie religionis in ambitionem delaberentur. 13, 12, 1 delapso Ne-ronem in amorem libertae.

delatio. II, 53 inivsum memoria delationum . . Marcelli nomen. IV, 41 crebris apud Nero-nem delationibus famosos. III, 38 datae L. Vi-tellio delationis partes. 4, 66 Dolabellam so-cium delationis extitisse. II, 84 passim delatio-nes cf. corripio B. d. 10 temporibus Neronis delationes [Halm delationem (?)] *facitaverat*. 6, 7 cum primores senatus infimas etiam delationes *exercerent*. 11, 29 delationem *subire*. 3, 10 *dimissa* eius causae delatione. 6, 30 pecu-niam a Vario Ligure *omittendae* delationis ce-perant.

delator. 4, 30 delatores, genus . . per prae-mia eliciebantur cf. coerceo p. 182. II, 10 de-latorem fratris sui pervertere. IV, 6 Marcellum, delatorem *Thraseae*, accusare. I, 2 nec minus praemia delatorum invisae (erant) quam scelera, cum . . agerent, verterent cuncta odio et terrore. 3, 25 multitudo periclitantium gli-scebat, cum omnis domus delatorum interpre-tationibus subverteretur. 12, 59 odio delatoris cf. ambitus in *f*. 13, 21 ultionem in delatores et praemia amicis obtinuit. 2, 50 Varillam . . maiestatis delator arcessebat. IV, 42 cf. fatigo. 42 delatores et ministros more maiorum puniendos flagitabat (senatus). 3, 49 ut delator extitit. 49 Clutorium . . corripuit delator. 6, 40 a delatoribus corripitur.

delectabilis. 12, 67 cibus cf. boletus.

delectatio. G 16 cf. citra.

delecto. D 14 delectasset te et Apri nostri accuratissimus sermo . . et Materni . . oratio. 14 me . . [et] sermo iste infinita voluptate ad-fecisset, atque id ipsum delectat, quod . . 31 oratio cf. aequalis. 22 (tectum) visum et oculos delectet.

delectus. D 22 (Cicero) primus et verbis delectum [Halm dil.] adhibuit et compositioni artem.

delego. *a*) D 29 infans delegatur Graeculae alicui ancillae. G 20 nec ancillis aut nutrici-bus delegantur (sc. liberi). IV, 85 Canninefates Batavosque minoribus ducibus delegandos. —

D 35 suaviorum (sc. orationes) . . pueris *delegantur, controversiae robustioribus *adsignantur*. A 2 delegato triumviris ministerio, ut . . G 15 delegata domus et penatium et agrorum cura feminis senibusque et infirmissimo cuique ex familia. IV, 28 machinas molemque operum Batavis delegat. *b*) 13, 43 scelera ipsa aliis delegent i. e. in alios auctores transferant.

delenimentum. *a*) in *bonam* partem I, 77 proximos menses Verginio (sc. ut consul esset) destinat ut aliquod *exercitui* Germanico delenimentum. 2, 33 delenimentis curarum et periculorum cf. careo. 15, 63 vitae d. cf. decus A. a. s. *b*) in *malam* p. A 21 *delenimenta vitiorum cf. balineum.

delenio. IV, 68 Domitiani animum Varo haud alienum deleniret. 11, 37 Claudius . . tempestivis epulis delenitus. 13, 44 qua (sc. nocte) delenitus.

deleo. *a*) 13, 41 (Artaxata) deleta et solo aequata sunt. 14, 23 post deleta Artaxata. *b*) II, 14 deletae omnes copiae forent. IV, 18. 79 deletam cohortem dolo. — II, 26 deleri cum universo exercitu Caecinam potuisse. [De 4, 51 cf. deicio a. s.]

deliberatio. D 31 cf. dico c. oppos.

delibero. *a*) A 15 iam ipsos (sc. Britannos), quod difficillimum fuerit, deliberare. G 22 cf. constituo B. c. *β*. II, 32 tum rursus deliberaturum et, si proelium placuisset, . . certaturos. 77 qui deliberant, desciverunt. III, 60 cf. ambignus a. 5, 5 nec ultra deliberatum (sc. a patribus) quo minus . . decernerent. — D 41 cum *de re p.* non imperiti et multi deliberent, sed sapientissimus et unus? — 4, 55 ita Sardinios *inter* Zmyrnaeosque deliberatum (sc. a senatu). *b*) *alqd.* 14, 44 libet argumenta conquirere in eo *quod* sapientioribus deliberatum est?

deliciae. G 18 d. muliebres cf. como. 20 dominum ac servum nullis educationis deliciis dignoscas. I, 71 Otho . . non deliciis neque desidia torpescere.

deligo. A) *alqd.* II, 3, 10 hostiae, ut quisque vovit, sed mares deliguntur. — 4, 8, 1 maturandum ratus deligit venenum, quo . . 12, 66, 6 si lentum et tabidum (sc. venenum) delegisset. 4, 72, 6 terga urorum delegit, quorum ad formam acciperentur. 13, 13, 19 Caesar inspecto ornatu . . deligit vestem et gemmas. 6, 49, 2 informem exitum delegit. — 1, 74, 12 cum *ex* (i. q. secundum) moribus principis foedissima quaeque deligeret accusator. 4, 33, 2 rei p. forma delecta *ex* (aus) . . cf. consocio *b*. — 1, 50, 8 delecta longiore *via*. 6, 3, 11 facile toleraturus exilium delecta *Lesbo*, insula nobili et amoena. 15, 33, 6 *Neapolim* quasi Graecam urbem delegit (sc. ad artem histrionalem faciendam). 14, 33, 4 ambiguis an illam *sedem bello* deligeret. 2, 12, 2 cognoscit delectum ab Arminio *locum pugnae*. 12, 31, 12 nationes locum pugnae delegere, saeptum . . 2, 19, 5 deligunt locum (sc. pugnae) . . silvis clausum. 14, 34, 4 deligit locum (sc. pugnae) . . silva clausum. 13, 38, 13 locum delegit (sc. *colloquio*), cuius pars . . 15, 28, 6 *tempus* propinquum, locus . . *cum barbaris delectus esset (sc. *colloquio*) ob memoriam lactioris sibi rei. 16, 23, 8

tempus *damnationi* delectum, quo . . adventabat. 4, 48, 11 *tenebrae* insuper delectae (sc. impetui) augendam ad formidinem. 12, 8, 2 delecto *die* (sc. *morti*) augendam ad invidiam. 6, 43, 5 delectum *capiendo diademati* diem. 12, 19, 3 *dextram petendae veniae* cf. dexter B. a. — 4, 75, 4 in Domitio super vetustatem generis propinquum Caesaribus *sanguinem* delegerat i. e. in eo deligendo spectaverat.

B) *alqm.* *a*) *α*) IV, 65, 21 delectus e propinquis consulta . . portabat cf. p. 216 a. *β*. 2, 40, 9 e clientibus duos . . deligit [M dil.]. 47, 15 delectus est (a senatu) M. Ateius e praetoriis (sc. qui praesentia spectaret). 13, 16, 4 delectus ex ministris cf. cibus. — 1, 58, 4 amicos inimicosque *ex* (i. q. secundum) vestris utilitatibus delegi. — 6, 42, 3 trecenti opibus aut sapientia delecti ut senatus. — 13, 6, 19 si ducem . . *per* ambitum deligeret. *β*) 4, 56, 16 ipse deligere (sc. eum qui legaretur) . . abnuebat. 11, 22, 14 mansit consulibus potestas deligendi (sc. quaestores). 12, 6, 3 deligi oportere feminam nobilitate puerperis sanctimonia insignem (sc. ad matrimonium). 66, 9 deligitur artifex talium vocabulo Locusta. 14, 31, 18 delecti (sc. templo) sacerdotes. III, 80, 5 vocato senatu deliguntur legati ad exercitus. 49, 9 eo suffragio (sc. legionum) turbidissimus quisque delecti (sc. centuriones). 3, 32, 3 iudicio patrum deligendum pro consule gnarum militiae . . et bello suffecturum. 4, 2, 9 centuriones ac tribunos ipse deligere. 13, 29, 2 Augustus senatui permisit deligere praefectos; deinde . . sorte ducebantur. 29, 9 Nero praetura perfunctos et experientia probatos delegit. 14, 22, 3 quasi iam depulso Nerone, quisnam deligeretur (sc. princeps) anquirebant. 15, 13, 14 (rex), quem imperator (sc. Romanus) delegisset. 1, 59, 18 ille delectus Tiberius (sc. ab Augusto ad bellum Germanicum. Aliter Gron., Nipp.). *γ*) *c. dupl. acc.* IV, 5, 12 a Paeto Thrasea gener delectus. 3, 56, 7 Agrippam socium eius potestatis (tribuniciae) . . delegit. 6, 32, 13 cf. s. I, 10, 12 *ducem* eum Nero delegerat. III, 14, 5 legatum et . . praefectum castrorum duces deligunt. 48, 3 vexillarios e legionibus ducemque Viridium Geminum, spectatae militiae, deligeret. IV, 15, 11 dux deligitur (Brinno). 68, 3 egregii duces (iam enim Gallum . . delegerat). 5, 4, 19 (eos) duces imperatoresque deligerent. 13, 9, 17 ipse dux bello delectus. 15, 52, 15 delecto imperatore alio. 59, 20 (militis), *quos (zu welchen) Nero tirones aut stipendiis recentes delegerat. *δ*) seq. *qui* 2, 43, 18 se delectum, qui Suriae imponderetur ad spes Germanici coercendas. 65, 2 deligit centurionem, qui nuntiaret . . 4, 44, 7 ipse delectus cui . . daretur. 6, 2, 9 principem orabat deligere senatores, ex quis viginti . . defenderent cf. 2, 14 quos omitti posse, quos deligi (sc. a se)? 3, 15 praetorium . . delectum ab Seiano cuius ope dolus Gaio Caesari pararetur. 11, 2 in tempus deligebatur qui ius redderet. 13, 43, 16 cur enim neminem alium delectum qui . . praeberet? 15, 50, 2 deligendum qui fessis rebus succurreret. *ε*) *c. dat.* 12, 1, 2 uxorem *Claudio* cf. certamen A. a. 14, 3, 11 ne quis illi tanto *facinori* delectus iussa sperneret

metuebant. cf. 13, 9, 17 s. 7. — *c. dat. gerund.* cf. 6, 43. 12, 19 gentem s. A. III, 57, 12 Vitellius Claudium . . permulcendis militum animis delegit. V, 1, 2 Titus, perdomandae Iudaeae delectus a patre. 2, 4, 3 Gaius Caesar componendae Armeniae deligitur. 6, 32, 13 Tiridatem . . aemulum Artabano, recipendaeque Armeniae Mithridatem deligit [M dil.]. 3, 28, 2 corrigendis moribus delectus cf. corrigo. 5, 4, 2 Rusticus, componendis patrum actis delectus a Caesare. 6, 45, 10 cf. detrimentum. 13, 48, 6 C. Cassius adhibendo remedio delectus. 16, 2, 4 dantur triremes et delectum remigium [Boxhorn; M navigium] iuvandae festinationi. § *c. praep.* IV, 50, 6 Mauros in eam caedem delegerat. 15, 5, 6 Casperius centurio in eam legationem delectus. 4, 52, 13 quod Agrippinam . . ad cultum delegerit. 15, 65, 5 traderetur imperium Senecae, quasi insontibus (i. e. ab ins.) claritudine virtutum ad summum fastigium delecto. 3, 67, 6 facundissimis . . ad accusandum delectis. 6, 48, 13 qui ut deterior ad opprimendum Seianum delectus. 14, 26, 7 Tigranes a Nerone ad capessendum imperium delectus. cf. 1, 64 s. b. 2, 43 s. d. 4, 48. 12, 8 s. A. I, 71, 11 (Celsus) bello (abl.) inter duces delegit. 4, 12, 15 inter quos (sc. criminatores) delegerat Iulium Postumum, per . . peridoneum.

b) de militibus G 6, 15 (pedites) quos ex omni iuventute delectos ante aciem locant. III, 48 vexillarios e legionibus cf. B. a. y. 1, 64, 18 deliguntur legiones quinta dextro lateri, unetvicensima in laevum, . . ducendum ad agmen, . . adversum secuturos. III, 29, 2 dux Antonius cum delectis auxiliariis eodem incuberat. 6, 41, 6 legatus . . cum quattuor milibus legionariorum et delectis auxiliis missus. IV, 12, 14 erat et domi delectus eques (sc. Batavis). 2, 16, 10 cum . . d. equite Caesar. V, 21, 5 Cerialis cum delecta equitum manu subvenit. 3, 42, 8 praemissus cum delecta manu Iulius Indus. 15, 10, 12 tria milia delecti peditis proximo Tauri iugo imposuit. 1, 24, 5 cohortes delecto (sc. ex ceteris praetoris cohortibus) milite supra solitum firmatae. 15, 69, 5 opprimere delectam iuventutem. II, 57, 6 ipse e Britannico exercitu delecta octo milia sibi adiunxit cf. Her. IV, 35, 15 addit exercitui suo Vocula mille delectos e quinta et quinta decuma legionibus. 15, 26, 7 addidit . . vexilla delectorum ex Illyrico et Aegypto. 4, 73, 3 peditum et equitum auxiliarium delectos accivit. 47, 13 in ferocissimos . . mittit delectos sagittariorum. 13, 40, 8 mediis decumanorum delectis cf. dexter A. b. V, 16, 3 dux sibi delectos retinuerat. 1, 65, 16 (Arminius) cum delectis scindit agmen. 3, 74, 7 medio cum delectis . . dux. — III, 21, 15 Sido atque Italicus Suebi cum delectis popularium primore in acie versabantur. 4, 24, 14 praedatorias manus delecti Maurorum duxere. — i. q. *conscribere* II, 97, 9 cohortes delectae a Clodio Macro, mox a Galba dimissae. 4, 5, 19 cohortes, Etruria . . delectae cf. p. 124 d.

delinquo. a) 12, 58 prout bellis externis meruerant aut domi seditione deliquerant (Rhodii). 14, 14 nam et eius flagitium est, qui pecuniam ob delicta potius dedit quam ne delin-

querent. 15, 2 si cunctatione deliqui, virtute corrigam. 16, 31 si crimen est, sola deliqui. b) *c. acc.* 6, 9 additis quae ante deliquerant. 13, 31 dum quae libidine deliquerant, ambitu propugnant. 12, 54 damnatus flagitiorum quae duo deliquerant Cumanus. — 14, 3 quod venti et fluctus deliquerint cf. adsigno b. **delictum.** G 12 distinctio poenarum ex delicto. 3, 27 secutae leges . . in maleficos ex delicto. G 12 levioribus delictis pro modo poena. 3, 50 neque huic delictum impune sit. 69 a legibus delicta puniri: quanto fore mitius in ipsos . . provideri ne peccaretur? 69 si antissent delicta, poenae sequerentur. 14, 49 pro magnitudine delicti poenam statui par fuisse. 2, 85 (uxor) delicti manifesta i. e. stupri. 3, 28 gravior remediis quam delicta erant cf. corrigo. 12, 54 Felix intempestivis remediis delicta accendebat. 5, 9 quod ob delictum et quo traheretur. 14, 61 quod alioquin suum delictum? 14 cf. s. a. 15, 20 leges egregias, exempla honesta apud bonos ex delictis aliorum gigni. A 16 Petronius . . delictis hostium novus. 16 Bolanus nullis delictis invisus. De *militum* d. 11, 18 magnis d. inexorabilem cf. credo in f. 13, 35 nec . . primum alterumque delictum venia prosequatur.

delitescio. III, 74 Domitianus . . apud Cornelium Primum . . delituit.

delubrum. a) a) I, 2 consumptis antiquissimis d. II, 93 miles . . in porticibus aut delubris et urbe tota vagus. III, 82 ne templis quidem ac delubris deorum cf. consulo A. c. a. 4, 70 delubra et altaria cf. altare. 15, 40 delubra deum et porticus amoenitati dicatae latius procidere. β) de certis d. IV, 53 reliquiae prioris delubri (sc. Capitolii) in paludes aveherentur, templum isdem vestigiis sisteretur. V, 9 Hierosolymorum delubrum (cf. 9, 2 templum) mansit. 13 concludere templum. *et apertae repente delubri fores. 3, 71 delubra (cf. 71, 1 templum) Fortunae equestris cf. dea. 62 d. (Dianae Persicae) rege Cyro dicatum. 4, 43 id d. (cf. 43, 2 templum Dianae Limnatis). 3, 62 Cyprii tribus de delubris, quorum vetustissimum Paphiae Veneri auctor Aërias, post filius eius Amathus Veneri Amathusiae et Iovi Salamini Teucer . . posuissent. 4, 14 Samiis Iunonis, Cois Aesculapii d. cf. asylum. 15, 41 magna ara fanumque (sc. Herculis) aedesque Statoris . . Nummaeque regia et delubrum Vestae . . exusta. b) 4, 37 Hispania . . exemplo Asiae delubrum Tiberio matrique eius exstrueret.

dementia. 6, 24 voces deficientis adiecerat, quis primo . . quasi per dementiam funesta Tiberio, mox . . meditatae compositasque diras inprecabatur.

demereor. 15, 21 plura saepe peccantur, dum demeremur quam dum offendimus.

demeto. 14, 24 demessae (sunt) segetes.

deminuo. a) *propr.* 2, 56 quaedam ex rebus tributis deminuta. 13, 50 dissolutionem imperii docendo, si fructus quibus res p. sustineretur deminuerentur. 12, 64 numerabatur inter ostenta deminutus omnium magistratum numerus cf. 14 nec detrectavit pugnam Gotarzes deminutis hostibus ferox. — 13, 58 arbor cf.

aresco. *b) transl.* D 26 quibus gradibus **fracta* sit et deminuta [L, V dim.] eloquentia. A 9 nec illi . . aut facilitas auctoritatem aut severitas amorem deminuit. 16, 28 contumacia inferiorum lenitatem imperitantis deminuit. 3, 61 ius cf. dicio.

deminutio. *a)* 2, 42 provinciae . . fessae oneribus deminutionem tributi orabant. *b)* 1, 14 muliebre fastigium in deminutionem *sui* accipiens.

demitto. *a) propr.* *α* IV, 30 machinamentum, quo repente demisso . . — 4, 50 demisso in pectus ferro. 12, 67 pinnam . . faucibus eius demississe creditur. *β)* 1, 45 Caesar arma classem socios demittere Rheno parat. *b) transl.* *α)* 16, 24 Thræsea . . non demisit [Rhenanus; M dim.] animum. — 12, 36 non Caratacus aut vultu demisso aut verbis misericordiam requirens. 13, 13 (Agrippina) intemperanter demissa cf. coerco *b. β.* 42 Sullius, imperitante Claudio *terribilis* ac venalis et mutatione temporum non quantum inimici cuperent demissus. 14, 26 usque *ad* servilem patientiam demissus. 15, 73 cunctis . . in adulationem demissis [Puteol.; M dim.]. *β)* 12, 58 Romanum Troia demissum et Iuliae stirpis auctorem Aeneam i. q. ortum.

demo. *transl.* II, 5 demptis utriusque vitii. V, 8 rex Antiochus demere superstitionem et mores Graecorum *dare* (sc. Iudaeis) adnisus. II, 68 adgniti dempsere sollicitudinem. 54 epistulae demerent metum. 4, 52 aetas extrema multum etiam eloquentiae dempsit (sc. Afro), dum fessa mente retinet silentii impatientiam. — 3, 47 (Tiberius) neque dempsit aut *addidit* vero (sc. quidquam). G 3 ex ingenio suo quisque demat vel *addat* fidem. II, 50 volgatis traditisque demere fidem non ausim. 4, 9 (Tiberius) vero quoque et honesto fidem dempsit.

demonstro. A *propr.* D 7 quos saepius . . populus transentes nomine vocat et digito demonstrat? — Variata signif. 11, 35 in vestibulo effigiem patris Sili . . demonstrat, tum quidquid avitum . . cessisse. B) *transl.* *a)* i. q. nachweisen *α) absol.* 16, 1 ut coniecturam **demonstrat.* *β)* *alqd.* D 8 eloquentiae utilitatem cf. clarus B. *a.* 33 differentiam . . demonstrasti. 33 initia et semina veteris eloquentiae *satis* demonstrasse videor, docendo quibus artibus oratores . . erudiri soliti sint. 6, 27 neque nobilitas *diutius* (i. e. pluribus verbis) demonstranda est. *γ)* seq. *acc. c. inf.* 11, 35 cf. A. *b)* i. q. bezeichnen *α) alqd.* 2, 28 demonstrato crimine et reo per Flaccum Vesularium equitem R. 3, 24 exilium *sibi* demonstrari intellexit. 13, 23 si plura demonstranda essent (sc. libertis), scripto usum. *β)* 12, 13 rursus deus, *qua* silvas pererraverit, nocturno visu demonstrat.

demoror. 15, 69 ille nihil demoratus exsurgit. — 12, 68 (Agrippina Britannicum) variis artibus demorari, *ne* cubiculo egrederetur.

demoveo. *a) α)* 1, 79 ne Clanis solito alveo demotus in amnem Arnun transferretur. *β)* 11, 38 nomen et effigies privatis ac publicis locis demovendas. *γ)* IV, 58 tolerant . . obsidium apud Vetera legiones nec terrore aut promissis

demoveantur (sc. loco. Roth expl. 'abwendig machen'). 13, 24 statio cohortis adsidere ludis solita demovetur, ut . . plebes daret experimentum, an amotis custodibus modestiam retineret. — 6, 30 in insulas interdicto igni atque aqua demoti sunt. *b) α)* 2, 55 cum veteres centuriones, severos tribunos demoveret locaque eorum clientibus suis . . attribueret. 4, 60 spe obiecta principis loci, si priorem aetate et iam labefactum demovisset. 14, 12 ea (sc. matre) demota. 15, 65 cf. dedecus *a. β)* *add. abl.* 2, 43 Tiberius demoverat *Suria* Creticum Silanum i. e. ab eius administratione. 13, 14 Nero . . demovet Pallantem *cura* rerum. 20 Burrum demovere *praefectura*. 11 quem ob adulterium Messalinae *ordine* **demotum* reddidit senatui.

demum. *a) α)* A 3, 1 *nunc* d. redit animum. G 31, 6. 3, 23, 12. 47, 1 *tum* d. . . scripsit. 18, 14 ac *tum* d. . . adscriptum est. *β)* I, 49, 6 caput . . postera d. die repertum. 15, 40, 1 sexto d. die . . finis incendio factus. 3, 28, 6 sexto d. consulatu Caesar . . abolevit. 1, 39, 19 luce d. . ingressus castra. 68, 17 nocte d. reversae legiones. 12, 13, 12 equi . . nocte d. . redeunt. — 1, 64, 8 *nox* d. . . exemit. *γ)* I, 58, 12 post victoriam d. . dimissus est. IV, 61, 2 patrata d. caede cf. crinis. 14, 10, 1 perfecto d. scelere. — II, 5, 11 exitu d. Neronis cf. discors A. *a.* III, 41, 7 adventu d. peditum . . pravitatis consilii patuit. IV, 27, 12 adventu d. Voculae exsolvitur. *b)* 5, 10, 16 coloniam ingressus, *ibi* d. cognoscit . . 2, 57, 4 Cyri d. apud hiberna . . convenere. *c) α)* D 21, 35 oratio . . ea d. pulchra est, in qua . . 4, 23, 1 is d. annus populum R. . . bello absolvit. *β)* 1, 66, 8 (Caecina cum ne manu quidem) retinere militem quiret, proiectus in limine portae miseratione d. . clausit viam. 14, 25, 3 aggeri d. et inrumpentium armis cessere. — [M 6, 11, 1 cf. domus I. A. d.]

demuto. 4, 16 placitum instituto flaminum nihil demutari.

denarius. 1, 26 denarius diurnum stipendium foret. 17 singulos denarios mererent (milites). 17 binos d.

denego. *a)* 15, 57 illam non verbera . . pervicere quin obiecta denegaret. *b)* D 15 gloriam *tibi* cf. concedo B. *b. β.* 10 tanquam eos, *quibus* natura sua oratorium ingenium denegavit, deterream a carminibus. 15, 42 etiam quae natura denegavisset, per artem **temptare* et viribus principis inludere. — 15, 62 poscit testamenti tabulas; ac denegante centurione . .

deni. D 17 cf. bis. 1, 17 cf. as. 11, 7 dena sestertia cf. capio C. 1, 36 exactorari qui sena dena (sc. stipendia) fecissent.

denique. *a)* in *enumeratione* 11, 27, 7 oscula complexus, noctem denique actam licentia coniugali. 15, 37, 20 inditum imperatori flammum, visi auspices, dos et genialis torus et faces nuptiales, cuncta d. spectata, quae etiam in femina nox operit. — *Inducit ultimam considerationis partem* I, 32, 12 non eundem ad iratos censebat: . . daret bonorum consensui spatium. . . d. eundi ultro, si ratio sit, eandem mox facultatem. III, 66, 21 quin . . in audaciam accingeretur. perstare militem, su-

peresse studia populi, d. nihil atrocius eventurum quam in quod sponte ruant. IV, 8, 15 d. constantia . . Brutis aequaretur Helvidius. 81, 18 d. patrati remedii gloriam penes Caesarem, inriti ludibrium penes miseros fore. 14, 58, 17 d. aut salutem quaeri aut cf. aut B 1 p. 129. 61, 21 d., si id rebus conducat, libens quam coactus acciret dominam, vel consuleret securitati iusta ultione. 16, 22, 27 d. nihil ipse de Thrasea scripseris; disceptatorem senatum nobis relinque.

b) *gradationem* indicat D 9, 11 si amicus eius, si propinquus, si d. ipse in aliquod negotium incidit. . . 1, 16, 8 eo principio lascivire miles, discordare, pessimi cuiusque sermonibus praebere aures, d. luxum et otium cupere, disciplinam et laborem aspernari. 2, 10, 6 cf. desertor a. 13, 21, 19 existat qui cohortes in urbe temptatas, qui provinciarum fidem labefactatam, d. servos vel libertos ad scelus corruptos arguat. 44, 8 famam perditam, pecuniam exhaustam obstans, d. salutem, quae sola reliqua esset, arbitrio eius permittens. — D 23, 13 quos . . non auditores sequuntur, non populus audit, viz d. litigator perpetitur. III, 66, 11 non ipsi, non amicis eius, non d. exercitibus securitatem nisi extincto aemulatore redituram. D 34, 13 ipsi d. cf. asperror a. G 22, 9 et de reconciliandis invicem inimicis et iungendis adfinitatibus et adsciscendis principibus, de pace d. ac bello plerumque in conviviis consultant. III, 38, 18 frustra Vespasianum timeri, quem tot Germanicae legiones, tot provinciae virtute ac fide, tantum d. terrarum ac maris immensis spatiis arceat. IV, 58, 23 sane ego displiceam: sunt alii legati, tribuni, centurio d. aut miles. 4, 11, 6 cf. cunctatio b.

c) a) i. q. *omnino*, überhaupt D 30, 22 in libris Ciceronis deprehendere licet, non geometricae, non musicae, non grammaticae, non d. ullius artis ingenuae scientiam ei defuisse. 38, 14 ut neque Ciceronis neque Caesaris neque Brutii neque Caellii neque Calvi, non d. ullius magni oratoris liber apud centumviros dictus legatur. 6, 22, 5 non initia nostri, non finem, non d. homines dis curae. 11, 38, 7 ne secutis quidem diebus odii gaudii, irae tristitiae, ullius d. humani adfectus signa dedit. 1, 26, 7 cur venisset neque augendis militum stipendiis neque adlevandis laboribus, d. nulla bene faciendi licentia? 61, 3 permoto ad miserationem . . exercitu ob propinquos, amicos, d. ob casus bellorum et sortem hominum. 72, 9 si quis prodicione exercitum aut plebem seditionibus, d. male gesta re p. maiestatem populi R. minisset. β) i. q. *ut brevi dicam*, kurz D 32, 9 ut legitime studuisse, ut per omnes eloquentiae numeros isse, ut d. oratorem esse fateatur (populus). III, 55, 10 (Vitellius) foederata sociis, Latium externis dilargiri; his tributa dimittere, alios immunitatibus iuvare; d. nulla in posterum cura lacerare imperium. IV, 32, 19 d. ausos aut libertas sequetur, aut victi idem erimus. 1, 28, 18 (praemissis quattuor enunt. interrog.) d. pro Neronibus et Drusis imperium populi R. capessent?

d) fere i. q. *tandem* IV, 82, 8 percentatur sacerdotes num illo die Basilides templum inisset, percentatur obvios num in urbe visus sit; d. missis equitibus explorat, . . afuisse. 16, 28, 10 d. . . veniret, censeret quid . . vellet. — [Her. III, 56, 8 denique cf. dein II B. a. β.]

denoto. A 45 cum denotandis tot hominum palloribus sufficeret saevus ille voltus (sc. Domitiani). 3, 53 denotantibus vobis ora ac metum singulorum, qui pudendi luxus arguerentur.

dens. 1, 34 vacua dentibus ora.

denseo. 2, 14 denserent (militis) ictus i. q. densos ictus inferrent.

densus. A) II, 41. III, 21 cf. arbustum. B) a) III, 27 densa *testudine* succedunt. b) α) A 36 densis hostium *agminibus* . . haerebant (sc. turmae). III, 25 Antonius denso agmine obturbabat (sc. Vitellianos). II, 22 densum legionum agmen, *sparsa* auxiliorum manus. 14 cohortes densis *ordinibus* post equitem locant. III, 17 firmati inter se densis ordinibus exipiunt Vitellianos temere *effusos*. 63 exercitus . . densis circa viam ordinibus adstiterat. 1, 51 turbabantur densis Germanorum *cateris* leves cohortes. 4, 50 firmatae stationes densioribus *globis*. — 14, 30 *acies* densa armis virisque. β) IV, 20 densi undique cf. cuneus b. γ. 2, 11 ipse densissimos irumpens.

denubo. 6, 27 Iulia Drusi filia, quondam Neronis uxor, denupsit in domum Rubellii Blandi. Expl. 'e parentum domo' aut 'infra nobilitatem gentis', sed aliter Nipp. — 15, 37 Nero Pythagorae cf. coniugium.

denuntio. a) G 18 hoc (i. e. mulierem venire laborum viri sociam) iuncti boves, hoc paratus equus, hoc data arma denuntiant i. e. indicant, significant. b) 2, 10 proelium denuntians i. e. indicens cf. cerno. c) α) 15, 61 intramisit ad Senecam unum ex centurionibus, qui necessitatem ultimam denuntiaret. β) i. q. imperare seq. *inf.* 11, 37 prorumpit Narcissus denuntiatque centurionibus . . exsequi caedem. d) IV, 83 species (sc. Proserpinae) . . exitium ipsi (sc. Ptolemaeo) regnoque denuntiaret i. q. portenderet.

depello. A) a) α) III, 71 obsessi . . nitentes ac progressos *depellerent (sc. Capitolio). 1, 75 iudicis adsidebat (Tiberius) in cornu tribunalis, ne praetorem *curuli* depelleret. β) V, 4 sitim. 15, 12 famem cf. *infra*. b) *spec.* α) in *re milit.* I, 68 inmissa cohorte Thraecum depulsi (sc. monte). 2, 1 Phraates quamquam depulisset exercitus ducesque Romanos (sc. regno suo). 3, 73 Tacfarinas, quamquam saepius depulsus. 14, 24 qui primam vim depulerant, obsidione coguntur. 15, 12 hostem famemque cf. camelus. β) in *re naut.* III, 42 Valens e sinu Pisano segnitia maris (sc. defertur) aut adversante vento *portum* Herculis Monoeci depellitur. 2, 54 illum . . sacra Samothracum visere nitentem obvii aquilones depulere (sc. cursu). γ) de *relegatione* 3, 24 (filium ac neptem), quas *urbe* depulit. 14, 50 Veientonem *Italia* depulit. 16, 33 Helvidius et Paconius *Italia* depelluntur. 15, 20 de reo censuerat *provincia Creta* depellendum.

B) *a*) I, 16 Nero, quem . . non Vindex cum inermi provincia . . , sed sua immanitas, sua luxuria *cervicibus* publicis depulerunt. 89 Nero nuntiis magis et rumoribus quam armis depulsus. 14, 22 quasi iam depulso Nerone (sc. principatu). I, 40 milites R., quasi Vologesum aut Pacorum avito Arsacidarum *solio* depulsi (sc. essent). 13, 37 cur . . vetere Armeniae *possessione* depelleretur (Tiridates). — 3, 32 (Lepidum) socordem . . eoque etiam Asiae *sorte* depellendum. 11, 25 famosos probris quoniam modo *senatu* depelleret anxius . . ; et *motos* senatu . . 29 Messalinam secretis minis depellerent *amore* Sili. 13, 19 Silana, quam *matrimonio* C. Sili a Messalina depulsam supra rettuli. — 12, 41 (centuriones) *remoti* . . per speciem honoris; etiam libertorum si quis in corrupta fide, depellitur tali occasione i. q. verstossen bei folgender veranlassung. 65 patris inimicos depelleret i. q. stürzen. 14, 62 coniugem infensam depelleret i. q. vom halse schaffen. — 1, 18 depulsi (sc. eo consilio milites) aemulatione . . alio vertunt. 4, 57 matrem (a dominationis societate) cf. *dominatio* a. 11, 34 Vibidiam depellere nequivit, *quin* . . flagitaret. *b*) II, 4 aemulatio et proximi exercitus gloria depulerat *segnitiam* (sc. militum). IV, 24 aperta odia armaque palam depelli: fraudem et dolum obscura eoque *inevitabilia*. 42 depellendi periculi. V, 4 (asino) monstrante errorem sitimque depulerant. 25 nec posse ab una natione totius orbis servitium depelli. 4, 11 auditiones cf. *clarus* B. *a*.

depono. A) *a*) *propr.* *a*) A 18 depositis omnibus sarcinis. IV, 34 depositis impedimentis sarcinisque expediti certarent. *β*) IV, 61 cf. *crinis*. *γ*) G 30 Chattos suos saltus Hercynius prosequitur simul atque deponit cf. Baumstark. *b*) *transl.* II, 37 bellum pacis caritate deponerent. III, 70 imago deponendi imperii. B) *spec.* I, 13 Poppaeam . . ut apud conscium libidinum (i. e. apud Othonem) deposuerat (Nero).

depopulo. 13, 37 Tiridates . . quos fidos nobis rebatur, depopulari. 16, 13 in qua (sc. urbe) omne mortalium genus vis pestilentiae depopulabatur.

deporto. A) *a*) 14, 17 deportati sunt in urbem multi e Nucernis trunco per vulnera corpore. *b*) de *exulibus* *a*) c. praep. in 4, 13 Vibius Serenus . . ob atrocitatem **morum* in insulam Amorgum deportatur. 6, 48 Carsidius . . in insulam deportaretur. 16, 9 deportatus in insulam Sardiniam Cassius. *β*) c. *abl.* 14, 45 liberti, qui sub eodem tecto fuissent, Italia deportarentur. B) 2, 26 apud Germanias adsequi nomen imperatorum et deportare lauream. 4, 26 (Dolabella) minore exercitu insignis captivos, caedem ducis bellicae confecti famam deportarat.

deposco. *a*) A 11 pericula (*opp.* detrecto) cf. *audacia*. *b*) I, 84 *ad sanguinem* et caedem depoposcerint ordinem (sc. senatorum). III, 11 violenter Aponium . . *ad supplicium* deposcerent. 1, 23 centurionem . . illa (sc. legio octava) *morti* deposcit, quintadecumani tuerunt. *c*) *seq. inf.* III, 19 pergere Cremonam . . deposcent.

deprecabundus. 15, 53 Lateranus . . deprecabundus et genibus principis accidens prosterneret incautum premeretque.

deprecator. III, 31 orant ut *causae suae* deprecator adsistat. IV, 69 abstinere armis (Treveri), impetrabili venia et paratis deprecatoribus, si paeniteret.

deprecor. A) *vehementer precari* *a*) *alqd.* I, 41 paucos dies exsolvendo donativo deprecatum (sc. esse Galbam). *b*) *alqm.* 3, 22 deprecatus senatum *ne* . . 24 deprecari senatum ac principem ausus est (sc. ut revocaretur). *c*) *abs.* *α*) I, 37 cf. *dedo* *a. β.* IV, 6 multis senatorum **deprecantibus* omisit (sc. certamen). *β*) IV, 42 Messalla . . ausus *pro fratre* . . deprecari. 1, 13 cum deprecandi causa Palatium introisset i. e. veniae petendae causa.

B) *precando avertere* 1, 76 Achaia ac Macedonia onera deprecantis levari . . placuit. 78 centesimam rerum venalium . . deprecante populo. 12, 62 Byzantii . . magnitudinem onerum apud senatum deprecarentur. 2, 50 adulteri graviorem poenam deprecatus. 3, 51 (Tiberius cum) deprecaretur tam praecipitis verborum poenas. 54 (offensiones) inanes . . iure deprecor. 4, 31 Tiberius . . exilium deprecatus est. 41 tacita suspicionum, vulgi rumorem, ingruentem invidiam deprecatur. 11, 6 circumstantur Caesarem, ante acta deprecantes.

deprehendo, deprendo. A) *propr.* *a*) II, 98 deprehensi cum literis edictisque Vespasiani per Raetiam (centuriones) i. q. auffangen. IV, 63 filium eius (Civilis) primo rerum motu in colonia Agrippinensi deprehensum i. q. gefangen nehmen. *b*) *α*) i. q. antreffen D 3 ut intravimus cubiculum Materni, sedentem ipsumque . . librum inter manus habentem deprehendimus. — de *re* A 11 eorum (sc. Gallorum) sacra deprehendas (apud Britannos) superstitionum persuasione cf. Peter. *β*) i. q. *corripere* A 34 quos quod tandem invenistis, non restiterunt, sed deprehensi sunt. I, 81 manere ac deprehendi (sc. in convivio) an fugere et dispergi periculosius foret i. q. sich betreffen lassen. A 7 Agricola *nuntio* adfectati a Vespasiano imperii deprehensus . . est i. q. *überraecht*. — i. q. *ertappen* A 15 in eius modi consiliis periculosius esse deprehendi quam audere. 3, 53 in hac relatione subtrahi oculos meos melius fuit, ne . . ipse etiam *viderem* eos ac velut *deprenderem*. 14, 7 quasi deprehensio (sc. in scelere) vincla inici iubet. — 14, 7 pudore deprehensi *sceleris*.

B) *transl.* *α*) IV, 86 intellegebantur (a Domitiano) artes (Muciani), sed pars obsequii in eo ne deprehenderentur. D 18 non esse unum eloquentiae voltum, sed **in* illis quoque quos vocatis antiquos plures species deprehendi. 32 in actionibus eorum **ipsa* quoque cotidiani sermonis foeda ac pudenda vitia deprehendantur. 15, 61 tribunus nulla pavoris signa, nihil triste in verbis eius aut vultu deprehensum confirmavit. *β*) *seq. acc. c. inf.* D 18 epistulas, ex quibus facile est deprehendere Calvum quidem Ciceroni visum exsanguem . . 30 in libris cf. *denique c. α. γ*) D 34 ex qua (sc. aurium copia) facile deprehenderent *quid* in quoque . . displiceret.

deprimo. a) i. q. *mergere* IV, 79 maior pars navium depressa aut capta. 11, 18 luntribus hostium depressis. b) i. q. *effodere* 12, 57 incuria operis (i. e. aquarum iter) manifesta fuit, haud satis depressi ad lacus ima vel media [Acidalius, Nipp. del. vel m.]. 15, 42 ab lacu Averno navigabilem fossam usque ad ostia Tiberina depressuros promiserant.

deprimo. c. *abl.* IV, 22 hinc veteranarum cohortium signa, inde depromptae silvis lucisque ferarum imagines, ut cuique genti inire proelium mos est, . . . obstupescerant obsessos cf. G 7 s. defraho. 6, 40 depromptum sinu venenum hausit.

derepente. I, 63 raptis d. armis [I. Fr. Gronov; Her., Nipp. repente; M raptisae repente].

derideo. D 32 ius civitatis ultro derideant.

deridiculum. 3, 57 Haterius cum . . . censusset, deridiculo fuit. 6, 2 per d. auditor cf. cum A. II p. 244. 12, 49 d. corporis cf. animus c. oppos.

derigo. a) *propr.* α) 2, 45 deriguntur acies cf. caterva. 6, 34 directa [M dir.] utrumque acie. IV, 16 directa ex diverso acies. 25 eius iussu directam adversus Batavos aciem. 58 cum Romanae legiones se [M, Her. om.; Madvig, Halm add.; Ritt., Nipp. aciem] contra derexerint. V, 23 Cerialis miraculo magis quam metu derexit *classem*. β) 2, 31 duos *ictus* in viscera derexit. — II, 35 nec *perinde nutantes e navibus quam stabili gradu e ripa *volnera* derigebant. b) *transl.* 4, 40 quibus (sc. principibus) praecipua rerum ad famam derigenda. Cf. *dirigo* D 5.

deripio. I, 41 dereptam Galbae imaginem solo adfixit. III, 13 Vitellii imagines dereptae. 1, 20 quem (praefectum) dereptum *vehiculo* sarcinis gravant. 13, 57 tegmina *corpori* derepta [Agricola; M dir.]. 2, 45 spolia et tela *Romanis* derepta in manibus multorum ostentabat.

derisus. A 39 derisui fuisse . . . triumphum.

derogo. *transl.* 13, 27 nihil cf. communis B. a. γ. c. *dat.* 27 nihil universorum iuri derogandum. 15, 20 consilium, quo tutelae sociorum nihil derogetur, nobis opinio decedat, . . .

deruptus. 2, 80 colle arduo et derupto. *subst.* 4, 45. 6, 21 per avia ac derupta cf. avius.

descendo. a) *propr.* III, 69 circa lacum Fundani descendentibus. 63 sub signis vexillisque in subiectos Narniae campos descendere. IV, 56 in coloniam Agrippinensem descendit. b) *transl.* α) III, 3 aperte in causam cf. culpa. 15, 50 praefectum . . . in partes descendisse. β) 14, 7 eo descensum credebant, *ut . . . 15, 1 eo contemptio descensum, ut . . .

descisco. a) *propr.* I, 31 (Longinus) fidus principi suo et desciscitibus (sc. militibus) suspectior erat. 56 cf. infra. 59 inter desciscitibus cf. crimen a. β) II, 77 qui deliberant, desciverunt. I, 50 tantum superioris Germaniae **exercitum* descivisse. II, 86 Illyricis exercitibus palam desciscitibus, ceteris fortunam secuturis. III, 36 (*Caecinam*) et descivisse et ab exercitu vinctum. IV, 14 Civilis desciscendi certus. V, 8 ea tempestate Arsaces desciverat.

III, 60 iam Miscenensem *classem* et pulcherriam Campaniae *oram* descivisse. 70 iam Hispanis *Germanisque et Britannia desciscitibus, fratrem Vespasiani mansisse in fide. IV, 12 descivisse Gallias. 38 Africam. 1, 57 anno quo Germaniae descivere. 3, 44 non *Treveros* modo et Aeduos, sed quattuor et sexaginta Galliarum *civitates* descivisse (sc. a populo R.).

— I, 8 tarde a Nerone desciverant (*militēs*), nec statim *pro* Galba Verginius (sc. fuerat), 56 descivisse a Galba superiorem *exercitum* nuntiarent: proinde aut bellandum adversus desciscitibus aut . . . II, 42 descivisse a Vitellio *exercitum* ementirentur. III, 78 quando validissimae *cohortes* a Vitellio descivissent. IV, 31 *auxilia* e Gallia . . . statim a Vitellio desciscunt. 13 si a populo R. palam descivisset (Civilis). 1, 18 ab imperatore desciscitis (militēs). III, 86 imputare perfidiam non possunt qui Vitellium Vespasiano prodidere, cum a Galba descivissent. — 5, 4 spretum dolorem principis ab senatu, descivisse populum i. q. sci im aufstande. 16, 28 nimium mites ad eam diem patres, qui Thraseam desciscitibus (sc. a re p., abtrünnig) . . . eludere impune simerent.

b) *transl.* D 28 et eloquentiam et ceteras artes descivisse ab illa veteri gloria non inopia hominum, sed . . .

describo. a) 1, 81 modo subtractis candidatorum nominibus originem cuiusque et vitam et stipendia descripsit, ut qui forent intellegeretur: aliquando ea quoque *significatione* subtracta . . . — part. perf. *subst.* 6, 24 recitari factorum dictorumque eius descripta per dies iussit. b) *accurate perscribere, attribuire* G 25 servis non in nostrum morem, descriptis [codd., Nipp.; Reifferscheid, Halm disc.] per familiam ministeriis, utuntur. 11, 19 natio Frisiorum . . . consedit apud agros a Corbulone descriptos.

descriptio. D 20 nitor aut cultus descriptio cf. aut p. 129 in f.

desero. A) *propr.* a) in *univ.* i. q. relinquere locum A 38, 9 deserti (sc. ab hominibus) *colles* [Ernesti; codd. secreti]. I, 41, 4 desertum fuga populi *forum* (sc. erat). 2, 82, 11 ut ante edictum magistratum . . . sumpto iustitio desererentur fora, clauderentur domus. 4, 70, 8 (ubique) fuga vastitas, deseri *itineria* fora. 1, 27, 1 deserunt *tribunal*. III, 84, 22 (Vitellius) in *Palatium* regreditur vastum desertumque, dilapsis etiam infimis servitiorum. b) sensu *praegn.* i. q. *im stich lassen, preis-, aufgeben* α) *alqd. alqm.* IV, 26, 8 tamquam nos amnes quoque et vetera imperii munimenta desererent. β) *alqs. alqd.* A 38, 3 Britanni . . . deserere *domos* ac per iram ultro incendere, eligere latebras et statim *relinquere*. 14, 23, 8 barbari . . . alii preces offerre, quidam deserere *vicos* et in avia digredi. A 22, 8 *castellum* pactione ac fuga cf. castellum. IV, 16, 2 incusavit praefectos quod castella deseruissent. III, 61, 14 Priscus et Alfenus desertis *castris* ad Vitellium regressi. IV, 62, 16 cf. duplico b. 13, 35, 24 pauciores illa castra deseruere (i. q. desertire) quam ea in quibus ignoscabatur. II, 32, 6 deserere Rheni *ripam* . . . non conducatur. III, 9, 8 deserta *Italia* cf. conscisco. 1, 65, 10 legiones,

metu an contumacia, *locum* deseruere. 12, 16, 4 (*oppidum*) desertum a Mithridate ob ambiguos popularium animos. 15, 6, 5 cur deserta per otium quae bello defenderant? IV, 67, 6 Sabinus festinatam temere *proelium* pari formidine deseruit. 1, 68, 16 Arminius integer, Inguiomerus post grave vulnus *pugnam* deseruere: vulgus trucidatum est. 13, 35, 20 *duritiam* [M *duritia*] caeli militiaeque multi abnuebant deserebantque. Alii absolute expl. i. q. desertiren. γ *alqs. alqm.* A 32, 19 deserent illos (sc. Romanos) ceteri Germani, tam quam nuper Usipi *reliquerunt*. II, 46, 11 praefectus orabat (Othonem) ne fidissimum exercitum, ne optime meritos milites desereret. IV, 35, 19 (milites) qui remanserant (sc. in castris), desertos se [M desertosque; Weissenb., Her. des. se proditosque] abducta parte legionum que-rebantur. 39, 4 Tettio Iuliano praetura tamquam transgredientem in partes Vespasiani legionem deseruisset, ablata. 46, 20 cf. dispar. I, 60, 10 adgregantibus se Caelio cohortibus alisque desertis Trebellius ad Vitellium per-fugerit. IV, 77, 15 non Flaccum, non Voculam deseritis (sc. sed me cf. 77, 21 relictum a vobis in acie duce). 3, 20, 13 neque proelium omisit, donec desertus suis caderet. 15, 16, 10 desertis passim sauciis (sc. in itinere). — V, 3, 8 ne quam deorum hominumve opem exspectarent *utrisque* deserti. 3, 34, 22 sexum natura invalidum deseri (sc. domi sine custodia maritorum, si eos non comitarentur in provincias) et exponi suo luxu, cupidinibus alienis. 14, 8, 16 abeunte ancilla 'tu quoque me deseris' prolocuta. 15, 59, 15 miles potius *desisset* et plebes desereret, dum . . . 2, 63, 1 Maroboduus undique deserto non aliud subsidium quam misericordia Caesaris fuit. 6, 36, 6 inciciente Vitellio desererent regem saevum in pace.

B) *transl. a) alqd. alqm.* IV, 58, 9 nos fortuna virtusque cf. deficio B. 2, 21, 10 Inguiomerum . . . fortuna magis quam virtus deserebat. 4, 62, 17 miserandi magis quos abrupta parte corporis nondum vita deseruerat. 6, 50, 2 iam Tiberium corpus, iam vires, nondum dissimulatio deserebat. β *alqs. alqd.* D 9, 32 poetis . . . *relinquenda* conversatio amicorum . . . deserenda cetera officia. 15, 11, 11 dux . . . cuncta militiae munia deseruerat. 16, 27, 7 patres arguebat, quod publica munia desererent. II, 54, 11 desertae partes (Othonis) forent. 3, 67, 15 defensionem sui deseruit. 13, 6, 4 pulso Radamisto, qui . . . profugus, tum quoque bellum deseruerat. 56, 15 ceteris quoque aliena pericula deserentibus [Rhen.; M defendentibus]. 14, 49, 16 non . . . Thrasea decessit sententia ceterive quae probaverant deseruere. 15, 36, 9 deseruit inceptum. 16, 26, 17 sibi . . . tot per annos continuum vitae ordinem non deserendum. 4, 68, 14 laudare constantiam, quod non, ut ceteri, florentis domus amicus adfictam deseruisset. 6, 46, 13 Macroni . . . occidentem (sc. solem i. e. Tiberium) ab eo deseri, orientem (i. e. C. Caesarem) spectari exprobravit. γ *alqs. alqm.* 16, 33, 4 quo obsequio florentem Soranum celebraverat, labentem non deseruit. — **desertus.** D 1, 3 nostra aetas deserta et laude eloquen-

tiae orbata. Cf. III, 84 s. A. a. — **desertum.** 3, 21, 19 (Numidas) pellit in deserta.

desertor. a) I, 72, 7 (Tigellinus Neronis) desertor ac *proditor*. 2, 10, 6 ne propinquorum et adfinium, denique gentis suae desertor et *proditor* quam imperator esse mallet (Flavus). b) in *re milit.* I, 30, 17 *transfugae* et desertores. II, 44, 9 desertorem *proditorem*que increpant. 8, 7 adiunctis d., quos . . . corruperat. IV, 59, 4 Longino, desertore primae legionis. 1, 21, 12. 38, 9 pro d. fore cf. decedo a. β . 2, 52, 3 (Tacfarinas) in castris R. auxiliaria stipendia meritus, mox desertor. 78, 7 cf. concurro. 80, 3 admixtis d. 3, 20, 10 increpat signiferos quod inconditis aut desertoribus miles R. terga daret. 73, 6 quod desertor et praedo hostium more ageret (Tacfarinas).

deses. I, 88 primores senatus aetate invalidi et longa pace desides, *segnis* . . . nobilitas. II, 21 *segnem* et d. militem cf. corruptus. III, 36 illum (Vitellium) in nemore Aricino desidem et *marcentem* proditio . . . perculit. 2 (victores milites) *per* omnia Italiae municipia desides.

desiderabilis. II, 76 Othonem . . . iam desiderabilem et magnum principem fecit (Vitellius).

desiderium. a) α A 46 nos domum tuam ab *infirmo* d. et muliebribus lamentis ad contemplationem virtutum tuarum voces. 3, 6 neminem tam *flagranti* d. celebratum (sc. quam mortuum Germanicum). β c. *gen.* I, 72 *odium* Neronis et d. cf. adfectus a. 25 erant quos memoria Neronis ac desiderium prioris licentiae accenderet. II, 2 accensum desiderio Berenices reginae. 15, 50 quasi adulterum Agrippinae et desiderio eius ultioni intentum. 14, 51 civitati *grande* d. eius (sc. mortui Burri) mansit. 15, 63 in contemplatione vitae per virtutem actae desiderium mariti solacis honestis toleraret. b) i. q. *postulata, petitiones* I, 19 non per seditionem et turbas desideria *militum* ad Caesarem ferenda. 26 Tiberium nomine Augusti desideria *legionum* frustrari solitum.

desidero. a) i. q. *cupere* α D 31 causae, in [Meiser add.; Andresen om.] *quibus* iuris notitia desideratur, in quibus . . . *requiritur* cf. p. 158 e. β . 32 testes desiderantur. β seq. *acc. c. inf.* D 27 neque hoc colligi desideramus, . . . sed causas *exquirimus*. b) i. q. *vermissen* III, 18 ducem cf. desum A. a. β . A 45 novissima in luce desideravere aliquid (i. e. filiam et generum) oculi tui. III, 7 desiderata diu res (i. e. restitutio imaginum Galbae). 4, 37 scio constantiam meam a plerisque desideratam. — i. q. *vermissen, zurückwünschen* I, 16 Nero a pessimo quoque semper desiderabitur: mihi ac tibi providendum est ne etiam a bonis desideretur cf. desiderium I, 72. IV, 1 adeo ut . . . militis invidiosa antea petulantia desideraretur.

desidia. A 3 subit . . . ipsius *inertiae* dulcedo, et *invisa* primo desidia postremo amatur. D 28 artes descivisse . . . desidia *inventutis* et *neglegentia* parentum. I, 71 Otho . . . non *delictis* neque desidia torpescere. III, 47 desidiam *licentiamque* Graecorum retinebant. 2, 55 desidiam in castris, licentiam in urbibus . . . sineret.

— D 4 ego, cui desidiā advocatōnum obicis. 33 nostra d. cf. adversus (*praep.*) b. 11, 15 per d. cf. disciplina B. a. β.

designatio. 2, 36 annua d. 13, 21 d. consulatus cf. consulatus.

designo. a) 12, 24 a foro boario . . sulcus designandi oppidi coeptus. b) a) *consul* designatus cf. p. 214 B. a. 12, 41 vicensimo aetatis anno consulatum Nero iniret atque interim designatus proconsulare imperium extra urbem haberet. β) II, 91 Priscus Helvidius *praetor* designatus . . censuerat. IV, 4 ubi ad Helvidium Priscum p. d. ventum, prompsit sententiam . . 15, 72. — 1, 15 candidatos (sc. praeturae) sine repulsa et ambitu designandos. γ) 13, 5 ne designatis *quaestoribus* edendi gladiatores necessitas esset.

desilio. II, 35 desilire in vada Germani. c. *abl.* 1, 35 praiceps tribunali desiluit. 15, 28 viso Corbulone rex prior equo desiluit.

desino. a) c. *inf.* A 32 qui timere desierint, odisse *incipient.* D 15 non desinis . . antiqua mirari. I, 16 audita adoptione desinam videri senex. 1, 13 ut negare et rogari desineret (Tiberius). 15, 74 deum honor principi non ante habetur quam agere inter homines desierit. b) IV, 1 interfecto Vitellio bellum magis desierat quam pax *coeperat.* 6, 26 ut odium et gratia desiere, ius valuit. — IV, 52 amicos tempore . . imminui, desinere cf. aliquando a.

desisto. D 25 si quos . . agitare non destitit. IV, 41 nec destitit senatus manus intentare Voculae, donec curia excederet. 11, 29 agitavere, num Messalinam . . depellerent amore Silii, cuncta alia dissimulantes; dein metu, ne . . desistunt, Pallas per ignaviam, Callistus . . *perstitit* Narcissus.

desolo. part. perf. i. q. solus relictus, desertus 1, 30 mox desolatus aliorum discessione (miles). 12, 26 desolatus paulatim etiam servilibus ministeriis (Britannicus). 16, 30 nuper marito . . in exilium pulso viduata desolataque.

despecto. *transl.* II, 30 ne ut victi et ignavi despectarentur (militēs). 2, 43 liberos eius ut multum infra despectare (Piso).

despectus. *transl.* IV, 57 non adeo turbata civilibus armis rem R., ut Treveris etiam Lingonibusque despectui sit.

desperatio. II, 46 fortes et strenuos etiam contra fortunam insistere *spei*, timidos et ignavos ad desperationem formidine properare. III, 62 visa caede in desperationem versi (sunt). 66 desperatione saltem in audaciam accingeretur. II, 44 truces aut pavidi *extremā* d. ad iram saepius quam in formidinem stimulabantur. 48 non enim (se) *ultimā* d. . . remisisse rei p. novissimum casum. 76 *praeproperā* ipsius d. victum (Othonem). III, 82 Vitelliani d. *solā* ruebant. c. gen. *subi.* 15, 13 *quā* d. exercitus dux subactus. c. gen. *obi.* I, 25 stimulant . . ceteros irā et d. dilati totiens donativi i. q. verlorene aussicht, vereitelte hoffnung.

despero. a) *absol.* A 22 irritis hostibus eoque desperantibus, quia . . III, 60 cf. ambiguus a. b) *seq. acc. c. inf.* 14, 61 si desperent uxorem Neronis fore Octaviam, illi maritum daturus. c) IV, 23 obpugnatores ignibus pete-

bantur, donec desperata vi verterent consilium ad moras. 6, 14 desperatis rebus R.

despicio. i. q. *contemnere* 6, 31 senectutem Tiberii ut inermem despiciens. 15, 68 ignaviam principis . . despiciit. 6 Pactus . . despiciēbat gesta (sc. a Corbulone). — part. perf. vi *adi.* 6, 31 non despectum id apud barbaros ultroque potentiam habet. 13, 47 *maxime* despecta et nullius ausi capax natura eius a crimine abhorrebat. V, 8 (Iudaei) *despectissima* pars servientium. — *despiciendus* 12, 49 cf. animus c. opp.

despondeo. A 9 filiam iuveni cf. conloco. 12, 3 Silano desponderat Octaviam Caesar. 9 oraretur Claudius despondere Octaviam Domitio. 9 despondeturque Octavia.

destinatio. a) i. q. *designatio* I, 77 ceteri consulatus ex destinatione Neronis aut Galbae mansere. b) i. q. *voluntas, certum consilium* II, 47 praecipuum destinationis *meae* (sc. moriendi) documentum habete quod de nemine queror. 78 *haud dubia* destinatione discessere. 12, 32 duce[m] destinationis certum, ne nova moliretur nisi prioribus firmatis. 15, 51 adicit questus et destinationem *vindictae*, si facultas oreretur.

destino. A) i. q. bezeichnen, ausersehen a) IV, 29, 5 aciem ad ictum cf. conspicuus. b) I, 13, 10 quia Vinio vidua filia, caelebs Otho, gener ac socer destinabantur (sc. sermonibus populi). 6, 7, 19 reum destinare (sc. quem). 14, 60, 5 destinatur reus cognomento Eucaerus.

B) *designare* (ad munus capessendum) II, 71. III, 55 cf. consul C. 1, 3, 9 (Augustus) Gaium ac Lucium . . *destinari consules . . cupiverat. 2, 36, 4 legionum legati . . praetores destinarentur. A 9, 4 spe consulatus, *cui* destinaret (sc. Vespasianus Agricola). Pfützner 1843 Neubrandenburg p. 23, Halm 1846 Speier p. 25 pro subi. accipiunt 'provincia' i. q. wozu die verwaltung der provinz die anwartschaft gegeben hatte. 2, 42, 2 Tiberius se collegam *consulatu* eius destinavit. I, 12, 11 multi stulta spe . . hunc vel illum ambitiosis rumoribus destinabant (sc. adoptandum, principem). 21, 7 suspectum semper invisumque dominantibus qui proximus destinaretur. 26, 10 ne (quis) . . pro Othone destinaretur (sc. princeps). II, 1, 9 intemperantia civitatis, donec unus eligatur, multos destinandi (sc. imperio). 3, 18, 18 fama spe veneratione potius omnes destinabantur *imperio* quam . . 14, 22, 11 hunc illum numine deum destinari credebant (sc. principem). 40, 5 Valerius Fabianus, capessendis *honoribus* destinatus. I, 87, 15 peditum equitumque *copiis* Suetonius Paulinus, Marius Celsus . . rectores destinati. III, 12, 13 classis Cornelium Fuscum praefectum *sibi* destinat.

C) *festsetzen, bestimmen* a) a) *alqd.* IV, 84, 7 ne destinata deo ultra moraretur. 6, 22, 16 plurimis mortalium non eximitur quin primo cuiusque ortu ventura *destinentur. 48, 2 tamquam in ediam destinavisset. 14, 35, 13 id mulieri destinatum (esse). 15, 63, 6 illa contra sibi (i. q. a se; vulgo explic. *dat.*) quoque destinatum mortem adseverat. β) *alqm.* *alcui* 3, 23, 7 (Lepida) destinata quondam uxor L. Caesari

cf. *dedo* *b. β.* 29, 15 quod filio Claudii socer Seianus destinaretur (a Tiberio). 75, 3 (Asinius) Caesari progener destinatus. 6, 15, 2 diu quaesito quos neptibus suis maritos destinaret Caesar. . . Vinicius legit. 30, 7 periculum facessit, quod is Seiani filium generum destinasset (sc. sibi). *γ* *alqm. alcui rei* I, 61, 2 Vitellius duos duces, duo itinera bello destinavit. II, 82, 2 destinantur valida civitates exercendis armorum officinis. 3, 43, 9 adduntur e servitiis gladiaturae destinati. I, 82, 7 neminem unum destinare irae poterant. *δ* *alqm. vel alqd. in vel ad alqd.* II, 56, 7 refertos agros, dites dominos in praedam aut . . . ad excidium destinabant (milites). IV, 46, 18 militis formido, tamquam ea separatione ad caedem *destinarentur. 53, 21 ne temeraretur opus saxo aurove in aliud destinato. *ε* *alqd. alcui* A 40, 4 Suriam provinciam Agricolaee destinari. 13, 22, 3 Suria P. Anteio destinata. I, 10, 16 ostentis ac responsis (sc. vatum) destinatum Vespasiano liberisque eius imperium. 77, 6 proximos menses Verginio destinatus (Otho). 6, 40, 12 Blaesis sacerdotia cf. convello *b.* — 14, 38, 9 dum nostros commeatus sibi destinant. *ζ* *alqd. alcui rei* A 3, 19 hic interim liber honori Agricolaee soceri mei destinatus. I, 61 cf. *γ.* IV, 10, 7 proximus dies causae destinatur. 13, 38, 3 placitum . . . colloquio ipsorum tempus locumque destinari. 15, 14, 3 illum locum tempusque consilio destinatum (esse). I, 36, 3 destinatum (esse) excidio Ubiorum oppidum. 2, 13, 14 matrimonia ac pecunias hostium praedae destinare. 73, 15 qui locus sepulturae destinabatur cf. 1, 8, 23 ne . . . Augustum in foro potius quam in campo Martis, sede destinata, cremari vellent. 15, 43, 10 ruderi accipiendo Ostienses paludes destinabat (Nero). 16, 9, 8 animum morti destinatum ait. *b* *sibi proponere, in animo habere* *α* 6, 1, 4 ambiguus unam urbem intraret, seu, quia contra destinaverat, speciem venturi simulans. *β* seq. *inf.* 3, 16, 4 destinatum (sc. fuisse Pisoni) *promere* apud patres (litteras) principemque arguere. 4, 50, 10 utriusque destinatum (erat) cum libertate occidere. 71, 1 ni mihi destinatum foret suum quaeque in annum referre. 13, 19, 14 destinavisse eam Rubellium Plautum . . . extollere. 20, 6 (Neronem) ita extolleret, ut . . . Burrum demovere praefectura destinaret. *γ* 15, 65, 2 Subrium Flavum cum centurionibus occulto consilio . . . destinavisse, ut . . . Piso quoque interficeretur. — *destinatum.* I, 4, 1 antequam destinata componam i. e. quae enarrare constitui. IV, 18, 1 si destinata provenissent i. q. consilia. 2, 55, 1 Piso, quo properantius destinata inciperet. 15, 53, 2 exsequi destinata. 6, 32, 2 (Tiberius) destinata retinens, consiliis et astu res externas moliri, arma procul habere. 3, 42, 1 Florus insistere destinatis. 4, 40, 31 neque *tuis* neque *Liviae* destinatis adversabor.

destituo. I, 5 Neronem cf. ars E. c. 30 et Nero quoque vos destituit, non vos Neronem.

destringo. *a) propr.* IV, 50 domum proconsulis inrumpunt destrictis gladiis. 1, 32 d. gl. in centuriones invadunt. 44 cf. contio *a. β.* 15, 58 destringeret gladium. 12, 51 destringit

acinacem. I, 41 destricta *adversus* dubitantes tela. 14, 8 iam *in* mortem [Faernus; M nam morte] centurioni ferrum destringenti. *b) transl.* part. perf. *adi.* i. q. scharf, entschieden 4, 36 ut quis destrictior accusator, velut sacrosanctus erat.

destruo. *a) propr.* *14, 21 theatrum cf. con-surgo. *b) transl.* *α* de reb. 4, 18 destrui per haec fortunam suam. 14, 43 cf. contradictio. *β* de hom. I, 6 invalidum senem cf. contemptus. 2, 63 sua in destruendo eo (sc. hoste) consilia extulit (Tiberius).

desum. A) *a) α* *alqd.* A 18, 20 naves deerant. G 17, 1 sagum fibula aut, si desit, spina consortum. I, 5, 10 nec deerant sermones senium . . . Galbae increpantium. 53, 8 nec deerant in exercitu semina discordiae. 66, 19 quotiens pecuniae materia deesset, stupris . . . exorabatur. II, 94, 13 pecuniam cf. conscius B. IV, 3, 20 nec senatus obsequium deerat. 56, 10 vires ad coercendum deerant, infrequentibus legionibus. V, 21, 14 *aderat* fortuna, etiam ubi artes defuissent. 6, 23, 6 defuerat tempus subeundi iudicium consulari seni. 13, 5, 1 nec defuit fides. *β* *alqs.* I, 8, 15 dux deerat, abducto Verginio. II, 12, 15 nec deest iuventus. III, 18, 7 haud perinde rebus prosperis ducem desideraverant atque in adversis deesse intellegebant. 14, 61, 15 ducem tantum defuisse. 2, 33, 22 non . . . defuturum corrigendi auctorem. 4, 4, 10 voluntarium militem deesse, ac si *suppeditet*, non eadem virtute . . . agere. — *non deest* qui D 34, 19 ita nec *praeceptor* deerat . . . qui . . . praestaret, nec adversarii et aemuli . . . *nec auditorium . . . I, 88, 12 nec deerant e contrario qui . . . conspicua arma . . . ut instrumentum belli mercarentur. II, 94, 5. III, 11, 17. 40, 6. 81, 5. 13, 26, 3. 43, 1. 14, 16, 9 nec *deerant* qui . . . cuperent. D 1, 19 neque enim *defuit* qui diversam quoque partem susceperet, ac . . . anteferet. III, 37, 10 nec defuit qui unum consulatus diem . . . eblandiretur. II, 9, 4. III, 38, 7. 78, 4. IV, 56, 9. 4, 50, 13. 13, 14, 1. 18, 2. 16, 11, 3 nec *defuere* qui monerent . . . 12, 7, 1 *haud* defuere qui . . . erumperent. 15, 64, 5 nam . . . non defuere qui crederent . . . 4, 35, 10 nec deerunt . . . qui . . . mei meminerint. *b) α* *alqd. alcui* D 2, 15 Secundo . . . profluens sermo non defuit. 30, 22 . . . non denique ullius artis ingenuae scientiam ei (sc. Cicero) defuisse. 41, 25 nec vobis gloria, modus cf. credo C. a. a. A 9, 5 credunt plerique militaribus ingeniis subtilitatem deesse. 30, 17 cuncta vastantibus defuere terrae. 42, 3 occiso Civica nuper nec Agricolaee consilium deerat nec Domitiano exemplum. G 34, 9 nec defuit audentia Druso, Germanico. II, 19, 14 obsequium et parendi amor, quod solum illis partibus defuit. IV, 60, 3 cunctantibus . . . alimenta deerant. 12, 20, 11 nec sibi vim ad exsequendum deesse. 13, 6, 13 imperatori quantum ad robur deesse. 29, 7 sed deerat robur aetatis eum primum magistratum capesentibus. 37, 19 sin perstaretur in bello, non defore Arsacidis virtutem fortunamque. 56, 7 deesse nobis terra in vitam (sc. potest), in quam moriamur non potest. — D 21, 14 nec voluntatem ei, *quo minus* [Halm; Puteol. quin; codd.

quo] sublimius et cultius diceret, sed ingenium ac vires defuisse. β) *alqs. alicui* D 18, 20 ne Ciceroni quidem obtrectatores defuisse. I, 2, 20 quibus deerat inimicus, per amicos oppressi. 13, 21, 22 desunt scilicet mihi accusatores, qui .. obiciant. γ) *alqd. alicui rei* D 25, 35 fateor quaedam eloquentiae eorum ut nascenti adhuc nec satis adultae defuisse. A 12, 23 ego facilius crediderim naturam margaritis deesse quam nobis avaritiam. IV, 53, 22 id solum .. templi magnificentiae defuisse credebatur. 14, 53, 7 nihil felicitati meae desit nisi moderatio cf. cumulo A. — V, 19, 6 gnarus deesse naves *eficiendo ponti*. 1, 1, 10 temporibus Augusti dicendis non defuere decora ingenia, donec gliscente adulatione deterrerentur. Nipp. trahit ad B. 2.

B) I) i. q. *non interesse* II, 30, 3 tamquam fraude .. Valentis proelio defuissent. III, 50, 7 (legio) prosperis rebus anxia quod defuisset. 5, 2, 1 Tiberius, quod supremis in matrem officiis defuisset, .. per literas excusavit. 16, 5, 12 gravior *inerat* metus, si spectaculo defuissent. II) i. q. *es an sich fehlen lassen, sich entziehen* a) *alqs.* I, 22, 17 nec deerat Ptolemaeus, iam et sceleris instinctor. 51, 14 nec deerat pars Galliarum .. easdem partes secuta ac tum acerrima instigatrix adversum Galbianos. III, 64, 4 esse illi proprium militem cohortium urbanarum, nec defuturas vigillum cohortes. IV, 39, 15 Crassum .. ad capessendam rem p. hortatus, haud defutura consociorum manu. 15, 59, 15 milles potius deesset et plebes desereret, dum ipse .. mortem adprobaret. b) c) *alqd. alicui* 14, 55, 9 nec mihi tela et manus tuae defuissent in armis agentis. β) *alqs. alicui rei* IV, 34, 2 dux uterque .. prosperis defuere. 34, 25 ne tempore deessent. 54, 15 pepigisse ne deessent libertati (sc. defendendae). 85, 15 nec parvis periculis inmixtus et maioribus non defuturus. — III, 54, 8 nec duces hostium *augendae famae* deerrant. c) *non deesse a* seq. *inf.* I, 36, 11 nec deerat Otho protendens manus adorare volgum. III, 58, 15 nec deerat ipse voltu voce lacrimis misericordiam elicere. IV, 1, 11 nec deerat egenissimus quisque e plebe et pessimi servitorum prodere ultro dotes dominos. 11, 17 nec deerat ipse .. vim principis amplecti, nomen remittere. 80, 11 neque ipse deerat vocare offensas .. β) seq. *quo minus* 14, 39, 5 nec defuit Polyclitus quo minus .. terribilis incederet.

desumo. D 37 cf. acer p. 20.

desuper. II, 22 ingerunt d. Othoniani pila. III, 27 in quos tela d. librabantur. IV, 23 d. saxis vulnerabantur. 2, 16 Cherusci iuga incedere, ut proeliantibus Romanis d. incurrerent.

deteo. a) *propr.* 13, 38 si detecta corpora obicerentur cf. 38 positus loriceis et galeis. b) *transl.* G 22 (in conviviis) gens .. *aperit secreta pectoris licentia ioci*; ergo detecta et nuda omnium mens. — D 25 Brutum non malignitate nec invidia, sed simpliciter et ingenue *iudicium* animi sui detexisse. I, 52 tamquam detectam a se Verginii *cunctationem, oppressa* Capitonis consilia ingratis tulisset. 3, 12 sin *facinus* .. detegitur. 16, 10 initium detegendae *savritiae* praebuit .. libertus. IV, 62 *detexit*

ignominiam campus et dies. — *pass. sensu med.* D 25 sunt aliqua epistulis eorum inserta ex quibus mutua *malignitas* detegitur. De *homin.* I, 81 trepidi .. modo constantiam simulare, modo formidine detegi i. q. se prodere. [D 26 cf. *deicio a. d.*]

detergeo. 16, 4 ne sudorem nisi ea quam indutui gerebat veste detergeret.

deterior. a) de *rebus.* Cum *oppos.* 3, 28, 5 deterrima quaeque inpune ac multa *honestae* exitio fuere. 4, 33, 10 pauci prudentia honesta ab deterioribus, utilia ab noxiis discernunt. 11, 38, 13 honesta quidem, sed ex quis deterrima orerentur. — II, 33, 11. 15, 54, 19 deterius *consilium* cf. p. 211 ξ . 1, 10, 28 cf. *comparatio*. D 18, 16 nec statim deterius esse quod diversum est. 15, 36, 20 deterius credebant quod evenerat. III, 40, 11 quod inter ancipitia deterrimum est, .. media sequitur. — *subst.* II, 52, 6 milites .. custodire sermones (senatorum), voltum habitumque trahere *in deterius*. 1, 62, 7 Tiberio .. cuncta Germanici in d. trahenti. III, 13, 6 Vespasiani virtutem .. extollit: .. omnia de Vitellio in d. IV, 68, 1 Romae cuncta in d. audita. 2, 82, 2 cuncta .. aucta in d. adferbantur. 13, 14, 1 nec defuere qui in d. referrent. 3, 10, 10 vera aut in d. credita. 13, 43, 2 haec isdem verbis aut versa in d. Senecae deferrent. 4, 6, 3 mutati in d. principatus initium. 14, 43, 5 quae converterentur in [M om.] d. mutari. 12, 64, 2 mutationem rerum in deterius. A 41, 17 pessimi .. primum deterioribus principem exstimulabant. 15, 10, 7 in diversa ac deteriora transibat. 64, 4 ut est vulgus ad deteriora promptum. 12, 54, 7 aemulo ad deterrima Ventidio. b) de *homin.* Cum *oppos.* 6, 20, 7 cf. dominus A. b. a. II, 39, 5 spretis *melioribus* deterrimi valebant. 1, 16, 14 dilapsis melioribus deterrimum quemque congregare. 3, 13, 10 deterrimi .. optimus quisque. 36, 2 deterrimus quisque .. boni. 6, 22, 6 boni .. deteriores cf. p. 142 B. a. a. — I, 50, 19 deteriorum fore qui vicisset. 6, 48, 13 qui (Macro) ut deterior .. delectus. 14, 52, 3 Nero ad deteriores inclinabat. I, 4, 15 deterrimi servorum. 6, 2 alter deterrimus mortalium, alter ignavissimus. 50, 6 duos omnium mortalium impudicitia ignavia luxuria deterrimos. II, 72, 5 deterrimo quoque in argumentum fabulae assumpto. 2, 55, 21. 3, 33, 16. 14, 13, 3 deterrimus quisque. — *adv.* I, 14, 13 *deterius* interpretari cf. aestimatio.

determino. D 16 hoc primum interrogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum aetatem significatione ista determinetis. — 22 [Lips. terminet] cf. clausula.

detero. a) *propr.* 1, 18 detrita tegmina cf. canities. b) *transl.* II, 76 cf. commissatio.

deterreo. a) IV, 69 deterruit plerosque provinciarum aemulatio. — 1, 1 cf. desum A in f. 15, 73 Gallionem .. increpuit Salienus Clemens, hostem et parricidam (sc. Neronis) vocans, donec consensu patrum deterritus est. 12, 54 Quadratus Felicem inter indices ostentavit, receptum in tribunal, quo *studia* accusantium deterrerentur. b) D 10 a carminibus cf. denego. 13, 19 iuvenem a nuptiis Silanae deterruerat

Agrippina. *c*) II, 41 a paucioribus Othonianis quo minus in vallum impingerentur, Italiae legionis virtute deterriti sunt. 89 quo m. ut captam urbem ingrederetur, amicorum consilio deterritus. IV, 71 nec deterruere ea munimenta Romanum duce, quo m. peditem perrumpere iuberet. *d*) 13, 53 invidit operi . . legatus, deterrendo Veterem ne legiones alienae provinciae inferret.

detestor. *a*) 6, 24 obturbabant patres specie detestandi. *b*) II, 35 quae cuncta in oculis utriusque exercitus quanto laetiora Vitellianis, tanto acrius Othoniani causam auctoremque cladis detestabantur. 45 sortem civilium armorum misera lacerantia detestantes. — *detestandus* i. q. destabilis *a*) I, 50 utrasque impias preces, utraque detestanda vota (sc. esse) inter duos, . . 4, 69 haud minus turpi latebra quam detestanda fraude sese abstrudunt. 16, 28 d. carmina. *β*) *subst.* 3, 23 saeva et d. cf. clamoto *e*.

detineo. *a*) *propr.* *a*) I, 38 nec una cohors togata defendit nunc Galbam, sed detinet i. e. hält ihn in seiner stellung fest, lässt ihn nicht fort: Her. *β*) IV, 82 Basiliden, quem procul Alexandria plurium dierum itinere et aegro corpore detineri haud ignorabat. 2, 69 Piso abire Suria statuit. mox adversa Germanici valetudine detentus. — 13, 17 subtrahere oculis acerba funera neque laudationibus aut pompa detinere i. q. aufhalten. *γ*) A 15 qui (sc. dei) R. duce absentem, qui relegatum in alia insula exercitum detinerent. *b*) *transl.* *a*) 13, 36 in ea contumelia detenti nec exsoluti cf. contum. *a*. *β*) 6, 23 Drusus exstinguitur, cum se miserandis alimentis, mandando e cubili tomento, nonum ad diem detinisset i. q. vitam conservare. *γ*) 1) i. q. in possessione retinere III, 34 Antonius . . edixit ne quis Cremonensem captivum detineret. 2) i. q. vorenthalten 12, 44 regnum senectâ patris detineri cf. cupido. 14, 65 (interfecit) Pallantem, quod immensam pecuniam longâ senectâ detineret. *δ*) A 9 minus triennium in ea legatione detentus . . est i. q. belassen. 14, 39 detentus *rebus gerundis* Suetonius i. q. beibehalten [Madvig a rebus]. V, 4 raptarum frugum argumentum panis ludaeicus nullo fermento detinetur.

detorqueo. *a*) 13, 3 (prios imperatores valere dicendo). Nero puerilibus statim annis vividum animum in alia detorsit: caelare, pingere, . . *b*) de *recta* forma deflectere *a*) *propr.* 15, 34 Vatinius corpore detorto. *β*) *transl.* D 28 sincera et integra et nullis [Rhenanus; codd. in n.] *pravitatibus* detorta unius cuiusque natura. 6, 5 verba *prave* detorta. 1, 7 (Tiberius) verba vultus in crimen detorquens.

detractor. 11, 11 haudquaquam sui d.

detraho. *a*) *propr.* G 17 detracta (sc. feris) velamina. — 2, 21 detraxerat tegimen capiti. 4, 56 omnes . . detraxisse corpori tegmina. 15, 57 (fascia), quam pectori detraxerat. 16, 31 an cultus dotales, an detractum cervici monile venenum dedisset. — G 7 effigies et signa quaedam detracta lucis in proelium ferunt cf. de promo IV, 22. — 4, 51 (barbari) propugnacula prensare, detrahere. sensu *praegn.* i. q. de-

struere, diruere IV, 64 muros coloniae, munimenta servitii, detrahatis. 15, 17 detraheret castella trans Euphraten (cf. 15, 17, 11 dirutaque quae).

b) *spec.* admixta notione *eripiendi* i. q. einem etwas entziehen, wegnehmen *a*) *propr.* 1, 43 cur . . ferrum illud, quod pectori meo infigere parabam, detraxistis? 12, 31 detrahare arma suspectis i. q. entwaffnen. 15, 53 pugionem templo Salutis . . detraxerat. 14, 43 avitum mancipium detrahebatur (sc. illi)? *β*) *transl.* D 39 quantum humilitatis putamus eloquentiae attulisse paenulas istas, . . ? quantum virum detraxisse orationi auditoria et tabularia credimus, . . ? — 12, 22 perniciose in rem p. consilia (sc. Lolliæ esse vel per Zeugma sc. prohibenda: Nipp.) et materiem sceleri detrahendam (sc. ei). 14, 24 nec quicquam urbi detractum, quo promptius obsequium *integri* retineant. 16, 26 subtraheret aures conviciis . . ; detraheret senatui, quem *semper ornavisset, infamiam tanti flagitii (sc. morte voluntaria). — II, 62 praemisit (Vitellius) in urbem edictum quo vocabulum Augusti differret, Caesaris non reciperet, cum de potestate nihil detraheret.

detractatio. I, 83 d. periculatorum cf. p. 128 t.

detracto. *a*) i. q. *recusare* A 11 pericula (*opp.* deposcere) cf. audacia *a*. II, 97 adversam eius fortunam . . detractabant (legati). IV, 67 nec Sequani detractavere certamen. 2, 52 nec Tacfarinas pugnam detractavit. 6, 34 Orodem . . Pharasmanes vocare ad pugnam et detractantem incessere. 12, 14 Meherdates . . rem proelio experiri statuit. nec detractavit pugnam Gotarzes. 15, 7 bellum propalam sumptum a Parthis. nec Pactus detractavit, sed . . IV, 59 Agrippinenses . . in eadem verba adigit, occisis . . tribunis, pulso . . praefecto, qui detractaverant (sc. sacramentum) [M detract.]. 1, 42 qui sacramentum eius detractabant [M detract.]. 45 si imperium detractetur (sc. a legionibus). 3, 17 patris iussa (sc. fuisse) nec potuisse filium detractare. *b*) i. q. *detrahere*, *imminuere* D 11 a *laudatione* eorum digressus detractaret poetas. 26 oratores (*opp.* laudare) cf. communis B. *a*. *β*. 12 qui Ciceronis gloriam . . detractent. 14, 52 (Senecam) detractare [M detract.] vim eius equos regentis, illudere voces, quotiens caneret i. q. extenuare artem Neronis auri-gandi.

detrimentum. 4, 64 tribuendo pecunias ex modo detrimenti sc. incendio accepti, ut 6, 45 aestimando cuiusque detrimento quattuor . . delecti. — 4, 19 nec infringendum consulis ius, cuius vigiliis niteretur ne quod res p. detrimentum caperet.

detrudo. *a*) *propr.* *a*) in *re milit.* 6, 35 Iberi prensare, detrudere sc. equis. — IV, 28 Transrhenanos . . ad scindendum vallum ire detrusosque redintegrare certamen iubet. 15, 4 Adiabeni cum promovere scalas et machinamenta inciperent, facile detrusi. — 2, 17 Cherusci *collibus* detrudebantur. *β*) II, 8 vi tempestatum Cythnum insulam detrusus. *b*) *transl.* *a*) D 32 in paucissimos sensus et angustas sententias *detrudunt eloquentiam velut expulsam regno suo. — 14, 54 nec me in paupertatem

ipitate detrudam. β) 13, 43 Pomponium ad necessitatem belli civilis detrusum, Iuliam (et Poppeam) ad mortem actas.

deturbo. in *re milit.* III, 29 in vallum egressus, deturbatis qui restiterant, . . . 30 illi trabibus tegulisque et facibus propugnatores deturbant (sc. muris). IV, 71 deturbati (sc. de colle) ruinae modo praecipitantur. 4, 51 miles deturbare telis (sc. barbaros propugnaculis).

deuro. 4, 64 deusto monte Caelio. 6, 45 deusta parte circi.

deus. *Nom.* D 10 di Halm, Andresen; Nipp. dii. A 32 di Halm, Urlichs; Nipp. dii. G 5 di; Nipp. dii. IV, 74. 14, 5. 15, 24. 45. 52. 16, 13. 35 dii secundum M² Nipp., contra Halm omnibus locis *di*, quae forma in M¹ 1, 43. 4, 64. 6, 6. 8. *Dat.* I, 3. IV, 58. 64. 81. V, 3. 13, 55. 14, 64. 15, 71. 74 *deis*. 13, 14 diis [M, Nipp.; Halm dis]. II, 70. III, 84. 1, 59. 73. 2, 15. 3, 2. 64. 4, 17. 6, 22. 12, 13. 13, 41. 56. 15, 23. 34. *44 *dis*. *Abi.* III, 72. 13, 41 [M dedeis]. 57 *deis*. 3, 36 et 12, 47 diis [M, Nipp.; Halm dis]. D 12. 4, 8. 15, 2 *dis*. *Genet.* G 9 (bis). 10. 33. 34. [45 formas equorum; codd. deorum.] I, 15. III, 82. IV, 64. V, 3. 1, 10. 73. 3, 36. 61. 14, 14 deorum. G 45. II, 38. *IV, 26. 85. V, 5. 9. 1, 39 (bis). 2, 40. 49. 3, 57. 58. 60. 4, 1. 27. 38. 4, 64. 11, 9. 15. 12, 6. 43. 13, 17. 14, 6. 12. 15. 22 (bis). 15, 29. 40. 44. 74. 16, 21. 33 deum. [De loco corrupto 11, 14, 17 cf. com. crit.]

A) I) a) G 46, 21 securi adversus homines, securi adversus deos (Fenni). I, 15, 6 me deorum hominumque consensu ad imperium vocatum. V, 3, 7 ne quam deorum hominumve opem exspectarent utrisque deserti. II, 38, 14 cf. discordia I. A. f. 47, 18 incusare deos vel homines. V, 5, 19 profanos qui deum imagines mortalibus materiis in species hominum effingant. 3, 60, 9 flagitia hominum ut caerimonias deum protegens (populus). 13, 55, 14 sicuti caelum deis, ita terras generi mortalium datas. 15, 2, 13 fama, quae neque summis mortalium spernenda est et a dis aestimatur. De 'caelum ac deos' IV, 46. 1, 21. 3, 4 cf. caelum. b) G 10, 17 ministri deorum cf. conscius A. a. — G 34, 12 de actis deorum credere. 9, 9 deorum nominibus cf. appello B. 14, 15, 21 formam principis vocemque deum vocabulis appellantes. G 33, 5 (Bructeris excisis) favore quodam erga nos deorum; nam ne spectaculo quidem proclii invidere. IV, 85, 9. 11, 15, 9. 12, 43, 9. 14, 6, 7 cf. benignitas. 2, 40, 2 servatum munere deum Agrippam. 3, 58, 14 deum munere summum pontificum etiam summum hominum esse. 4, 27, 6 velut munere deum tres biremes adpulerere. I, 15 consensu cf. a. 3, 61, 5 deorum monitu sacratum nemus. 12, 6, 7 provisu deorum. 14, 22, 11 illum numine deum destinari credebant. II, 38 ira cf. a. IV, 26, 9 quod in pace fors seu natura, tunc fatum et ira deum [Nipp.; M di i. e. dei, quod ed. Her. cf. Wölfflin Philol. 27, 117] vocabatur. 1, 39, 22 neque militum sed deum ira resurgere (rabiem). 4, 1, 14 deum ira in rem R. 13, 17, 4 iram deum portendi. 14, 22, 22 secuta anceps valetudo iram deum adfirmavit. 16, 33, 5 aequitate deum erga bona malaque documenta. — 1, 10, 23 nihil deorum

honoribus relictum. 14, 14, 4 id . . . deorum honori datum. 15, 74, 16 deum honor principi . . . habetur cf. desino. 16, 21, 11 deum honores Poppaeae decernuntur. 1, 73, 17 deorum iniurias dis curae. 15, 44, 8 deum placamenta cf. cedo b. — III, 82, 5 cf. consulo A. c. a. 15, 40, 6 delubra deum. 2, 49, 1 deum aedes. 1, 39, 19. 11, 9, 12 apud altaria deum pepigere . . . 3, 57, 3 arae deum. V, 5 deum imagines cf. a. 9, 3 nulla intus deum effigie. 15, 29, 10 simulacra deum. 4, 38, 18 (Herculem, Liberum, Quirinum) deum numero additos. 3, 36, 6 principes instar deorum cf. e. [11, 23, 18 manibus deorum deripere: Nipp.]. c) A 15, 19 Britannorum etiam deos misereri, qui R. duces . . . detinerent. V, 17, 10 Rhenum et Germaniae deos in aspectu. 2, 10, 5 penetralis Germaniae deos. I, 29, 2 Galba . . . fatigabat alieni iam imperii deos. IV, 53, 13 Iovem, Iunonem, Minervam praesidesque imperii deos precatus uti coepita prosperarent sedesque suas . . . attollerent. II, 70, 20 instaurabat sacrum dis loci. 12, 13, 9 vota dis loci suscipiebat. 3, 59, 9 adiret urbis deos. III, 10, 24 conversus ad signa et bellorum deos, . . . furorem, discordiam micerent orabat. 2, 65, 11 sacra regni, eiusdem familiae deos et hospitalis mensas obtestantem. d) G 5, 7 aurum propitiine an irati di negaverint dubito. III, 72, 3 propitiis, si per mores nostros liceret, deis. V, 25, 14 infensos Batavis deos. 2, 15, 7 fractos artus infensis rursus hostibus, adversis dis obiciant cf. 13, 41, 17 quasi infensantis deis. 1, 68, 12 aequis locis aequos deos. 16, 31, 5 nullos impios deos, nullas devotiones . . . invocavi. G 18, 7 hos coniugales deos arbitrantur. IV, 64, 4 communibus deis et praecipuo deorum Marti grates agimus. 3, 16, 16 deos immortales testor. IV, 53 praesides imperii cf. c. 2, 10, 5 penetralis Germaniae deos. 1, 59, 12 signa R., quae dis patriis suspenderit (Arminius). 11, 16, 23 arma contra patriam ac deos penates . . . exercuisse. 15, 52, 5 sacra mensae dique hospitales cf. cruento. 3, 2, 8 dis manibus cf. ara. e) G 9, 7 nec cohibere parietibus deos cf. adsimulo a. III, 84, 7 urbem senatui ac populo R., templa dis reddita. IV, 64 cf. d. 13, 41, 24 si pro benignitate fortunae dis grates agerentur. 14, 64, 15 totiens grates deis actas. 15, 34, 4 grates dis (sc. agens). 71, 3 agere grates deis. 74, 1 grates deis decernuntur. 3, 64, 8 supplicia dis ludique magni . . . decernuntur. 15, 44, 2 petita dis [I. Fr. Gronov; M a dis] piacula. 4, 17, 4. 15, 23, 6 cf. commendo a. I, 3, 11. 1, 73, 17. 6, 22, 6 non initia nostri . . . dis curae cf. cura A. I. a. 14, 12, 12 quae (prodigia) adeo sine cura deum eveniebant, ut . . . IV, 81, 18 id fortasse cordi deis. 58, 32 invisi deis errabitis? V, 3, 4 id genus hominum (sc. Iudaeorum) ut invisum deis. — D 10, 23 si . . . tibi Nicostrati robur ac vires di dedissent. 6, 8, 18 tibi summum rerum iudicium di dedere. A 32, 15 vinctos di nobis tradiderunt. 15, 24, 4 quoniam di, quamvis potentium populorum arbitri, possessionem . . . Parthis tradidissent. 14, 5, 2 noctem . . . di praebuere cf. convinco b. 15, 14, 4 adiecisse deos dignum Arsacidarum. 16, 2, 10 obvias opes deferre deos. 3, 36, 6 principes quidem instar

deorum esse, sed neque a dis nisi iustas supplicum preces audiri. 13, 57, 5 preces mortaliū a deis .. audiri cf. caelum *b. γ.* 14, 14 id solum dis et sibi provisum quod viveret privignus. I, 38, 4 vidistis .. deos infaustam adoptionem aversantes. 1, 28, 10 sua facinora aversari deos lamentantur. IV, 53, 5 nolle deos mutari veterem formam (Capitolii). II, 33, 5 fortunam et deos et numen Othonis adesse consiliis, adfore conatibus. IV, 17, 25 deos fortioribus adesse. 14, 35, 8 adesse deos iustae vindictae. V, 24, 12 inde iniuriam et culpam, hinc *ultionem* et deos fore. IV, 57, 8 superesse .. exercitus, fortunam imperii et *ultores* (cf. 4, 28 infra) deos. 74, 16 pulsus, quod di prohibeant, Romanis. 16, 35, 7 et omē quidem di prohibeant. 1, 43, 6 neque enim di sinant ut .. *6, 6, 4 di me deaeque peius perdant. D 41, 22 si .. deus aliquis vitas (vestras) .. repente mutasset. 4, 64, 16 (locus) in quo tantum in principem honorem di ostenderint. 16, 13, 1 annum etiam di .. morbis insignivere. V, 13, 6 excedere deos (urbe). 15, 45, 3 in eam praedam etiam di cessere. — G 9, 1 deorum maxime Mercurium colunt, cui .. litare. II, 47, 18 incusare deos. IV, 4, 11 deos respexere. V, 5, 11 contemnere deos. G 10, 6 sacerdos .. precatus deos. IV, 53 cf. c. 4, 38, 10 socios, cives et *deos ipsos precor, hos ut .. dunt, illos ut .. I, 29 fatigare cf. c. III, 10 orare cf. c. IV, 46, 22 caelum ac deos obtestari. 1, 21, 9 caelum ac deos obtestantur. 2, 65 cf. c. 3, 16, 16 testor. *I, 71, 10 deos *testes* mutuae reconciliationis adhibens. Ita Her., Nipp. IV, 41, 3 deos *testes* advocabant. 12, 47, 5 dis *testibus* pax firmaretur. 3, 56, 12 principio literarum veneratus deos, ut consilia .. prosperarent. 14, 61, 1 deos tandem venerantur (cives). 15, 36, 6 illic veneratus deos. 3, 59, 9 adire. 4, 28, 11 vocare *ultores* deos, ut sibi redderent exilium. 16, 31, 5 invocare cf. d. 13, 56, 2 id dis quos inplorarent placitum. 14, 30, 11 consulere deos. — 1, 11, 14 ad deos, ad effigiem Augusti, ad genua ipsius manus tendere. 12, 65, 16 modo ad deos, modo ad ipsum tendere manus. 3, 4, 10 (homines) versi ad caelum ac deos. 4, 39, 6 spes votaue sua non prius ad deos quam ad principum aures conferret. D 12, 15 (vatibus) honor, primum apud deos, quorum proferre responsa et interesse epulis ferebantur, deinde apud illos dis genitos sacrosque reges. II, 76, 10 iuxta deos in tua manu positum est. 2, 71, 4 si fato concederem, iustus mihi dolor etiam adversus deos esset. 4, 8, 22 dis et patria coram (vos) obtestor. 11, 27, 6 sacrificasse apud deos.

II) de *certis* deis G 2, 10 Tuistonem deum cf. carmen *a. a.* 2, 14 pluris deo (sc. Manno) ortos. 7, 6 velut deo imperante, quem adesse bellantibus credunt. 9, 1 cf. I. c. 39, 10 ibi regnator omnium deus (i. e. wotan). 43, 14 deos interpretatione R. Castorem Pollucemque memorant. 45, 9 matrem deum venerantur (Aestii). II, 78, 13 Carmelus: ita vocant montem deumque. nec simulacrum deo aut templum .. *ara tantum et reverentia. III, 74, 8 Iovi Custodi templum ingens seque (i. e. imaginem suam) in sinu dei sacravit. IV, 81, 6

monitu Serapidis dei. 81, 9 eodem deo auctore. 83, 1 origo dei. 84, 18 haec de origine et adventu dei celeberrima. 84, 22 deum ipsum multi Aesculapium .. coniectant. De Pythico Apolline 84, 7 ne destinata deo ultra moraretur cf. Her. De Iove Dite 84, 13 deum ipsum .. navis sponte conscendisse. De Cybele 4, 64, 14 mater deum cf. consecro. De Hercule 12, 13, 13 cf. demonstro *B. b.* De Aesculapio 61, 9 cf. colo *A. a.*

B) de *homin.* II, 61, 4 Mariccus cf. adsertor. **deveho.** de *navigatione* II, 59 ipse Arare flumine devehitur. 3, 9 Nare et mox Tiberi devectus. 4, 73 exercitum Rheno devectum Frisiis intulit. — 2, 67 Rhescuporis Alexandriam devectus .. interficitur. 16, 9 Silanus, tamquam Naxum deveheretur, Ostiam amotus.

deverticulum. sensu *malo* 13, 25 foeda domi lascivia, qua Nero itinera urbis et lupanaria et diverticula .. pererrabat i. q. cauponas.

deverto. a) II, 64 (Dolabellam) vitata Flaminiae viae celebritate devertere Interamnium .. iussit. 100 legiones .. Hostilium petere iussae: ipse Ravennam devertit i. q. einen abstecher machen: Her. b) III, 11 in hortos, in quibus devertebatur Saturninus, pergunt i. q. diverticulum habebat.

devexum. V, 11 turrets, ubi mons iuvisset, in sexagenos pedes, inter devexa in centenos vicinos[que] attollebantur i. q. einsenkungen.

devincio. *transl.* a) 3, 26 Numa religionibus et divino iure populum devinxit. b) α) 1, 3 (Livia) senem Augustum devinxerat adeo, uti .. β) c. *abl.* 2, 56 (Zeno) venatu epulis et quae alia barbari celebrant, proceres plebemque iuxta devinxerat. 58 (Pisoni) gratissimus erat ob plurima officia et dona, quibus Plancinam devinxerat. 4, 1 (Seianus) Tiberium variis artibus devinxit, adeo ut .. 12, 64 Lepida blandimentis ac largitionibus juvenilem *animum* devinciebat. — *part. perf.* 13, 46 Neronem, paelice ancilla et adsuetudine Actes devinctum. 46 se (Poppaeam), devinctam *Othoni per* cf. adaequo *b.* 12, 42 quos Messalinae memores et *liberis* eius devinctos credebatur i. q. deditos. 11, 29-hebetem Claudium et *uxori* devinctum i. q. 12, 1 coniugum imperiis obnoxius.

devius. 6, 15 d. itinera cf. ambio.

devortium. *A 19 cf. div.

devotio. non nisi num. *plur.* i. q. *incantationes* 2, 69 cf. carmen *b.* 4, 52 veneficia in principem et devotiones obiectabat. 16, 31 nullos impios deos, nullas d., nec aliud infelicitibus precibus invocavi quam ut .. 3, 13 ipsum devotionibus et veneno peremisit. 12, 65 coniugem principis devotionibus petivisset.

dexter. A) *adject.* a) G 45 dextro Suebici maris litore cf. adluo. 2, 8 militem dextras in terras iturum. 12, 28 qui dextris et propioribus compendiis ierant. III, 71 erant antiquitus porticus in latere clivi dextrae subeuntibus. *subst.* III, 27 sumpsere dexteriora valli (legiones). — G 6 (equos) in rectum aut uno flexu dextros [Michaëlis, Nipp. add.: vel sinistros] agunt cf. coniungo. b) II, 24 equites in *sinistro* locantur; .. dextra fronte prima legio incessit. 1, 51 *sinistrum*, d. latus cf. claudio *A. d.* 64 legio-

nes quinta dextro lateri, .. in *laevum* cf. deligo B. b. 13, 40 latere dextro tertia legio, *sinistro* sexta incedebat, mediis decumanorum delectis. *III, 22. IV, 77 d. cornu, *opp.* laevum, sinistrum cf. cornu b. β: 2, 46 fuis utrumque dextris cornibus. — III, 21 a *laevo* septima .. stetit; dextro [Her.: a d.] octava cf. dein I. a. V, 16 Batavi .. in dextro, *laeva* ac propiora *flumini Transrhenani tenere.

B) *subst.*, *dextra* (dextera 1, 61, 15, 28) sc. manus a) *propr.* α) 1, 61 ubi *infelici* dextera et suo ictu mortem invenerit (Q. Varus). 35 prensam d. vi adinuissent cf. adtineo. 2, 31 prensare servorum dextras. 71 dextram morientis contingentes. 11, 9 complexi dextras cf. congreddior A. 12, 47 implicare dextras pollicesque inter se vincire nodoque praestringere cf. coeo b. 15, 28 uterque dexteram miscuere i. q. dedere. 16, 15 cf. adprimo. 15, 71 genua ipsius advolvi et dextram *osculis fatigare. — 12, 19 supplicem laudat, quod gentem Aorsorum, quod suam dextram petendae veniae delegerit. β) *manus ex aere*, *sim. factae*, insigne amicitiae I, 54 miserat civitas Lingonum veteri instituto dona legionibus dextras, hospitii insigne. II, 8 Sisennam, dextras, concordiae insignia, Surlaci exercitus nomine ad praetorianos ferentem. b) *transl.* 2, 58 miserat (Artabanus legatos) amicitiam ac foedus memoraturos, et cupere renovari dextras i. q. foedus.

diadema. 6, 43 delectum capiendi diademati diem. 15, 24 accipiendi diademati in urbem venire. 2 diademate caput Tiridatis evinxit. 29 sublatum capiti diadema imagini (Neronis) subiecit. — 6, 37 Euphraten .. albenibus spumis in modum diadematis sinuare orbes.

dialectica. D 30, 23 dialecticae suptilitas. 31, 24.

dialis. 3, 58, 2. 71, 10 et 11. 4, 16, 1 flamen D. 3, 58, 3 et 5. 71, 16 Dialibus. 4, 16, 14 flaminica D. — 3, 58, 7 saepe pontifices Dialia sacra fecisse.

dicacitas. D 29 ipsi parentes nec probitati neque modestiae parvulos adsuefaciunt, sed lasciviae et *dicacitati.

dicax. 5, 2 dicax idem et Tiberium acerbis factiis iridire solitus.

dicio. V, 9 postquam in dicionem M. Antonii provinciae cesserant. 3, 61 neque Persarum dicione deminutum ius (templi). 13, 55 gentem suam dicioni nostrae subiceret. 15, 13 pro Armeniis semper Romanae dicionis aut subiectis regi.

dico. A) *propr.* a) α) G 40 castum nemus dicatumque in *eo vehiculum (sc. deae). V, 3 optinere terras, in quis urbs et templum dicata i. q. urbs condita et t. dicatum est. 4, 43 (templum Dianae) suis a maioribus suaque in terra dicatum. 3, 62 delubrum (Dianae) rege Cyro dicatum. — 2, 83 adseveravit Tiberius solitum paremque ceteris dicaturum (sc. clipeum Germanico). — c. dat. 1, 79 (socii) qui sacra et lucos et aras patriis annibus dicaverint. 2, 60 proximum annis os dicatum Herculi. 3, 63 (Apollo) cuius imperio .. Veneri templum di-

caverint. 2, 41 arcus .. ob recepta signa ... et aedes *Fortis Fortunae* ... sacrarium genti Iuliae effigiesque divo Augusto apud Bovillas dicantur. 3, 64 Marcelli effigiem divo Augusto Iulia dicaret. β) 1, 59 ille *inter* numina dicatus Augustus i. q. in deos relatus. b) i. q. *inaugurare* V, 16 illa primum acie secundanos nova signa novamque aquilam dicaturos.

B) *transl.* i. q. *designare* IV, 53 spatium omne, quod templo dicabatur cf. corona a. β. 15, 40 porticus amoenitati dicatae.

dico. c. *oppos.* et *sim.* D 28, 19 coram qua neque dicere fas erat quod turpe dictu, neque *facere* quod inhonestum *factu* videretur. 29, 6 nec quisquam in tota domo pensi habet quid coram infante domino aut dicat aut *faciat*. I, 19, 6 nec aliud .. dictum a Pisone in publico factumve. II, 80, 14 satis decorus etiam Graeca facundia, omniumque quae diceret atque *ageret* arte quadam ostentator. 3, 70, 9 intellexit haec Tiberius, ut *erant* magis quam ut dicebantur. — D 31, 7 de bonis ac malis .. *disputatur*; haec enim est oratori subiecta ad dicendum materia. nam in iudiciis fere de aequitate, in deliberationibus *de *utilitate, *in *laudationibus de honestate *disserimus*, .. de quibus copiose et varie et ornate nemo dicere potest, nisi qui .. IV, 73, 7 statui pauca *dissererat* (Artabanus legatos) amicitiam ac foedus memoraturos, et cupere renovari dextras i. q. foedus. 13, 3, 16 Gai Caesaris turbata mens vim dicendi non corrumpit. nec in Claudio, quotiens meditata *dissereret, elegantiam requireres. 16, 25, 4 securos esse de constantia eius *disserunt* [Haase; M dixerunt]; nihil dicturum, nisi quo gloriam augeter. 1, 8, 17 interrogatus a Tiberio num se mandante eam *sententiam prompsisset*, sponte dixisse respondit. 13, 49, 9 licere patribus, quotiens ius dicendae sententiae accepissent, quae vellent *exprimere*. I, 1, 20 rara temporum felicitate, ubi *sentire* quae velis et quae sentias dicere licet. D 33, 4 quibus *artibus instrui .. oratores soliti sint dixisti differentiamque .. *demonstrasti*. 1, 15 quae a praestantissimis viris et *excogitata* subtiliter et dicta graviter accepi. IV, 56, 1 haec dicta pariter *probataque*.

A) in *universum* D 8, 10 haec, ut supra dixi, proxima (exempla). 19, 6 vidit namque, ut paulo ante dicebam, cum condicione .. mutandam. 26, 22 ceterum, ut dixi, sequentibus comparatus. 3, 7, 6. 16, 14, 3 exilio, ut dixi, multatus. — IV, 68, 5 suspectis, uti diximus, Primo .. V, 11, 1 castris, uti diximus, ante .. positus. 1, 33, 1 Germanico per Gallias, ut diximus, census accipienti cf. IV, 3, 10 (servus), quem proditorem .. diximus. 56, 15 Labeo, quem captum et .. amandatum in Frisios diximus. V, 21, 5 quem fidum Romanis et .. infensum *diximus. — D 12, 11 usus recens .. atque, ut tu dicebas, Aper, in locum teli reptus. 9, 33 deserenda cetera officia utque [L et ut] ipsi dicunt, in memora .. secedendum est. 35, 6 sed ut dicere institueram, deducuntur in scholas, *in quibus non facile dixerim utrumne locus ipse an .. an .. adferant. — D 34, 8 ut .. iurgis interesset utque sic dixerim, pugnare in proelio disceret. 40, 19 omnia,

ut sic dixerim, omnes poterant. A 3, 13 pauci, ut sic dixerim, non modo aliorum sed etiam nostri superstites sumus [Wölfflin Philol. 26, 139; codd., Nipp., Peter pauci et, uti d.]. G 2 4 immensus ultra utque sic dixerim adversus Oceanus. 14, 53, 14 studia, ut sic dixerim, in umbra educata. — D 32, 22 domina .. sine honore, paene dixerim sine ingenuitate. 35, 7 cf. supra 35, 6. 4, 34, 27 ista relinquere, haud facile dixerim, moderatione magis *an* sapientia. — D 28, 19 quod turpe dictu cf. oppos. II, 93, 4 per inlecebras urbis et inhonesta dictu .. III, 19, 5 haec in medio (sc. dicebant), pulchra dictu. I, 69, 1 haud facile dictu est, legati .. minus placabilem imperatorem *an* militem invenerint. 79, 10 namque mirum dictu ut sit omnis Sarmatarum virtus velut extra ipsos. A 32, 6 et (pudet dictu) .. II, 61, 1 inter .. discrimina, pudendum dictu, Mariccus .. ausus est. 41, 10 et mirum dictu, a paucioribus .. deterriti sunt. IV, 84, 14 mirum inde dictu, tertio die .. adpelluntur. V, 6, 10 (Libanus), mirum dictu, tantos inter ardores opacus. 2, 17, 8 mirumque dictu, duo hostium agmina .. ruebant. III, 56, 1 contionanti — prodigiosum dictu — tantum foedarum volucrum supervolavit. 1, 35, 20 pars contionis ac, vix credibile dictu, quidam singuli .. hortabantur. — De *contra* dicere *absol.* et *c. dat.* cf. p. 220 B. a. — c. *acc.* D 3, 12 quod si qua omisit Cato, sequenti recitatione Thyestes (i. e. tragoedia Th.) dicet. 9, 5 haec ipsa et quae deinceps dicturus sum. 24, 1 quae cum Aper dixisset, .. inquit Maternus. 39, 1 parvum .. videbitur quod dicturus sum, dicam tamen, vel ideo ut ridear. I, 41, 12 non interfuit occidentium quid diceret (Galba). 85, 16 privato Othoni nuper atque eadem dicenti [M. Nipp. cf. Her.; Classen, Halm timent] nota adulatio. 6, 21, 16 quae (Thrasullus) dixerat oraculi vice accipiens. 11, 4, 15 rogatus sententiam et Scipio, .. putate me idem dicere quod omnes. 6, 12 talia dicente consule designato. 12, 34, 8 haec atque talia dicenti adstreperere vulgus. 16, 25, 4 nihil cf. c. oppos. 2, 33, 1 proximo senatus die multa *in* luxum civitatis dicta a Q. Haterio. 1, 74, 13 quia vera erant, etiam dicta credebantur. IV, 4, 4 potuisse eadem .. loco *sententiae* dici (a Muciano). 3, 57, 5 dixit *pro sententia*, ut .. 15, 74, 12 consulem designatum *pro sententia* dixisse, ut .. poneretur. — D 1, 15 graviter cf. c. oppos. 11, 1 quae cum dixisset Aper acrius, ut solebat, et intento ore, .. 34, 12 inter ipsa discrimina, ubi nemo (oratorum) impune stulte aliquid aut contrarie dicit. 11, 7, 16 ut minus decora haec, ita haud frustra dicta princeps ratus. 13, 14, 5 ferebatur .. non absurde dixisse, ire Pallantem ut eiuraret. D 34, 23 ut nec bene nec male dicta dissimulantur. 6, 38, 12 quoquo modo dicta vulgari malebat. — D 18, 29 omnes mihi videntur *verum* dixisse. 23, 27 ut .. verum de vobis dicturi sint posteri nostri. III, 56, 16 (centurionibus) si consulerentur, vera dicturis. D 36, 33 cf. coram A. a. 2, 34, 23 Vestales in foro et iudicio audiri, quotiens *testimonium* dicerent. 3, 49, 7 ut delator exitit, ceteris ad dicendum *testimonium* exterritis. IV, 31, 8 (mi-

les) dixit *sacramentum*. 1, 28, 17 Percennione et Vibuleno *sacramentum* dicturi sumus? 8, 17 *sententiam* cf. c. oppos. 77, 5 actum .. apud patres dicebanturque *sententiae*, ut .. 3, 22, 15 exemit Drusum consulem designatum dicendae primo loco *sententiae*. 4, 30, 1 dictis dein *sententis* ut .., intercessit. 6, 2, 3 Romae .. atroces *sententiae* dicebantur, *in* effigies quoque ac memoriam eius, et bona Seiani ablata aeriario ut in fiscum cogerentur. 13, 49, 9 cf. c. oppos. 23, 11 Burrus quamvis reus *inter iudices* *sententiam* dixit. 2, 79, 3, 38, 4, 15, 11, 37, 15, 58 ubi dicendam ad *causam* introissent (rei) cf. p. 158 causa in f. 4, 42, 5. 14, 49, 9 cf. contumelia in f. 16, 4, 8 omnia studia sua publicaret (*haec enim verba* dixere). D 38, 15 *liber* apud centumviros dictus cf. denique c. a. — *cui quid* II, 78, 22 cf. creber A. b. III, 13, 22 quid dicturos reposcentibus .. adversa? 1, 28, 17 cf. supra. 6, 7, 12 Tiberius .. admonuit C. Cestium .. dicere senatui quae sibi scripsisset. — D 5, 34 plura de utilitate non dico. 42, 2 erant quibus contra dicerem, erant de quibus plura dici vellem. 23, 27 cf. supra. 2, 50, 7 si qua de Augusto inreligiose dixisset. — D 19, 26 dum illi (oratori) libeat de ipso negotio dicere. G 38, 1 nunc de Suebis dicendum est. — seq. *acc. c. inf.* D 16, 11 Aprum solere dissentire et tu paulo ante dixisti et .. 32, 34. II, 64, 10 dixisse quin etiam ad primas filii sui epistulas ferebatur, non Germanicum a se .. genitum. IV, 8, 2 Marcellum non suam *sententiam* impugnari, sed .. dicebat. 1, 12, 2 senatu .. procumbente, dixit forte Tiberius se .. suscepturum i. q. exidit ei. 13, 13 (Tiberii) animum perstrinxere, Haterius cum dixisset 'quousque patieris ..', Scaurus quia dixerat, spem esse .. 2, 34, 13. 35, 3. 35, 9 Piso .. censebat .. Gallus .. nihil satis inlustre .. nisi sub oculis Caesaris, eoque .. servanda dicebat (sc. pro *sententia*). 3, 68, 9 eadem ceteri (sc. censuere), nisi quod Cn. Lentulus separanda .. bona .. dixit. 72, 15. 4, 28, 7 structas principi insidias .. index idem et testis dicebat, adnectebatque .. 58, 12 in urbem non regressurum haud forte dictum i. q. non sine causa. 5, 10, 17 *interrogatum*, quisnam foret, dixisse M. Silano genitum (sc. se). 11, 3, 11. 12, 61, 6. 13, 14, 5. 38, 4. 14, 47, 4 adulantibus circum qui finem imperio adesse dicebant. 48, 10 cum Ostorius nihil audivisse (sc. se) *pro testimonio* dixisset. 15, 67, 21. 69, 9. — 1, 10, 1 dicebatur contra: .. tempora rei p. obtentui sumpta. — c. *interrog. indir.* D 30, 7 quorum professio quando .. introducta sit .., statim dicturus. 33, 4 cf. c. oppos. I, 37, 1 quis ad vos processerim .., dicere non possum. IV, 27, 9 protractum .. quibus consiliis prodidisset exercitum, dicere iubent. I, 69, 79 cf. supra. 3, 53, 2. — c. *nom. c. inf.* D 2, 2 cum offendisse potentium animos diceretur. 8, 5 ubi nati dicuntur. 26, 14 cf. B. a. a. I, 39, 9. 44, 2 agitasse Laco .. dicitur. 1, 71, 4. 76, 11 pater arguissis dicebatur. 60, 16 reliquiae .. insepultae dicebantur. 2, 40, 19 quamquam multi .. iuvisse consiliis dicerentur. 4, 34, 11 Brutum et Cassium laudavisse dicor. — c. *acc. praed.* 1, 13, 7 Augustus .. Lepidum dixerat capacem

sed aspernantem. 4, 34, 4 postulat, quod . . Cassium Romanorum ultimum dixisset.

B) *spec. a*) D 35, 11 cum pueri inter pueros . . pari securitate et dicant et audiantur. 31, 19 orator sive *apud* infestos sive *apud* . . dicendum habeas, an de ambitu . . 21, 14 sublimius et cultius cf. desum A. b. a. 26, 14 frequens *quibusdam exclamatio, ut oratores nostri tenere dicere, histriones diserte saltare dicantur. 30, 30 is est orator, qui *de* omni quaestione pulchre et ornate et ad persuadendum apte dicere pro dignitate rerum, ad utilitatem temporum, cum voluptate audientium possit. 31, 10 cf. 31, 7 c. oppos. 10, 34 persona . . cum auctoritate dictura. *β*) I, 69, 5 Cossus . . notae faciundiae, sed dicendi *artem* . . occultans. 1, 19, 3 Blaesus multa dicendi arte . . ait. D 19, 4 (Cassium) flexisse ab illa vetere atque directa dicendi *via*. 18, 9 mutari cum temporibus *formas* quoque et *genera* dicendi. 19, 5. 22, 10. 23, 20. 31, 23 adstrictum . . dicendi genus. 25, 10 plures formas dicendi . . extitisse. 26, 2 si omisso optimo . . genere eloquentiae eligenda sit forma dicendi, . . 38, 5 *modum* *dicendi sibi quisque sumebat. 12, 5, 11 *veniam* dicendi ante alios exposcit orditurque . . 62, 1 Byzantii data dicendi *copia*. 13, 3, 16 *vis* cf. c. oppos. — 1, 29, 2 Drusus . . rudis dicendi. *γ*) D 7, 5 quantalacumque in dicendo facultas. 31, 7 cf. c. oppos. 37, 30 ut uberem ad dicendum materiam oratores haberent. 36, 17 plus dicendo poterat cf. collega. 19, 10 laudabat, si dicendo quis diem eximeret. *δ*) D 6, 18 *vulgaria *dicentium* gaudia . . percenseo. 20, 6 praecurrit hoc tempore index dicentem. 20, 8 aversatur [dicentem]. 39, 13 unus inter haec dicenti aut alter adsistit. *b*) III, 58, 17 quin et Caesarem se dici voluit, aspernatus antea. 4, 7, 7 quantum superesse ut collega dicatur? 2, 6, 18 (Rhenum) verso cognomento Vahalem accolae dicunt. 4, 65, 9 unde Tuscum vicum *e* vocabulo advenarum dictum. 2, 83, 16 equester ordo cuneum Germanici *appellavit* qui iuniorum dicebatur. 3, 39, 7 cf. deceo *b. γ.* 6, 5, 5 novendialem eam cenam dixisse. — 2, 87, 6 (Tiberius) increpuit eos, qui divinas occupationes ipsumque dominum dixerant cf. Nipp. *c*) i. q. ernennen I, 30, 12 me Caesarem cf. consensus *b. a.* *d*) i. q. commemorare, exponere I, 1, 17 incorruptam fidem professis neque amore quisquam et sine odio dicendus est. II, 8, 4 ceterorum casus conatusque in contextu operis dicemus. 1, 1, 10 tempora Augusti cf. desum A. in f. *e*) 4, 19, 6 solitum magistratibus diem privatis dicere. 13, 28, 9 multam ab iis dictam. *f*) 3, 22, 6 post dictum repudium i. q. angekündigt, ausgesprochen. *g*) i. q. affirmare 1, 76, 16 non crediderim . . , quamquam id quoque dictum est. *h*) fere i. q. praedicere 6, 22, 16 quaedam secus quam *dicta* sint cadere, fallaciis ignara dicentium. 11, 4, 7 tamquam . . ea imagine gravitatem ammonae dixisset [M; Rhenan., Halm, Nipp. praed.]. — **dictum**. III, 32, 18 *vernile* dictum omnem invidiam in eum vertit. 6, 20, 6 *scitum* Passieni dictum percrebruit, . . 15, 70, 9 reliqui . . periire, nullo *facto* dictove memorando. —

A 46, 9 omnia *facta dictaque* eius secum revolvant. 2, 53, 13 Graeci . . vetera suorum *facta dictaque* praeferebant cf. dignatio. 4, 37, 11 qui omnia **facta dictaque* eius vice legis observem. 6, 24, 3 factorum dictorumque eius descripta per dies. III, 49, 6 omnibus *dictis factisque* viam sibi ad potentiam struere. IV, 32, 4 adlatis . . nuntiis eadem d. *factaque*: (Fortasse rectius pro verbo accipitur). 2, 28, 8 cunctaque eius d. *factaque*, cum prohibere posset, scire malebat. 3, 65, 3 ne virtutes sileantur, utque pravis d. *factisque* . . metus sit. 16, 18, 5 ac dicta *factaque* eius quanto solutiora et quandam sui neglegentiam praeferebant, tanto gratius . . accipiebantur. V, 26, 6 neque *facto* meo venia neque *dictis* fides debebatur. 1, 72, 11 *facta* arguebantur, dicta impune erant. 4, 71, 15 tristibus *dictis* atrociam *facta* coniungere (Tiberium). 3, 50, 7 dicta a *maleficiis* differunt. 15, 60, 16 an dicta Natalis suaeque *responsa* nosceret percontari Senecam iubetur. — II, 72, 9 nulla *dictis* fides (sc. fuit). III, 54, 22 morte dicta firmavit. V, 17, 14 adprobata sunt dicta (sc. ducis). 1, 67, 1 (militis) dicta cum silentio accipere. 2, 45, 10 insueverant sequi signa, . . dicta imperatorum accipere. 6, 3, 4 quos (milites) neque dicta [imperatoris] neque praemia nisi ab imperatore accipere par esset. 1, 77, 11 neque fas Tiberio infringere dicta eius (sc. Augusti). 4, 35, 2 *dictis* dicta ultus est. 15, 55, 17 adicit *dictis* constantiam.

dictator. 2, 37, 17. 3, 56, 4. — I, 90, 15 quasi d. Caesarem aut imperatorem Augustum prosequerentur. 11, 25, 9 d. Caesar . . et princeps Augustus. III, 68, 5 repentina vis d. Caesarem oppresserat. 1, 8, 27 occisus d. Caesar. 12, 34, 6 d. Caesarem pepulissent. III, 37, 15 C. Caesare d. 2, 41, 4 (hortos), quos Caesar d. populo R. legaverat. 49, 3 (aedem), quam A. Postumius d. voverat.

dictatorius. 14, 57, 12 nomen d.

dictatura. 1, 9, 16 cf. constituo B. b. 1, 2 dictaturae ad tempus *sumebantur*. 11, 22, 11 *inire* cf. distinguo *a. β.*

dictio. *a*) *actus dicendi* D 2, 10 arcana semotae dictionis cf. arcanus. 6, 22 cf. constantia *b. γ.* 10, 33 fortuitae ac subitae dictionis impetus. *b*) *metonym*. D 34, 5 huius (sc. oratoris) omnibus d. interesse cf. contio.

dictito. *a*) *abs*. 2, 65 sanciendo, ut dictitabat, foederi. *b*) *α*) *c. acc.* 6, 48 haec vatis in modum dictitans venas resolvit. 12, 65 haec atque talia dictitans amplecti Britannicum. *β*) seq. *acc. c. inf.* 1) non nisi forma 'dictitans' *aa*) II, 84 eos esse belli civilis nervos dictitans Mucianus non ius . . spectabat. 3, 18 cf. domesticus *a. β.* 13, 46 nuptam esse se d., nec posse . . 15, 55 magna et atrociam adferre d. 16, 4 Nero nihil ambitu . . opus esse d., se . . laudem adsecuturum, carmen . . recitat. *ββ*) IV, 68 Arretinum . . praetorianis praeposuit, patrem eius . . egregie functum (sc. esse) ea cura d., laetum militibus idem nomen atque ipsum . . sufficere. 72 (mulcet) animos, fato acta d., quae . . evenissent. 1, 14 ille moderandos feminarum honores d. eademque se temperantia usurum . . 72 cuncta mortalium incerta, quan-

toque plus adeptus foret, tanto se magis in lubrico *d. 3, 58 frustra vulgatum d. . . , neque aliud ius suum quam . . . 12, 47 provisum illic *sacrificii *paratum d. 13, 46 sibi concessam d. nobilitatem, pulchritudinem. 53 formidolosum id imperatori d. 14, 4 ferendas parentium iracundias et placandum animum d. 15, 6 nihil caedis aut praedae, usurpatis nomine tenus urbium expugnationes d. 36 cunctas sibi curas amore patriae leviores d. *yy*) 13, 19 impudicam et vergentem annis (sc. eam esse) d. 14, 60 exturbat Octaviam, sterilem (sc. eam esse) d. 2) alia verbi forma 3, 16 amicos eius dictitavisse, literas Tiberii . . . contineri, ac destinatum promere. 15, 20 quod dictitasset in sua potestate situm, an . . .

dictum. cf. dico in f.

didō. 11, 1 didita per provincias fama.

diduco. A) *propr. a*) α) 12, 69 foribus patlatii repente diductis. — 2, 47 diductis [M ded., quod ut 1, 79 et 2, 11 defendit Pfizner p. 135 seq.] terris hauriebantur (homines). — 1, 79 amnis Nar . . . in rivus diductus [M ded.]. β) IV, 46 eos Mucianus diduci . . . iubet. 4, 2 lascivire militem diductum [M ded.] cf. 4, 2, 1 dispersas per urbem cohortes. b) in re milit. α) i. q. distrahere III, 16 diductis in latera turmis vacuum medio relinquit iter, quo Varum equitesque eius reciperet. *25 cf. contra. 2, 11 Stertinus et . . . Aemilius distantibus locis invecti, ut hostem diducerent [Rhenanus; M ded.]. β) i. q. explicare A 35 diductis ordinibus. B) *transl.* 4, 17 diductam [M ded.] civitatem ut civili bello. — II, 68 iis qui ad spectandum convenierant in studia diductis. IV, 6 ea ultio . . . senatum in studia diduxerat.

dies. a) Plerumque *masc. gen.*; *femin. leg.* G 22, 13. I, 48, 16. 49, 6. 82, 10. II, 45, 5. 78, 7. 90, 1. III, 22, 3. 82, 3. IV, 27, 13. V, 19, 1. 3, 10, 1. 4, 49, 1. 11, 37, 7 [Halm postero(?)]. 13, 44, 17 *postera* die (D 2, 1. *I, 26, 4. II, 69, 1. III, 15, 11. IV, 72, 1. 2, 11, 1. 15, 30, 6 postero die. 4, 45, 12. *12, 17, 1. 15, 57, 6 postero). I, 43, 1. 44, 12. IV, 46, 25 *illa* die. (IV, 82, 6. 5, 4, 11. *14, 7, 17 illo d. 11, 33, 5 uno illo d.) II, 45, 2 *eadem* die. (I, 32, 5. II, 41, 1. IV, 78, 16. 6, 25, 9. 39, 5. 11, 24, 20 eodem d.). 14, 37, 9 *ea* die. (III, 21, 5 eo ipso d. IV, 6, 11. 33, 21. 42, 1. V, 18, 13. 15, 69, 7 eo d.). 1, 15, 2. 4, 6, 2. 15, 32, 3. 16, 28, 3 ad *eam* diem. (15, 60, 18 ad eum d. I, 30, 16. IV, 64, 6. 12, 42, 13 ad *hunc* d. cf. p. 23 B 1 et 3. D 17, 17. 24, 15 in *hunc* d. cf. annus a. a. A 30, 13 nos . . . sinus famae in *hunc* d. defendit. 20, 9 civitates, quae in *illum* d. ex aequo egerant. G 10, 8 in *eundem* d. cf. consultatio). 2, 85, 16 *certam* ante diem. (15, 46, 6 certum ad d.). 13, 39, 25. 15, 16, 9 *una* d. (III, 37, 15. *V, 20, 2. 11, 33, 5 uno d.). 1, 68, 6 *orta* die. (II, 22, 1 vixdum orto d. 1, 29, 1 orto d.). IV, 62, 3 *praefinita* die intra quam castris excederet (legio). 11, 27, 4 *praedicta* die . . . convenisse. 15, 28, 11 die *pacta* . . . venire. (13, 38, 15 die pacto . . . legionem constituit).

b) c. *oppos.* et *sim.* III, 76, 7 *noctu* dieque fluxi (duces) cf. II, 5, 2 *noctu* diuque. 15, 12, 19 diu noctuque. III, 20, 10 (occurrere) noctem et ignotae urbis situm . . . ; non . . . nisi explorato,

nisi die intrandum. G 22, 5. 16, 5, 10 diem noctemque cf. continuo. III, 26, 6 fesso per diem noctemque exercitu. 53, 10 legiones . . . peditum vi per diem noctemque fudisset. 2, 24, 9 quem per omnes illos dies noctesque apud scopulos . . . vix cohibuere. 4, 74, 17 noctem ac diem . . . fastus ianitorum perpetiebantur. 14, 15, 19 ii dies ac noctes plausibus personare. D 9, 15 toto anno, per omnes dies, magna noctium parte unum librum excudit. 4, 62, 17 per diem visu, per noctem . . . cf. p. 125 ββ. A 12, 9 dierum spatia ultra nostri orbis mensuram; nox clara et . . . G 11, 6 nec dierum numerum, ut nos, sed noctium computant. 11, 7 nox ducere diem videtur. 30, 9 disponere diem, valere noctem i. q. munera militiae die peragenda. IV, 29, 16 sic exhausta nocte novam aciem dies aperuit. 1, 49, 3 quos simul vescentis dies, simul quietos nox habuerat, . . . ingerunt tela. 2, 18, 2 quinta ab hora diei ad noctem caesi hostes. 3, 16, 11 cf. e. 37, 7 trahere d. cf. aedificatio. 6, 39, 5 eodem ut die vel noctis interiectu . . . rescriberet. 16, 18, 2 illi dies per *somnia, nox officis et oblectamentis vitae transigebatur. 1, 16, 14 impellere . . . nocturnis conloquiis aut flexo in vesperam die. 15, 44, 21 alii, ubi defecisset dies, in usum nocturni luminis urerentur. 14, 20, 23 per diem . . . per tenebras cf. concupisco b. IV, 64, 18 *lucem* diemque omnibus hominibus . . . natura aperuit. D 6, 2 (eloquentiae) incunditas non uno aliquo *momento* sed omnibus prope diebus ac prope omnibus *horis* contingit. 15, 41, 13 totidem *annos mensesque* et dies.

c) D 38, 6 *numerus* neque dierum neque patronorum finiebatur (sc. in iudicio). G 11 numerus. A 12 dierum *spatia* cf. b. 3, 13, 2 sex dierum spatio interiecto. 67, 15 petito paucorum d. *interiectu*. 2, 55, 17 vix diei *moram* perpessus linquit Germanicum. 5, 7, 2 singulos . . . retinens aut dimittens *partem* diei absumpsit. 13, 39, 20 intra tertiam diei partem nudati . . . muri. III, 16, 1 quinta ferme *hora* diei erat, cum . . . 2, 18, 2 cf. b. I, 62, 8 Vitellius . . . *medio* diei temulentus. III, 11, 3 medio diei exarserant (legiones). 12, 69, 1 tunc medio diei tertium ante Idus Octobris . . . egreditur. 14, 2, 2 ut medio diei . . . offerret se. 11, 21, 4 vacuis per medium diei porticibus. 14, 59, 8 cf. certe B. a. 2, 21, 13 iamque *sero* diei subducit ex acie legionem. 39, 15 ipse adire municipia *obscura* diei. — II, 57, 6 paucorum dierum *iter* progressus. IV, 82, 5 (Basiliden) plurium d. itinere . . . detineri. V, 3, 15 continuum sex dierum iter emensi (Iudaei), septimo . . . optinere terras. 3, 5, 12 non fratrem, nisi unius diei *via* . . . obvium (fuisse Druso). IV, 23, 22 paucorum d. inesse *alimenta* (castris). 12, 43, 8. IV, 52, 15 quindecim d. *alimenta*, *frumentum* cf. amplius a. β. 3, 57, 8 eius diei *senatus consulta*. 60, 12 magna eius d. *species* fuit, *quo* senatus . . . introspectit. 15, 55, 10 tabulas testamenti . . . incustodita dierum *observatione* signatas.

d) I, 26, 4 postero *iduum* Ian. die redeuntem i. e. postero die, qui dies fuit iduum Ianuarius cf. com. crit. 55, 11 ipso *kalendarum* Ianuarius die dirumpunt imagines. 2, 32, 7

iduum Septembrum dies, quo se Libo interfecerat, dies festus haberetur. I, 62, 14 ipso *projectionis* die aquila . . praevolavit. II, 70, 4 intra quadragensimum pugnae diem lacera corpora. . . III, 50, 10 Silvanum socordem bello et dies rerum verbis terentem i. q. die zeit des handelns. II, 79, 4 is primus *principatus* dies in posterum celebratus cf. 1, 9, 2 s. e. III, 37, 10 unum *consulatus* diem (is enim in locum Caecinae supererat) cf. consulatus. 12, 4, 13 reliquus *praeturae* dies in Eprum Marcellum conlatus est. III, 78, 2 festos *Saturni* d. cf. 13, 15, 5 s. e. 3, 23, 1 Lepida ludorum diebus, qui cognitionem intervenerant, theatrum . . ingressa. 15, 53, 1 circensium ludorum die, qui Cereri celebratur, exsequi destinata. 4, 36, 2 *feriarum Latinarum* diebus. 14, 4, 2 *Quinquatrum* festos dies apud Baias frequentabat (Nero). 2, 32, 5 *supplicationum* dies . . constituti. 13, 8, 2 diebus supplic. cf. censeo p. 162. 3, 71, 13 ne (abesset) diebus publici *sacrificii*. 1, 8, 24. 13, 3, 1 die *funeris* laudationem eius . . exorsus est. 1, 43, 1 primo *contionis* die. 4, 8, 4 Tiberius per omnes *valetudinis* eius dies . . curiam ingressus est. 6, 25, 14 quintum decimum kal. Novembris, utriusque *necis* die, . . sacraretur. 12, 8, 1 die *nuptiarum* mortem sibi conscivit. 14, 63, 10 huic primum [M; Lips., Nipp. primum] nuptiarum dies loco *funeris* fuit. 15, 57, 6 sic primus *questionis* dies contemptus. postero *cum* . . retraheretur cf. D 2, 1 postero d. *quam* recitaverat. — IV, 72, 22 primum illum *stipendiiorum* et *sacramenti* diem haberent. 1, 8, 26 multum inridentibus qui ipsi viderant quique a parentibus acceperant diem illum crudi adhuc *servitii* et *libertatis* inprospere repetitae, cum occisus dictator Caesar aliis pessimum, aliis pulcherrimum facinus videretur: nunc . . 58, 2 non hic mihi primus erga populum R. *fidei* et *constantiae* dies. — IV, 6, 11 eo *senatus* die, quo . . censebant, placuerat . . 1, 8, 1 nihil primo s. die agi passus est. 2, 29, 4. 3, 12, 1 die s. orationem habuit. 2, 33, 1. 50, 10 proximo s. die . . oravit. 3, 35, 1 proximo [Freinsheim; M, Nipp. proximi] *senatus* die . . nominavit. — V, 2, 1 *urbis* supremum d. tradituri sumus. 6, 8, 24 ultimum *Seiani* diem cf. cogito a. a.

e) A 30, 2 *hodiernum* diem . . initium libertatis toti Britanniae fore. V, 17, 12 illum d. aut *gloriosissimum* inter maiores aut *ignominiosum* apud posteros fore. 12, 34, 3 illum d., illam aciem testabatur aut recipiendae libertatis aut servitutis aeternae initium fore. IV, 4, 18 isque *praecipuus* illi (sc. Prisco) dies magnae offensae initium et magnae gloriae fuit. A 34, 14 imponite quinquaginta annis *magnum* d. IV, 40, 15 *insignis* publica severitate dies ne privatim quidem laude caruit. 4, 70, 10 quem enim diem *vacuum* poena, ubi . . D 7, 1 non eum d. *laetorem* egi, quo . . vel quo . . accepi, quam eos, quibus mihi . . datur. G 40, 12 laeti tunc d., festa loca. III, 38, 9 quod aegro principe laetos d. ageret. 2, 32, 7 d. *festus* cf. d. III, 78, 2 exercitus festos Saturni dies Ocriulo per otium agitabat. 13, 15, 5 festis Saturno d. . . evenerat. III, 83, 15 festis d. cf. accedo B. c.

13, 41, 20 inter festos referretur dies, quo parata victoria, quo . . quo . . 14, 4, 2 cf. d. 13, 41, 26 oportere dividi *sacros* et *negotiosos* d., quis . . cf. divido B. b. II, 91, 4 XV kalendas Augustas edixisset, antiquitus *infausto* die . . cladibus. 14, 12, 5 dies *natalis* Agrippinae inter *nefastos* esset. II, 95, 1 *natalem* Vitellii d. . . celebravere, ingenti paratu et ante illum d. insolito. 6, 18, 2 d. natalem celebrans. 5, 4 cum die natali Augustae . . epularetur. 16, 14, 13 libellos, quibus dies *genitalis* eius et eventura . . occultabantur. D 13, 25 quandoque *fatalis* et *meus* d. veniet [Pithoeus, Nipp. del. et]. I, 18, 1 quartum idus Ianuarias, *foedum* imbris diem, tonitrua . . ultra solitum turbaverant. 79, 12 tum *umido* die et soluto gelu. 86, 5 statuam . . *sereno* et *immoto* die conversam. IV, 81, 2 Alexandriae *statos* aestivis flatibus d. . . opperiebatur. 3, 4, 1 dies, quo reliquiae . . inferebantur, modo per silentium *vastus*, modo ploratibus *inquis*. 9, 8 die et ripa *frequenti*. II, 44, 7 *multo* adhuc die. III, 10, 26 *extremo* iam die . . dilaberentur. 86, 13 *praecipiti* in occasum die. 82, 16 ad *serum* usque diem . . subeuntes arcebant. — G 9, 1. 11, 4 *certis* d. 2, 85, 16 certam ante d. 15, 46, 6 certum ad d. A 43, 10 *supremo* quidem d. (sc. deficientis Agri-colae). 1, 9, 2 idem dies accepti quondam imperii *princeps* et vitae supremus (sc. Augusto). 6, 6 quandoque ipse supremum d. explevisset. 3, 76, 2 Iunia . . supremum d. explevit. 1, 53, 1 eodem anno Iulia supremum d. obiit. 3, 16, 11 exquiri, *qualem* Piso diem supremum noctemque exegisset. V, 2 urbis supr. 6, 8 *ultimum* Seiani cf. d. II, 21, 1 *primus* d. impetu . . transactus. 33, 79 is primus d. cf. g et d. IV, 42, 38 *optimus* est post malum principem dies primus. 72, 1, 8. 43. 58. [14, 63.] 15, 57 primus d. cf. d. D 9, 21 intra *unum* aut *alterum* d. III, 37 unum d. cf. d. 81, 9 eximi supremo certamini unum d. postulabat. 37. *V, 20, 11, 33 uno d. 1, 65, 29 tot hominum milibus unum iam *reliquum* d. lamentabantur cf. 12, 4, 13 s. d. 3, 5, 12 unius d. via. G 11, 9 *alter* et *tertius* d. cunctatione coeuntium absumitur. IV, 84, 14 tertio die tantum maris emensi. I, 29, 10 *sextus* d. agitur . . ex quo . . 14, 57, 19 sexto die . . interficitur. 15, 40, 1 sexto demum die . . finis incendio factus. V, 3 et 4 *septimo* cf. c et g. 2, 41, 7 a. d. [Lipsius; M ad] VII. Kal. Iunias triumphavit. 6, 23, 9 *nonum* ad d. cf. detineo b. 3, 51, 8 ante d. *decimum*. II, 70 cf. d. — D 6 *omnibus* prope d. 9 per omnes d. 2, 24 cf. b = 4, 8 cf. d. G 17, 2 *totos* d. iuxta focum . . agunt. 14, 20, 8 ne . . d. totos ignavia continuaret (populus in teatro). II, 32, 24. IV, 22, 6 *paucis* d. . . absumpta sunt. I, 12, 1 *paucis* post kalendas Ianuarias d. . . literae adferuntur. III, 36, 2. IV, 46, 25. V, 24, 3 *paucis* post d. deditio insecuta est. II, 54, 8. IV, 4, 3. V, 21, 15. 3, 19, 10. 11, 2, 12. 15, 37, 16 *paucos* post d. III, 67, 4 *paucis* ante d. [Ioannes Müller, Nipp. paucis d.] . . praevenit. II, 33, 2. III, 76, 9 *paucos* ante d. discesserat. II, 10, 16 dilata in *paucos* d. cognitio. 72, 1 non *ultra* *paucos* d. . . mendacium valuit. 6, 11, 13. 16, 17, 1 *paucos* quippe *intra* d. II, 57. IV, 23. 3, 67 *paucorum* d. iter,

alimenta, interiectu cf. c. I, 41, 9 paucos d. . . deprecatum. 70, 1 paucos in Helvetiis moratus dies. III, 7, 4. 60, 2 duces . . paucos ad requiem dies sumunt. 2, 53, 5. 3, 1, 3 paucos d. componendo animo insumit. 6, 48, 8 paucos ad [M et; Madvig ad; Rhenanus, Nipp. et supremos] suprema principis dies posse vitari. 14, 64, 3. 15, 29, 8 paucis d. interiectis. IV, 82, 5 plurium d. iter. 2, 8, 9 plures d. efficiendis pontibus absumpti. 4, 55, 3. 6, 13, 2 multa et plures per d. . . efflagitata. 12, 12, 13 invenem . . multos per d. attinuit. 13, 17, 7 crebris inter exitium diebus illud isse. *postero* (a) d. cf. a. 2, 30, 16 posterum d. reus petivit. 15, 14, 10 in d. posterum testis . . adhibetur. A 38 proximus d. cf. g. I, 57, 2 die proximo coloniam . . ingressus. IV, 10, 7 proximus d. causae destinatur. 2, 33, 50. *3, 35 proximo senatus d. cf. d. 13, 15, 1 propinquo die, quo . . explebat, voluntare secum . . II, 50, 8 die quo Bedriaci certabatur, avem . . consedis. 74, 12 quis ille dies foret, quo . . permitteret? IV, 40, 1 quo die senatum ingressus est, . . disseruit. 3, 29, 10 additur . . quo primum die forum ingressus est congiarium. 16, 21, 9 die quoque, quo . . damnabatur, mitiora censuit. 15, 41, 11 XIII kal. Sextiles . . , *quo *et Semnones captam urbem inflammaverint. 6, 42, 14 quonam die . . capesseret, 12, 11 quem intra d. . . deferrentur cf. IV, 62 s. a. 12, 16, 11 eundem intra d. 6, 21, 10 Thrasullus (a Tiberio) interrogatur . . quem tum annum, qualem d. haberet. cf. supra 3, 16, 11 et s. g. 6, 20, 4. I, 78, 11 Othoni quibusdam d. populus . . adclamavit. II, 23, 11. 58, 1. III, 62, 1. 76, 1. IV, 3, 1. 12, 1. 19, 1. 45, 9. 80, 1. 3, 72, 1. 6, 38, 14. 49, 1. 11, 25, 5. 14, 22, 18 isdem diebus. 1, 31, 1 isdem ferme diebus. 15, 35, 2 isdem quippe illis d. 4, 59, 1 ac forte illis d. oblatum . . periculum. 13, 13, 17 forte illis d. Caesar inspecto ornato . . 16, 19, 1 forte illis d. Campaniam petiverat Caesar. A 41, 1. I, 20, 13. 88, 1. III, 38, 1. 63, 9. 1, 69, 5. 14, 21, 23 per eos d. III, 46, 1 turbata per eosdem d. Germania. I, 42, 8 quid enim per hos d. inausum . . vobis? 2, 24, 9. 3, 44, 12. 4, 42, 1. 63, 10. 16, 2, 5 per illos d. III, 30, 4 statim in eosdem d. mercatu.

f) G 22, 1 (somnum) plerumque in diem extrahunt. — 1, 17, 13 denis in diem assibus cf. as. 6, 24, 3 descripta per dies. I, 12, 12 (Vinius) qui in dies . . in visior erat. *13, 21 acrius cf. concipio b. 19, 7 crebrioribus in dies [M in die] . . nuntiis. II, 37, 3 apertiore in dies fama. 87, 2 Vitellius contemptior in dies segniorque. IV, 84, 9 ira gravior in dies. 4, 27, 13 minore in dies plebe ingenua. 66, 2 accusatorum maior in dies et infestior vis. 6, 45, 17 acrius in d. fovebat. 14, 1, 3 (Nero) flagrantior in dies amore Poppaeae. 57, 3 validior in dies Tigellinus. 15, 33, 1 acriore in dies cupidine. II, 8, 17 gliscentem in dies famam. 3, 52, 9 pretia augeri in dies. 14, 51, 1 gravescentibus in dies publicis malis. IV, 38, 6 vulgus alimenta in dies mercari solitum. 2, 13, 9 stipendii cf. bello a.

g) V, 11, 6 sequentibus d. crebra . . proelia serebant. 11, 38, 7 ne secutis quidem d. odii . . signa dedit. orto d. cf. a. 4, 25, 6 simulque coeptus dies. II, 49, 7. 1, 65, 24. 16, 34, 2 vespe-

rascente iam d. 1, 16, 14 flexo in vesperam die cf. III, 86 s. e. 12, 39, 4 inclinabat dies. 13, 38, 19 vergente iam d. 15, 44, 21 ubi defecisset dies cf. b. 1, 68, 17 vulgus trucidatum est, donec ira et dies permansit. 2, 13, 12 veniret dies, daretur pugna. — IV, 81, 23 caeco relucit dies. — III, 56, 2 (volucres) nube atra diem obtendebant cf. ater. 4, 8, 11 vix diem aspici a plerisque lugentium. III, 84, 18 ut si diem latebra vitavisset, . . perfugeret. D 19, 11 id ipsum laudabat, si dicendo quis diem eximeret. 42, 2 plura dici vellem, nisi iam dies esset exactus. I, 47, 1 exacto per scelera die. 3, 16, 11 cf. e. IV, 43, 12 consumptus per discordiam d. (sc. in senatu). III, 50, 10. IV, 34, 6 tritis frustra d. castra movit. 6, 42, 18 diem ex die prolatabant. 2, 85, 9 sexaginta dies ad consultandum datos necdum praeterisse. 13, 40, 4 dato die proelium incipere. 6, 43, 5 delectum . . d. haut concelebraverant. 12, 8, 2 seu delecto die augendam ad invidiam. 46, 18 diem locumque foederi accepit. 15, 28, 4 Tiridates locum diemque conloquio poscit. (Cetera verba vide in eis, quae antecedunt.) — De iud. 2, 79, 7 adfuturum, ubi praetor . . reo atque accusatoribus diem prodixisset. 4, 19, 6 solitum magistratibus diem privatis dicere. — De animo 6, 20, 4 qualem diem Tiberius induisset, pari habitu, haud multum distantibus verbis (Gaius Caesar). — Personaliter A 38, 8 proximus dies faciem victoriae latius aperuit. IV, 29 cf. b. 62, 12 detexit ignominiam campus et dies. II, 33, 14 is primus d. Othonianae partes adlicit. 14, 41, 1 perculit is d. Pompeium. V, 4, 11 septimo die otium placuisse (Iudaeis) ferunt, quia is finem laborum tulerit. 16, 33, 1 idem tamen dies et honestum exemplum tulit. 1, 49 habuerat cf. b. — IV, 40 laude (non) caruit cf. e.

diffamo. 1, 72 Severi libidine, qua viros feminasque inlustres procacibus scriptis diffamaverat. 15, 49 Quintianus mollitia corporis infamis et a Nerone probroso carmine diffamatus. — 14, 22 se prava diffamantibus subtraheret.

differentia. D 15 infinita d. cf. causa A. 1. b. 33 cf. adversus (praep.) b.

differo. I) trs. A) propr. V, 23 castra . . vi fluminis differebantur. B) transl. a) i. q. divulgare 3, 12 quo pertinuit . . differri etiam per externos tamquam veneno interceptus esset? 4, 25 differtur per manipulos, Tacfarinatem omnes . . consecentur. [13, 19 M cf. defero B. c. β.] — 1, 4 pauci bona libertatis in cassum disserere, . . pars multo maxima imminentis dominos variis rumoribus differebant i. q. varios sermones edebant de principibus futuris. b) a) alqd. I, 47 omisisset *offensas an distulisset, brevitate imperii in incerto fuit i. q. einstweilen ungeahndet lassen. II, 62 edictum quo vocabulum Augusti differret, Caesaris non reciperet. 1, 37 missio per tribunos maturatur, largitio differebatur in hiberna cuiusque. 14, 59 nuptias Poppaeae ob eius modi terrores dilatata maturare parat. 3, 71 dilatatum nuper responsum . . prompsit Caesar. 6, 40 Blaesus sacerdotia distulerat cf. confero b. γ. — G 30 intellegere occasiones, differre impetus i. e. non

caeco impetu uti. II, 7 arma *in* occasionem distulere .. amore rei p. 15, 6 dilata prorsus arma, ut .. 13, 7 abscessere Armenia Parthi, tamquam differret bellum. I, 43 Piso .. latebra imminens exitium differebat cf. caerimonia b. β. III, 39 dilata Blaesi mors. 12, 66 aliquid .., quod mortem differret. 16, 7 neque *in* longum dilatum est (malum) [Acidalius dilatus cf. 4, 19 s. β]. III, 54 Vitellius .. stulta dissimulatione remedia potius malorum quam mala differebat. I, 25 desperatione dilati totiens donativi. 71 dilatae voluptates, dissimulata luxuria. II, 10 dilata *in* paucos dies cognitio. 3, 59 Tiberius dilata [M delata] notione. 6, 9 Caesar Pollionis .. causam, ut ipse cum senatu nosceret, distulit. 2, 35 res dilatae cf. t. t. 35, 1 res eo anno *prolatae*. 12, 44 vim differendam et potiore dolum. 14, 1 diu meditatum scelus non ultra Nero distulit. 1 cur enim differri nuptias suas? 59 nuptias cf. supra. 6 visendi curam differret. — 3, 52 consulti patres integrum id negotium *ad* principem distulerant i. q. differentes remiserant. β) *alqm.* III, 51 distulerant tamquam maiora meritum i. e. praemium eius. 1, 58 dilatus segnitia ducis .. flagitavi i. q. hingehalten, dilata res eiusque cognitio. 4, 19 hos corripit dilato ad tempus Sabino placitum. II, 71 Marinum destinatum a Galba consulens distulit. 2, 36 grave moderationi suae tot (sc. candidatos) eligere, tot differre. — 13, 20 Nero .. interficiendae matris avidus non prius differri potuit quam Burrus necem eius promitteret.

II) *intra.* D 25 cf. *consentio* b. — G 5 terra aliquanto specie differt. 27 singularum gentium instituta ritusque, quatenus differant, .. expediam. 44 forma navium eo differt quod .. agit. 45 cetera similes uno differunt (Sithones) quod femina dominatur. A 24 (Hiberniae) solum caelumque et ingenia cultusque hominum haud multum a Britannia differunt [Rhenanus; codd., Peter: differt cf. com. crit.] *in melius*. 1, 70 nihil strenuus *ab* ignavo, sapiens *ab* *inprudenti, consilia a casu differre. 3, 50 vana a scelestis, dicta a maleficiis differunt.

differtus. 16, 6 corpus d. odoribus cf. condio.
difficilis. a) α) G 46 rem *difficillimam adsecuti sunt, ut .. I, 39 initio caedis orto difficilis modus. 63 causis incertis eoque difficilioribus remediis. 14, 37 terga praebere, difficili *effugio, quia .. A 4 retinuit, quod est difficillimum, ex sapientia modum. 15 cf. delibero. II, 80 dum quaeritur tempus locus quodque *in* re tali difficillimum est, prima vox, dum .. 47 difficilior est temperare felicitati. β) I, 11 provinciam *aditu* difficilem. b) de *moribus* 11, 21 inter pares difficilis cf. adrogo. — *adv.* 12, 35 annem haud difficulter evadit. — 4, 69 maesta, ubi semel prorupere, difficilior retinentur. 72 d. tolerabatur cf. arduus a. β.

difficultas. II, 101 Basso eadem molienti (sc. animos militum subruere) minor difficultas erat. c. *gen.* A 17 super virtutem hostium locorum quoque difficultates eluctatus. 13, 53 sublatis itineris difficultatibus. 1, 79 seu preces coloniarum seu difficultas operum (sc. flumina alveo demovendi) sive superstitione valuit. 4, 16

accedere ipsius caerimoniae difficultates, quae consulto vitarentur. IV, 9 eam curam consul designatus ob magnitudinem oneris et remedii difficultatem principi reservabat.

diffidentia. III, 55 (Vitellius) diffidentia properus festinare comitia. I, 72 pessimus quisque diffidentia praesentium mutationem pavens.

diffido. a) *abs.* 4, 38 quod alii modestiam, multi, quia diffideret (sc. se dignum esse tali cultu), quidam ut degeneris animi interpretabantur. 13, 21 quasi diffideret (sc. causae suae) cf. beneficium a. α. b) c. *dat.* α) *impers.* I, 31 legioni classicae diffidebatur [Acidal.; M diffidebat]. 15, 4 ducta ingens fossa, qua fluvio diffidebatur. β) I, 85 ne diffidere dubiis ac parum gaudere prosperis viderentur. II, 23 diffisus *paucitati cohortium. 2, 1 haud perinde nostri metu quam fidei popularium diffisus. 12, 15 diffisi propriis viribus Aquila et Cotys. 15, 35 quamvis sontem et defensionem merito diffisum. 55 quia tenui iam re familiari et instantibus creditoribus testamento diffideret.

diffugio. 13, 16 cf. *circumsedeo* a.

diffugium. I, 39 turbavere consilium trepidi nuntii ac proximorum diffugia.

diffundo. G 43 Lugiorum nomen *in* plures civitates diffusum.

digero. G 26 cf. *annus* A. a.

digitus. D 7 cf. *demonstro* A. 1, 34 prensa manu (Germanici) per speciem exosculandi inseruerunt digitos (sc. *in* os).

dignatio. sensu *pass.* i. q. *dignitas, auctoritas, honor* α) III, 80 auxit invidiam .. propria dignatio viri i. q. das persönliche ansehen, geltung des mannes. 4, 52 is recens praetura, modicus dignationis et quoquo facinore properus clarescere. 6, 27 non permessa provincia dignationem (ei) addiderat i. q. hatte sein ansehen erhöht. 13, 42 crimen, periculum, omnia potius toleraturum quam veterem agendo [Döderlein; M ac dō; Jac. Gron., Nipp. ac domi i. q. durch eigene mittel] partem dignationem subitae felicitati submitteret. 2, 53 excepere (Germanicum) Graeci quaesitissimis honoribus, vetera suorum facta dictaque praeferebant, quo plus dignationis adlatio haberet i. q. die schmeichelnden griechen hofften ihr ansehen zu erhöhen, mehr eindruck zu machen: Leo Meyer zeitschr. für deutsche philol. 1873, 265. β) i. q. *rangstellung* G 26 quos (agros) mox inter se secundum dignationem partiuntur. I, 19 agitatum secreto num et Piso proficisceretur (ad exercitum Germanicum), maiore praetextu, illi (sc. legati) auctoritatem senatus, hic dignationem *Caesaris* laturus (sc. ad legationem) i. q. die hohe rangstellung eines mitgliedes der kaiserlichen familie. 52 Vitellio tres patris consulatus .. inponere iam pridem *imperatoris* dignationem cf. collegium. 3, 75 Labeonem .. dignatione *eius magistratus* (i. e. consulatus) anteiret (Capito) i. e. durch die mit diesem staatsamt verbundene rangstellung. 4, 16 ut glisceret dignatio *sacerdotum*. 13, 20 ope Senecae dignationem (i. e. praetorium cohortium praefectura) Burro retentam. — *plur.* 2, 33 distinctos senatus et equitum census, non quia diversi natura, sed ut, *sicut locis (sc. *in* thea-

tro) ordinibus (i. e. als zwei höhere stände) dignationibus antistent, *ita *iis quae ad requiem animi .. parentur.

dignitas. A) i. q. würdigkeit 11, 22 quaestura ex dignitate candidatorum .. concedebatur.

B) a) cf. dignatio α) in *univ.* D 5 studium, quo non aliud .. vel ad dignitatem amplius vel ad urbis famam pulchrius .. excogitari potest. 9 carmina d. nullam conciliant cf. alo b. G 13 haec (sc. est) dignitas, hae vires, magno semper electorum invenum globo circumdari. I, 77 Otho .. munia imperii obibat, quaedam ex dignitate rei p., pleraque contra decus .. 2, 35. 13, 31 ex dignitate populi R. repertum. — I, 66 vetustas dignitasque coloniae valuit i. q. die achtbare stellung. β) i. q. geltung, rangstellung G 13 principis *d. cf. adsigno. IV, 84 dignitatem legatorum .. augebat. 13, 27 maiores, cum dignitatem ordinum dividerent. I, 1 d. nostram inchoatam, auctam, longius provectam cf. augeo α. α. II, 48 ut cuique aetas aut dignitas. III, 33 non dignitas, non aetas protegebat. IV, 4 pauci (senatorum) quibus conspicua dignitas. 42 nec dignitatem *aut *salutem illa saevitia redemisti cf. 42, 6 in spem potentiae: Her. Roth, al. explic. 'ehre'. 6, 17 eversio rei familiaris dignitatem ac famam (sc. senatorum et equitum) praecipue dabat, donec tulit opem Caesar. 1, 39 quem (i. e. Plancum, consulatu functum, principem legationis) dignitas fuga impederat. 14, 43 *at quem dignitas sua defendet. ..? 16, 31 gemmas et vestes et dignitatis insignia dedi i. e. eines höheren standes. I, 77 cumulus dignitatis. — A 44 incolumi d. (sc. senatoria). 3, 17 Piso exuta d. (sc. senatoria) .. relegaretur. 30 ille .. sine d. senatoria multos triumphalium consulariumque potentia anteit. 16, 17 Mela et Crispinus equites R. dignitate senatoria. II, 57 libertum suum .. equestri dignitate donaret. IV, 39 Hormo dignitas equestris data. — A 9 (Agricolam) provinciae Aquitaniae praeposuit, splendidissimam dignitatis administrationem. b) 11, 28 iuvenem nobilem dignitate formae [Lipsius; M forma], vi mentis .. maiorem ad spem adcingi. 12, 51 Zenobiam .. dignitate formae haud degenerem reputantes. D 13 d. vitae cf. cedo B. b. β. 30 dicere pro dignitate rerum. 1, 11 plus in oratione tali dignitatis quam fidei erat. 6, 7 d. ultionis cf. aequo A. b. β.

dignor. a) c. abl. G 40 cf. adventus. 4, 74 quos non sermone, non visu dignatus erat. b) c. inf. D 9 qui dignentur audire. IV, 81 genas .. dignaretur respergere. 4, 53 liberos eius recipere dignarentur.

dignosco. G 20 cf. deliciae.

dignus. A) a) *absol.* 3, 34 neque Caecinam dignum (sc. esse) tantae rei censorem. b) c. abl. α) G 31 se .. dignos patria ac parentibus ferunt. 4, 38 maioribus meis dignum .. credant (me). 11, 17 virtutem experirentur, an dignum se patruo Arminio, avo Actumero praerberet. II, 89 non Vitellio principe dignus exercitus. I, 15 est tibi frater .. dignus hac fortuna, nisi tu potior esses. 4, 39 coniunctione Caesaris dignus crederetur. 12, 2 Germanici nepotem ..

dignum prorsus imperatoria fortuna [Agricola dignam]. Nipp. aliter locum intell. 13, 14 Britannicum, veram dignamque stirpem suscipiendo patris imperio. — III, 39 non principatus appetens, parum effugerat ne dignus crederetur. β) D 20 iuvenes .. referre domum aliquid illustre et dignum memoria volunt. 13, 31 pauca memoria digna evenere. 2, 76 cf. discordia I. A. d. 3, 72 res Blaesi dignae decore tali fuere. 13, 49 an solum emendatione dignum, ne ..? c) c. *sup.* D 16 magnam .. et dignam tractatu quaestionem movisti. A 1 agere digna memoratu. II, 24 digna memoratu proelia. 6, 7 nobis pleraque digna cognitu obvenere. d) c. *relat.* I, 16 dignus eram a quo res p. inciperet.

B) i. q. *conveniens, decens* a) *absol.* D 9 (poetae) si modo dignum aliquid elaborare et efficere velint i. e. etwas rechtes. G 18 accipere se (sc. uxorem) quae liberis inviolata ac digna reddat, quae nurus accipiant rursusque ad nepotes referantur. Alii coniungunt d. cum seq. 'quae'. 1, 3 dignum ob praemium cf. p. 122. 15, 51 digna pretia exspectaret. — V, 11 neque enim dignum videbatur famem hostium opperiri. — b) c. *abl.* A 8 praerat tunc Britanniae Vettius Bolanus, placidius quam feroci provincia dignum est. II, 32 dignum fama sua ratus .. de toto genere belli censere. 13, 34 dignum magnitudine populi R. rebatur parta .. recipere. 4, 15 aderant iuveni modestia ac forma principe viro digna. 15, 20 dignum fide constantiaque R. capiamus consilium. 6, 29 Scaurus, ut dignum veteribus Aemiliis, damnationem anteit. 12, 12 ita dignum maioribus suis et familia Cassia *ratus. — *subst.* 12, 1 suam quaeque (sc. femina) nobilitatem formam opes contendere ac *digna tanto matrimonio ostentare. 13, 46 ibi (i. e. apud Othonem) se summa fortuna digna visere. c) c. *gen.*, sed cf. Her. 1859 Hamm p. 14. 15, 14 adiecisse deos dignum (i. e. etwas würdiges) Arsacidarum.

digredior. A) *propr.* a) *absol.* II, 49, 7 regressus vacavit *abeuntium* adloquiis, donec omnes inviolati digrederentur. IV, 17, 8 cohortibus, *abire* an *manere* mallent, data potestate. *manentibus* honorata militia, digredientibus spolia Romanorum offerebantur. 2, 9, 8 ut sagittarii .. *abscederent* postulat, et postquam digressi, .. interrogat. — I, 33, 3 furtim digressus (sc. Otho). II, 16, 17 digressus qui Pacarium frequentabant. III, 42, 1 digresso Valente trepidos .. circumvenit. 54, 22 atque ita digressus voluntaria morte dicta firmavit. 69, 26 noctem adeo quietam egit (Sabinus), ut digredi (sc. ex arce obsessa) sine noxa potuerit. IV, 52, 1. 54, 14 primores Galliarum .. antequam digrederentur. 59, 2 digressum Voeculam .. prohibuere. 1, 27 digredientem *cum Caesare. 13, 18, 17 post breve osculum digrediens. 15, 31, 1 et digressus Pacorum .. reperit. b) *add. loco* α) I, 59, 5. 64, 8. II, 27, 10 cohortes .. a legione digressae. 65, 1 digressum a Lugduno Vitellium Cluvius Rufus adsequitur. III, 78, 1 digressus *Narnia* Vespasiani exercitus festos dies .. agitabat. II, 100, 1 Caecina e complexu Vitelli multo cum honore digressus. β) 2, 30, 16 reus domum digressus. 11, 32, 4 Messalina Lucullia-

nos in hortos, Silius dissimulando metu ad munia fori digrediuntur. 14, 23, 8 deserere vicos et in avia digredi. 16, 10, 9 (reus) Formianos in agros digreditur. c) 6, 50, 9 velut propria ad negotia digrediens. 11, 32, 4 cf. b. B) *transl.* in oratione D 11, 4 a laudatione eorum (oratorum) digressus.

digressus. I, 54 *abire* legatos, utque occulior digressus esset, nocte castris *excedere* iubet. 27 causam digressus requirentibus. II, 53 interrogatus Othonis libertus causam digressus. III, 11 digressu *consularium* uni Antonio vis. 12, 46 digressu centurionis velut custode exsolutus.

diudico. 3, 69 id princeps diudicaret. — II, 39 nec perinde diudicari potest quid optimum factu fuerit, quam pessimum fuisse quod factum est. 3, 12 asperasset . . . an . . . integris animis diudicandum cf. p. 77 β. *aa.*

diiungo. a) *propr.* 4, 67 insulam, trium milium freto ab extremis Surrentini promonturii diiunctam. b) *transl.* part. perf. *adi.* *D 18 Brutum (visum esse) otiosum atque diiunctum i. e. in minutas sententias divisum et periodorum ambitu carentem.

dilabor. a) α) 14, 32, 7 dilabente [Lips.; M sic labente] aestu. β) I, 86, 15 corrupta stagnantibus aquis insularum fundamenta, dein remeante flumine dilapsa. — i. q. *verfallen* I, 68, 4 intuta obsidio dilapsis vetustate moenibus cf. II, 22 aevo fluxa. 4, 43, 16 aedem . . . vetustate dilapsam [Ernesti; fortasse recte M, Haase del.]. *IV, 40, 8 cf. delabor. b) de *hom.* I, 31, 1 dilapsis speculatoribus. III, 84, 22 dilapsis etiam infimis servitorum. 1, 16, 14 dilapsis [Muret; M del.] melioribus cf. deterior b. 5, 10, 18 metis sectatorum dilapsis [M del.]. 11, 32, 4 ceteris passim dilabentibus. 12, 27, 9 anteirent populatores vel dilapsis improvisi circumfunderentur. III, 58, 21 dilabi paulatim senatores cf. contemptim. 2, 7, 7 (obsessores) ad famam adventus eius dilapsi. — add. *loco* III, 10, 26 donec . . . sua quisque in tentoria dilaberentur. 14, 27, 6 dilapsis pluribus (sc. veteranis) in provincias in quibus stipendia expleverant. III, 86, 14 (senatores) dilapsi ex urbe.

dilacero. a) *propr.* 15, 57 corpus . . . tormentis dilacerari iubet. 6, 6 cf. consultum a. p. 216. b) *transl.* 2, 71 acerbitatibus dilaceratus cf. circumvenio B. b. 6, 6 cf. a.

dilanio. a) 11, 22 (Nonius) tormentis dilaniabatur. b) 11, 36 dilaniata veste.

dilargior. 1, 69 (Agrippina) militibus, ut quis inops aut saucius, vestem et fomenta dilargita est. 16, 30 (quod filia) pecuniam magis dilargita esset. — III, 55 foedera sociis, Latium (i. e. ius Latii) externis cf. denique c. β.

dilatio. 6, 4 sic Regulo salus et Trioni dilatio exitii quaesita.

dilectus. a) I, 16 bonarum malarumque rerum dilectus cf. bonus A. b. p. 141. cf. Her. [D 22 cf. delectus]. b) in *re mil.* α) A 31 (liberi) per dilectus alibi servituri auferuntur. II, 93 plus in eo dilectu Valens audebat. III, 58 superfluenta multitudo curam dilectus in consulibus partitur. IV, 70 Treverorum copias, *recenti* Vangionum . . . dilectu auctas. 14, 18 d. *militaris* cf. corrupto A. b. — A 7 missum ad

dilectus *agendos* Agricolam. II, 16 dilectum agere . . . ocepit. 82 prima belli cura agere dilectus, revocare veteranos. 1, 31 acto in urbe dilectu. 13, 35 *habiti* per Galatiam . . . dilectus. 16, 13 dilectus per Galliam . . . *habiti* sunt suppledis Illyricis legionibus. IV, 19 subito dilectu suppletiae legiones angebant. 4, 4 dilectibus suppledos exercitus. II, 57 *festinatis* per Gallias d. IV, 14 iussu Vitellii Batavorum inventus ad dilectum *vocabatur*, quem suapte natura *gravem onerabant* ministri. 14 *instare* dilectum, quo liberi a parentibus . . . dividantur. A 15 abstrahi liberos, *iniungi* dilectus. 13 Britanni dilectum ac tributa et iniuncta imperii munera impigre obeunt. IV, 14 (Batavi) dilectum abnuerent. 26 dilectum tributaeque Galliae aspernantes. 4, 46 pati dilectus et validissimum quemque militiae nostrae dare aspernabantur (Thraeces). β) *metonym.* III, 50 sex milia Delmatarum, *recens* dilectus, comitabantur. IV, 71 dilectus per Gallias habitos in civitates remittit.

diligens. α) A 5 diligenti ac moderato duci. β) D 39 curam et diligenti stili anxietatem. A 6 diligentissima conquisitione fecit. *adv.* D 3 ut diligentius retractares (librum). G 16 quaedam loca diligentius inlinunt.

diligentia. 4, 6 infecunditati terrarum aut asperis maris obviam iit (Tiberius), quantum impendio diligentiaque poterat. — 4, 20 ea prima Tiberio *erga* pecuniam alienam diligentia fuit: fere i. q. studium cupiditasque.

diligo. D 8 *ab ipso* principe cum quadam reverentia diliguntur (oratores). II, 80 *militibus* vetustate stipendiorum nota et familiaria castra in modum penatium diligebantur. 15, 63 *ne sibi* unice dilectam (uxorem) ad iniurias relinqueret. — 6, 51 dum Seianum dilexit timuit (Tiberius). 4, 71 nullam aeque Tiberius, ut rebatur, ex virtutibus suis quam dissimulationem diligebat.

diluo. 3, 14. 11, 34. 16, 24 cf. crimen a. z.

dimetior. 6, 21 ille positus siderum ac spatia dimensus. — part. perf. *signif. pass.* I, 61 dimensis principis cf. castra B. 15, 43 dimensis vicorum ordinibus et latis viarum spatiis.

dimico. de *orat.* D 34, 21 (nec deerant) adversarii et aemuli ferro, non rudibus [Faber; codd. sudibus] dimicantes.

diminuo. cf. dem —.

dimitto. I) *propr.* A) i. q. *entsenden* A 38 quibus (exploratoribus) in omnem partem dimissis. B) i. q. *entlassen* a) in *unic.* α) 12, 21 non sum remissus ad te, sed reversus: vel si non credis, dimitte (sc. me) et quaere. III, 31 datis defensoribus ad Vespasianum dimisit (sc. Antonius Caecinam). IV, 14 (dilectum) onerabant ministri avaritia ac luxu, senes aut invalidos conquirendo, quos pretio dimitterent. 39 vires abolet dimissa in hiberna legione septima. 15, 24 Pactum legionesque cum opprimere posset, incolumes dimissis i. e. abire pati. — de *legatis* aut iis qui ad colloquium venerunt 1, 39 legatos praesidio auxiliarium equitum dimittit. II, 41 Caecina dimissis tribunis reverts in castra. IV, 32 sic accensum (Montanum) . . . dimittit (Civilis). III, 81 virgines (sc. Vestales)

cum honore dimissae. 5, 7 singulos, ut cuique adstere, adloqui animus erat, *retinens* aut dimittens. — de *vinctis* et in custodia habitis I, 48 cf. *deinceps*. 58 in custodia habitus et post victoriam demum . . dimissus est. 16, 3 quidam vinctum ac mox dimissum tradidere. — A 35 (Agricola) dimisso equo pedes ante vexilla constitit. 37 sicubi artiora erant, partem equitum dimissis equis (progredi iubet). 4, 45 dimisso equo per derupta et avia sequentis frustratus est. *b) speciatim* *α*) 15, 30 convivium cf. *bucina*. *β*) in *re milit.* i. q. aus dem dienst entlassen III, 57 centurio per ignominiam a Galba dimissus. — I, 51 creditum, decumari legiones et promptissimum quemque centurionum dimitti. II, 97 cohortes delectae a Clodio Macro, mox a Galba dimissae, rursus iussu Vitellii militiam cepere. IV, 46 praetorianam militiam repetebant a Vitellio dimissi, pro Vespasiano congregati. 46 cum honore cf. *carptim*. 13, 35 dimissis quibus senectus aut valetudo adversa erat, supplementum petivit. 2, 65 statim a Cotye dimissa sunt quae paraverat auxilia. 1, 78 imparem oneri rem p., nisi vicensimo militiae anno veterani dimitterentur. — 1, 17 ne *dimissis* quidem finem esse militiae cf. Nipp. ad 1, 36.

II) *transl.* *a)* D 3 dimissa priore cura cf. cura A. I. *b)* i. q. *omittere* 3, 10 dimissa eius causae delatione, ut priorem vitam accusaret obtinuit. — III, 36 praeterita instantia futura pari oblivione dimiserat. *c)* i. q. *remittere* III, 55 his tributa dimittere cf. *denique c. β*.

dimoveo. II, 49 dimotis omnibus paulum requievit i. e. abire iussis. — III, 31 Caecina . . lictoribus insignis, dimota turba, consul incessit. 80 occiditur proximus lictor, dimovere turbam ausus. *b)* 4, 63 ut coepere dimoveri obruta. 6, 24 ut tamquam dimotis [geöffnet: Nipp.] parietibus ostenderet nepotem.

diploma. II, 54 diplomata Othonis, quae neglegebantur, laetiore nuntio revalescerent i. e. chartae duplicatae, geleitsbriefe. 65 diplomatis nullum principem praescripsisset.

direptio. I, 50 vastitatem Italiae, direptiones provinciarum. 1, 36 imbutas praeda manus in direptionem Galliarum erupturas.

direptor. III, 33 ubi virgo aut quis forma conspicuus incidisset, vi manibusque *rapien-tium* divolsus ipsos postremo direptores in mutuum perniciem agebat.

dirigo. *a) propr.* II, 34 naves . . adversum in flumen dirigebantur. *b) transl.* D 5 si ad utilitatem vitae omnia consilia factaque nostra dirigenda sunt cf. 4, 40 *derigo*. — part. perf. *adi.* D 19 directa dicendi via cf. *adfirmo a. γ*.

dirimo. A) *propr.* *a)* G 43 dirimit scinditque Suebiam continuum montium iugum. 2, 19 (aggr), quo a Cherscis dirimerentur (Angri-varii). A 23 Clota et Bodotria . . angusto terrarum spatio dirimuntur. I, 76 longinqua provinciae et quidquid armorum mari dirimitur penes Othonem manebant. II, 58 nec Africa contentus Hispaniae angusto freto diremptae imminebat. III, 2 Britanniam freto dirimi. *β*) de *homin.* V, 23 sic praevecti temptato levium telorum iactu dirimuntur. B) *transl.* *a)* *α*) II,

36 proelium . . fuga diremptum. IV, 35 donec proelium nox dirimeret. V, 20 ambiguum proelium nox diremit. 12, 16 ni proelium nox diremisset. — V, 9 quem motum Caesaris mors diremit. *β*) I, 18 observatum id antiquitus comitiis dirimendis. *γ*) III, 75 paci consultum dirempta [Candidus; M direpta] aemulatione inter duos. IV, 76 diremit consiliorum diversitatem adprobata Tutoris sententia Classicus. III, 81 Sabini caede et incendio Capitolii dirempta [M direpta] belli commercia. 6, 29 morem fuisse maioribus, quotiens dirimerent amicitias, interdicere domo. 12, 4 adfinitatem Claudius diremit. *b)* de *homin.* II, 53 moderatione meliorum dirempti (Caecina et Marcellus).

diripio. *a)* *α*) A 7 classis . . praedia ipsa et magnam patrimonii partem diripuit. I, 67 vastati agri, direptus longa pace in modum municipii exstructus locus. IV, 63 coloniam Agrippinensem diripiendam exercitibus suis permittent. 1, 20 direptis proximis vicis ipsoque Nauporto. 14, 32 cetera impetu direpta aut incensa sunt. IV, 15 capta ac direpta castra. 60 direptis castris faces incidunt. II, 29 direptis sarcinis. 1, 23 sarcinae fugientium direptae. *β*) de *homin.* II, 16 direptos vastatosque classe etiam quos cohortes alaeque protegerent. 13, 43 direptos socios, cum Suillius provinciam Asiam regeret. *b)* 1, 35 ferrum a latere diripuit [Beroaldus deripuit].

dirumpo. I, 55 legiones . . dirumpunt imagines Galbae.

diruo. I, 68 dirutis omnibus. 15, 17 diruta quae . . communiverat Corbulo. IV, 65 muros . . augere nobis quam diruere tutius est. V, 9 muri Hierosolymorum diruti, delubrum mansit. 19 diruit [M diluit] molem a Druso Germanico factam Rhenumque . . disiectis quae morabantur, effudit.

dirus. *a)* III, 56 d. omen. 12, 43 inessum diris avibus Capitolium. *b)* *α*) IV, 62 dux . . effosso oculo dirus ore, ingenio debilior. *β*) II, 70 protritis arboribus ac frugibus dira *vastitas*. 1, 65 duce terruit dira *quies*. Referri potest hoc exemplum etiam ad *a* i. q. calamitatem portendens. 14, 30 Druidae . . *preces* diras . . fundentes [Nipp. p., d.]. 16, 8 diras sacrorum *ritus* confingerent. — *subst.* *α*) V, 17 dira omnia cf. clades B. d. *β*) dirae 6, 24 cf. *dementia*.

dis. *a) absol.* *α*) 15, 54 *dites* pauperes cf. *cohibeo* B. b. — 11, 18 *dites* et *inbelles* esse (Gallos). II, 56. IV, 1 d. *dominos*. 3, 55 *dites* olim familiae cf. *claritudo* B. a. *α*. 11, 7 *ditium* familiarum heredes. III, 32 *ditem* alioqui coloniam. 4, 55 d. *terras* cf. *caelum* b. *β*. 12, 29 fama *ditis* regni. *β*) 13, 44 spe *ditioris* coniugis. 14, 55 *ditiore*s spectantur (libertini). *γ*) II, 81 Antiochus . . regum *ditissimus*. 6, 19 Marius Hispaniarum *ditissimus*. IV, 18 *validissimarum* *ditissimarum*que nationum regno imminebat. I, 51 *ditissimi* belli victoria. *b)* *c)* *abl.* 3, 46 pecunia *dites* (Aeduos) cf. *evinco*.

discedo. I) V, 12 ita in duas factiones civitas discessit. 1, 34 adistentem contionem, quia permixta videbatur, discedere in manipulos iubet. 49 non proelio, non adversis e castris, sed *isdem e cubilibus* . . discedunt in partes.

II) A) *propr.* a) in *univ.* a) *absol.* D 42 cum adrisissent, discessimus. 2, 57 *discesserunt apertis odiis. III, 68 domum fratris petiturus discessit (e contione). 76 paucos ante dies discesserat Apinius Tiro (sc. Tarracina). *impers.* A 27 atque ita inritatis utrimque animis discessum. 13, 56 atque ita infensis utrimque animis discessum. 6, 44 fugae specie discessum (a Tiridate). β) *add. loco* II, 54 publici consilii facie discessum Mutina. 78 haud dubia destinatione discessere, Mucianus Antiochiam, Vespasianus Caesaream. 6, 20 discedenti Capreas avo comes. 11, 16 qui factionibus floruerant, discedunt ad conterminos populos (sc. ab Italico). *impers.* 6, 50 iubet discedi a limine. b) in *re milit.* α) 1, 59 quoniam .. inritus discesserit (sc. ex bellis) ille .. Augustus. — II, 33 cum ipso (sc. Othone) .. valida manus discessit. IV, 37 discesserant obsessores. 13, 39 rex .. prope discedit. β) i. q. *proelio commisso* abire III, 9 temptatis levi proelio animis ex aequo discessum. 2, 46 mox condicionibus aequis discessum. γ) II, 38 non discessere ab armis in Pharsalia ac Philippis civium legiones, nedum Othonis ac Vitellii exercitus sponte *posituri bellum* fuerint. B) *transl.* a) 1, 43 discedite a contactu ac dividite turbidos. b) A 21 paulatim discessum ad delenimenta vitiorum cf. balineum.

disceptator. fere i. q. arbiter 14, 18 Strabonem .. missum disceptatorem a Claudio agrorum. 16, 22 disceptatorem senatum nobis relinque.

discepto. a) de *arbitro* α) 2, 51 laetabatur Tiberius, cum *inter* filios eius et leges senatus disceptaret. β) IV, 55 coalita libertate disceptaturas [Victorius; Rhenanus, Nipp. dispecturas] Gallias, quem virum suarum terminum velint. b) de *partibus ipsis* i. q. agere, certare α) 2, 65 nuntiaret regibus ne *armis* disceptarent. β) 4, 6 si quando *cum* privatis disceptaret (sc. Caesar), forum et ius. 6, 5 cum quibus *ob* rem pecuniariam disceptabat. γ) 15, 14 multum in vicem *disceptato*, Monobazus .. testis .. adhibetur.

discerno. a) i. q. *absondern, trennen* α) *absol.* G 16 colunt discreti ac *diversi*. IV, 75 culpabant Cerialem passum *iungi* (sc. Civilem et Classicum) quos discretos interciperi licuisset. III, 27 vallum portasque legionibus attribuit, ut discretus labor fortes ignavosque *distingueret*. IV, 23 discreta virtus cf. consisto. — II, 89 dein quattuor et triginta cohortes, *ut* nomina gentium aut species armorum forent, discretas. 13, 4 discretam domum (sc. Caesaris) *et* rem p. β) *c. abl.* G 38 (Suebi) propriis adhuc nationibus nominibusque discreti cf. adhuc 2. I, 65 uno amne discretis *conexum* odium. IV, 64 Tencteri, Rheno discreta (sc. ab Ubiis) gens. V, 5 *separati* epulis, discreti cubilibus (Iudaei). I, 9 longis spatiis discreti exercitus. IV, 46 victores constituit, modicis *inter se* spatiis discretos. I, 51 exercitus finibus provinciarum discernebantur. III, 15 discordes animis, discretos viribus hostium exercitus adgredi. 13, 5 ut adstaret additis a tergo foribus velo discreta (Agrippina). — 13, 41 fulgoribus discretum est

cf. cooperio. γ) *c. praep.* a IV, 57 tam primum discreti a legionibus (Classicus ac Tutor).

b) i. q. *unterscheiden* α) *c. acc.* A 16 neque enim sexum in imperiis discernunt. G 21 notum ignotumque quantum ad ius hospitium nemo discernit. 3, 1 neque discerneres proximos alienos, virorum feminarumve plactus, nisi quod .. 1, 34 vexilla praeferrere (iubet), *ut id* saltem discerneret cohortes. 55 crimina *et* noxios discerneret. 2, 65 neque se neque senatum nisi cognita causa ius *et* iniurias discreturos. 3, 10 vera *aut* in deterius credita iudice ab uno facilius discerni. 6, 12 dato sacerdotibus negotio, quantum humana ope potuissent, vera discernere i. e. vera carmina Sibullae a falsis. β) *c. abl.* G 10 (surculos) notis quibusdam discretos. IV, 7 sorte et urna mores non discerni. 2, 83 neque enim eloquentiam fortuna discerni i. q. ex ea aestimari. γ) *c. praep.* a 1, 70 neque discerni poterant incerta ab solidis, brevia a profundis. 4, 33 cf. *deterior a.* 6, 7 neque discerneres alienos a coniunctis, amicos ab ignotis, *quid* repens aut vetustate obscurum. δ) III, 28 Hormine id ingenium .. *an* .., haud facile discreverim, nisi quod .. 5, 6 miserius sit ob amicitiam accusari an amicum accusare haud discreverim. — 6, 7 cf. γ.

discessio. a) in *re mil.* 1, 30 nonanus .. desolatus aliorum discessione. b) in *senatu* 3, 69 in hanc sententiam facta discessio. 6, 12 quo (sc. senatus consulto) per discessionem facto. 14, 49 postquam discessionem consul permiserat, pedibus in sententiam eius iere.

discessus. a) in *univ.* III, 59 haud dubium erga Flavianas partes studium tam pavidus Vitellii discessus addidit. IV, 39 citeriorem Hispaniam ostentans discessu [non recte Nipp. dec.] Cluvii Rufi vacuum. b) in *re mil.* 2, 44 discessu Romanorum.

discidium. de *coniugio* 2, 86 mater eius in eodem *coniugio* manebat; nam Agrippa discidium domum imminuerat. 3, 34 cf. *coniugium*. 11, 30 redderet uxorem rumperetque *tabulas nuptiales*. 'an discidium?' inquit (sc. Narcissus) 'tuum (sc. Claudii) nosti? nam *matrimonium* Siliii vidit populus .. 12, 40 Venutius .. R. armis defensus, cum Cartimanduae reginam *matrimonio* teneret; mox orto d. et statim bello .. hostilia induerat. 14, 1 quae (sc. Pop-paea) sibi *matrimonium* et discidium Octaviae incolumi Agrippina haud sperans. 12, 2 Callistus inprobata longo d. (sc. Paetina), ac si rursus *adsumeretur*, eo ipso superbam [M dissidio]. 14, 60 movetur (Octavia) primo *civilis* discidii specie.

discindo. V, 6 cf. *cuneus a.*

disciplina. A) i. q. *unterweisung* D 30, 8 referam .. animum ad eam d. (rhetorum), qua usos esse oratores accepimus i. e. *bildungsweg*. 34, 2 apud maiores nostros invenis .. imbutus iam *domestica* d., deducebatur .. ad oratorem. 15, 52, 10 Silanus eximia nobilitate disciplinaque C. Cassii, apud quem educatus erat, ad omnem claritudinem sublatus.

B) *metonym.* a) i. q. *wissenschaft* α) in *re milit.* A 28, 4 occiso centurione ac militibus, qui ad tradendam d. immixti manipulis exem-

plum et rectores habebantur. 15, 67, 17 militibus 'ne hoc quidem' inquit 'ex disciplina'. — G 32, 3 Teneteri . . equestris disciplinae arte praecellunt. β) 11, 15, 2 ne vetustissima Italiae disciplina (haruspicum) per desidiam exlesceret. b) i. q. *zucht* α) D 28, 12 severitas ac d. maiorum cf. circa B. b. γ . 28, 25 quae d. ac severitas eo pertinebat, ut . . 29, 17 (praeceptores) colligunt discipulos non severitate disciplinae. 6, 15, 7 Cassius . . *severa* patris d. eductus. G 25, 7 (servum) occidere solent, non disciplina et severitate, sed impetu et ira. β) in *re milit.* 1) c. *oppos.* et *sim.* I, 5, 13 laudata olim et militari fama celebrata severitas eius (Galbae) angebat aspernantes *veterem* d. II, 68, 7 apud Vitellium omnia . . pervigiis ac bacchanalibus quam disciplinae et castris propiora. 1, 16, 9 lascivire miles, . . luxum et otium cupere, disciplinam et laborem aspernari. 19, 9 cur contra morem obsequii, contra fas disciplinae vim meditentur? 35, 2 ubi modestia militaris, ubi veteris disciplinae decus. 2, 52, 10 ut Tacfarinas lectos viros et Romanum in modum armatos castris attineret, *disciplinae et imperiis suesceret. 3, 42, 2 pellicere alam equitum, quae conscripta e Treveris militia disciplinae *nostra* habebatur. — I, 37, 22 supplicia et contumelias vestras disciplinam appellat. III, 2, 19 profuisse disciplinae ipsam pudorem. II, 27. III, 49 cf. corrumpo B. c. — I, 51, 6 asperam militiam toleraverant . . *severitate* disciplinae, quam in pace *inexorabilem* discordiae civium *resolvunt*. 83, 21 ita se ducum auctoritas, sic *rigor* disciplinae habet. 60, 5 seditiorem et confusum *ordinem* disciplinae Caelio . . obiectabat. II, 12, 8 Clemens . . adversus *modestiam* disciplinae *corruptus [non recte Döderl., Halm inmod.]. V, 21, 14 ipsi exercituique minor *cura* disciplinae. — G 30, 11 **Romanae* disciplinae concessum cf. p. 198 b. β . α . IV, 17, 18 si quid *militaris* disciplinae in castris Romanorum vigerit. II, 69, 14 vires luxu corrumpebantur, contra *veterem* d. et instituta maiorum. 77, 12 *acriore* hodie d. victi quam victores agunt. 12, 42, 5 si ab uno regerentur (sc. cohortes praetoriae), *intentiorem* fore d. — A 16, 24 nec Vettius Bolanus . . agitavit Britanniam disciplina: eadem inertia erga hostis, similis petulantia castrorum: kriegerrische haltung: Wex. 2) I, 46, 23 rem . . a bonis postea principibus *perpetuitate* disciplinae firmatam i. q. militair. einrichtung. γ) de disc. *civitatis* D 38, 19 maxime [Haase; L, V, Nipp. maxima] principis (sc. Augusti) disciplina ipsam quoque eloquentiam sicut omnia *pacaverat. 40, 14 quarum civitatum (sc. Lacedaemoniorum et Cretensium) severissima d. et severissimae leges traduntur. IV, 74, 18 octingentorum annorum fortuna disciplinae compages haec coaluit i. e. staatsordnung, fere i. q. regierungswisheit: Her.

discipulus. D 29, 17 cf. disciplina B. b. α . 34, 28 oratorum d.

disco. a) α) *absol.* D 30 transeo prima discentium elementa i. q. discipulorum. — A 5 (Agricola) discere a peritis, sequi optimos. β) c. *acc.* D 30 se *apud* Q. Mucium ius civile didicisse, apud Philonem . . omnes philosophiae

partes penitus hausisse. 32 ut . . quasi una ex sordidissimis artificiis *discatur* (eloquentia). 3, 59 id primum e paternis consiliis discere. 11, 14 in Italia Etrusci *ab* Corinthio Demarato, Aborigines Arcade ab Evandro didicerunt (sc. literas). γ) c. *inf.* D 34 hunc (sc. oratorem) prosequi . . (juvenis) adsucescebat, ita ut . . pugnare in proelio disceret. A 16 cf. blandior. I, 33 qui (sc. Otho) . . cunctatione nunc . . imitari principem discat. II, 84 donec indulgentia fortunae et pravis magistris didicit aususque est (sc. Vespasianus) obtinere iniquitates). 3, 54 cf. consumo a. 13, 16 Octavia . . omnis adfectus abscondere didicerat. δ) seq. *interrog. indir.* D 22 usu et experimentis didicerat quod optimum dicendi genus esset. 33 ut quem ad modum *ex* te didici, quid aut illi scierint aut nos nesciamus, ita hoc quoque *cognoscam*, quibus . . 1, 11 se . . experiendo didicisse quam arduum, quam subiectum fortunae regendi cuncta onus (sc. esset). b) fere i. q. *intelligere* I, 29 ut qui adversas res expertus cum maxime discam ne secundas quidem minus discriminis habere.

discordia. I) A) a) c. *oppos.* et *sim.* A 15 d. praepositorum exitiosa cf. concordia. D 40 nostra civitas . . donec se *partibus* et *dissensionibus* et discordiis confecit. A 32 nostris illi dissensionibus ac discordiis clari (Romani). G 37 occasione discordiae nostrae et *civilium armorum*. 2, 39. 13, 4 cf. e. IV, 1 *inter turbas et discordias pessimo cuique plurima vis, pax et quies bonis artibus indigent. I, 84 quid aliud quam *seditionem* et discordiam optabant (sc. nobis)? II, 23 acerrima seditionum ac discordiae incitamenta interfectores Galbae. 86 discordiis et seditionibus potens (Antonius). 6, 3 an potius discordiam et seditionem (inter legiones) a satellite Seiani quaesitam, qua rudes animos . . propelleret. 16 (faenus), seditionum discordiarumque creberrima causa. II, 37 apud paucos (militum) tacito voto *quietem* pro discordia . . expetitur. 1, 27 manus intentantes, causam discordiae et initium *armorum*. b) IV, 18 ne . . si retineretur, *semina* discordiae (inter Batavos) praerberet. 12, 41 discordiae initium (inter Britannicum et Neronem). 4, 17 neque aliud gliscentis discordiae (civitatis) remedium quam si . . 16, 22 avida discordiarum civitas. 3, 48 (Lollium) *auctorem* Gaio Caesari pravitatis et discordiarum (in se) arguebat (Tiberius). c) 13, 17 antiquas *fratrum* d. et insociabile regnum aestimantes. G 33 nihil praestare fortuna maius potest quam hostium discordiam. I, 51 d. civium cf. civis p. 171. III, 53 maiore damno . . veteres civium d. rei p. stetisse. II, 88 manente legionum auxiliorumque d. IV, 50 Oeensium Leptitanorumque discordias componit, quae . . exercebantur. 72 quae militum ducumque discordia vel fraude hostium evenissent. 5, 11 diu aucta d. consulum erupit. 14, 16 contraria adseverantium *discordia *frueretur cf. doctor. d) I, 65 veterem *inter* Lugdunenses *et *Viennenses discordiam proximum bellum accenderat. IV, 11 discordia inter *patres (erat). 13, 9 unde discordia inter duces. II, 66 placuit . . Batavorum cohortes una tendere ob veterem *adversus* quar-

tadecumanos d. 4, 32 discordias consulum adversum tribunos. 12, 44 Radamistus simulata adversus patrem d. 15, 2 ipse positus adversus Hyrcanos d. 2, 76 discordiam (Pisonis) erga Germanicum odio fortasse dignam, non poena. — 1, 54 ludos . . turbavit discordia ex certamine histrionum (sc. orta). e) I, 62. II, 32. III, 57. 1, 1. 2, 39 d. *civiles*, civ. d. cf. *civilis a.* D 41 municipium . . vicinus populus aut domestica d. agitat. 12, 29 (Vannius) domesticis d. (sc. Sueborum) circumventus. 13, 4 neque inventam armis civilibus aut domesticis d. inbutam. 2, 26 posse et Cheruscos . . internis d. relinqui cf. 15, 27 scire quantum intus discordiarum (sc. apud Parthos). 3, 28 continua per viginti annos d., non mos, non ius (sc. post Pompeium in civitate R.). III, 12 mentes exitiosiore d. (sc. Vitellianorum) . . turbabantur. 13, 17 antiquae d. cf. c. f) I, 29 solacium proximi motus habebamus inruentam urbem et res sine discordia translatas (sc. Romae). III, 5 ne inter discordias (populi R.) externa molirentur (Sarmatae). 11, 17 qui . . nihil spei nisi per discordias habeant. II, 75 fluxam per discordias militum fidem. IV, 43 consumptus per discordiam dies (sc. in senatu). — II, 38 eadem illos (Othonis ac Vitellii exercitus) deum ira, eadem hominum rabies, eadem scelerum causae in discordiam egere. 2, 62 (Drusus) inlicens Germanos ad discordias (sc. internas). 16, 7 *ne memoria tantum infensi nominis ad discordias (sc. inter cives R. movendas) uteretur, adumpsisse L. Silanum. — III, 45 ea discordia (sc. inter duces R.) . . Britanni sustulere animos. 4, 40 ea d. (sc. Liviae et Agrippinae) nepotes suos convelli cf. certamen A. a. IV, 55 furere discordiis populum R. 1, 50 discordiis attinemur cf. attineo a. β. 11, 16 nullis d. (sc. internis) imbutus (Italicus). — I, 51 legiones . . quaerere rursum arma novasque d. (sc. cum Gallis). III, 48 clausis annonae subsidiis inopiam ac discordiam hosti facturum. IV, 37 res adversae discordiam peperere, iis qui e superiore exercitu erant causam suam dissociantibus. 48 mixtis utriusque (sc. proconsulis et legati) mandatis discordia quaesita auctaque pravo certamine. — II, 7 discordiam his (sc. Vitellio et Othoni esse), ignaviam, luxuriam. IV, 69 nondum victoria, iam discordia erat (sc. inter Galliae populos). 80 mansuram d. (sc. inter partes) obtendens, ni semina belli restinxisset. 4, 50 rebus turbatis malum extremum discordia accessit, his deditionem, aliis mortem . . parantibus. 12, 32 ortae apud Brigantas d. retraxere ducem. IV, 73 quos (sc. maiores Gallorum) discordiae (sc. internae) usque ad exitium fatigabant. (Cetera verba vide in eis, quae antecedunt.)

B) *speciatim* de rebellione 2, 58 ne Vonones . . proceres gentium propinquis nuntiis ad discordias traheret. — de militibus seditiosis i. q. neuterei III, 10 hostium potius exercitibus illum *furorem*, illum d. inicerent (dei) orabat, donec fatisceret seditio et . . dilaberentur. I, 46 eadem egestate ac licentia corrupti, ad *seditiones* et discordias et ad extremum bella civilia ruebant. A 16 discordia laboratum, cum

adsuetus expeditionibus miles otio lasciviret. I, 53 nec deerant in exercitu semina discordiae. 60 modestia exercitus corrupta eoque discordiae ventum, ut . . 83 in d. agere cf. cupiditas. II, 76 legiones non discordia corruptae. 99 quantum hebes ad sustinendum laborem miles, tanto ad discordias promptior.

II) I, 59 (cohortes) discordia *temporum* a legione digressae. III, 7 Galbae imagines discordia *temporum* subversas.

discordo. a) 12, 1 discordantes (sc. Pallantem et Callistum) in consilium vocat. 1, 9 non aliud discordantis patriae remedium fuisse quam *ut ab uno regeretur. 11, 8 nuntiabat discordare Parthos. 12, 28 Cherusci, cum quis aeternum discordant. b) *spec.* cf. discordia I. B. A 32 *municipia discordantia cf. aeger b. 1, 16 lascivire miles, discordare cf. denique b. 3, 40 discordare militem audito Germanici exitio.

discors. A) a) I, 11 (Aegyptum) superstitione ac lascivia discordem et *mobilem*. II, 10 in civitate (sc. R.) discordi et ob crebras principum mutationes inter libertatem ac licentiam incerta. III, 15 discordes animis, *discretos* viribus hostium exercitus. 53 discordes *dispersasque* Vitellii legiones. 2, 43 aula cf. divido A. a. 12, 54 (Galilaei et Samaritae) discordes olim (sc. inter se) et tum . . minus coercitis odiis. — I, 13 hi (sc. Vinius et Laco) discordes et rebus minoribus sibi quisque tendentes. II, 5 vicinis provinciarum administrationibus invidia discordes (sc. Vespasianus et Mucianus), exitu demum Neronis positus odiis in medium consulere. 92 inter discordes (sc. Valentem et Caecinum) Vitellio nihil auctoritatis. 6, 4 si qua discordes iecissent. 13, 25 discordi populo. — I, 60 Caelius legatus . . olim discors (sc. Trebellio). 1, 55 Segestes . . discors (sc. Arminio) manebat, auctis privatim odiis. 3, 42 Iulius Indus . . discors Floro. 11, 6 discors Sullio Silius. 14, 38 Classicianus . . Suetonio discors. — 1, 72 discordem cum matre *animum*. IV, 3 discordibus municipiorum animis magis inter semet quam contumacia adversus principem. Ad b) pertinet in altero enuntiati membro. b) *spec.* cf. discordia I. B. IV, 3 cf. supra. 26 discordes animos (sc. militum) multa *efferabant. 1, 34 Italiae consensum, Galliarum fidem extollit; nil usquam turbidum aut discors. 38 coepit seditionem . . vexillarii discordium legionum. 2, 56 (Medi) maximis imperiis interiecti et saepius discordes sunt, adversus Romanos odio et in Parthum invidia. 3, 38 Thraecia . . insolentia nostri discors agebat.

B) I, 2 opus . . discors seditionibus cf. atrox A. b. β.

discrepo. II, 5 cf. cibus. 1, 13 Arruntius haud multum discrepans a Galli oratione perinde offendit.

discribo. *G 25 cf. descr.—

discrimen. A) *propr.* 13, 54 consessum caeveae, discrimina ordinum, quis eques, ubi senatus percontantur. B) *transl.* a) A 12 finem atque initium lucis exiguo discrimine internoscas. III, 77 quos nullo discrimine Vitelliani trucidabant. IV, 1 obtruncare, nullo militum aut populi discrimine. 4, 74 litore iacentes

nullo d. (sc. patres, eques, plebs). III, 58 sine d. cf. contemptim. — II, 90 volgus vacuum curis et sine falsi verique discrimine . . adstrepebat. b) i. q. *entscheidung* I, 68 illi ante discrimen feroces, in periculo pavidi. 84 fortissimus in ipso d. exercitus est qui ante discrimen quietissimus. III, 56 (Vitellius) recentissimum quodque volnus (schlag) pavens, *summi* discriminis incuriosus. V, 15 eius proelii eventus utrumque ducem diversis animi motibus ad maturandum *summae rei* discrimen erexit. 2, 12 propinquo summae rei discrimine explorandos militum animos ratus. II, 40 Otho rem in discrimen *mitti* iubebat. III, 40 nutantem Caecinam praevenire aut ante discrimen *pugnae* adsequi legiones potuisset. — 14, 36 ne Suetonius quidem in tanto d. silebat i. e. in einem so entscheidenden augenblick. c) i. q. *gefahr* A 8 Cerialis labores modo et discrimina, mox et gloriam communicabat. II, 4 quantum illis roboris discrimina et labor, tantum his vigoris addiderat integra quies et inexperti belli amor [Orelli; M labor; Agricola, Her. labores]. III, 81 bona pacis ac belli discrimina disserens. — I, 83 discrimine urbis et *periculo* senatus anxius. II, 19 *metum* ac discrimen ostendere, si . . circumfudisset. 77 discrimen ac *pericula* ex aequo patiemur [M, Her., Nipp.; Beroaldus, Halm partiemur]. III, 66 pacem et condiciones abnebant, discrimen ac *dedecus* ostentantes. — I, 66 haud ignari discriminis sui Viennenses. 81 haud secus discrimine senatus quam suo territus (Otho). II, 63 Sabinus . . in alieno d. sibi pavens. I, 29 ne secundas quidem res minus discriminis habere. V, 21 ambiguum proelium nox diremit. plus discriminis apud Grinnes Vadamque. I, 56 minore d. sumi principem quam quaeri. 6, 8 cunctos . . meo unius discrimine defendam. III, 41 Valens ne in tanto quidem d. infamia caruit. IV, 52 tanto discrimine urbs nutabat, ut . . 74 vobis maximum d., penes quos aurum et opes. 4, 56 gravissimo in discrimine exercitus ob asperitatem hiemis et penuriam vestis. 15, 3 SURIAM ingruente Vologese acriore in discrimine esse. II, 85 Iulianus comperto d. . . profugit. 4, 52 *se (Agrippinam) . . intellegere discrimen. IV, 70 non . . civitates pro magnitudine suscepti d. agere i. e. gefährliches unternehmen. A 18 ire obviam discrimini. I, 33 si cadere necesse sit, occurrendum discrimini. IV, 13 a Galba absolutus sub Vitellio rursus discrimen adiit, flagitante supplicium eius exercitu. II, 52 magna pars senatus extremum d. adiit. III, 80 qui Petilio Ceriali occurrerant, extremum d. adiere. II, 60 Othonis frater nullum d. adiit. III, 59. IV, 35 quantum . . discriminis adendum foret. 14, 7 hactenus adito discrimine (sc. ab Agrippina), ne auctor dubitaretur. 6, 21 ambiguum sibi (Tiberio) ac prope ultimum d. instare. III, 4. 10 Flavianus . . discrimini exemptus est. 2, 55 (misit) triremis quarum subsidio discrimini eximeretur (sc. Piso). 14, 10 (gratantes) quod discrimen improvisum et matris facinus evasisset. III, 45 Brigantum defectione in extremum d. Cartimandam adduxit. 2, 11 *dare* in discrimen legiones haud

imperatorium ratus. IV, 85 si status imperii aut salus Galliarum in discrimine verteretur. 11, 28 in eo discrimen verti, si defensio audiretur. — in *re iudic.* D 11 nec vereor ne mihi unquam verba in senatu nisi pro alterius discrimine facienda sint. G 12 accusare et discrimen capitis intendere. 6, 9 ni Celsus . . Appium . . discrimini exemisset. 16, 30 quo discrimini patris filiam coneccebat. 13, 43 non in ipso d., non post *damnationem* fractus animo. D 6 potentes venire ad . . pauperem, ut aut sua aut amicorum *discrimina* commendat. 34 iuvenibus . . in media luce studentibus atque inter ipsa discrimina. 37 quo . . acriores *pugnas* sibi ipsa (sc. eloquentia) desumpserit, tanto altior et excelsior et illis nobilitata discriminiibus in ore hominum agit. II, 61 inter magnorum virorum discrimina.

discumbo. II, 68 discubuerat Vitellius Tici-
cini adhibito ad epulas Verginio. 14, 22 discumbentis Neronis apud Simbruina stagna *in
*villa . . ietae dapes mensaque disiecta erat
(fulmine). 3, 14 in convivio Germanici, cum
super eum Piso discumberet. 4, 54 cum pro-
pter discumberet. 6, 50 instaurari epulas iubet
discumbitque ultra solitum. 11, 2 epulantem
(percontatur), cur sine uxore discubisset. 14,
57 interficitur, cum epulandi causa discum-
beret. 15, 69 circumdati . . qui simul discum-
buerant. 11, 27 discubitu inter convivas.

discurro. A 35 statim *ad arma* discursum.
1, 44 discurrunt mutati (sc. milites seditiosi).

discursus. a) I, 84 in d. cf. confusio. 4, 74
quippe Romae sueti discursus, et magnitudine
urbis incertum quod quisque ad negotium per-
gat. b) in *re milit.* A 35 cf. compleo A. a. β.
II, 25 subito discursu terga cinxerant equites.

discus. D 10 non paterer immanes illos et
ad pugnam natos lacertos levitate iaculi aut
iactu disci vanescere.

discutio. II, 8 gliscentem in dies famam
fors discussit.

disertus. a) a) D 36 quo modo disertum
haberi pulchrum et gloriosum, sic contra *mu-
tum* et *clinguem* videri deforme habebatur. 4,
52 suo iure disertum eum appellavit (Caesar
Afrum). D 27 disertiores esse antiquos. 1 di-
sertissimorum, ut nostris temporibus, hominum
sermo. 18 nec quaero quis disertissimus. 23
vos vero, *viri disertissimi. 41 credite, optimi
et in quantum opus est disertissimi viri. —
subst. D 1 cf. advocatus. 32 horum temporum
deserti. 17 nostrorum t. deserti. 25 eorundem
t. deserti. 40 plurimi disertorum. β) D 5 d.
sapientia cf. certamen A. b. γ. b) *adv.* D 9
diserte loquitur. 26 d. saltare cf. dico B. a. α.

disicio. A) *propr.* a) de *rebus* α) III, 56
profugus altaribus taurus disiecto sacrificii
apparatu . . β) III, 74 (Domitianus) disiecto
aeditui contubernio, modicum sacellum lovi
Conservatori aramque posuit i. q. destruere,
abbrechen. — i. q. diruere IV, 63 si promisca
ea sedes (colonia Agrippinensis) omnibus Ger-
manis foret, aut disiecta Ubios quoque disper-
sisset. V, 19 Rhenum . . disiectis quae mora-
bantur, effudit i. e. diruta mole. 2, 7 tumu-
lum . . legionibus structum et veterem aram

Druso sitam disiecerant (Chatti). γ 2, 23 (auster) rapuit disiecitque naves in aperta Oceani aut insulas. 16, 13 (turbo ventorum), qui villas arbusta fruges passim disiecit. 2, 61 disiectas inter et vix pervias arenas instar montium eductae pyramides (sc. vento). — 14, 22 cf. discumbo. δ 1, 61 cf. 6, 19 *dispersi* aut aggerati s. aggero. *b*) de *homin.* *a*) in *univ.* 1) III, 10 disiectis qui tribunal tuebantur. 1, 23 disiectis quorum perumeros sustinebatur, praecipit. I, 40 milites . . disiecta plebe, proculcato senatu . . rapidi equis forum irrumpunt. II, 61 civitas electa iuventute . . fanaticam multitudinem disiecit. 14, 8 adfluere ingens multitudo cum luminibus . . donec aspectu armati et minitantis agminis disiecti sunt. 61 emissi militum globi verberibus et intento ferro turbatos disiecere. — 1, 65 illi (sc. equi) . . lapsantes excussis rectoribus disicere obvios, proterere iacentes. — 1, 70 manipuli . . subtracto solo . . disiecti aut obruti (sc. undis). 2) *disiectus* i. q. dispersus, vereinzelt 1, 32 quod . . neque disiecti *aut paucorum instinctu, set *pariter* ardescerent, pariter silerent (sc. milites seditiosi). 3, 2 consules . . et senatus ac magna pars populi viam complevere, disiecti et ut cuique libitum flentes. 'Disiecti' ad populum tantum referendum: Nipp. 4, 46 rumor incenserat fore . . ut disiecti aliisque nationibus permixti diversas in terras traherentur. β) in *re milit.* 1) de militibus in itinere *dispersis* A 20 multus in agmine laudare modestos, disiectos coercere i. q. ab agmine discedentes. III, 69 suo quisque metu, ne disiectos eoque minus validos Vitelliani consecrarentur. 6, 44 disiectos et longinquitate itineris fessos. 2, 45 deriguntur acies, pari utrimque spe nec . . vagis incursibus aut disiectas per catervas. III, 22 ordinem agminis disiecti per iram ac tenebras adseverare non ausim i. e. des zersplitterten aufmarsches: Her. — V, 22 (Cerialis) navibus remeabat, disiecto agmine i. e. pars exercitus in naves impositus erat, pars terrestri itinere ducem prosequeretur. 2) de milit., qui in *proelio* disiciuntur i. q. zersprengen A 37 ni Agricola . . quanto ferocius adcurrerant, tanto acrius pulsos in fugam disiecisset. II, 12 primo impetu caesi disiectique montani. IV, 78 (cohortes) primo impetu disiectae summis rursus iugis congregabantur. III, 2 equites ne tum quidem victos, sed quamquam rebus adversis disiectam Vitellii aciem. 3, 42 praemissus cum delecta manu Iulius Indus . . inconditam multitudinem adhuc disiecit. 12, 31 caesis qui restiterant, disiectos consecratus, ne rursus conglobarentur . . — III, 29 quae (sc. ballista) . . disiecit obruitque quos inciderat cf. ballista. — III, 27 pondera saxorum . . provolvunt, disiectam fluitantemque testudinem lanceis contisque scrutantur.

B) *transl.* II, 80 cf. caligo. 1, 50 adeo cuncta incuria disiecta erant (sc. apud Marsos, vigiliis non antepositis) neque belli timor: fere i. q. neglecta, dissoluta. 4, 27 coniurationem cf. dispono A. a. — i. q. ad iritum redigere 14, 2 Fabius Rusticus . . Neroni cupitum id memorat eiusdemque libertae astu disiectum.

dispar. I, 72 *par* inde exsultatio disparibus causis consecuta. IV, 46 ne desererentur soli neu *pari* causa disparem fortunam paterentur. — II, 4 utrique (sc. Muciano et Vespasiano) nomen dispari fama celebre. IV, 68 Domitianus Mucianusque accingebantur, dispari animo. 86 cuius (fratris) disparem mitioremque naturam contra interpretabatur i. e. anders geartet. 12, 17 in regressu dispar fortuna fuit (*opp.* exercitus victor). — III, 84 Vitelliani quamquam *numero* fatoque dispares. — *add. neg.* 6, 39 *nec* dispares Trebellieni et Paconiani exitus. 4, 14 neque dispar apud Coos antiquitas. 12, 40 neque dispari eventu pugnatum a legione. 5, 10 iuvenis *haud* dispari aetate. 14, 50 h. dispari crimine Veiento conflictatus est. *add. part. comparativa* 12, 9 Pollio *haud* disparibus verbis ac nuper Vitellius censet.

dispensator. I, 49 dispensator Argius e primoribus servis (Galbae).

dispergo. A) *propr. a*) de *rebus a*) in *univ.* III, 23 tela . . dispersa primo et arbustis sine hostium noxa inlisa. — i. q. vertheilen D 9 libellos dispergit cf. conduco A. b. β) *spec. de terris* V, 8 magna pars Iudaeae vicis dispergitur; habent et oppida i. e. ist übersät mit dörfern. *b*) de *hominibus a*) A 21 homines dispersi ac rudes i. e. dispersi habitantes. 6, 19 iacuit immensa strages . . dispersi aut aggerati cf. disicio 1, 61 A. a. δ . — I, 81 cf. deprehendo A. b. β . 6, 50 pavor in omnes, et ceteri passim dispergi, . . — IV, 63 si . . sedes . . disiecta . . Ubios quoque dispersisset cf. disicio. — de *militibus* II, 42 incubuit hostium acies, *integris ordinibus*, . . : Othoniani quamquam dispersi . . 26 quae res . . trepidationem auxit, cum dispersos nec usquam validos pavor fugientium abriperet. 40 aut incompositos in agmine aut dispersos et vallum molientes adgrederetur. III, 26 ne dispersos et opus molientes subita eruptione turbarent (hostes). IV, 37 *quia dispersos et nescios miles noster invaserat. III, 53 quod discordes dispersasque Vitellii legiones equestri procella . . fudisset. — *I, 79 Sarmatae dispersi cupidine praedae. IV, 18 auxilia foeda fuga dispersa. III, 76 in ministerium luxu dispersis militibus. 13 ceteris (sc. militibus) *per* militiae munera dispersis. V, 21 remiges per alia militiae munera dispersi. — II, 56 dispersi *per* municipia et colonias Vitelliani spoliare. 16, 27 dispersi per fora cf. basilica. IV, 79 dispersos in domibus Germanos trucidaverant. 1, 56 sagittis pulsi . . cum quidam ad Germanicum perfugissent, reliqui . . in silvas dispergantur. — i. q. zerstreut stehen IV, 16 dispersas cohortes facilius opprimi. 71 dispersas suorum copias conducunt. 4, 2 dispersas *per* urbem cohortes una in castra conducendo. — i. q. auseinander bringen, trennen II, 28 militari astu cohortes turbidas ac, si *una* forent, praevalidas dispergendi. 15, 10 disperso (sc. eo quod data in praesidium cohors erat) milite, qui *in uno* habitus vagum hostem promptius sustentavisset. III, 35 victae legiones ne . . ambigue agerent, *per* Illyricum dispersae. — III, 56 dum dispergit vires i. q. zersplittert cf. cum D. a. β) i. q. distribuere,

dividere 3, 74 tripartitum exercitum pluris in manus dispergit. B) *transl.* 4, 18 plus formidinis in alios dispersebatur. II, 42 is rumor ab exploratoribus dispersus. 96 a quibus falsos rumores dispergi. 4, 24 disperso rumore rem R. . . lacerari. — seq. *acc. c. inf.* II, 1 volgus fingendi avidum disperserat accitum in adoptionem. 14, 38 disperserat novum legatum opperendum esse.

dispertio. 13, 37 circumferre bellum coactus, dispertit vires, ut legati praefectique diversos locos pariter invaderent. 3, 43 arma occulte fabricata *iuventuti* dispertit. 1, 51 in cf. avidus a.

dispicio. a) *propr.* A 10 dispecta est et Thule. b) *transl.* α) i. q. *perspicio* 3, 22 haud facile quis dispexerit illa in cognitione mentem principis. β) i. q. *examinare* 13, 27 dispiceret quisque merita. [IV, 55 cf. discepto.]

displiceo. D 34 ex qua facile deprehenderent quid in quoque vel *probaretur* vel displiceret. 3, 37 neque luxus in iuvene adeo displicebat. G 11 si displicuit sententia, fremitu aspernantur; sin *placuit*, frameas concutiunt. II, 10 nec poena criminis sed ultor displicebat. IV, 58 sane ego displiceam: sunt alii legati. 14, 1 forma, avi cf. an A. a. β. — c. *dat.* III, 84 quae natura pavoris est, cum omnia metuenti praesentia maxime displicerent. 2, 82 displicere regnantibus civilia filiorum ingenia. 16, 28 pacem illi (Thraseae) per orbem terrae, an victorias sine damno exercitum displicere?

dispono. A) *diversis locis* ponere a) *propr.* α) A 43 dispositos cursores. II, 22 dispositos ad id ipsum molares . . provolvunt. — 6, 17 tulit opem Caesar disposito *per* mensas miliens sestertio. β) in *re milit.* II, 44 dispositis iam excubiis. 4, 27 is disposita classiariorum copia coeptantem . . coniurationem disiecit. 67 concursus oppidanorum disposito milite prohiberentur. — 3, 74 dispositis castellis. — IV, 26 dispositae *per* omnem ripam stationes. 13, 36 dispositis *per* idoneos locos cohortibus. 2, 9 sagittarii nostra *pro* ripa dispositi abscederent. b) *transl.* i. q. distribuere I, 58 Vitellius ministeria principatus *per* libertos agi solita in equites R. disponit. 16, 8 tamquam disponeret iam imperii curas. B) *ordine* ponere a) *propr.* α) 14, 13 coniugum ac liberorum agmina *per* sexum et aetatem disposita. β) in *re milit.* A 35 instinctos ruentesque *ita* disposuit, ut . . II, 41 disposita Vitellianarum legionum acies sine trepidatione. III, 22 Vitellianus exercitus . . *paratis* iam dispositisque Flavianis impingitur. 4, 25 d. turmae cf. confercio. b) *transl.* D 3 hanc tragoediam disposui iam et intra me ipse formavi. G 30 disponere diem.

dispositus. II, 5 dispositu provisumque civilium rerum peritus (Mucianus).

disputatio. D 1 servato ordine disputationis. 2 disputationes excipere cf. arcanus. 14 eius modi etiam disputationes adsumitis, quae et ingenium alunt et eruditionis . . oblectamentum vobis, qui ista disputatis, adferunt. 27 non sum offensus *Apri *illa disputatione. 31 in omnem d. paratos iam locos.

disputo. D 14 ista cf. disputatio. 15 in

contrarium disputes. 31 ut iis artibus pectus implerent, in quibus de bonis ac malis, de honesto et turpi, de iusto et iniusto disputatur cf. dico c. oppos.

disquisitio. 5, 11 ut noxium coniurationis ad disquisitionem (sc. patrum) trahebat. 3, 60 postulata provinciarum ad d. patrum mittendo.

dissensio. i. q. discordia, seditio D 40. A 32 cf. discordia. 3, 39 dissensione orta apud obsidentes. 11, 18 Chauci, nulla dissensione domi. . . — 1, 77 dissensionem vulgi prohibent. 3, 27 leges . . dissensione ordinum . . *per vim* latae sunt.

dissentio. a) de *diversitate sententiarum* α) D 16 Aprum solere dissentire . . nec aequo animo perferre hanc nostram . . *concordiam*. 21 nec dissentire ceteros *ab* hoc meo iudicio video. III, 56 peritissimis centurionum dissentientibus. 1, 74 quo loco censebis, Caesar? si primus, habebis quod sequar: si post omnis, vereor ne imprudens dissentiam. 2, 57 dissentire manifestus cf. *adsideo* b. β. β) II, 91 nihil novi accidisse respondit quod duo senatores in re publica dissentirent; solitum se etiam Thraseae *contra dicere*. 4, 65 scriptores in eo dissentiunt. b) 6, 42 (Seleucenses) quotiens *concordes* agunt, spernitur Parthus: ubi dissensere, . . accitus in partem adversum omnes valetit i. e. factionibus distrahi.

dissero. c. *sim.* D 31. IV, 73. 13, 3. 16, 25 cf. dico. 1, 4, 6 bona libertatis *in cassum* d. cf. differo I. B. a. — 4, 6, 5 dabatur primoribus disserere (sc. in senatu). — D 31, 9 cf. dico c. oppos. 4, 16, 2 *de* flamine . . legendo, simul roganda nova lege disseruit Caesar. nam patricios . . — 11, 24, 2 princeps et statim *contra* disseruit et vocato senatu ita exorsus est: 'maiores . . A 33, 5 Agricola . . *ita* disseruit: 'septimus annus est, . . I, 83, 8 postremo ita disseruit: 'neque tu . . II, 96, 7 *in hunc modum* etiam Vitellius *apud* milites disseruit. IV, 57, 22 vocata contione in hunc modum disseruit: 'Numquam . . verba feci . . 14, 42, 10 *sententiae loco* in hunc modum disseruit: 'Saepe numero, patres c., interfui, . . I, 90, 7 vocata contione . . adversum Vitellianas partes *modeste* disseruit. 12, 21, 3 *ferocius* quam pro fortuna disseruisse *apud* Caesarem ferebatur. 3, 17, 5 *pro* Plancina *cum pudore* et flagitio disseruit. 14, 48, 16 Thrasea, *multo cum honore* Caesaris . . statuendum disseruit: carnificem . . IV, 81, 15 *medici varie* [M variae; Ritter varia ediss. cf. Pfützner p. 125.] disserere: huic non exesam vim . . 1, 11, 1 ille varie [M variae cf. Ritter.] *disserebat de* magnitudine imperii, sua modestia. 3, 59, 2 *adversus* quae cum . . varie *dissererent, . . 2, 27, 3 eius negotii initium, ordinem, finem *curatus* disseram. 3, 25, 9 ea res admonet ut *de* principis iuris, et quibus modis . . *perventum sit, altius* disseram. — c. *acc.* 2, 43, 2 haec et *de* Armenia quae supra memoravi *apud* patres disseruit, nec posse . . conponi. 15, 63, 1 ubi haec atque talia velut in commune disseruit. IV, 40, 2 *de* absentia patris . . pauca et modica disseruit. 73 pauca cf. dico c. oppos. 1, 6, 4 nihil *de* ea re Tiberius *apud* senatum disseruit. 13, 21, 27

ubi (i. e. in conloquio) nihil *pro* innocentia . . nec beneficiis . . disseruit [Acidalius, Nipp. de benef. cf. com. crit.]. 6, 28, 4 (avis) praebuit materiem doctissimis indigenarum et Graecorum multa *super* eo miraculo disserendi. 12, 38, 2 patres multa et magnifica *super* captivitate Carataci disseruere, neque minus id clarum . . II, 53, 2 Caecina Marcellum ut ambigua disserentem invasit. III, 3, 7 qua (contione) . . non ut plerique incerta disseruit. 1, 79, 6 congruentia his Interamnates disseruere: pessum ituros . . 3, 31, 16 Drusus apta . . disseruit. 40, 10 *per* conciliabula et coetus seditiosa disserebant *de* . . ; et discordare militem . . 4, 68, 15 simul honora *de* Germanico . . disse-rebat. 12, 35, 5 praefecti et tribuni paria disserentes ardorem exercitus intendebant. 48, 4 plures tuta disserunt: omne scelus . . habendum; . . 13, 3, 17 meditate cf. dico c. oppos. — II, 2, 12 haud fuerit longum initia religionis, templi ritum, formam deae . . *paucis* disserere. 2, 27, 3 cf. supra. III, 81, 4 coeptabat permixtus manipulis, bona pacis ac belli discrimina disserens, armatos monere. 6, 34, 15 Parthus imperium orientis . . ignobilem Hiberum . . disserebat (sc. apud milites); Pharasmanes . . plus periculi laturos. 12, 2, 3 Narcissus vetus matrimonium, familiam communem . . nihil in penetibus eius novum disse-rebat cf. Nipp. — seq. *acc. c. inf.* II, 32, 4. III, 2, 2 *ad* ea Antonius Primus . . festinationem ipsam . . disseruit. plus scordiae . . accessisse. 1, 81, 9. 2, 36, 7. 63, 9 *apud* senatum disseruit non . . metuendos fuisse. 3, 36, 6. 52, 8. *adversum* quae disseruit Caesar: non quidem sibi ignara, quae . . 4, 50, 7. 5, 4, 6. 6, 44, 11. 13, 6, 9. 41, 25. 14, 13, 5. *16, 25, 4 cf. dico c. oppos. 6, 29, 7 Caesar missis ad senatum literis disseruit morem fuisse . . 16, 7, 8 missa ad senatum oratione removendos . . disseruit. 2, 33, 7. 77, 1 *contra* Domitius . . disseruit utendum eventum: Pisonem . . 12, 20, 4. 13, 27, 1 disserebatur contra: . . esse debere. — c. *interrog. indir.* 2, 14, 5 vocat contionem et quae sapientia provisa . . disserit. non campos modo . . 3, 25, 9 cf. supra.

disserto. 12, 11, 1 ubi haec atque talia dissertavere, incipit orationem Caesar. IV, 69, 2 vim R. pacisque bona dissertans, et sumi bellum . . 13, 38, 12 rectius *de* cf. consulo A. a.

dissideo. a) 1, 55 dissidere hostem *in* Arminium ac Segestem. b) i. q. rebellare 1, 46 dissideat miles cf. dum B. I. 1.

dissimilis. a) 3, 36 haud dissimilia cf. circumstrepo. 73 haud dissimili modo cf. belligero. b) II, 11 (Otho) *famae* dissimilis. — 2, 39 (servus) aetate et forma haud dissimili *in* dominum erat.

dissimilitudo. 15, 28 ut dissimilitudo fortunae gloriam auget. 67 d. morum cf. defensio.

dissimulatio. A) 13, 25 veste servili *in* dissimulationem *sui* compositus cf. p. 196 E. b. a. B) a) a) i. q. *verheimlichung* III, 54 Vitellius . . nuntios cladis occultans stulta dissimulatione remedia malorum . . differebat. 2, 57 sermo coeptus a Caesare, qualem ira et dissimulatio

(sc. irae) gignit. β) i. q. *verstellung* 4, 71 nullam aequae Tiberius, ut rebatur, ex virtutibus suis quam dissimulationem diligebat. 6, 50 cf. desero B. a. IV, 56 inter ambiguos milites et occultos hostes optimum . . ratus mutua dissimulatione et isdem quibus petebatur grassari, 6, 32 Sinnacen dissimulatione ac donis, simul per negotia moraretur. IV, 54 Civilis omissa dissimulatione in populum R. ruere. 11, 26 abrumpi dissimulationem etiam Silius . . urgebat. 13, 15 orta miseratio manifestior, quia dissimulationem nox et lascivia exemerat. b) i. q. *ignorierung* A 6 neutro corruptus est (Agricola), quamquam . . (proconsul) quantalibet facilitate redempturus esset mutua d. mali. 18 ipsa dissimulatione famae famam auxit. I, 26 adeo parata apud malos seditio, etiam apud integros dissimulatio (sc. seditio) fuit. IV, 18 Hordeonius primos Civilis conatus per dissimulationem aluit. 13, 49 quod si summa (das wichtigste) dissimulatione transmitterentur, quanto magis inanibus abstinendum?

dissimulator. cf. dissimulatio B. b. II, 56 Valens ob lucra et quaestus infamis coque alienae etiam culpae dissimulator.

dissimulo. a) A 43 (Domitianus) qui facilius dissimularet gaudium quam metum. 11, 32 dissimulando metu ad munia fori digrediuntur. 15, 69 nihil metuens an dissimulando metu. II, 92 (odia) bello et castris *male* dissimulata. 16, 5 tenuioribus statim inrogata supplicia, adversum inlustres dissimulatum ad praesens et mox *redditum* odium. IV, 11 *male* dissimulata in eos Muciani iracundia, quamvis *tegetur*. 2, 42 (mater) non dissimulatis filii offensionibus clementiam offerebat. 3, 64 id ille credebatur . . gravi et dissimulata offensione *abdidisse*. I, 71 dilatae voluptates, dissimulata luxuria. 18 ne dissimulata seditio in manus crederetur. 3, 41 tulere auxilium, quo dissimularent defectionem magisque in tempore *effertent*. 4, 74 cf. damnum *b. a.* 3, 52 alia sumptuum, quamvis graviora, dissimulatis plerumque pretiis *occultabantur*. II, 97 auxilia e Germania . . excivit, segniter et necessitatem dissimulans. 3, 2 gnaris omnibus laetam Tiberio Germanici mortem *male* dissimulari (sc. a Tiberio). 13, 38 dissimulato intellectu. 49 curam non d. cf. adverte *a.* 15, 18 dissimulandis rerum externarum curis. IV, 32 ille ut inritus legationis redit, cetera dissimulans, quae mox erupere. 11, 29 cuncta alia dissimulantes. [11, 29, 8 e con. Nipp.: consilium dissimulans.] — c. *dat.* 11, 30 quod *ei Titios, Vettios, Plautios dissimulavisset. b) i. q. *ignorieren a) abs.* I, 73 Crispinilla variis frustrationibus et adversa dissimulantis principis fama periculo exempta est. II, 29 ne dissimulans suspectior foret. β) D 34 ut nec bene *nec *male dicta dissimularentur cf. Halm, com. crit. et Roth in rechtf. p. 146. A 39 cetera utcumque facilius dissimulari, ducis boni imperatorum virtutem esse. II, 71 coartati aliorum consulatus, dissimulatus Marci Macri. 82 vitia magis amicorum quam virtutes dissimulans. IV, 24 dissimulatos Civilis conatus. 4, 19 conscientia belli Sacrovir diu dissimulatus . . et uxor So-

sia arguebantur. 15, 71 Acilia . . sine absolute, sine supplicio dissimulata.

dissipo. 13, 34 opes cf. avitus.

dissociabilis. A 3 quamquam . . Nerva Caesar res olim dissociabiles miscuerit, principatum ac libertatem.

dissociatio. 16, 34 d. spiritus corporisque cf. anima.

dissocio. 1, 28 tironem a veterano, legionem a legione dissociant. *alqua* re 12, 55 copias cf. blandimentum. — IV, 37. 13, 56 causam suam cf. p. 158 c.

dissolutio. a) *propr.* 14, 5 nec dissolutio navigii sequebatur. b) *transl.* 13, 50 d. imperii cf. deminuo a.

dissolvo. a) *propr.* a) 15, 57 dissolutis (sc. eucleo) membris insistere nequibat. β) A 32 quem (exercitum) contractum ex diversissimis gentibus ut secundae res *tenent*, ita adversae dissolvent. b) *transl.* α) 14, 17 collegia quae contra leges instituerant dissoluta (sc. sunt). 3, 24 neque reddito Silani dissoluta quae Augustus voluisset i. q. irrita facta. β) *refellere* 13, 21 ut nosceret obiecta dissolveretque vel poenas lueret. *part. adi.* 15, 49 Scaevino dissoluta luxu mens et proinde vita somno languida.

dissonus. α) A 33 clamores d. cf. barbarus B. a. 1, 32 d. clamore caedem Othonis . . poscentium. IV, 29 strepitus dissoni, **incursus* incerti. 14, 45 sententiae Cassii ut *nemo unus* contra ire ausus est, ita dissonae voces respondebant numerum aut aetatem . . miserantium. 1, 34 dissoni questus audiri cooperere. b) *transl.* II, 37 exercitus linguis moribusque dissonos cf. coalesco.

dissuadeo. 14, 7 longum utriusque silentium, ne inriti dissuaderent. 13, 49 *de bello* aut pace . . *suaderet* dissuaderet? 26 poenam suam dissuadentes. 14, 11 dissuasisset donativum et congiarium.

distermino. 11, 10 ad flumen Sindem, quod Dahas Ariosque disterminat.

distinctio. G 12 distinctio poenarum ex delicto. — 15, 43 urbis quae domi supererant non, ut post Gallica incendia, nulla distinctione nec *passim* erecta, sed . .

distinctus. 6, 28 d. pinnarum cf. diversus B. a.

distineo. a) α) *propr.* II, 32 Britannicum militem hoste et mari distineri. 3, 59 bellum scilicet (esse) aut diverso terrarum distineri (Drusum a Roma)? β) *transl.* I, 32 Galbam duae sententiae distinebant i. e. modo huc modo illic trahebant. b) *occupatum tenere* IV, 55 omnis exercitus suis quemque bellis distineri. 14, 25 Parthi Hyrcano bello distinebantur. 16, 8 Neronem *circa* summa scelera distentum. 11, 12 *quo minus* strueret crimina et accusatores, novo et furori proximo amore distinebatur (Messalina).

distinguo. a) α) G 17 locupletissimi *veste* distinguuntur. I, 38 ut praetorianus aut legionarius insignibus suis distingueretur. 21 mortem omnibus ex natura *aequalem* oblivione apud posteros vel gloria distingui. β) 2, 50 maiestatis crimen distingui Caesar postulavit.

3, 64 contra dixit Caesar, distincto sacerdotiorum iure. 11, 22 ne aetas quidem distinguebatur, *quin* prima iuventa consulatum et dictaturas inirent. *impers.* 38 perisse Messalinam, non *distincto* sua an aliena manu. γ) III, 27 discretus labor fortes *ignavosque* distingueret. 13, 45 maritos *et* adulteros non distinguens. 2, 33 distinctos (esse) senatus *et* equitum census. 16, 25 distingui certe apud posteros memoriam honesti exitus *ab* ignavia per silentium pereuntium. b) i. q. *ornare* G 6 scuta lectissimis coloribus distinguunt. — *part. adi.* de *sermone* i. q. dilucidus D 18 utroque (sc. Graccho et Crasso) distinctior et urbanior et altior Cicero.

disto. A) *propr.* a) de *loco* α) III, 60 cum Vitellianis decem milium *spatio* distantibus. IV, 57 Galli duum milium *spatio* distantibus campis consedere. III, 8 ex distantibus terrarum spatiis consilia post res adferebantur i. q. longinquis regionibus. II, 40 *inde* . . *spatio* cf. confluo. 15, 5 oppidum Nisibin, septem et triginta *milibus* passuum a Tigranocerta distantem. β) 2, 11 Stertinius et . . Aemilius, distantibus locis invecti, ut hostem diducere i. e. d. inter se locis. b) de *temp.* 3, 24 haud multum *distanti* tempore Calpurnii Pisonem, Aemilii Lepidam amiserant. B) *transl.* a) 12, 64 nec forma aetas opes multum distabant. b) *part. praes.* α) 6, 20 qualem diem Tiberius induisset, *pari* habitu, haud multum distantibus verbis (Gaius Caesar). β) *subst.* 4, 55 neque multum *distancia* *inter* se memorabant de . .

distraho. A) *propr.* a) α) de *re* 12, 35 facta testudine rudes et informes saxorum conpagae distractae (sunt). β) de *homin.* in *re milit.* II, 68 victas partes modeste distraherat i. q. dislociert und isoliert: Her. cf. Böttich. übers. 3, 189. — IV, 46 *huc illuc* distrahi cooperere (sc. milites) i. q. 46, 11 diduci. 6, 35 cum Parthus sequi vel fugere *pari* arte suctus distraheret turmas, spatium ictibus quaereret i. q. auflösen, ausdehnen: Nipp.; Walther, alii ut 1, 60 explic. — 1, 60 Caecinam . . distrahendo hosti per Bructeros . . mittit i. q. zerstreuen. b) i. q. *divendere* 6, 17 cf. aeger adv.

B) *transl.* a) i. q. *dissolvere* D 36 quae singula etsi distrahebant rem p., exercebant tamen illorum temporum eloquentiam. 1, 4 (adulescentes) qui rem p. interim premant, quandoque distrahant. — i. q. *dissociare* I, 77 sic distractis **exercitibus ac provinciis cf. com. crit. 11, 9 distractis orientis viribus. A 12 (Britanni) olim regibus parebant, nunc *per* principes *factionibus* et *studiis* distrahuntur [Heinsius; codd., Peter trahuntur]. 12, 42 distrahi cohortes ambitu duorum. 4, 40 si matrimonium Liviae velut in partes domum Caesarum distraxisset. b) *animum suspendere* 2, 40 Tiberium anceps cura distrahere, vine militum . . an . . 6, 44 Tiridates . . distrahi *consiliis* iret contra an . . 4, 50 iuventus Tarsam *inter* et Turesim distrahebatur. IV, 60 obsessos hinc fides, inde egestas inter decus ac flagitium distrahebant. 4, 40 cum in omnes curas distraheretur. c) 3, 10 haud fallebat Tiberium moles cognitionis quaque ipse fama distraheretur i. q. diffamari.

distribuo. a) II, 48 pecunias distribuit, parce nec ut periturus (Otho). 2, 8 distributis in legiones ac socios navibus. b) 12, 31 distributis cohortibus turmas quoque peditum ad munia accingit i. q. divisus, dispositis in oppugnatione.

dito. 15, 71 Milichus praemiis ditatus.

diu. I) II, 5, 2 noctu diuque. 15, 12, 19 diu noctuque.

II) A) *Positiv.* a) α) D *6, 27. G 8, 9. I, 31, 18, 49, 1. 51, 5. 76, 6. 3, 54, 5. 4, 19, 13. 5, 1, 15. 14, 26, 8. 60, 3 ea diu paelex. 2, 11, 10 Charivalda diu sustentata hostium saevitia. II, 15, 6 sustentata d. acie. 4, 66, 6 d. egens et parto nuper praemio male usus. 12, 66, 10 nuper veneficii damnata et d. inter instrumenta regni habita. — *add. neg.* II, 47, 6 (felicitas), qua te non putes diu usurum. IV, 16, 7 erumpentibus paulatim indicibus, quae Germani. . . non d. occultaverant. 3, 46, 1 non d. haec nec apud laetos (sc. locutus est). III, 35, 2 adsidere. . . ruinis noxia tabo humus haud d. permisit i. q. diu ads. . . non permisit. II, 47, 15. 66, 8. IV, 16, 12. 36, 7. 2, 65, 6. 12, 54, 16 nec d. 4, 45, 7 sequentis frustratus est. neque d. fefellit. 13, 29, 4 neque id d. mansit. 1, 1, 4 et reliqua neg. exempla vide s. b et s. B. β) 1) I, 48, 3 ipse d. exul, quadriduo Caesar. 66, 11 is d. sordidus, repente dives. IV, 85, 8 quod d. occultaverat, ut recens exprompsit. 4, 31, 16 principis amicitia d. prospere, numquam bene usum. 12, 6, 13 sobrinarum d. ignorata tempore addito percerebruisse. 1, 1, 4 neque decemviralis potestas ultra biennium, neque tribunorum militum consulare ius d. valuit. non Cinnae, non Sullae longa dominatio. 2) G 45, 16 diu quin etiam. . . iacebat (sucinum), donec luxuria nostra dedit nomen cf. I, 9 s. B. 6, 15, 1. 12, 17, 8 diu pensitato. . . postquam praevaluit utilitas. IV, 12, 11. 4, 53, 2. 6, 38, 11. 13, 19, 6. 14, 19, 3 Servilius d. foro, mox tradendis rebus R. celebris. 12, 40, 11 fidus d. . . cum. . . teneret; mox hostilia induerat. 1, 20, 10 Rufus d. manipularis, dein centurio, mox castris praefectus. 2, 74, 3 inter Marsum et Sentium d. quaesitum: dein Marsus. . . Sentio concessit. 11, 18, 4 auxiliarius et d. meritis, post transfuga. 15, 56, 12 d. abnuere: post. . . nominavere. 1, 40, 7 d. cunctatus. . . postremo. . . 6, 48, 6 diu Sciano, nunc Macroni, semper alicui potentium invisus. γ) tam diu A 34, 6 ideoque t. d. superstites. — G 37, 10 tam d. Germania vincitur. 11, 9, 17 quos una civitas t. d. eluserat. δ) i. q. noch lange 1, 75, 9 quam virtutem d. retinuit, cum ceteras exueret. ε) i. q. iam diu G 5, 17 pecuniam probant veterem et d. notam. 36, 2 Cherusci nimiam ac marcentem d. pacem inlaccessiti nutrierunt. III, 7, 7 desiderata d. res interpretatione gloriaque in maius accipitur. 5, 11, 1 exitu anni d. aucta discordia consulum erupit. 13, 37, 6 quaesito d. proelio. 15, 19, 9 sibi promissa legum d. expectata in ludibrium verti. 64, 12 Statium, d. sibi. . . probatum. 4, 57, 1 d. meditato proloquo saepius consilio, tandem. . . 14, 1, 1 d. meditatum scelus non ultra Nero distulit. b) i. q. pluribus verbis D 25, 2 neque enim diu contra dicendum est

Apr. 12, 6, 4 nec d. anquirendum quin. . . anteiret. 6, 49, 8 miseranda d. ferret cf. dolor B. a. a. — D 11, 3 parantem me. . . non minus diu accusare oratores quam Aper laudaverat. I, 16, 4, 69, 6, 27 cf. infra. B) *Comparat.* a) α) A 32, 7 diutius tamen hostes quam servos. IV, 42, 35 sed d. durant exempla quam mores. 15, 1, 10 Adiabenos. . . latius ac d. quam per latrocinia vastaverat. II, 47, 11 alii d. imperium tenuerint: nemo tam fortiter reliquerit. β) *si imminuta* I, 34, 1 nec diutius Galba cunctatus. . . accessit. 12, 59, 6 nec ille d. falsum accusatorem. . . perpessus. 6, 19, 9 ne visere quidem d. dabatur. 13, 9, 10 iurgium ne d. externis spectaculo esset. γ) i. q. satis diu, aliquamdiu I, 9, 5 inferioris Germaniae legiones diutius sine consulari fuere, donec. . . aderat. 2, 39, 15 neque propalam aspici, neque d. isdem locis. b) i. q. pluribus verbis I, 16, 21 monere diutius neque temporis huius et. . . 4, 69, 10 eadem ille et d., quanto maesta. . . difficilius reticentur i. e. tanto d. disserebat. 6, 27, 15 neque nobilitas d. demonstranda est. — *Superl.* non legitur.

diurnus. A) a) *adi.* α) 1, 26 denarius diurnum stipendium foret. 15, 38 amissis omnibus fortunis, diurni quoque victus. β) 3, 3 diurna actorum scriptura. 13, 31 d. urbis acta cf. acta p. 61. b) *subst.* 16, 22 diurna populi R. B) opp. *nocturnus* 11, 18 diurna nocturnaque munia in armis agitabantur. IV, 65 sint transitus incustoditi, sed diurni et inermes.

diutinus. 14, 18 diutina licentia et iniuria quasi iure et aequo nitentur.

diuturnitas. IV, 48 legatorum vis adolevit diuturnitate officii. 12, 29 (Vannius) diuturnitate (sc. imperii) in superbiam mutans.

diuturnus. III, 41 pudor. . . et. . . reverentia morabatur, haud diuturna vincla apud Pavidos. 2, 3 nec Tigrani diuturnum imperium fuit. 4, 33 rei p. forma. . . haud diuturna esse potest. 5, 10 exterritae sunt acri magis quam diuturno rumore. 6, 37 initia conatus secunda neque diuturna.

divello. a) *discerpere* α) III, 33 cf. direptor. β) 3, 14 effigies Pisonis. . . divellebant. b) *aelere* 3, 34 si ab uxore carissima. . . divelleretur.

divendo. 6, 17 tot damnatis bonisque eorum divenditis.

diversitas. a) i. q. *verschiedenheit* D 19, 7 cum d. aurium cf. auris c. G 12, 5 diversitas supplicii illuc respicit. I, 55, 6 legionibus inerat diversitas animorum. V, 12, 5 ex d. morum. 5, 9 (Iudaei) circumcidere genitalia instituerunt, ut diversitate noscantur. b) i. q. *gegen-satz* G 15, 5 mira d. naturae cf. cum C. a. I, 62, 1 mira **inter* exercitum imperatoremque diversitas. IV, 27, 14 tanta illi exercitui diversitas inerat licentiae patientiaeque. 76, 23 consiliorum d. cf. dirimo B. a. γ. 15, 16, 14 Corbulo. . . obvis non eam speciem insignium et armorum praetulit, ut diversitatem exprobraret.

diversus. I) a) *propr.* α) G 16, 3 (Germani) colunt discreti ac diversi i. q. in verschiedenen richtungen cf. Schweiz.-Sidl. III, 46, 12 ne externa moles utrimque ingrueret, si Dacus Germanusque diversi irrupissent. 13, 37, 7 d. locos

cf. *dispertio*. — 13, 40, 14 *adsultare ex diverso* Tiridates i. e. *ex diversis partibus*, modo hinc modo illinc. Roth übersetz. expl. von der entgegengesetzten seite = *ex adverso*, in gerader richtung auf die fronte. Her. refert ad II. B. b. α. β) i. q. *separatus* 12, 47, 17 *diversis et contextis vehiculis* abduntur. 13, 40, 16 si *laxare ordines et *diversos consecrari* posset. 48, 2 *legationes*, quas *diversas ordo plebs ad senatum miserant*. Alii aliter explic. 15, 56, 1 *diversi interrogantur* i. q. einzeln. 16, 30, 11 *stererunt diversi* i. q. einander gegenüber. b) *transl.* α) IV, 84, 2 qui *diversus* [Puteol.; M. Nipp. versus] *animi modo . . . modo . . . saepe . . .* 80, 7 *trahebatur in diversa*, hinc *meritis Antonii . . . inde Muciani epistulis*. β) 14, 57, 9 non se, ut *Burrum*, *diversas spes*, sed *solum incolumitatem Neronis spectare* i. e. *separatas ab incol. principis*: *besondere, egoistische: Draeg.*

II) A) *propr.* a) II, 1, 1 *struebat iam fortuna in diversa parte terrarum initia causasque imperio*. 13, 47, 9 *regredienti per viam Flaminiam compositas insidias fatoque evitatas*, quoniam *diverso itinere Sallustianos in hortos remeaverit* i. q. auf einem anderen wege. — D 25, 10 *plures formas dicendi etiam isdem saeculis*, nedum *diversis extitisse*. b) *sensu praegn.* α) i. q. *remotus*, ent-, abgelegene I, 81, 11 *per tenebras diversa urbis itinera*, rari domos, plurimi . . . *latebras petivere*. II, 44, 5 *diversis itineribus castra vitavere*. 1, 17, 10 si quis (militum) tot *casus vita superaverit*, trahi adhuc *diversas in terras*. 4, 46, 9 fore ut . . . *diversas in terras traherentur* (milites). 15, 37, 9 *vulcres et feras diversis e terris . . . petiverat*. 2, 60, 4 d. mare cf. *deicio a. §.* 3, 2, 8 etiam *quorum diversa oppida*, tamen *obvii*. 4, 25, 8 *equis diversos pastus pererrantibus*. — 3, 59, 10 *diverso terrarum distineri* (Drusum a Roma). β) *contrarius, oppositus* A 23, 4 d. mare cf. *aestus*. III, 71, 12 *diversos Capitoli aditus invadunt* i. q. auf der entgegengesetzten seite liegenden. 2, 17, 9 duo *hostium agmina diversa fuga*, qui *silvam tenerant*, in *aperta*, qui *campis adstiterant*, in *silvam ruebant*. — 6, 14, 5 *catenam in diversum tendens* cf. *catena*. 15, 15, 4 *nostri per diversum iere*. A 11, 9 *procurrentibus in diversa terris*. B) *transl.* α) i. q. *dissimilis, dispar* D 1, 16 cum *singuli diversas . . . causas adferrent* cf. *com. crit.* II, 7, 10 *ita boni malique causis diversis, studio pari, bellum omnes cupiebant*. 4, 62, 20 *diversa de causa amici . . . aberant*. 15, 12, 8 *diversas fugae causas obtendentes*. D 25, 23 d. *ingenia cf. cognatio*. 34, 17 *habebant ipsius populi diversissimarum aurium copiam*. A 32, 4 (*exercitum contractum ex diversissimis gentibus*. 14, 27, 12 (milites) *ignoti inter se, diversis manipulis*. I, 86, 1 *prodigia terrebant diversis auctoribus vulgata* i. e. durch verschiedenartige angaben kundgeworden: Roth; Her. explic. von verschiedenen Seiten her. 25, 8 *suspensos ceterorum animos diversis artibus stimulant*. 14, 23, 10 *dux R. diversis artibus*. II, 21, 17 *diversae exhortationes*, hinc . . . 1, 18, 1 *adstrepebat vulgus, diversis incitamentis*, hi . . . illi . . . plurimi . . . *exprobrantes*. 6, 20, 9 (Galbam) *di-*

versis sermonibus pertemptatum. III, 33, 14 *exercitu vario linguis moribus, cui cives socii externi interessent, diversae cupidines et aliud cuique fas nec quicquam illicitum*. IV, 8 d. *studia* cf. *contentio*. 11, 23, 5 *studiis diversis apud principem certabatur*. IV, 31, 4 *diversi hinc motus animorum*. V, 15, 11 *diversis animi motibus* cf. *discrimen* B. b. IV, 43, 9 *ambo infensi, vultu diverso, Marcellus minacibus oculis, Crispus renidens*. 4, 40, 4 *principum diversam esse sortem*. 60, 4 *diversae insuper sollicitudinum formae oriebantur*. 74, 5 *quamquam diversis super rebus consulerentur, aram clementiae . . . censuere*. 6, 51, 12 *morum tempora illi (erant) diversa*. 15, 54, 1 *inter diversi generis ordinis, aetatis sexus, dites pauperes*. 14, 44, 14 (nationes) *quibus diversi ritus (sc. a nostris) . . . sunt*. A 11, 12 *sermo (Britannorum) haud multum diversus (sc. a Gallis)*. — D 18, 16 *nec statim deterius esse quod diversum est*. 6, 22, 4 *sapientissimos veterum . . . diversos reperias*. — 4, 55, 4 *undecim urbes certabant, pari ambitione, viribus diversae*. 2, 33, 15 (*senatus et equites*) *diversi natura* (sc. a plebe) cf. *dignatio*. 4, 20, 17 *Messalinus Cotta haud minus claris maioribus, sed animo diversus*. — 14, 19, 5 ut *par ingenio, ita morum diversus* (sc. a Domitio Afro). — 2, 2, 11 *ipse diversus a maiorum institutis, raro venatu, segni equorum cura*. 3, 30, 10 (Sallustius) *diversus a veterum instituto . . . luxu propior*. 6, 28, 7 *animal ore ac distinctu pinnarum a ceteris avibus diversum*. — *subst.* 1, 47, 3 *multa quippe et diversa angebant*. 2, 29, 3 *abnuentibus cunctis, cum diversa praetenderent, eadem formidine*. 3, 11, 6 *iis diversa excusantibus*. 13, 15, 7 *ceteris diversa nec ruborem adlatura* (sc. iussit Nero). 14, 8, 5 *clamore diversa rogitantium*. 6, 33, 9 *Sarmatas, quorum sceptuchi utrimque donis acceptis . . . diversa induere*. 3, 14, 10 *indices per diversa implacabiles erant*. b) *sensu praegn.* α) 1) *de iis quae ad hostem vel adversarium pertinent* 13, 57, 11 *diversam aciem Marti . . . sacravere*. 14, 30, 1 *stabat pro litore diversa acies*. 15, 17, 13 *Armeniam diversis praesidiis vacuam fieri expostulabat*. — *subst.* II, 34, 2 *exploratores, cura diversa sciscitandi, sua non occultabant* i. q. *res hostium*. 75, 6 *ex diverso praemium petat*. III, 5, 7 *ne . . . maiore ex d. mercede ius fasque exuerent*. 13, 14 *quas enim ex d. legiones?* 73, 3 *ex d. trepidi milites*. IV, 16, 9 *directa ex d. acies*. 46, 14. De 13, 40, 14 cf. I. a. a. 2) D 1, 19 *neque enim defuit qui diversam quoque partem susciperet*. 34, 25 *eloquentiae famam non minus in diversis subselliis parari quam *in suis* i. e. in s. *adversariorum*. 3) 2, 10, 1 *exim diversi ordiuntur, hic . . . ille . . . i. q. mit entgegengesetzter, streitender rede*: Nipp. — i. q. *discors* 3, 38, 16 *nationes arma cepere, ducibus diversis et paribus inter se per ignobilitatem*. 4, 50, 4 *neque ignobiles tantum his diversi sententiis* [Madvig; M. ign. *quamvis div. sent.*; Nipp. del.]. *subst.* 13, 9, 18 *Nero quo componeret *diversos*. β) i. q. *contrarius, oppositus* I, 72, 9 *ad poenam flagitavere, diverso adfectu, quibus odium Neronis inerat et quibus deside-*

rium. 83, 1 diversis militum animis, cum optimus quisque . . . volgas . . . 12, 60, 14 sed tunc ordinum diversa studia. IV, 40, 16 *iustum* **officium* explesse Musonius videbatur, diversa fama *de Demetrio. 16, 2, 6 nec aliud . . . populus credulitate, prudentes diversa fama tulere i. q. 'in entgegengesetzten reden' d. h. zweifelnden: Nipp. IV, 76, 1 apud Germanos diversis sententiis certabatur. Civilis . . . Tutor . . . 1, 68, 1 diversis ducum sententiis cf. cupido a. 2, 35, 2 (Pisonis et Asinii) super eo negotio diversas sententias noscere. 1, 49, 1 diversa omnium, quae unquam accidere, civiliū armorum facies. 4, 3, 20 magnitudo facinoris metum, prolationes, diversa interdum consilia adferebat. 16, 25, 2 d. consilia adferebantur. 11, 34, 1 inter diversas principis voces, cum modo incusaret . . . aliquando . . . 13, 2, 3 diversa arte ex aequo pollebant, Burrus . . . Seneca . . . 14, 10, 9 municipia . . . laetitiam testari: ipse diversa simulatione maestus. 15, 1, 5 diversas ad curas trahebatur. — G 46, 10 quae omnia diversa *Sarmatis* sunt. 2, 73, 17 ut quis misericordia in Germanicum . . . aut favore in Pisonem prior, diversi interpretabantur. — 13, 26, 6 *consultavit inter paucos et *sententiae* diversos [Lips.; M adversos; Freinsheim paucos ei sent. adv.] — 1, 33, 9 inveni . . . mira comitas et diversa **ab* Tiberii sermone vultu. — *subst.* I, 32, 5 eodem die *diversa* pari certamine postulaturis. 1, 81, 2 vix quicquam firmare ausim: adeo diversa apud auctores . . . reperitur. 3, 27, 11 ne bello quidem Italico, mox civili omissum quin multa et diversa sciscerentur. 4, 33, 23 diversa arguens cf. arguo b. γ. 12, 48, 10 ne . . . diversa Caesar iuberet. 13, 20, 13 nos consensum auctorum secuturi, *si *qui diversa prodiderint, sub nominibus ipsorum trademus. 15, 25, 1 Paetus diversa tamquam rebus integris scribebat. 10, 6 in diversa ac deteriora transibat. 1, 65, 1 nox per diversa iniquis, cum barbari . . . apud Romanos . . . 11, 19, 1 is terror milites hostesque *in diversum* adfecit: nos virtutem auximus, barbari ferociam infregere. 12, 69, 6 nullo in diversum auctore.

dives. I, 66 is diu *sordidus*, repente dives. 1, 74 *egens*, ignotus . . . dedit exemplum, quod secuti ex *pauperibus* divites, ex contemptis metuendi . . . 3, 54 nos pudor, *pauperes* necessitas, divites satias in melius mutet. IV, 43 (Cluvius) perinde dives et eloquentia clarus. 1, 13 (Arruntium) divitem, promptum . . . suspectabat. 3, 22 simulavisse partum ex P. Quirinio divite atque orbo. 4, 1 Apicio diviti et prodigo stuprum veno dedisse. II, 86 divites senes. 2, 48 divitis equitis R. hereditatem. 4, 66 Varum divitem. *subst.* 11, 23 oppleturos omnia divites illos, quorum avi . . . — A 6 provincia dives.

divido. A) a) A 25 diviso et ipse in tris partes exercitu incessit. 2, 52 divisus exercitus, ut Tacfarinas . . . Mazippa . . . IV, 75 hostes divisus copiis advenere undique. V, 20 *ita* divisus copiis, ut ipse et Verax . . . Classicusque ac Tutor suam quisque manum traheret. 13, 8 copiae orientis *ita* dividuntur, ut pars . . . apud

. . . Ummidium remaneret, par . . . numerus Corbuloni esset. 15, 6 copiis *ita* divisus, ut . . . (legiones) Paeto oboedirent, tertia et . . . apud Corbulonem manerent. 12, 27 (milites) *divisi* in duo agmina. 13, 41 nec id nobis virium erat, quod firmando praesidio et capessendo bello divideretur. — 4, 55 Tyrrenum Lydumque . . . ob multitudinem divisisse gentem. 12, 54 *ita* divisus (sc. provincialibus, sed cf. Nipp.), ut huic Galilaeorum natio, Felici Samaritae parerent. — 13, 13 dividere filium, quae cuncta ex ipsa haberet. G 28 occuparet . . . sedes promiscas (i. e. herrenlos) adhuc et nulla regnorum potentia divisas. 15, 40 *in* regiones quatuordecim Roma dividitur. 2, 6 Rhenus . . . in duos amnes dividitur. — D 17 ne dividentis saeculum, et antiquos ac veteres vocitatis oratores, quos . . . 1, 12 ut divideret quae *separari* nequirent. 6, 8 iustis terminis dividatur (defensio). 12, 40 haec . . . *coniunzi*, ne *divisa* . . . cf. coniungo a. γ. — 2, 43 *divisa* (sc. in factiones) et *discors* aula erat tacitis in Drusum aut Germanicum studiis. b) *distribuere* α) *abs.* 1, 65 cibos dividentes. 13, 18 (arguebant viros), quod domos villas . . . quasi praedam divisissent (inter se). 56 inbellis aetas in praedam *divisa* est. β) c. *dat.* I, 24 cohorti . . . viritim centenos nummos divideret. II, 88 singulis (i. q. viritim) militibus . . . cibos . . . dividebat. 15, 72 bina nummum milia viritim manipularibus *divisit*. V, 13 dividuntur legionibus munia. γ) c. *praep.* I, 13 potentia principatus *divisa* in T. Vinium consulem et [M, Her., Nipp. om.] C. Laconem praetorii praefectum. 2, 67 Thraecia in Rhoemetalcen . . . inque liberos Cotyis dividitur. 3, 38 Thraecia *diviso* imperio in Rhoemetalcen et liberos Cotyis. II, 85 pecunia *inter* se *divisa*. IV, 42 *divisa* inter creditores bona. 2, 32 bona inter accusatores dividuntur. III, 20 *divisa* inter exercitum ducesque munia. IV, 59 *divisae* inter Tutorem et Classicum curae. III, 42 omnis Italia inter Vespasianum ac Vitellium Appenninis iugis dividebatur. — II, 53 *divisis* per itinera qui . . . percontarentur i. q. dispositis.

B) *seiuungere, separare* a) *prop.* 1, 43 discedite a contactu ac dividite turbidos (sc. a vobis). — I, 9 legiones (Britannicae) . . . procul et Oceano *divisae* (erant). 6, 39 Tiberius non mari . . . *divisus* (sc. ab urbe). 2, 43 provinciae quae mari dividuntur. — IV, 14 instare dilectum, quo liberi a parentibus, fratres a fratribus velut supremum dividantur i. q. divelli. b) *transl.* A 9 tempora curarum remissionumque *divisa* (erant). 3, 15 segregari a marito, dividere defensionem (sc. suam a def. mariti) coepit (Plancina). 13, 27 maiores, cum dignitatem ordinum dividerent i. q. distinguere. 41 oportere dividi sacros et negotiosos dies, quis divina colerent et humana non impedirent.

divinus. a) α) II, 91 omnis *humani* divinique *iuris* experts (Vitellius). 4, 38 mihi . . . quietam et intellegentem *humani* divinique *iuris* mentem dunt (dei). 3, 70 Capito . . . *humani* divinique *iuris* sciens. 6, 26 Nerva . . . omnis *divini* *humani*que *iuris* sciens. 2, 14 inter secunda non divini, non *humani* *iuris*

memores (Germanos). 3, 26 *religiones* et d. ius cf. devincio. IV, 81 id fortasse cordi *deis*, et divino *ministerio* principem electum. 53 d. *ope* cf. attollo a. 78 nec sine ope divina mutatis repente animis terga victores vertere. 82 d. *species*. 4, 56 Theseus divina et ipse *stirpe*. 2, 87 *divinas occupationes* (Tiberii) . . dixerant. — *subst.* 1, 76 Tiberius perinde divina *humana* que obtegens. 13, 41 cf. divido B. b. β) 4, 52 non in effigies mutas divinum *spiritum* (i. e. divi Augusti) transfusum: se . . *caelesti* sanguine (i. e. Augusto) ortam. 16, 6 (Poppaea) *divinae infantis* parens i. e. divae Claudiae. b) i. q. *eximius* D 21 divinum eius (Caesaris) *ingenium*.

divisio. a) α) 2, 64 in ea d. (sc. regni). 4, 43 veterem inter Herculis posteror d. Peloponnesi cf. cedo A. e. α. β) de *oratione* D 19 multarum d. ostentatio. b) i. q. *distributio* 1, 10 proscriptionem civium, divisiones agrorum ne ipsis quidem qui fecere laudatas.

divitiarum. D 8 (non negleguntur) divitiarum et *opes*, quas facilius invenies qui vituperet quam qui fastidiat. 16, 3 d. exspectatio cf. causa A. 1. b.

divortium. a) A 19 divortia [codd.; Lips., Halm dev.] itinerum et longinquitas regionum indicebatur cf. Peter. b) 12, 63 cf. artus A. a.

divulgo. 12, 49 quod ubi turpi fama divulgatum (est). 4, 52 Afer primoribus oratorum additus (est), divulgato ingenio. *part. perf. subst.* 4, 11 ne divulgata atque incredibilia avide accepta veris . . antehabeant.

divus. a) *adiect.* A 13, 4. 15, 16. G 28, 2. 37, 19. I, 42, 6. 86, 4. IV, 55, 10. 57, 11. 1, 8, 22. 42, 12. 3, 6, 8. 4, 34, 26. 11, 23, 15. 16, 22, 19. divus Iulius. IV, 48, 4 sub d. Augusto Tiberioque principibus. D 13, 5. 17, 9 et 11 et 25. 38, 17. A 13, 9. I, 11, 2. 15, 9. 18, 7. 89, 6. II, 76, 12. IV, 57, 11. 1, 11, 2. 19, 5. 35, 12. 40, 8. 42, 14. 43, 9. 58, 3. 77, 9. 2, 26, 10. 37, 4 et 20. 38, 15. 41, 5. 50, 3. 55, 7. 71, 17. 3, 6, 9. 16, 24. 23, 7. 24, 4. 34, 27. 48, 5. 54, 8. 56, 15. 62, 6. 63, 13. 64, 5. 68, 2. 4, 1, 9. 34, 26. 36, 6. 37, 10. 42, 16. 52, 9. 67, 23. 6, 3, 6. 12, 11, 3. 23, 10. 25, 5. 60, 5. 69, 12. 13, 1, 10. 19, 15. 34, 2. 15, 35, 4. 16, 22, 18 d. Augustus. A 13, 12. 14, 31, 17 d. Claudius. 15, 74, 12 d. Nero. A 9, 1. G 8, 8 d. Vespasianus. I, 1, 18 d. Nerva. b) *subst.* 15, 23, 13 (censere Claudiae) honorem divae i. q. h. caelestes cf. 16, 6 s. divinus α. β. 16, 22, 18 Poppaeam divam non credere.

do. 4, 38, 11 dunt cf. divinus α. α.

A) *alqd.* a) α) D 7, 10 (mihī videor) tum habere *quod* . . nec codicillis datur nec cum gratia venit cf. infra A 40. I, 30, 23 nec est plus quod pro caede principis quam quod innocentibus (sc. vobis) datur, sed a nobis donativum . . accipietis. III, 55, 13 dari . . accipi cf. casus. 58, 24 Vitellius . . quae (i. e. servi, pecuniae, opera) non dabantur remisit. 13, 27, 12 tarde (quisque) concederet quod datum non adimeretur. 56, 3 arbitrium penes Romanos maneret, quid darent quid adimerent. 50, 4 id cf. donum a. — G 18, 12 hoc data *arma* denuntiant. 15, 10, 8 relictis hibernis non *fossam* neque *vallum* sibi, sed *corpora* et *arma* in

hostem data clamitans. II, 9, 2 datae e classe Misenensi duae *trirèmes* ad prosequendum. 16, 2, 4 (Nero) mittit qui . . praedam adveherent, dantur *trirèmes* et delectum remigium. II, 48, 5 dari *naves* ac *vehicula* abeuntibus iubet. G 21, 14 gaudent *muneribus*, sed nec data imputant nec acceptis obligantur. 4, 26, 11 missus e senatoribus (ad Ptolemaeum) qui scipionem eburnum, togam pictam, antiqua patrum munerum, daret regemque . . appellaret. 14, 55, 7 neutrum datis a se *praemiis* exiit. A 42, 12 *salarium* . . quibusdam a se ipso concessum Agricolae non dedit. I, 5, 3 neque dari *donativum* sub nomine Galbae promissum . . intellegit (miles). 37, 27 (donativum), quod vobis numquam datur et cotidie exprobratur. IV, 36, 8 legiones donativum exposcunt, . . Hordeonius nomine Vespasiani dedit. 58, 18 (donativum) quod sive a Vespasiano sive a Vitellio datum interpretari mavoltis, ab imperatore certe R. accepistis. I, 25, 5 perductos . . pretio et promissis onerat, data *pecunia* ad pertemptandos plurium animos. IV, 42, 11 datam (esse) interfectori Pisonis pecuniam a Regulo. 2, 38, 14 dedit tibi . . Augustus pecuniam, sed . . (non) ea lege ut semper daretur. 14, 14, 18 pecuniam ob delicta cf. delinquo a. 1, 8, 10 populo et . . cohortibus civium R. trecentos *nummos* viritum dedit (Augustus in testamento). 13, 31, 8 plebei congiarium quadringeni nummi viritum dati. 11, 5, 6 Samius . . quadringentis nummorum milibus Suillio datis (sc. ad eum corrupendum). 2, 38, 23 (se) daturum liberis eius ducena *sestertia* singulis. 42, 2 Tiberius nomine Germanici trecentos plebi sestertios viritum dedit. 14, 15, 8 dabantur *stipes*. — 4, 8, 3 id (*venenum*) Druso datum per Lygdum. 13, 1, 13 ab his proconsuli venenum inter epulas datum est. 14, 3, 6 inter epulas principis si daretur (venenum Agrippinae). 4, 30, 5 dandos *vitae usus* cui vita concederetur. 2, 57, 17 principis R. . . filio eas *epulas* dari. 6, 37, 4 sacrificantibus, cum hic more R. *suovetaurilia* daret (sc. Marti). 12, 8, 5 *sacra* ex legibus Tulli regis *piacula*que apud lucum Dianae per pontifices danda (esse). — III, 16, 11 datum per agros *signum* (sc. cohortibus) ut . . proelio occurreret. 1, 48, 13 signo inter se dato inrumpunt contubernia. 68, 8 datur cohortibus *signum* cornuaque ac tubae concinuere. 12, 31, 17 dato signo perfringunt aggerem. 14, 5, 7 dato signo ruere tectum loci. II, 25, 7 *signum* pugnae non statim a Suetonio Paulino pediti datum. 41, 7 datum iussu Fabii Valentis pugnae *signum*. 2, 15, 2 *signum* pugnae datum. 14, 36, 14 Suetonius daret pugnae *signum*. IV, 58, 28 *signum* belli Batavus dabit? 's. belli' neuerung für s. pugnae oder pugnandi: Her. 12, 17, 4 datum militibus . . *signum* caedis. 14, 33, 8 daret perfectionis *signum*. 11, 20, 5 *signum* receptui dedit (Corbulo). III, 32, 19 tamquam *signum* incendendae Cremonae dedisset (Antonius). 1, 63, 4 *signum* prorumpendi dedit iis quos per saltus occultaverat (Arminius). IV, 40, 20 *signum* ultionis in accusatores dato. 54, 11 igne *signum* caelestis irae datum (esse). 11, 38, 8 odii *gaudii* . . *signa* (non) dedit. 6, 9, 18 Caesar (cau-

sam distulit), datis quibusdam in Scaurum tribus *notis*. 1, 7, 16 *signum* (i. q. parole) praetoris cohortibus ut imperator dederat (Tiberius). 13, 2, 15 *signum* more militiae petenti tribuno dedit (Nero) optimae matris. 3, 20, 11 inerepat signiferos quod inconditis aut desertoribus miles R. *terga* daret. 6, 34, 17 plus decoris victores aut, si *terga* darent, flagitii . . laturos. — I, 45, 13. 15, 51, 18. 16, 29, 6 (Helvidium), innoxiae adfinitatis *poenas* daturum. 1, 36, 11 *missionem* dari vicena stipendia meritis, exactorari qui . . 15, 71, 15 Novio Prisco per amicitiam Senecae, et Glitio Gallo . . data *exilia*. IV, 44, 7 ne . . admissis data *impunitas* videretur. 12, 32, 9 paucis . . interfectis, in reliquos data *venia*. — D 31, 27 dabunt (oratori) Academici *pugnacitatem*, Plato *altitudinem*, Xenophon *iucunditatem*. IV, 58, 37 militibus R. aut *innocentiam* detis (Iuppiter et Romulus) aut . . *paenitentiam*. D 10, 23 si . . tibi Nicostrati *robur* ac *vires* di dedissent. 6, 8, 18 tibi (Caesar) summum rerum *iudicium* di dedere. V, 8, 8 rex Antiochus demere superstitionem et *mores* Graecorum dare (sc. Iudaeis) admisus. IV, 17, 25 *libertatem* natura etiam mutis animalibus datam, virtutem proprium hominum bonum. 1, 79, 12 (natura), quae sua *ora* fluminibus, suos *cursus* utque *originem*, ita *fines* dederit. 13, 55, 14 sicuti *caelum* deis, ita *terras* generi mortalium datas. — A 6, 7 sors quaesturae *provinciam Asiam*, pro consule Salvium Titianum dedit. 9, 21 comitante opinione Britanniam ei provinciam dari. 40, 7 codicillos, quibus ei Suria dabatur. 2, 80, 7 provincia, quam is (i. e. Caesar) dedisset, arceri. 12, 44, 14 datam (esse Armeniam) Mithridati a semet (i. e. Pharasmane). II, 77, 9 *honorem* quem dederis (sc. Vespasianus) habebit. 2, 37, 19 adsequentur florente te, Caesar, quos dederis honores. 13, 54, 18 earum gentium legatis *id honoris* datum (sc. a populo R.), quae . . 2, 77, 3 huic *fascis* et ius praetoris, huic legiones datas. A 40, 2 triumphalia . . et quidquid pro triumpho datur. IV, 4, 9 multo cum honore verborum Muciano *triumphalia* de bello civium data (sunt a senatu). II, 60, 15 Vitellius dedit postea *consulatum* Simplici innoxium et inemptum. IV, 47, 5 abrogati . . consulatus quos Vitellius dederat. 39, 6 Tettio Iuliano praetura . . ablata, ut in Plotium Griphum transferretur; *Hormo dignitas equestris* data. 2, 32, 2 *praeturae* extra ordinem datae iis qui senatorii ordinis erant. 3, 40, 5 eo Romana *civitas* olim data (sc. maioribus eorum). I, 52, 10 aviditate *imperi* dandi [Nipp.; M imperandi] i. q. tradendi, transferendi in Vitellium. 12, 64, 20 quae (Agrippina) filio dare imperium (sc. quibat), tolerare imperitantem nequibat. 14, 7, 17 Nero illo sibi die dari imperium . . profitetur. 15, 52, 12 timore, ne L. Silanus . . imperium invaderet, prompte daturis qui . . V, 9, 8 *regnum* ab Antonio Herodi datum . . auxit. 13, 34, 12 Tiridaten dati a se regni expertem esse. 2, 2, 8 iam inter provincias R. *solum* Arsacidarum haberi darique. II, 78, 18 datur (sc. a fortuna) tibi magna *sedes*, ingentes termini, multum hominum. 4, 65, 6 sedem eam acceperat a Tarquinio Prisco, seu

quis alius regum dedit. 13, 56, 5 Boiocalo ob memoriam amicitiae daturum *agros*. IV, 77, 1 media *acies* Ubiis Lingonibusque data i. q. bestimmen, anweisen. 16, 12, 4 accusatori praemium operae *locus* in theatro . . datur. I, 80, 4 armadae eius (sc. cohortis) *cura* Vario Crispino . . data. III, 38, 11 datae L. Vitellio delationis *partes*. IV, 49, 13 *mandata* interficiendi Pisonis centurioni data. 1, 19, 10 decernerent legatos seque coram mandata darent (sc. ad Caesarem perferenda). 53, 19 suprema mandata uxori per literas daret. 2, 43, 19 credere quidam data et a Tiberio occulta mandata. 3, 8, 1 praemisso in urbem filio datisque mandatis per quae principem molliret. 2, 40, 8 dat *negotium* Sallustio Crispo. 3, 73, 12 dat negotium Blaeso, ceteros . . proliceret. 6, 12, 16 dato sacerdotibus negotio . . vera discernere. *absol.* i. q. *mandare* 4, 55, 19 Tyrreno datum (sc. sorte) novas ut conderet sedes. Boetticher Lex. Tac., alii referunt ad c. β . 12, 11, 12 datum (sc. a Caesare) C. Cassio . . deducere iuvenem. — D 36, 33 *testimonia* per tabellam dare cf. coram A. a. A 2, 9. III, 54, 21. 2, 34, 8. 13, 6, 16 *documentum*. 1, 74, 8 potentiam . . adeptus dedit *exemplum*, quod secuti . . 78, 2 datum in omnes provincias exemplum. 3, 36, 14 daret ultionis exemplum (Drusus). 4, 50, 12 Tarsa . . dedit exemplum demisso in pectus ferro. 16, 32, 13 dedit exemplum praecavendi. 5, 4, 4 neque enim ante *specimen* constantiae dederat (Rusticus). 12, 6, 6 datum (esse) ab ea fecunditatis *experimentum*. 15, 24, 8 satis adprobatam (esse) vim; datum et lenitatis *experimentum*. 13, 24, 4 plebes daret *experimentum*, an . . retineret. III, 69, 11 *consilium* ab omnibus datum est, periculum pauci sumpserunt. IV, 72, 15 neque solantibus hortantibusve *responsa* dabant. 4, 47, 2 Sabinus . . datis mitibus responsis. 14, 11, 7 ne gentibus externis *responsa* daret (Agrippina). 6, 43, 10 data *fides* reddendae dominationi venisse (sc. se). IV, 57, 20 *pignus* tanti sceleris nece aut vinculis legatorum daretur. G 45, 18 luxuria nostra dedit *nomen* (sc. suino) i. q. honorem, nobilitatem. 1, 42, 9 quod nomen huic coetui dabo? militesne appellem, qui . . 14, 50, 3 (libri) quibus nomen codicillorum dederat. 15, 23, 3 (Nero filiam) appellavit Augustam, dato et Poppaeae eodem *cognomento*. II, 97, 11 inventus dabat impigre *nomina* (sc. militiae). III, 58, 8 vocari tribus iubet, dantes nomina sacramento adigit. 14, 15, 3 instituit ludos iuvenalium vocabulo, in quos passim nomina data. 15, 48, 3 aucta coniuratione, in quam certatim nomina dederant senatores eques miles. — D 40, 1 datum *ius* potentissimum quemque vexandi. 2, 30, 3 certabant cui *ius* perorandi in reum daretur. 12, 54, 20 Claudius . . *ius* statuendi etiam de procuratoribus dederat. 13, 26, 3 adversus male meritos (libertos) revocandae libertatis *ius* patronis daretur. 4, 15, 10 non se (i. e. principem) *ius* nisi in servitia et pecunias familiares dedisse (sc. Capitoni). 3, 28, 7 Augustus . . dedit *iura*, quis pace et principe uteremur. 16, 33, 6 Sorano et Serviliae datur mortis *arbitrium*. I, 84, 4 Vitellio et satellitibus eius eligendi *facultas* detur. IV, 65, 4 quae

prima libertatis facultas data est, . . sumpsimus. 6, 5, 3 Cotta . . ubi primum facultas data, arguitur. 14, 5, 15 alii contra nitentes dedere facultatem lenioris in mare iactus. IV, 17, 7 cohortibus, abire an manere mallent, data *potestate*. 1, 13, 9 Arruntium . . si *casus* daretur, ausurum. 11, 9, 2 casus Mithridati datus est occupandi Armeniam. 11, 2, 1 neque data *senatus copia*. 12, 62, 1 Byzantii data dicendi copia . . 14, 49, 13 statuerent ut vellent, datam et absolvendi *licentiam*. 16, 32, 6 mox datus testibus *locus*. I, 32, 10 daret malorum paenitentiae, daret honorum consensui *spatium*. II, 25, 11 ea cunctatione spatium Vitellianis datum . . refugiendi. 1, 48, 2 quamquam . . parata in defectores ultione, dandum adhuc spatium ratus, si . . 5, 1, 9 ne spatio quidem ad enitendum dato. 6, 43, 4 adsidendo castellum . . dedit spatium exeundi *pacta*. II, 10, 14 dari *tempus*, . . audiendum (reum) censebant. V, 21, 12 Cerialis parum temporis ad exsequenda imperia dabat. 13, 17, 10 ne tempore quidem ad complexum sororum dato. 4, 40, 35 dato tempore (sc. opportuno) . . non reticebo. 13, 40, 4 dato *die* (sc. idoneo) proelium incipere. 2, 85, 9 sexaginta dies ad consultandum datos necdum praeterisse. 6, 16, 17 *annus* in posterum sexque menses dati, quis . . componerent. — D 31, 24 dedisse *operam* dialecticae. IV, 5, 6 ingenium . . altioribus studiis . . dedit. V, 4, 13 septimum quoque annum ignaviae datum (sc. a Iudaeis). 14, 21, 16 laetitiae magis quam lasciviae dari . . noctes. — *Varia*. D 3, 7 si qua pravae interpretationi materiam dederunt. IV, 79, 1 nec in longum quies militi data (est). 11, 30, 1 ubi datum secretum (sc. Calpurniae). 13, 45, 9 mater . . gloriam pariter et formam dederat (sc. Poppaeae filiae). 15, 25, 18 in tantum ferme modum aucta potestate (Corbulonis), quem populus R. Cn. Pompeio bellum piraticum gesturo dederat. — 11, 13, 4 is carmina scaenae dabat. — 16, 31, 8 sic gemmas et vestes et dignitatis insignia dedi, quo modo si sanguinem et vitam poposcissent i. q. hingenben, opfern. — 2, 64, 14 Rhescuporis . . vertere in se Cotyi data i. e. agros et urbes ab Augusto ei data.

β) G 5, 12 argentea vasa, legatis et principibus eorum *muneri* data. I, 24, 11 ut . . speculatori . . vicini agrum sua pecunia emptum *dono* dederit. 78, 4 eadem largitione . . Emeritensibus familiarum adiectiones, Lingonibus . . civitatem R., provinciae Baeticae Maurorum civitates dono dedit (Otho). 15, 55, 12 pecunias et libertates servis et ante dono datas, sed ideo tunc largius, quia . . 1, 57, 19 spolia Varianae cladis, plerisque eorum . . *praedae* data. 4, 1, 11 Apicio diviti . . stuprum *veno* dedisse (Seianum) cf. 16, 31 s. γ. 11, 13, 6 saevitiam creditorum coercuit (Claudius), ne in mortem parentum pecunias filii familiarum *faenori* darent. 13, 57, 12 quo voto equi viri, cuncta **viva occidioni* dantur. — 1, 73. 13, 10. 16, 23 *crimini* datur qd. cui. 6, 18 *seq.* quod. [D 19, 10 cod. Farnes.: laudi dabatur.]

γ) 1, 9, 14 postquam . . ille per libidines *pessum* datus sit. 3, 66, 16 quod multos etiam bonos *pessum* dedit. 16, 31, 2 *venum* dare cf.

detraho a. — 1, 44, 11 *praeceps* (sc. de suggestu) datus trucidabatur. *transl.* 6, 17, 13 eversio rei familiaris dignitatem ac famam *praeceps* dabat.

δ) 15, 58, 2 urbem . . in custodiam dedit. 12, 14, 10 rem in casum dare. 1, 47 cf. B. b.

ε) 4, 43, 15 ita *secundum* Messenius datum (est) i. q. decretum. — III, 7, 2 principia belli *secundum* Flavianos data (sc. a fortuna). I, 65, 16 si fortuna *contra* daret. 15, 13, 10 quotiens fortuna *contra* daret.

b) i. q. *efficere* A 11, 9 positio caeli corporibus *habitus* dedit. III, 18, 13 moenia *spem*, *animum* dant cf. p. 81 in f. 2, 33, 21 *facilem adsensum* Gallo . . confessio vitorum et similitudo audientium dedit. 6, 47, 14 nullae in eos imperatoris literae *suspicionem* dabant, . . ficta pleraque. 11, 28, 10 ipsa facilitas imperatoris *fiduciam* dabat . . posse opprimi damnatam. 15, 51, 12 *spem* dedit posse impelli. I, 43, 5 vertendo in se percussores . . Pisoni *effugium* dedit. 2, 17, 18 virtus seu fraus eadem Inguimero *effugium* dedit. — 2, 20, 13 Caesar . . dedit *impetum* in silvas.

c) α) i. q. *tribuere*. *absol.* 1, 7, 22 dabat et famae, ut vocatus . . a re p. videretur. — D 6, 8 id scire non pecuniae, non orbitati, non officii alicuius administrationi, sed sibi ipsi dari. I, 77, 9 plerique Viennensium honori datum interpretabantur. 13, 49, 17 (se id) patrum honori dare. 3, 72, 14 Caesar, cum I. Blaesum . . triumphus insignibus attolleret, dare *id* se dixit honori Seiani. 14, 4, 10 stabat inter alias navis ornatio, tamquam id quoque honori matris daretur. 14, 5 id (concertare equis) . . deorum honori datum. 2, 58, 9 Pompeiopolim . . amotus est. datum id non modo precibus Artabani sed contumeliae Pisonis. 11, 25, 2 datum id foederi antiquo, et quia . . 16, 16, 10 detur hoc inlustrium virorum posteritati, ut . . habeant propriam memoriam. 2, 53, 11 foederi . . vetustae urbis datum *ut* uno lictore uteretur. 58, 3 daturum honori Germanici ut ripam Euphratis accederet. 12, 61, 8 precibus eius dandum, ut . . 3, 69, 20 darent Iuniae familiae et viro . . , ut Cythnum potius concederet. 12, 23, 2 Galliae Narbonensi ob egregiam in patres reverentiam datum, ut . . 3, 23, 12 Scauro . . datum *ne* bona (Lepidae) publicarentur. — 1, 10, 13 sane Cassii et Brutorum exitus paternis inimicitias datos cf. 16, 20 s. B. a. a. in f. β) i. q. *concedere*. *absol.* 12, 12, 4 quantum sine bello dabatur, revocare priscum morem (Cassius). 14, 47, 3 *in* quantum . . datur, clarus cf. constantia a. δ. — 2, 13, 12 daretur pugna cf. A 33, 16 quando dabitur hostis, quando acies? 6, 8, 27 indistincta haec defensio et promisca dabitur? 15, 59, 22 testamentum foedis adversus Neronem adulationibus amoris uxoris dedit. — 3, 67, 10 neque refellere aut eludere dabatur. D 7, 8 mihi . . defendere datur. 4, 60, 4 (voce contumaces cum) deferrent neque Neroni defendere daretur. 6, 5 dabatur primoribus disserere. 6, 19, 10 neque propinquus aut amicis assistere, inlacrimare . . dabatur. 12, 23, 8 more prisco, quo iis qui protulere imperium etiam terminos urbis propa-

gare datur. 3, 73, 9 ne Spartaco quidem .. datum ut pacto in fidem acciperetur.

B) *alqm.* a) α) III, 13, 18 cf. donum a. 4, 46, 5 *validissimum* quemque *militiae* nostrae dare asperrabantur (Thraeces). 53, 4 daret *maritum*. 14, 61, 25 illi (Octaviae) *maritum* daturus (esse). 61, 19 an quia veram *progeniem* penatibus Caesarum datura sit? 4, 22, 7 datis *iudicibus* (sc. in Silvanum). A 20, 10. 11, 19, 4. 12, 17, 10. 13, 9, 2. 37, 15 datis *obsidibus*. 11, 24, 26 sed et Tuscis *obsides* dedimus. 2, 1, 5 Vonones, obses Augusto datus a Phraate. 12, 10, 12 ideo regum *liberos* obsides dari, ut .. cf. 11, 10, 19 Meherdaten .., *obsidio* nobis datum. III, 31, 23 datis *defensoribus* .. dimisit i. q. dato praesidio. 80, 11 ni dato a duce *praesidio* defensi forent. IV, 56, 16 si praesidium daretur, iturum in Batavos. 14, 25, 9 *regredientes* Corbulum .. dato praesidio .. deduxit. A 38, 15 praefecto classis circumvehi Britanniam praecipit. datae *ad id vires*. I, 61, 7 Valenti .. quadraginta *milia armatorum* data; triginta *milia* Caecina .. ducebat. III, 55, 6 *cohortes* ad tuendam urbem .. fratri datae. 13, 48, 7 ad Scribonios fratres ea cura transfertur, data *cohorte* praetoria. 4, 24, 13 quattuor *agmina* parat, quae legatis aut tribunis data. 6, 33, 6 Oroden ultorem parat; dat Parthorum *copias*. IV, 60, 9 dat *custodes*, qui .. prosequerentur i. q. constituit. 2, 67, 11 iis (i. e. liberis Cotyis) nondum adultis *Trebellienus* .. datur, qui regnum interim tractaret. I, 87, 13 (Moschus) minister datus (sc. a Nerone) [I. Fr. Gronov. cf. com. crit.]. 15, 28, 12 Tiberius Alexander, *illustris* eques R., minister bello datus (a Nerone). II, 12, 5 adgrediendae provinciae Suedium .. duces dederat (Otho). 1, 24, 8 Seianus, collega Straboni patri suo datus. 2, 3, 9 datus a Caesare Armeniis Tigranes (sc. rex). 63, 22 dato rege Vannio. 64, 2 regem Artaxian Armeniis a Germanico datum (esse). 14, 26, 11 datum a Romanis regem malebant. 3, 12, 3 (Pisonem) adiutorem Germanico datum a se (i. e. Tiberio) auctore senatu rebus apud orientem administrandis. 48, 7 (Quirinus) datus rector Gaio Caesari Armeniam optinenti (ab Augusto). 11, 35, 14 Titium Proculum, custodem a Silio Messalinae datum. 37, 12 *custos* et *exactor* e libertis Euodus datur. 12, 41, 21 datos a noverca (sc. educatores) custodiae eius (filii) inponit (Claudius). — 3, 12, 24 si quos propinquus sanguis aut fides sua patronos dedit, .. iuvate periclitantem. — 16, 20, 6 Thermum .. Tigellini simulatibus *dedit i. q. opfern cf. 1, 10 s. A. c. β) 4, 44, 8 ipse delectus cui minor Antonia .. in matrimonium daretur. III, 57, 12 Iulianum .. permulcendis militum animis delegit; data *in auxilium* urbana cohors et gladiatores. IV, 35, 6 datas *in praesidium* cohortes. 15, 10, 16 castello .. *abditi* (sunt), data in praesidium cohorte. IV, 29, 14 ubi sonitus molientium aut adpositae scalae hostem *in manus* dederant. 4, 7, 9 datos in manum milites. 2, 11, 2 dare *in discrimen* legiones. 13, 39, 30 legiones, quae si annem Araxen, qui moenia adluit, ponte transgrederentur, *sub ictum* dabantur. — 11, 34, 14 ne indefensa coniunx *exitio* daretur. b) *se dare* D 8, 32 qui se

ab ineunte adolescentia causis forensibus et oratorio studio dederunt. — 1, 31, 4 fore ut Germanicus .. daret se legionibus i. q. suam causam committere. 11, 36, 3 *reminisceretur* vocis, qua se obnoxium iussis Messalinae dedisset. — 1, 47, 3 neque se remque p. *in casum dare*.

doceo. a) *absol.* I, 35 *ignavissimus* quisque et, ut res docuit, in periculo non ausurus. b) *alqd.* V, 6 cuius (bituminis) legendi usum, ut ceteras artes, *experientia* docuit. IV, 31 cuius (proelii) eventum literae Primi Antonii docuere. 14, 16 quod species ipsa carminum docet. 12, 48 vocat consilium, docet acta. 15, 55 Milichus .. *urguens* periculum, graves coniuratos et cetera quae .. *coniectaverat* docet. 13, 50 impetum eius .. *attinere* senatores, *dissolutionem* imperii docendo, si .. — 12, 41 *pravitas* tam infensa *docentium* i. q. *educatores* t. i. *docentes*. c) D 32 *sufficere* ut ad tempus simplex quiddam et uniforme doceamur. d) 4, 33 plures aliorum eventus docentur. e) α) *seq. interrog. ind.* D 33 cf. demonstro B. a. β. II, 23 cf. γ. 12, 45 praesidem Suriae doceret quo in statu Armenia foret. β) c. *inf.* G 6 nec *variare* gyros in morem nostrum docentur (equi). 15 iam et pecuniam accipere docuimus (Germanos). IV, 23 captivi docebant struere materias. 14, 55 me .. *subita* expedire docuisti. γ) *seq. acc. c. inf.* G 9 signum ipsum in modum liburnae figuratum docet *advectam* religionem. 15, 49 *promptissimos* (tribunum et centurionem) *exitisse* constantia exitus docuit. D 18 eam (sc. laudem) docerem in medio sitam. II, 23 *defensam* Placentiam quaeque acta (sc. essent) .. Annium Gallum per literas docet. III, 60 vocatos .. docuit esse adhuc Vitellio vires. 1, 66 *centuriones* falsum pavorem esse docuerunt. 3, 32 *missis* ad senatum literis Tiberius motam rursus Africam .. docuit, *iudicioque* patrum deligendum pro consule. 14, 3 *navem* posse componi docet, cuius pars .. — **doctus.** a) A 29 Britanni .. tandem *docti* periculum commune concordia propulsandum. 14, 60 Eucerus .. *canere* tibiis doctus. A 19 (Agricola) *doctus per* aliena experimenta parum profici armis. I, 9 legiones .. *crebris expeditionibus* *doctae* hostem odisse. 1, 16 Percennius .. *miscere* coetus histrionali studio doctus. b) D 32 *doctus* et *prudens* auditor. 6, 28 *doctissimi* indigenarum et Graecorum.

doctor. D 30 iis d. contentus. IV, 5 *doctores* sapientiae secutus est. 14, 16 *sapientiae* doctoribus tempus impertiebat post epulas, utque *contraria* adseverantium *discordia *frueretur. 59 *doctores* sapientiae. 16, 34 *intentus* Demetrio Cynicae institutionis doctori, cum quo .. de natura animae .. *inquirebat*. 14, 52 *exueret* magistrum (sc. Senecam Nero), *satis* amplis doctoribus instructus maioribus suis.

doctrina. 13, 3 carminibus pangendis *in* esse sibi elementa doctrinae ostendebat (Nero). 15, 45 Graeca doctrina .. exercitus cf. p. 101 B. c.

doctus. cf. doceo in f.

documentum. 16, 33 *aequitate* deum erga bona malaque d. IV, 47 magna d. *instabilis* fortunae. 74 moneant vos utriusque fortunae

documenta i. q. erfahrungen, ut 14, 33 satis magnis d. temeritatem Petillii coercitam. — A 2 *dedimus* profecto grande patientiae d. III, 54 quando quidem . . magno d. (sc. fidei) *opus est*, . . dabo (sc. docum.) cui *credas*. 2, 34 haud minus liberi doloris documentum Piso dedit vocata in ius Urgulania. 13, 6 daturum plane documentum, honestis an secus amicis uteretur. II, 47 praecipuum destinationis meae d. *habete* quod de nemine queror. 12, 6 *statueretur* documentum, quo uxore imperator *a patribus acciperet. 6, 22 corrumpi fidem artis (Chaldaeorum), cuius clara d. et antiqua aetas et nostra *tulerit*. — I, 15 iudicii mei *documentum sit* non meae tantum necessitudines, quas tibi postposui, sed et tuae. IV, 60 virgulta et . . herbas vellentes miseriarum patientiaeque documentum fuere. II, 76 posse ab exercitu principem fieri sibi ipse Vitellius *documento* (sc. est). 6, 48 documento sequentia erunt bene Arruntium morte usum. 15, 27 multa Romanis secunda, quaedam Parthis evenisse, documento (i. q. warnung) adversus superbiam. — 1, 30 quosdam (sc. turbatores) ipsi manipuli documentum fidei tradidere. 15, 15 Parthi quasi documentum victoriae iusserant (sc. pontem fieri).

dolabra. III, 20 num secures dolabrasque et cetera expugnandis urbibus secum attulissent. 27 cf. convecto. 3, 46 miles correptis securibus et dolabris . .

doleo. I, 29 patris et senatus et ipsius imperii vicem doleo, si nobis aut perire hodie necesse est aut . . i. e. patris . . nomine: Her. 2, 82 populus quasi rursus ereptum (Germanicum) acrius doluit. 4, 12 voces dolentum cf. habitus.

dolor. A) *corporis* 4, 45 nullam vim tantam doloris fore, ut veritatem eliceret. 15, 57 corpus impar dolori. 63 cruciatibus defessus, ne dolore suo animum uxoris infringeret . . , suadet . . abscedere. B) *animi a) in univ.* a) i. q. *schmerz, betrübniß* A 45 noster hic dolor, nostrum *volnus*. G 27 d. et *tristitia* cf. cito. 3, 1 recentes in dolore (opp. longus *maeror*) cf. anteo II. b. γ. 5 ubi . . *lacrimas* vel doloris imitamenta? 6 convenisse recenti dolori *luctum* et ex maerore solacia. 6, 49 quamquam . . luctum commune . . aliaque in eundem dolorem maesta et miseranda diu ferret. 16, 22 *prosperas* principis *res* spernit (Thrasea): etiamne luctibus et doloribus (sc. principis) non satiatur? III, 36 de Caecina adfertur mixtus *gaudio* dolor i. q. nuntius doloris plenus. 1, 41 is ut erat recens dolore et *ira*, . . ita coepit. 2, 82 Romae, postquam Germanici valetudo percrebuit . . , dolor *ira*, et erumpebant questus cf. β. — A 43 *speciem* doloris *ore voltuque prae se tulit. 1, 62 (Caesar) praesentibus doloris *socius*. 2, 71 si fato concederem, *iustus* mihi dolor etiam adversus deos esset, quod . . 3, 6 cf. supra. 4, 8 posse argui, quod tam *recenti* dolore subierit oculos senatus (sc. Tiberius). 16, 10 filia . . *longo* dolore atrox. 12, 68 Agrippina, velut dolore evicta. G 27 d. ponere cf. cito. 1, 22 cum osculis, cum lacrimis dolorem meum implevero. 2, 84 populo . . id quo-

que dolorem tulit, tamquam . . 3, 2 lacrimis . . dolorem testabantur. 4, 68 Sabinus . . dolores suos quasi ad fidissimum deferre. 5, 4 spre-tum dolorem principis ab senatu. 13, 16 cf. abscondo. 15, 63 temperaret *dolori neu aeternum susciperet. 6, 25 nondum is dolor exoleverat, cum . . 3, 12 dolori meo causa conexa est. β) i. q. *unmuth, verdruss, entrüstung* II, 86 (legiones) dolorem *iramque* Bedriacensis pugnae retinentes. IV, 44 inchoante Caesare de abolendo dolore iraque. 2, 19 haud perinde Germanos vulnera, luctus, excidia quam ea species dolore et ira adfecit. II, 51 novata *luctu* ac dolore militum seditio. 1, 59 fama dediti . . Segestis vulgata . . *spe* vel dolore accipitur. — 12, 8 infensus Claudio dolore *iniuriae* cf. beneficium. 20 *hinc dolor iniuriarum et libido vindictae adigebat. 2, 34 *liberi* d. *documentum*. I, 8 *pari* dolore metiri alqd. cf. p. 173 B. a. β. II, 43 primani . . aquilam abstulere; quo dolore accensa legio. 11, 35 etsi *iustum* d. pudor impediabat. III, 14 haec . . ut quemque dolor inpulerat, vociferantes (milites). 37 suum d. proferebant. 15, 1 accendebat dolorem eorum Monobazus. b) *spec. a)* i. q. *kränkung* 3, 70 sane lentus in suo dolore esset: rei p. *iniurias* ne largiretur. β) i. q. *rachgefühl* 3, 8 praecipuum in dolore suum locum respondit.

dolus. II, 42 is rumor . . seu dolo seu forte surrexerit. 15, 38 sequitur clades, forte an dolo principis incertum. 2, 5 ea specie Germanicum . . novis provinciis inpositum dolo simul et *casibus* obiectaret. IV, 24 *fraus* et d. inevitabilia cf. depello B. b. 11, 19 Gannasium dolo adgrederentur. nec inritae . . *insidiae* fuere. 2, 42 *ignarus doli vel, si intellegere crederetur, *vim* metuens. 4, 3 quia vi tot simul corripere intutum, dolus intervalla scelerum posebat cf. Müller, Innsbruck III p. 42. 6, 33 dolo et vi conatus suos iuvare. 12, 44 vim differendam et potioem dolum, quo incautum opprimerent. — I, 81 trepidi, fortuitusne militum furor an dolus imperatoris. V, 12 proelia dolus incendia inter ipsos. 1, 3 Lucium . . mors fato propera vel novercae Liviae dolus abstulit. 10 sui milites Hirtium et *machinator* doli Caesar abstulerat. 13, 47 *auctorem* eius doli Sullam ementitur. II, 25 Celsus doli *prudens*. I, 7 crimen ac dolum ultro *compositum*. 11, 10 dolo ante composito. 4, 68 Latiaris . . *strueret* dolum, ceteri *testes* adessent, deinde accusationem inciperent. 6, 3 cuius ope dolus Gaio Caesari *pararetur*. 43 tamquam dolus pararetur territus. 13, 38 dolus pararetur. 14, 24 specie amicitiae dolum parabant. 2, 42 cf. supra. 65 dolum *intelleverat*. 12, 66 dolo intellecto. 32 si ex occulto carpere agmen temptarent (hostes), *punito* dolo. 13, 16 talis dolus *repertus* est. — II, 42. 6, 33. 11, 19 cf. supra. II, 9 trierarchi, nutantes seu *dolo*, . . firmaverunt. III, 78 Antonium . . arguerent tamquam dolo cunctantem. IV, 16 Civilis dolo grassandum ratus. V, 24 dolo a se flexos (Germanos) inputavit Civilis. IV, 79 deletam cohortem dolo Agrippinensium. 2, 88 (Arminius) dolo propinquorum cecidit. 4, 45 Piso Terrestinorum dolo caesus habetur. 13, 32 Iuliam . . dolo Messalinae inter-

fectam. 12, 14 promissa .. clientis secutus, dolo eius vincitur. 15, 15 pontem cessurum oneri dolo fabricantium. 38 cf. supra. III, 45 capto per dolum rege. 5, 10 per dolum comitantibus (libertis). 2, 3 occiso Artaxia per dolum propinquorum. 13, 1 mors Silani .. per dolum Agrippinae paratur.

domesticus. a) α) 15, 39 d. scaena i. q. in domo sua. β) quod ad familiam pertinet D 34 iuvenis, qui foro et eloquentiae parabatur, imbutus iam domestica disciplina .. A 29 Agricola domestico vulnere ictus. 3, 18 ob externas ea (i. e. signum aureum, aram) victorias sacrari dicitans, d. mala tristitia operienda. 12, 5 (princeps) domestica cura vacuus in commune consulat. — subst. 1) 14, 9 domesticorum cura levem tumultum accepit (Agrippina) i. e. dienerschaft, liberti et servi. 2) neutr. 1, 10 nec domesticis (sc. Augusti) abstinerebatur. γ) i. q. privatus V, 25 illum (sc. Civilem) domesticis malis excidium gentis obposuisse. b) i. q. heimisch D 41. 12, 29. 13, 4 d. discordia cf. discordia I. A. e. A 24. G 29. IV, 12 seditione domestica pulsi (Chatti). I, 27 haruspex .. domesticum hostem praedicat i. e. heimischer Landesfeind: Her. 3, 55 novi homines e .. provinciis in senatum crebro adsumpti domesticam parsimoniam intulerunt. 6, 38 d. mala. 12, 10 si d. imperii taedeat, sit regressus ad principem patresque.

domicilium. G 46 cf. cultus B. a. α.

domina. a) propr. 14, 60 sanctitatem dominae tueri. 61 acciret dominam. 63 ancilla domina validior. b) transl. D 32 (eloquentia) olim omnium artium domina.

dominatio. a) 3, 26 provenere dominationes multosque apud populos aeternum mansere i. q. regna. 6, 42 populi imperium iuxta libertatem, paucorum dominatio regiae libidini propior est. — I, 36 Otho .. omnia serviliter pro dominatione (sc. facere). 1, 3 Augustus subsidia dominationi Claudium Marcellum .., M. Agrippam .. extulit. 2, 59 Augustus inter alia dominationis arcana .. seposuit Aegyptum. 6, 48 Tiberius .. vi dominationis convulsus et mutatus. 15, 69 quia speciem indicis induere non poterat (Nero), ad vim dominationis conversus .. inmittit. 12, 8 ut consiliis eiusdem (sc. Senecae) ad spem dominationis uterentur. 14, 2 spe, cupidine d. cf. cupido a. 11 cuncta eius dominationis (i. e. dom. temporibus Claudii) flagitia in matrem transtulit. 4, 57 quam (sc. matrem) dominationis sociam aspernabatur (Tiberius) neque depellere poterat, cum dominationem ipsam donum eius accepisset. 1 quo facinore dominationem raptum irerit (Seianus), expediam. 12 subnixam popularibus studiis (Agrippinam) inhiare dominationi. 6, 45 nihil abnuentem (Gaium Caesarem), dum dominationis apisceretur. 12, 7 nihil domi inpudicum, nisi dominationi expediret. 13, 2 (Agrippina) cunctis malae dominationis cupidinibus flagrans. 1 (Silanus) segnis et dominationibus aliis fastiditus i. q. unter a. herrschaften. — V, 8 (reges Iudaeorum) expulsi, resumpta per arma dominatione. 2, 46 cum .. augendae dominationi certaretur (sc. a Maroboduo). 6, 43 reddendae

(sc. Artabano) dominationi venisse. 11, 8 solis Seleucensibus dominationem eius (sc. Vardanis) abnuentibus. 12, 30 regnum Vangio ac Sido inter se partivere, .. subiectis .. dum adipiscerentur dominationis [M, Nipp. -nes], multa caritate. b) i. q. despotie IV, 8 quo modo pessimis imperatoribus sine fine dominationem, ita quamvis egregiis modum libertatis placere. 73 libertas et speciosa nomina praetexunt; nec quisquam alienum (i. e. aliis) servitium et dominationem sibi concupivit, ut non eadem ista vocabula usurparet. — II, 38 (Marius et Sulla) victam armis libertatem in dominationem venterunt. 1, 1 non Cinnae, non Sullae longa dominatio. II, 63 Vitellius .. inreprobis dominationis magistris superior et atrocior. A 30 nec servientium litora aspicientes (sc. Britanni), oculos quoque a contactu dominationis inviolatos habebamus, nos terrarum ac libertatis extremos .. 32 d. aliena cf. commodo. 5, 3 ex eo praerupta iam et arguens dominatio (Tiberii). 12, 4 Vitellius .. ingruentium dominationum provisor. 14, 31 templum .. quasi arx aeternae d. cf. arx. — 12, 10 filium Vononis .. accersere adversus dominationem Gotarzi nobilitati plebique iuxta intolerandam. 11 ut non dominationem et servos, sed rectorem et cives cogitaret (sc. Meherdates Parthus).

dominatus. 6, 34 integros semet a Parthico dominatu.

dominor. a) G 45 uno differunt (Sithones) quod femina dominatur. 1, 10. 15, 53 cupido dominandi. 4, 7 primas dominandi spes in arduo. 6, 25 Agrippina .. dominandi avida. — part. praes. 14, 56 Seneca, qui finis omnium cum dominante sermonum, grates agit. 3, 54 ne iritamenta quidem (sc. luxus) eadem intra Italiam dominantibus i. q. cum imperium R. Italiae finibus contineretur. I, 1 odio adversus dominantes. 21 suspectum semper .. dominantibus qui proximus destinaretur. 3, 75 Capitonis obsequium dominantibus magis probabatur. 6, 28 Sesoide primum, post Amaside dominantibus, dein Ptolemaeo, qui ex Macedonibus tertius regnavit. IV, 74 luxum vel avaritiam dominantium tolerate. (Praecedat 'principum' et sequitur 'regnantibus'). 4, 11 atrocior semper fama erga dominantium exitus. b) transl. A 10 nusquam latius dominari mare.

dominus. A) propr. a) α) resp. servorum A 31 mancipia .. a dominis aluntur. G 25 frumenti modum dominus .. ut colono iniungit (sc. servo). I, 2 corrupti in dominos servi, in patronos liberti. II, 92 quidam (sc. libertorum) ipsis dominis potentiores. 72 a domino noscebatur condicione fugitivus. 2, 30 quaestio in caput domini prohibebatur. 39 cf. dissimilis. 4, 10 (Lygdus spado) aetate atque forma carus domino. 3, 36 liberti etiam ac servi patrono vel domino .. ultro metuebantur. 12, 53 ignaro domino ad id prolapsae (sc. feminae quae servis coniungerentur). 14, 42 (servus) dominum aemulum non tolerans. 43 dominum iure caesum (a servo). 44 servum interficiendi domini animum sumpsisse. 44 caritatem dominorum (accipiebant servi). — D 29 coram infante domino cf. dico c. oppos. G 20 dominum (i. e. filius

domini) ac servum nullis educationis deliciis dignoscas. β) i. q. *possessor domus* III, 33 dominorum abdita scrutari (milites). IV, 1 egen-tissimus quisque e plebe et pessimi servitiorum prodere ultro dites dominos. 6, 50 villa, cui L. Lucullus quondam dominus. 15, 43 Nero . . purgatas areas dominis traditurum pollicitus est. γ) i. q. *possessor agrorum* II, 12 occurrantes domini iuxta coniuges et liberos. 56 refert agros, dites dominos in praedam . . destinabant. 3, 54 nisi provinciarum copiae et dominis et servitiis et agris subvenerint. *b*) α) i. q. *gebieten, herrscher* IV, 64 haud facile *libertas* et domini miscentur. 2, 4 (Armenii) magis sine domino quam in libertate. I, 11 Africa . . interfecto Clodio Macro contenta qualicumque principe post experimentum domini minoris (i. e. Macri). 6, 20 neque meliorem umquam servum neque deteriorem dominum fuisse (sc. quam Gaium Caesarem). I, 16 neque enim hic (i. e. apud Romanos), ut gentibus quae regnatar, certa dominorum domus et ceteri servi. V, 25 si dominorum electio sit, honestius principes Romanorum quam Germanorum feminas tolerari. IV, 17 Batavos . . arma contra communes dominos cepisse. 1, 26 an praemia (sc. militum) sub dominis (i. e. senatu), poenae sine arbitro esse? 4 imminentes dominos i. q. principes R. cf. differo I. B. a. II, 78 *rerum* dominus (Vespasianus). III, 68 R. principem et *generis humani* paulo ante dominum (sc. Vitellium). — *speciat. imperatoris titulus* 2, 87 cf. dico B. b. β) i. q. *tyrannus* IV, 32 quod praemium expectatis (Treveri) nisi . . virgas, secures et dominorum ingenia. 42 an Neronem extremum dominorum putatis? 1, 59 si patriam parentes antiqua mallent (Germani) quam dominos (i. e. Romanos) et colonias novas.

B) *transl.* IV, 62 omnia in arbitrio eorum quos *vitae necisque* dominos fecissent.

domitor. V, 5 Liber, d. orientis. — V, 16 domitores Britanniae quartadecumanos appellans. II, 76 firmatus usu miles et belli domitor externi.

domo. A 13 (Britanni) iam domiti ut pareant, nondum ut serviant. V, 9 Pompeius Iudaeos domuit. 14, 29 domitis perduellibus cf. aequo B. b. A 13 domitae gentes, capti reges. 24 ignotas . . gentis crebris simul ac prosperis *proclis* domuit. 10 incognitas . . insulas . . invenit domuitque.

domus. I) *propr.* A) i. q. *aedificium* a) I, 81, 12 rari domos, plurimi amicorum tecta . . petivere. 84, 23 cf. congestus. III, 70, 5 cur enim e rostris fratris domum, imminemem foro et irritandis hominum oculis, quam Aventinum et *penates* uxoris petisset? G 41, 7 cum ceteris gentibus *arma* modo castraque nostra ostendamus, his domos *villasque* patefecimus. 13, 18, 3 quod domos villas (Britannici) . . quasi praedam divisissent. 14, 60, 12 domum Burri, *praedia* Plauti, infausta dona accipit. 6, 45, 3 exsolutis domum et *insularum* pretiis. 15, 41, 1 domuum [M domum] et insularum et *templo-rum*, quae amissa sunt, numerum inire haud promptum fuerit. 43, 9 effectis domibus aut insulis. A 21, 4 *templa fora* domos extruerent.

III, 33, 12 (faces) quas, ubi praedam egresserant, in vacuas domos et inania templa . . iacula-bantur. 15, 38, 8 neque domus (*oppon. insulis*) munimentis saeptae vel templa muris cincta aut quid aliud morae interiacebat. 2, 82, 11 sumpto iustitio desererentur fora, claude-rentur domus. 15, 58, 3 volitabant per fora, per domos, *rura* quoque . . pedites equites-que. I, 85, 11 plena omnia suspicionem et vix secreta domuum sine formidine. sed pluri-mum trepidationis in *publico* cf. D 2. 4, 68. 15, 59 c. a. 15, 52 c. γ . 4, 69 c. a. G 31, 13 nulli domus aut *ager* aut aliqua cura. 46, 19 inge-mere agris, inlaborare domibus. II, 12, 12 pleni (sc. rusticorum, pecorum, sim.) agri, apertae domus. 78, 17. III, 65, 6. 14, 31, 14. 44, 12 cf. *ager*. II, 92, 12 invaserant domos *hortos opes-que* imperii. III, 13, 20 postquam domos hortos opes principi abstulerint, etiam auferre *militem. IV, 11, 8 domos (sc. nobilium) hortosque permutans. 1, 73, 15 venditiones hortorum et domuum. 15, 33, 3 (Nero) per domum aut hortos cecinerat Iuvenalibus ludis. 53, 2 Caesar rarus egressu domoque aut hortis clausus. 3, 55, 8 ut quisque *opibus domo paratu* speciosus, per nomen et clientelas industrior habebatur: *wohnung*: Nipp.; Roth expl. her-kunft. 11, 30, 7 nedum domum *servitia* et ceteros *fortunae paratus* reposeret (Claudius). *b*) α) D 6, 5 videre plenam semper et frequen-tem d. suam concursu splendidissimorum hominum. 8, 30 his et honoribus et ornamentis et facultatibus refertas domos eorum (sc. oratorum) videmus. G 16, 5 suam quisque domum spatio circumdat. 15, 39, 2 domui eius (Neronis), qua Palatium et Maecenatis hortos continuaverat, ignis (propinquabat). 39, 4 Palatium et domus (Neronis) et cuncta circum (hauriebantur igni). 43, 1 urbis quae domui (aureae Neronis) supererant. — D 9, 18 domum *mutuari* cf. conduco A. b. A 21, 4. II, 78, 17 cf. a. 15, 42, 2 Nero . . *extruxit* domum, in qua . . cf. arvom. 52, 7 cf. c. γ . G 46, 9 domos *figunt*. 13, 54, 6 iamque fixerant domos cf. arvom. 15, 43, 9 *effectis* d. A 38, 3 *deserere* domos ac per iram ultro *incendere*. 14, 27, 8 orbas sine posteris domos *relinquebant*. 12, 43, 2 terrae motibus **prorutae* domus. G 21, 10 proximam d. non invitati *adeunt*. I, 81, 12. III, 70, 5 cf. a. 68, 18 domum fratris *petiturus* discessit. 1, 77, 13 ne domos pantomimorum senator *introiret*. II, 92, 12 *invaserant* domos. IV, 50, 4 domum procon-sulis *inrumpunt*. 1, 10 initium id *perfringendarum* domuum [M domum] sc. nobilium, divitum. G 41 cf. a. 11, 35, 2 *patefieri* domum adulteri . . iubet. II, 12, 12 *apertae* d. I, 33. 82. II, 49, 2, 82 cf. *claudio* A. a. 1, 5, 14 custodiis domum et vias *saepserat*. 2, 31, 2 *cingebatur* milite domus. III, 69, 5 primores . . domum Flavii Sabini *complevere*. 16, 13, 6 domus corporibus exanimis . . complebantur. A 15, 11 nunc ab ignavis . . *eripi* domos, abstrahi liberos. 13, 18, 3 *dividere* cf. a. III, 13 *auferre* cf. a. 65, 6 domo pignori *accepta*. 14, 60, 12 cf. a. 11, 30, 7 *reposcere* cf. a. 4, 3 quod domum suam . . congressibus *praebuissent*. 13, 18, 15 (Nero) *separat* domum (sc. matris a sua) matremque

transfert in eam quae Antoniae fuerat, quotiens ipse *illuc* ventitaret, saeptus . . III, 84, 11 domos arasque cruore *foedare*. 15, 71, 3 *ornare* lauru domum. β) III, 70 cf. a. 3, 9, 10 fuit inter irritamenta invidiae domus foro *imminens* festa ornatu. 6, 21, 3 saxis domus imminet. 15, 38, 8 *interiacet* cf. a. 50, 22 ardente domo (sc. aurea Neronis). γ) G 19, 6 nudatam (feminam) . . expellit *domo* maritus cf. 4, 3, 18 pellit domo Seianus uxorem. 14, 31, 14 pellebant domibus (incolas). 3, 3, 10 domo non excedebant. 4, 21, 4 Urgulianiam domo principis excire ausus erat. — 6, 3, 12 custoditur domibus magistratum. 15, 53, 2 domo clausus cf. a. 37, 3 tota urbe quasi domo uti (Nero). 6, 29, 9 cf. II. A. a. β. — IV, 2, 5 is pecuniam familiamque e principis domo . . rapere. δ) I, 29, 9 Piso pro *gradibus* domus vocatos . . adlocutus est. II, 51, 5 **aversa domus pars*. 6, 21, 1 edita domus parte . . utebatur. I, 85 *secreta* d. 1, 73 venditiones. 6, 45 pretia cf. a. c) α) *domi* D 2, 7 quos ego *in iudiciis* non [utrosque] modo studiose audiebam, sed *domi* quoque et *in publico* adsectabar. 4, 68, 4 (Sabinus) sectator d., comes *in publico*. 15, 59, 17 paululum *in publico* versatus, post d. secretus. 14, 56, 17 rarus *per urbem*, quasi . . sapientiae studiis d. adtineretur. 12, 7, 12 *palam* (vor der welt) severitas . . ; nihil d. inpublicum. 4, 72, 9 quis (Germanis) ingentium beluarum feraces *saltus*, modica d. armenta sunt i. q. in stabulis, domestica. — D 29, 13 quotum quemque invenies qui d. quiequam aliud loquatur? III, 65, 11 saepe d. congressi. 2, 34, 21 praetor d. interrogaret (Urgulianiam). 13, 23, 8 nihil umquam se d. nisi nutu . . significasse i. q. servis libertisque. 14, 43, 10 viro d. *suae* interfecto. β) 16, 26, 1 qui opperendum *domui* censebant. γ) 15, 52, 7 melius apud urbem *in illa* invisita et spoliis civium exstructa *domo* (sc. aurea Neronis) vel *in publico* patratos, quod . . 1, 9, 3 quod Nolae *in domo* et cubiculo in quo pater . . vitam finivisset (Augustus). G 20, 1 *in omni* d. nudi ac sordidi in hos artus . . excrescunt. 1, 39, 9 vexillum in d. *Germanici* situm. 3, 49, 5 id Clutorius in d. P. Petronii . . **iecerat*. 4, 64, 11 Tiberii effigies, sita in d. Iunii. 21, 8 adiecit in d. eius venenum esse. 11, 5, 7 ferro in d. eius (incubuit). III, 31, 7 vagi per vias, *in domibus* abditi (milites). IV, 79, 4 dispersos in domibus Germanos trucidaverant. 14, 44, 12 cf. ager. — I, 32, 9 manendum *intra* domum. III, 12, 8 Bassus . . *intra* domum opperiebatur. IV, 49, 30 clausus intra d. 13, 4, 8 clausis *unam* intra d. (sc. principis) accusatoribus et reis. — 11, 31, 9 simulacrum vindemiae *per* domum celebrabat. 15, 33, 3 cf. a. I, 85, 6 militibus . . sparsis per domos. III, 86, 14 per domos clientium semet occultabant. 6, 39, 7 undantem per domos sanguinem. 1, 73, 6 cultores Augusti, qui per *omnes* domos (sc. principum, nobilium) . . habebantur. — I, 27, 10 per Tiberianam domum in Velabrum . . pergit. 15, 58, 3 cf. a. δ) D 9, 14 (versus) Basso *domi* nascentur. II, 7, 10 arma . . distulere, . . optimus quisque amore *rei p.*, multos dulcedo praedarum stimulabat, alios ambiguae domi res. 3, 70, 11 quod

. . *egregium publicum* et bonas domi artes dishonestavisset i. q. seine persönlichen g. e. 13, 42, 22 **domi* partam dignationem cf. Nipp. d) *domo* 6, 11, 1 profectis domo (i. e. Roma) regibus (sc. in bellum) [Rhenanus; M praefectis demum]. c) α) *domum* D 20, 15 (iuvenes) non solum audire sed etiam referre domum aliquid illustre . . volunt. 9, 7 redire. 2, 30, 16 digredi. 11, 37, 5. 15, 54, 4 regredi. 3, 15, 12 relatus domum . . pauca conscribit. 4, 68, 21 Sabinus quaerere Latiarem, ventitare domum i. q. in eius domum. 11, 12, 12 cf. comitatus b. 4, 69, 8 Latiaris repertum *in publico* Sabinum . . domum et in cubiculum trahit i. q. in d. suam. β) A 43, 3 (vulgus et populus) ventitavere *ad* domum (Agricolae). — D 11, 16 aera et imagines . . *in d. meam* iruperunt. III, 83, 4 si quam in d. perfugerant. IV, 55, 13 in colonia Agrippinensi in d. *privatam* conveniunt. III, 33 in *vacuas* d. cf. a. 84, 18 Aventinum in domum *uxoris* sellula defertur. 2, 34, 10 in domum Caesaris . . vecta (Urguliana). 4, 22, 5 Tiberius pergit in domum (Silvani). 41, 3 adsiduos in domum coetus.

B) i. q. *patria* 1, 3, 27 bellum ea tempestate nullum nisi adversus *Germanos* . . ; domi res tranquillae, eadem magistratum vocabula. 67, 8 quae domi cara, quae *in castris* honesta, memorat. 3, 52, 2 inturbidus *externis* rebus annus, domi (i. e. Romae) suspecta severitate . . 11, 24, 11 tunc solida domi quies et *adversus externa* florimus. 13, 25, 2 otium *foris*, foeda domi (i. e. in urbe) lascivia. III, 25, 12 Mansuetus ex Hispania . . inpubem filium domi liquerat. IV, 12, 14 **erat* et domi (i. e. in patria, Batavorum insula) delectus eques. 11, 18, 1 Chauci, nulla dissensione domi, . . 6, 44, 19 ceteri domos abeunt. — III, 75, 2 (Sabinus) domi *militiae*que clarus. 4, 6, 8 mandabat honores . . claritudinem militiae, illustres domi artes spectando. 12, 10, 8 socors domi, *bellis* infaustus. 58, 10 (Rhodii) prout *bellis externis* meruerant aut domi seditione deliquerant. 16, 16, 5 tantum sanguinis domi perditum.

II) A) a) i. q. *familia* α) 1, 3, 7 (Augustus) privignos imperatoris nominibus auxit, integra etiam tum domo sua. nam genitos Agrippa . . in *familiam* Caesarum induxerat. 3, 24, 1 illustrium domuum adversa . . solacio adfecit D. Silanus Iuliae *familiae* redditus. G 13, 6 ante hoc domus pars videntur, mox *rei p.* I, 15, 12 Augustus in domo (sc. Caesarum) successorem quaesivit, ego in re p. 29, 12 Caesar adscitus sum, quo domus nostrae aut rei p. fato, in vestra manu positum est. IV, 52, 13 armis rem p. attollere (iubet): sibi pacem domumque eurae fore. cf. 1, 4, 4 s. β. 1, 10, 23 Livia gravis in rem p. mater, gravis domui Caesarum noverca. 3, 24, 5 ut valida divo Augusto in rem p. fortuna, ita domi inprospera fuit ob inpublicitiam filiae ac neptis. 4, 1, 2 nonus Tiberio annus erat compositae rei p., florentis domus. G 25, 9 in d. (domini). 3, 6, 6 modicis d. cf. civitas B. a. β. 33, 4 se quae in *publicum* staturerit domi servavisse. 4, 14, 12 multa ab iis in publicum seditiose, foeda per domos temptari. 14, 31, 3 ratus *regnum*que et domum

suam procul iniuria fore. quod contra vertit, adeo ut regnum per centuriones, domus per servos velut capta vastarentur. 15, 1, 21 sua retinere privatae domus, de alienis certare *regiam laudem* esse. 2, 36, 12 quae cuique . . . *mens*, domus, *fortuna* (vermögen)? 3, 33, 20 (mulieres) quae . . . nunc vinculis exsolutis domos, *fora*, iam et *exercitus* regerent. 6, 43, 14 neque *penes* Arsaciden imperium (sc. esse), sed inane nomen *apud* inbellem . . . vim in Abdagaesis domo. β) D 36, 12 adsignatae etiam domibus inimicitiae. I, 4, 13 pars populi integra et magnis domibus adnexa. IV, 68, 9 Clementem, domui Vespasiani per adfinitatem innoxum. A 46, 3 nosque domum tuam ab . . . voces cf. contemplatio. G 20, 12 tamquam et animum firmiter et domum latius teneant. 21, 4 recipit satisfactionem universa domus. I, 11, 5 Aegyptum . . . provinciam . . . domui (sc. Caesarum) retinere [Ricklefs, Her.; M, Nipp. domi]. II, 76, 15 ne contra Gai quidem aut Claudii vel Neronis *fundatam* longo imperio domum exurgimus. 77, 4 tuae domui triumphale nomen, duo iuvenes . . . 2, 27, 9 plenam imaginibus domum ostentat. 38, 27 quamvis domum Hortensii pudendam ad inopiam delaberetur. 4, 63, 9 sub recentem cladem patuere procerum domus. 3, 22, 14 (servos) interrogari passus (non) est de iis quae ad d. suam perfinerent. 64, 14 proprium eius domus sacerdotium esset, pro qua vota persolverentur. 5, 4, 11 exitium domui eius (Germanici) intendi. 14, 7, 13 obstrictos cf. ζ. 6, 24, 14 d. omnem caedibus complere cf. caedes in f. — IV, 42, 24 quod per singulas domos seque et delatores fatigaret. 4, 14, 12 cf. α. 2, 48, 4 Aemilio Lepido, cuius e domo videbatur (Aemilia Musa). 6, 27, 2 denupsit in domum Rubellii. 12, 5, 4 in d. patrum. 14, 63, 10 in domum in qua cf. deduco B. b. ζ. 12, 2, 13 ne femina . . . claritudinem Caesarum aliam in d. ferret. 6, 46, 7 sin *extra* domum successor quaereretur. 11, 25, 23 isque illi (Claudio) finis inicitiae *erga* d. suam fuit. 3, 12, 9 (Pisonem) odere seponamque a domo mea i. q. amicitiam renuntiare cf. 6, 29, 9 (maiores) quotiens dirimerent amicitias, interdicere domo. 16, 7, 11 defectio a domo Caesarum. — II, 101, 2 *potiente rerum* Flavia d. — A 7, 1 sequens annus gravi vulnere animum domumque eius *adflixit*. IV, 3, 5 domus inlustres adflictae. 4, 68, 13 cf. desero B. β. III, 45, 10 *concussa* statim flagitio domus. IV, 42, 4 Regulum *subversa* Crassorum et Orfiti domus in summum odium extulerat. 3, 25, 5 cf. delator. 4, 52, 1 Romae *commota* principis domo. 6, 40, 12, 1. 65 cf. *convellit* b. 14, 31 *vastare* cf. α. I, 16 *finita* cf. ζ. 2, 84, 8 tamquam auctus liberis Drusus domum Germanici magis *urgetet*. 86, 7 Agrippa discidio domum *imminuerat*. 4, 40, 11 si matrimonium Liviae velut in partes domum Caesarum *distraxisset*. 1, 4, 4 Augustus . . . seque et domum et pacem *sustentavit*. 3, 33, 20 *regere* cf. α. 4, 39, 15 satis aestimare *firmari* domum adversum . . . offensiones. 68, 13 cf. *desero* B. β. 6, 8, 14 d. adfinitate *occupare* cf. ε. 51, 4 *introire* cf. ζ. 2, 29, 2 Libo . . . *circumire* domos, orare adfines. 3, 18, 3 *violare* cf. ζ. III, 41, 5 stupris

polluere hospitem domus. γ) I, 75, 9 *stetit* domus utraque (sc. Vitellii et Othonis). 3, 30, 5 (opibus) domus illa immensum viguit. 4, 12, 3 domum Germanici *revirescere*. δ) I, 4 *magna* d. cf. β. IV, 3, 5. 3, 24, 1 d. *inlustres*. III, 66, 19 ut tot *egregiae* domus honores deceret. 2, 27, 9 plena imaginibus cf. β. 3, 23, 7 *obscurissimae* domui . . . dederetur (Lepida) cf. dedo b. β. 6, 6 *modicae* d. cf. α. 4, 1, 2 *florens* d. 68, 13 *florantis* (*opp.* adflicta) domus amicus. 3, 17, 13 patrum sanguine *miserrimae* domus exsatiaret. 13, 14, 12 *infelicis* d. mala. II, 48, 11 pro *incolumi* tota domo. 1, 3, 7 *integra* d. cf. α. 6, 40, 12 *integra* (*opp.* convulsa) d. 4, 3, 1 *plena* Caesarum domus, iuvenis adulti. 13, 20, 18 vocem unius (sc. accusatoris) ex *inimica* domo adferri. I, 16, 26 neque hic . . . *certa* dominorum domus. 15, 1, 21 *privata* d. cf. α. I, 22, 3 intimi libertorum servorumque, corruptius quam in *privata* domo habiti. 1, 4, 13 hunc . . . eductum in domo *regnatrice*. D 29, 5 nec quisquam in *tota* d. cf. dico c. *oppos.* — II, 101, 2 *potiente rerum Flavia* domo. 6, 8, 14 Claudia et Iulia d. cf. ε. ε) II, 64, 13 domus suae tantum *adversa* sensit. 3, 24, 1 cf. α. 13, 14, 12 *infelicis* d. mala. III, 67, 5 opportuna morte *excidium* domus praeventit. 5, 4, 7 posse quandoque *domus Germanici *exitium* paenitentiae *esse seni. 16, 30, 9 *incolumitas* domus. III, 66 *honores* cf. δ. 75, 8 *decus* domus (Flavianae) *penes* Sabinum erat. 2, 37, 13 eloquentia, gentile domus nostrae *bonum*. 3, 17, 3 *nobilitatem* domus, etiam ipsius . . . gravem casum miseratus. 1, 6, 18 *arcana* domus. 6, 8, 14 non enim Seianum . . . set *Claudiae* et *Iuliae* domus *partem*, quas adfinitate occupaverat, tuum generum . . . colebamus. G 13 cf. α. 12, 50, 4 ne qua *pars* domus sine imperio ageret. 4, 68, 13 *amicus*. 13, 42, 14 (Senecam) domus eius *adulterum* fuisse i. e. Iuliae filiae. ζ) I, 16, 8 *finita* *Iuliorum Claudiorumque* domo cf. 16, 6 familia. II, 76 Gai, Claudii, Neronis d. IV, 68 Vespasiani cf. β. 3, 18, 3 Antonius, qui domum Augusti violasset. 6, 51, 4 (Tiberius) domum Augusti privignus introiit. 3, 22, 4 quaesitum (esse ab Lepida) per Chaldaeos in domum Caesaris. 1, 10, 23. 4, 3, 1. 40, 11 d. Caesarum. 14, 7, 13 praetorianos toti Caesarum domui obstrictos. 16, 7, 11 d. Caesarum. 4, 52. 12, 1 principis d. IV, 42 Crassorum et Orfiti d. 2, 38 d. Hortensii. 84 cf. β. 4, 12 cf. γ. 17, 6 Tiberius haud umquam domui Germanici mitis. 5, 4, 7 *d. Germanici cf. ε. 6, 27, 2 d. Rubellii. 1, 3, 23 (erat) in domo Tiberii filius iuvenis. 6, 43, 14 in Abdagaesis d. cf. α. b) *servi, liberti, aulici intelleguntur* II, 92, 18 quidam in domum Caesaris transgressi atque ipsis dominis potentiores i. e. liberti eius facti aut aulici. 2, 40, 17 quamquam multi e domo principis equitesque ac senatores sustentasse . . . dicerentur. 4, 6, 23 rari per Italiam Caesaris agri, modesta servitia, intra paucos libertos domus. 11, 28, 1 domus principis inhorruerat, maxime quos penes potentia . . . 13, 47, 5 Graptus ex libertis Caesaris, usu et senecta Tiberio abususque domum principum edoctus. 15, 54, 3 proditio coepit e domo Scaevini. c) *et familia et servi,*

sim. intelleguntur A 19, 4 a se suisque orsus (Agricola) primum [Ulrichs; I, Nipp., Peter primam] domum suam coercuit. 13, 28, 8 (tribuni) ne quid intra domum pro potestate adverterent. 4, 11 nihil in *penatibus* suis venale . . . discretam domum et rem p.

B) a) i. q. *hauswesen* D 28, 16 cuius (matris) praecipua laus erat tueri domum et inservire liberis. G 15, 3 delegata domus et *penatium* et agrorum cura feminis senibusque . . . cf. Kritz. 25, 5 cetera domus officia uxor ac liberi exsequuntur. 2, 33, 11 qua (sc. re p.) tenui angustas civium domos, postquam eo magnificentiae venerit, gliscere singulos. b) I, 37, 26 una illa domus sufficit donativo i. q. bona confiscata.

C) i. q. *vita domestica* 5, 1, 12 sanctitate domus priscum ad morem (Livia erat). 14, 22, 6 ipse placita maiorum colebat, habitu severo, casta et secreta domo.

donatio. I, 20 bis et viciens *miliens sesterium donationibus Nero effuderat.

donativum. III, 50 cf. *clavarium*. 12, 41 addere. 14, 11 dissuadere cf. *congiarium*. — I, 5, 37. IV, 36. 58 dare cf. do A. a. α. I, 5. IV, 19 pretium itineris donativum, duplex stipendium . . . promissa sane a Vitellio, postulabant. 12, 69 promisso d. I, 30 proinde a nobis donativum ob fidem quam ab aliis pro facinore accipietis. IV, 58 accipere cf. do A. a. 36 legiones d. exposcunt. I, 25 desperatione dilati totiens donativi. 41 paucos dies exsolvendo donativo deprecatur. 37 exprobratur cf. do A. a. II, 82 donativum militi neque Mucianus prima catione nisi modice ostenderat. 94 instat cf. *consciis* B. I, 37 domus sufficit donativo. IV, 58 pecunia nuper etiam donativo suffecit. I, 18 usurpatam etiam in pace donativi necessitatem bello perdidissent. III, 10 interceptor donativi.

donec. A) in *orat. recta* I) *so lange als*, non nisi c. *ind. a) perf.* D 8, 18 per multos iam annos potentissimi sunt civitatis ac, d. libuit, principes fori, nunc principes in Caesaris amicitia . . . 40, 20 nostra quoque civitas, d. erravit, d. se partibus . . . confecit, d. nulla fuit in foro pax . . . tulit sine dubio valentiorum eloquentiam. I, 13, 19 nec segnis (Otho) et, d. bellum fuit, inter praesentes splendidissimus, spem adoptionis . . . rapiebat. 1, 68, 17 vulgus trucidatum est, d. ira et dies permansit. 6, 51, 14 cf. dum A. II. 2. p. 323. b) *imperf.* IV, 12, 6 Batavi, d. trans Rhenum agebant, pars Chattorum. 3, 15, 3 ipsa, d. mediae Pisoni spes (sc. erant), sociam se cuiuscumque fortunae . . . promittebat. 14, 50, 7 libros exuri iussit, conquisitos . . . d. cum periculo parabantur: *mox* . . . c) *fut.* I, 37, 4 vestrum quoque nomen in incerto erit, d. dubitabitur . . . IV, 74, 11 vitia erunt, d. homines (sc. erunt).

II) *so lange bis* (saepae: bis dass, bis endlich) 1) c. *ind. a) perf. α) perf.* in membro priore A 26, 11 fuit atrox . . . proelium, d. pulsus (sc. sunt) hostes. G 37, 22 *mox* . . . minae in ludibrium versae. *inde* otium (sc. fuit), d. . . Gallias adfectavere; ac rursus inde pulsus . . . II, 15, 4 trepidatum apud naves, d. sidente paulatim metu, occupato iuxta colle defensi, *mox* inru-

pere. 13, 25, 20 fautores histrionum velut in proelia convertit . . . plerumque coram prospectans, d. . . remedium repertum est. 15, 54, 3 mirum quam . . . omnia cohibita sint, d. proditio coepit e domo Scaevini. 73, 12 cf. deterreo a. — I, 63, 6 exceptos subitus pavor terruit, raptis . . . armis ad caedem . . . d. . . ab excidio civitatis temperavere. β) *praes.* IV, 27, 10 illum auctorem sceleris . . . vocant, d. . . proditorem et ipse Hordeonio obiecit. 6, 44, 20 domos abeunt . . . d. Tiridates . . . pudore proditio omnes exsolvit. γ) *imperf.* G 45, 17 diu . . . iacebat (sucinum), d. luxuria nostra dedit nomen. II, 61, 9 vulgus inviolabilem (Marricum) credebat, d. spectante Vitellio interfectus est. 95, 17 misera civitas . . . pudenda sorte agebat, d. successere Mucianus et Marcellus . . . IV, 50, 24 trepidabant, d. . . fusi Garamantes (sc. sunt) et recepta omnis praeda (sc. est). 66, 7 pugnabatur . . . ambigue, d. Germani . . . invaserunt. 78, 7 cuncta pro hostibus erant, d. legio . . . sustinuit ruentes, mox inpulit. 1, 5, 15 vias saepserat Livia, laetique *interdum* nuntii vulgabantur, d. . . rerum potiri Neronem fama eadem tulit. 2, 28, 9 cuncta eius dicta . . . scire malebat, d. Iunius . . . indicium detulit. 30, 3 accesserant . . . accusatores . . . certantque cui ius perorandi . . . daretur, d. Vibius . . . protulit libellos. 3, 27, 11 ac ne bello quidem Italico . . . omissum quin multa . . . sciscerentur, d. L. Sulla . . . otium eius rei . . . paravit. 31, 16 memorabantur exempla maiorum, qui . . . notavissent, d. Drusus apta temperandis animis disseruit. 36, 15 precabantur Drusum daret ultionis exemplum, d. . . iussit. 74, 16 Tacfarinatem proturbabat, d. fratre eius capto regressus est. 4, 74, 18 litore iacentes . . . fastus ianitorum perpetiebantur, d. id quoque vetitum (sc. est). 6, 17, 13 cf. dignitas B. a. β. 41, 4 Clitarum natio . . . abscessit locorumque ingenio sese . . . tutabatur, d. M. Trebellius . . . eos (ad) deditioem coegit. 12, 43, 7 Claudium circumvasere . . . pulsumque . . . urgebant, d. . . infensos perrupit. 13, 43, 12 principi paruisse defendebat, d. eam orationem Caesar cohibuit. 16, 10, 19 voce infensa clamitabat, d. princeps immobilem se precibus . . . ostendit. 34, 7 de natura animae . . . inquirebat, d. advenit Domitius. — I, 82, 8 licentiam in omnes poscentibus, d. Otho . . . cohibuit. II, 84, 9 quae gravia . . . mansere, ipso Vespasiano . . . haud perinde obstinante, d. . . didicit aususque est. IV, 77, 6 increpans pavorem nuntiantium, d. universa clades in oculis fuit. 4, 72, 5 tributum iis Drusus iusserat . . . ut . . . coria boum penderent, non intenta cuiusquam cura quae . . . mensura, d. Olenius . . . terga *urorum delegit. 5, 3, 12 adrogantiam . . . incusavit, magno senatus . . . silentio, d. pauci . . . ut referretur postulavere. δ) *inf. hist.* A 36, 4 ipsi magnam vim telorum superfundere, d. Agricola . . . cohortatus est, ut . . . I, 72, 19 populus . . . strepere, d. Tigellinus . . . infamem vitam foedavit. III, 58, 23 dilabi paulatim senatores . . . primo cunctanter . . . mox contemptim . . . d. Vitellius . . . remisit. 4, 54, 5 illa . . . nullos attingere cibos, d. advertit Tiberius. 14, 8, 8 adfluere ingens multitudo . . . d. . . disiecti sunt. ε) *plusqf.*

13, 44, 21 commoverat quosdam . . , d. ancilla . . verum aperuit. 15, 9, 14 Paetus . . quintam legionem procul in Ponto habebat, reliquas . . commeatibus infirmaverat, d. adventare Vologesen . . auditum (sc. est). *b) imperf.* I, 9, 5 inferioris Germaniae legiones diutius sine consulari fuere, d. missu Galbae A. Vitellius aderat: fere i. q. advenit. *c) inf. hist., add. neg.* in priore membro, unde existit signif. *non prius . . quam* 13, 57, 17 neque extingui poterant (ignes), non si imbres caderent, non . . , d. . . agrestes quidam eminus saxa iacere, dein resistentibus flammis . . ut feras absterrebant: postremo tegmina . . incipiunt. 2) *c. coni.* *a) praes.*, in membro priore *praes.* *a) temp. not.* G 20, 5 in eadem humo degunt, d. aetas separet ingenuos. 31, 15 prout ad quemque venire, aluntur . . , d. . . senectus . . impares faciat. 35, 5 Chaucorum gens . . omnium quas exposui gentium lateribus optenditur, d. in Chattos usque sinuetur. 40, 14 pax et quies *tunc tantum* *inmota [codd. nota], *tunc tantum* amata, d. idem sacerdos . . deam templo reddat. 1, 9 Danuvius . . pluris populos adit, d. in Ponticum mare sex meatibus erumpat. 2, 6, 16 cf. cursus a. δ . — V, 6, 21 inde nullo iuvante influit (sc. bitumen in naves) oneratque, d. abscindas (coniunct. potential.). *\beta) admixta notione consilii agentis* G 31, 9 fortissimus quisque ferreum anulum . . velut vinculum gestat, d. se caede hostis absolvat. III, 47, 17 summa navium tabulis audent, d. in modum tecti claudantur. IV, 58, 21 est vallum murique et trahendi artes, d. . . auxilia concurrant. 65, 15 sint transitus . . inermes, d. nova . . iura *in *vetustatem *consuetudine vertantur. — II, 1, 8 materia sermonibus . . intemperantia civitatis, d. unus eligatur, multos destinandi. *b) imperf.* *a) temp. not.* *aa)* in membro priore *perf.* I, 66, 19 . . adeo minaciter ut Luco . . faces admoverit, d. pecunia mitigaretur. II, 8, 14 cf. a fugio. 49, 6 vacavit abeuntium adloquiis, d. omnes inviolati digrederentur. 54, 12 sibi quisque consulere, d. . . epistulae demerent metum. IV, 35, 10 pugnatum . . incerto Marte, d. proelium nox dirimeret. 60, 6 patientiae documentum fuere, d. egregiam laudem fine turpi macularent. 74, 1 regna bellaque per Gallias *semper* fuere, d. in nostrum ius concederetis. V, 12, 19 in duas factiones civitas discessit, d. . . bellum externum concordiam pareret. 13, 20 dividuntur legionibus munia et quies proeliorum fuit, d. cuncta expugnandis urbibus reperta . . struerentur. 1, 32, 9 Septimius . . eo usque flagitatus est, d. ad exitium dederetur. 2, 43, 14 petitione honorum abstinuit, d. ultro ambiretur . . consulatum accipere. 5, 11, 7 mansere infensi . . , d. magistratu abirent. 11, 22, 14 mansit consulibus potestas deligendi, d. eum quoque honorem populus mandaret. 12, 14, 12 concursum . . ambiguo eventu, d. Carenem . . globus circumveniret. 13, 33, 3 Celestem . . , quia absolvere nequibat Caesar, traxit, senecta d. mortem obiret. 58, 4 Ruminalem arborem . . deminutam prodigii loco habitum est, d. in novos fetus revivesceret. *add. neg.* 1, 1, 10 cf. desuin A in f. 13, 25 neque tamen

periculo talis viri mitigatus est, d. Haterius Augustam oraret eiusque . . precibus protegeretur. 2, 82, 20 nec obstitit falsis Tiberius, d. tempore ac spatio vanescerent. 3, 20, 13 neque proelium omisit, d. desertus suis caderet. 16, 9, 12 nec omisit . . intendere ictus . . , d. . . caderet. — 4, 44, 5 Domitium decoravit pater civili bello potens, d. Antonii partibus, mox Caesaris misceretur. 15, 11, 6 centurione . . turrim defendere auso . . , d. ignium iactu circumveniretur. *\beta\beta) praes. hist.* III, 27, 13 testudinem . . contis scrutantur, d. . . laceros prosternerent. IV, 16, 18 gubernatores . . trucidant, d. universa . . classis transfugeret aut caperetur. 14, 8, 10 obvios servorum abripit, d. ad fores cubicali veniret. — II, 59, 10 flumine devehitur, nullo principali paratu . . , d. Iunius Blaesus . . circumdare principi ministeria, comitaretur liberaliter. *\gamma\gamma) imperf.* I, 79, 21 R. miles . . inermem Sarmatam . . fodiebat, d. pauci, qui proelio superfuert, paludibus abderentur. II, 67, 3 arma ad tribunos suos deferebant, d. motum a Vespasiano bellum crebresceret: *tum . .* III, 10, 25 inicerent orabat, d. fatisceret cf. discordia B. 82, 17 Vitelliani . . subeuntes arcebant, d. ab equitibus circumvenirentur. IV, 23, 21 cf. despero. 37, 16 vallum . . Treveri struxere, magnisque in vicem cladibus cum Germanis certabant, d. egregia erga populum R. merita mox rebelles foedarerent. 43, 10 (sequebantur infensi), d. ad cursu amicorum retraherentur. 72, 19 veniam poscebant, d. Cerialis mulceret animos. V, 11, 6 cessere hostes, et . . proelia serebant, d. . . pellerentur. 4, 7, 2 cuncta . . retinebat . . , d. morte Drusi verterentur: nam *dum* superfuert, mansere. 6, 34, 4 saepe . . cingebat (Oroden), d. Parthi . . circumsisterent regem, poscerent proelium. 11, 22, 23 quaesura . . gratuito concedebatur, d. sententia Dolabellae velut vendaretur. 12, 40, 8 Silures id quoque damnium intulerant lateque persultabant, d. ad cursu Didii pellerentur. 15, 59, 18 animum adversum suprema firmabat, d. manus militum adveniret. *\delta\delta) inf. hist.* I, 35, 7 nemo scire et omnes adfirmare, d. . . Galba . . sella levaretur. IV, 46, 22 deos obtestari (milites), d. Mucianus . . falso timori obviam iret. 83, 21 Ptolemaeus . . alias ad curas animum vertere, d. eadem species . . exitium ipsi . . denuntiaret, ni . . 13, 13, 4 quanto foediora exprobrabat (Agrippina), acrius accendere (Neronem), d. . . exueret obsequium in matrem seque Senecae permetteret. *\epsilon\epsilon) plsqpf.* III, 23, 11 neutro inclinaverat fortuna, d. . . luna surgens ostenderet acies falleretque. 61, 14 gregarius miles induruerat pro Vitellio, d. Priscus et Alfenus . . pudore prodicionis cunctos exsolverent. 78, 21 ne Petilius quidem Cerialis . . satis maturaverat, d. obsessi Capitolii fama cunctos simul exciret. *\beta) adm. not. consilii agentis aa)* in membro priore *perf.* A 39, 14 optimum . . statuit reponere odium, d. impetus famae . . langueretur. II, 24, 11 equites procedere longius iussi et . . festinationem sequentium elicere, d. insidiae coorerentur. 60, 5 cf. defensio *b. \beta.* III, 9, 10 Caecina . . hostibus prodidit tempora belli, *dum* quos armis

pellere promptum erat, epistulis increpat, d. per nuntios pacta perfidiae firmaret. I, 64, 16 non aliud repperit quam ut hostem silvis coereret, d. saucii . . anteirent. 6, 49, 9 urbe in decem annos prohibita est, d. minor filius lubricum iuventae exiret. *add. neg.* IV, 41, 12 cf. desisto. 1, 37, 3 non abscessere quintani . ., d. isdem in aestivis . . pecunia persolveretur. — 4, 47, 1 Sabinus, d. exercitus in unum conduceret, datis mitibus responsis, . . ad hostem pergit. 13, 36, 1 *interim* Corbulo legionibus intra castra habitis, d. ver adolesceret, . . praedicat. $\beta\beta$) *praes.* III, 60, 2 paucos ad requiem dies sumunt, d. aquilae signaque legionum adsequerentur. 2, 39, 9 cf. barba. $\gamma\gamma$) *impf.* A 19, 19 longinquitas regionum indicebatur, ut civitates proximis hibernis in remota . . deferrent, d. quod omnibus in promptu erat, paucis lucrosam fieret. — 1, 51, 13 hostes, d. agmen per saltus porrigeretur, immoti, dein . . incurrere. 2, 34, 16 (Tiberius) spectabatur . . sermonibus variis tempus atque iter ducens, d. . . deferri Augusta pecuniam . . iuberet. $\delta\delta$) *inf. hist.* I, 46, 15 miles labore ac saevitia fatigari, d. vacationem emeret. $\epsilon\epsilon$) *plsqpf.* I, 13, 15 Poppaeam . . ut apud conscium libidinum deposuerat, d. Octaviam uxorem amoliretur.

B) in *orat. obliqua* 1) *so lange als* c. con. 1) *praes.* 15, 11, 14 se fidem *interim*, d. vita subpeditet, retenturos. 2) *impf.* 2, 13, 9 stipendii in dies, d. bellaretur, sestertios centenos . . pollicetur. 3) *perf.* 15, 64, 5 non defuere qui crederent, d. implacabilem Neronem timuerit, famam sociatae cum marito mortis petivisse (Paulinam), *deinde* oblata mitiore spe . . evictam (esse). II) *so lange bis* c. con. *impf.* II, 50, 11 (avem non esse) pulsam, d. Otho se ipse interficeret. III, 1, 4 agitavere placeretne obstrui Pannoniae Alpes, d. a tergo vires universae consurgerent, an . . 70, 15 fratrem Vespasiani mansisse in fide, d. ultro ad condiciones vocaretur. 1, 67, 4 manendum intra vallum, d. . . hostes propius succederent; *mox* . . 15, 16, 7 neminem Romanum Armeniam ingressurum, d. referrentur literae Neronis. cf. Prammer, Taciteisches, Troppan 1870 p. 6. Gerber, Glückst. 1874 p. 23.

dono. a) *propr.* α) *absol.* I, 30 perdere iste (sc. Otho) sciet, donare nesciet. — I, 51 publice donatos (sc. se esse agris et civitate R.) . . iactabant. β) *alqd.* I, 52 quod sine modo, sine iudicio donaret sua, *largiretur* aliena (Vitellius). 15, 14 Paetus . . si qua Caesares optinendae donandaeve Armeniae egerant, Vasaces imaginem retinendi *largiendive* penes nos . . memorat. γ) *alicui alqd.* I, 20 quod tam pauperes forent quibus donasset Nero quam quibus abstulisset (sc. pecuniam). — D 9 quingenta sestertia Basso donasset. A 14 quaedam civitates . . regi donatae. IV, 4 imperium donatum Vespasiano iactabat. δ) *alqm. aliqua re* I, 13 quem (sc. libertum) anulis donatum. II, 57 libertum equestri dignitate donaret. I, 43. III, 47. I, 58. 6, 37. 13, 54 cf. civitas A. I, 79 Aponius . . triumphali statua, . . legati legionum consularibus ornamentis donantur. 16, 17 praefectus praetorii consularibus insignibus

donatus. 3, 21 donatus est ab Apronio torquibus et hasta. 49 pecunia donatum a Caesare. 15, 54 servorum carissimi libertate et alii pecunia donati. b) *transl.* A 45 constans et libens fatum excepisti, tamquam pro virili portione innocentiam principi donares.

donum. a) III, 48 quem (sc. regem) pecunia donisque ad societatem perpulerat. 76 donis ac pecuniis acerbe per municipia conquirendis. IV, 76 pecuniam ac dona, quis solis corrumpantur (Germani), *maiora* apud Romanos. 11, 5 ne quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat. 13, 5 ne quis ad causam orandam mercede aut donis emeretur. IV, 17 Galliarum societatem Civilis arte donisque adfectabat. 84 saepe donis promissisque legatorum flectebatur (rex). V, 19 miseratione ac donis auxilia concibant. 6, 32 Sinnacen dissimulatione ac donis, simul per negotia moraretur. 2, 45 per dona et legationes petivisse foedus. 58 officia et d. cf. devincio. 6, 1 dona in promptos, *minas* adversum abnubentes exercebant. — IV, 61 legatus legionis inter dona missus Veledae. 65 legati ad . . Veledam missi cum donis. 15, 25 (legati) inriti remittantur, cum donis tamen. IV, 83 legatos et dona *regi* . . expediri iubet. — G 15 gaudent praecipue finitimarum gentium donis, quae non modo a singulis sed et publice mittuntur, electi equi, . . I, 8 (Galliae) obligatae *recenti* dono Romanae civitatis. 12, 49 donis eius evictus. 13, 44 *ingentibus* d. adulterium . . emercatur. 14, 14 equites R. operas arenae promittere subegit donis ingentibus. — I, 24. 78. 15, 55 cf. do A. a. β . 27 regnum *dono* accipere. — III, 13 ut tot armorum milia, velut grex venalium (sc. servorum), exuli Antonio *donum* darentur. 13, 50 id (sc. remissionem vectigalium) *pulcherrimum* d. generi mortalium daret (Nero). I, 54 miserat . . dona *legionibus* dextras cf. dexter B. a. β . V, 22 praetoriam triremem flumine Lupia donum Veledae traxere. 4, 57 cum dominationem ipsam donum eius accepisset. 13, 13 misit (sc. vestem et gemmas) donum matri nulla parsimonia. 34 Tiridaten . . alienae id (sc. regnum) potentiae donum habere. 4, 5 Mauros Iuba rex acceperat donum populi R. — I, 70 *ut* donum aliquod *novo principi* firmissima . . municipia . . adiungere (partibus). 90 reliquias Neronianarum sectionum . . revocatis ab exilio concessit, *irustissimum* d. et in speciem *magnificum*, sed festinata iam pridem exactione usu *sterile*. III, 61 suas centurias turmasque tradere, donum *victori* et sibi in posterum gratiam, certabant. 12, 45 Armenia donum populi R. 14, 24 (legati) *hospitale* donum, coronam auream, tradebant. 60 donum Burri, praedia Plauti, *infausta* dona accipit (Octavia). 6, 33 septuaginta utrimque donis acceptis more gentico diversa induere. b) *in remilit.* α) i. q. *donativum* 1, 2 militem donis, populum annona pellexit (Augustus). β) i. q. *insignia* II, 89 (centuriones) armis donisque fulgentes. 1, 44 cui (centurionum) erant dona militaria, edebat. 2, 9 militaria d. cf. corona a. δ . c) dona *templorum* A 6 ad dona templorum recognoscenda cf. *conquisitio*. II, 4

Titus spectata opulentia donisque regum (sc. in templo Paphiae Veneris). III, 33 pecuniam vel gravia auro templorum dona sibi quisque trahunt. 2, 32. 14, 64. 15, 74 cf. decerno A. b. β. 2, 60 dona *templis* ebur atque odores. 3, 63 Alexandri victoris id donum. 71 quoniam in templo locandum foret donum, quod pro valetudine Augustae equites R. voverant equestri Fortunae. 71 donum apud Antium statuitur. 6, 25 per omnis annos donum Iovi sacraretur. 15, 45 per Asiam atque Achaïam non dona tantum sed simulacra numinum abripiiebantur.

dorsum. 4, 47 cf. aequalis.

dos. G 18 dotem non uxori marito, sed uxori marito offert. 2, 86 Caesar quamvis posthabitam (Agrippae filiam) deciens sestertii dote solutus est. 15, 37 cf. denique a.

dotalis. III, 78 filiam et d. opes .. offerebat. 16, 31 cultus d. cf. detraho a.

draco. 11, 11 cf. custos a. a.

dubitatio. a) 4, 40 si dubitatione Augusti movemur (sc. in eligendo genero). b) i. q. unschlüssigkeit 3, 41 aluit (Tiberius) dubitatione bellum. 1, 7 postea cognitum est ad introspectiendas etiam procerum voluntates inductam dubitationem (sc. a Tiberio). 6, 43 si statim interiora .. petivisset, oppressa *cunctantium* dubitatio (sc. erat).

dubito. A) I) a) *absol.* 2, 80 ut venire in manus, non ultra dubitatum (sc. de eventu pugnae), quam dum R. cohortes in aequum eniterentur cf. A 41 s. b. b) c. *praep.* 12, 32 compositi qui bellum *inter* et pacem dubitabant. — II, 68 ne Vitellius quidem .. de innocentia eius dubitavit. IV, 56 de reliquiis Vitelliani exercitus dubitare (sc. quid iis facerent). plerique .. censebant. 2, 65 nec diu dubitatum de tempore, loco, dein condicionibus. 6, 40 nec dubitabatur de flagitio. 13, 20 nihil dubitatum (esse) de fide praefecti. 15, 25 nec dubitatum de bello (sc. sumendo). — A 41 nec iam de limite imperii et ripa, sed de hibernis legionum et possessione dubitatum i. e. eae res in periculo erant. c) seq. *enunt. interrog.* a) G 5 argentum et aurum propitiave an irati di negaverint dubito. — G 46 Fenno- rum nationes Germanis an Sarmatis adscribam dubito. II, 33 interesse pugnae imperatorem an seponi melius foret dubitare. 4, 20 unde dubitare cogor, fato et sorte nascendi .. an sit aliquid .. 12, 20 Claudius .. dubitavit .. accipere captivum .. an repetere armis rectius foret. *pass.* I, 37 donec dubitabitur imperatorem populi R. in castris an hostem habeatis. β) seq. *num.* 'ob nicht' II, 37 pavore belli seu fastidio utriusque principis .. dubitasse exercitus num posito certamine vel ipsi in medium consultarent vel senatui permetterent legere imperatorem. γ) seq. *an* I) sensu *affirmativo* IV, 63 an coloniam .. diripiendam exercitibus suis permetterent dubitare. 13, 50 dubitavit Nero, an cuncta vectigalia omitti iuberet. 2) sensu *negativo* 3, 15 reus .. an adhuc experiretur dubitans. δ) 1, 63 Caecinae dubitanti, quoniam modo ruptos pontes reponeret .. placuit. d) seq. *acc. c. inf.* D 18 num dubitamus inventos qui ..? II, 46 ut nemo dubitet po-

tuisse renovari bellum. 3, 29 sed neque tum fuisse dubitaverim, qui .. inluderent. 14, 43 neque sum adversatus, non quia dubitarem, .. rectius olim provisum (sc. esse) et .. mutari, sed ne .. viderer. 15, 73 coeptam .. coniurationem (sc. esse) neque tunc dubitare .. et *fatentur.* — *pass.* 4, 70 neque tamen dubitabatur in Neronem .. intendi (sc. haec). e) seq. *nom. c. inf.* 3, 8 neque dubitabantur praescripta *ei a Tiberio (sc. esse). f) 14, 7 hactenus adito discrimine, *ne auctor *dubitaretur. II) i. q. *considerare, deliberare* II, 39 ibi de proelio dubitatum (est). 6, 46 eoque (princeps) dubitavit de tradenda re p., primum *inter* nepotes .. — seq. *inf.* 4, 57 dubitaverat Augustus Germanicum .. rei R. imponere.

B) i. q. *haesitare, cunctari* a) *absol.* I, 41 destituta adversus dubitantes tela. 5, 4 is .. inserere se dubitantibus. 6, 35 strenuis adsunt aut dubitantibus (sc. militibus) subveniunt. I, 52 merito dubitasse Verginium (sc. recipere imperium). 1, 37 .. legiones *nihil cunctatas* sacramento adigit. quartadecumani paulum dubitaverant. 12, 69 dubitavisse quosdam ferunt (sc. Neronem consalutare imperatorem), respectantes rogantesque ubi Britannicus esset. 15, 59 dubitat Scaevinus cf. dum B. I. 2. a. *pass.* I, 59 nec in Raeticis copiis *mora* quo minus statim adiungerentur: ne in Britannia quidem dubitatum. 12, 69 nec dubitatum est apud provincias (sc. Neronem imperatorem accipere). β) c. *inf.* 12, 46 ne dubitaret armis incruentas condiciones malle [Groslotius, Nipp.; Sirker, Halm ne dubia tentare a. quam incr. c. mallet; M ne dubitare .. malle]. γ) II, 45 nec apud duces Vitellianos dubitatum *quo minus* pacem concederent. δ) 12, 54 nec diu *adversus* Iudaeos .. dubitatum *quin capite poenas luerent: Cumanus et Felix *cunctationem* adferebant. — [3, 46 cf. cuncto.]

dubius. I) *adi.* A) *act.* I, 36 haud dubiae iam in castris omnium mentes. 3, 44 Galliarum civitates descivisse .. dubias Hispanias i. e. dubitantes, deliberantes, utris partibus se adiungant. Alii ad B referunt. B) *pass.* a) a) A 18 ut in dubiis consiliis naves deerant [codd.; I. Fr. Gronov., Halm subitis]. G 6 corpora suorum etiam in dubiis proeliis referunt. 29 dubiae possessionis solum occupavere. I, 62 ut haud dubium magnae et prosperae rei omen acciperetur. II, 1 sin rediret, offensam haud dubiam victoris (sc. fore). 2, 18 ut non dubio eventu cf. catena. 4, 12 quorum (sc. Germanici liberorum) non dubia successio (erat). 16, 1 nocturnae quietis imaginem ad spem haud *dubiae *rei *traxit. — II, 78 haud dubia destinatione discessere. III, 59 haud d. studium cf. discussus. IV, 6 dubia voluntate Galbae. β) 1) I, 8 an imperare noluisse dubium (sc. erat). *absol.* 1, 5 extincto Maximo, dubium an quaesita morte. 2) IV, 35 non erat dubium quantum .. discriminis adeundum foret. 3) seq. *acc. c. inf.* 2, 36 haud dubium erat eam sententiam altius penetrare. 6, 23 quem egestate cibi peremptum (sc. esse) haud d. (sc. est), sponte vel necessitate, *incertum* habebatur. 2, 43 nec dubium habebat se delectum, qui .. 26

nec d. habebatur labare hostes. 3, 67 nec d. habebatur . . teneri reum. 6, 19 ac ne d. haberetur magnitudinem pecuniae malo vertisse. 12, 61 neque d. habetur . . potuisse tradi. *b*) i. q. *anceps*, *adversus* III, 66 Valentem . . *casibus *dubiis reservatum. 2, 62 Catualda, profugus olim vi Marobodui et tunc dubiis rebus eius ultionem ausus. 4, 73 dubia suorum re in *anceps* tractus . . vim legionum inplorabat.

II) *subst.* A) *masc.* I, 56 cf. cohortor. B) *neutr.* *a*) G 30 fortunam inter dubia, virtutem inter *certa* numerare (Chatti). I, 28 anteposuerunt . . centuriones praesentia dubiis et honestis. *β*) D 40 nostra civitas . . tulit *sine dubio* valentiorum eloquentiam . . *sed* . . 2, 51 victa est s. d. lex, *sed* . . A 45 omnia s. d. . . superfuere honori tuo . . *tamen* . . 1, 6 multa s. d. saevaue Augustus . . questus . . : *ceterum* . . 10 pacem s. d. post haec, *verum* cruentam. 11, 28 subibat s. d. metus reputantes . . : *rursus* . . *b*) i. q. *incipitia* I, 85 diffidere dubiis ac parum gaudere *prosperis*. 12, 5 coniugem, *prosperis* dubiisque sociam. III, 73 miles neque astu neque constantia inter dubia indigebat. — II, 33 dubiis proeliorum exemptus. (Antecedid 'principem obiectare *periculis*'.) — [*12, 46 cf. dubito B. *β*.]

III) *adv.* cf. Stuerenburg ad Cic. de offic. p. 139. G 28 ipsam Rheni ripam *haud* dubie Germanorum populi colunt. I, 7 Macronia . . h. d. turbantem. 46 rem h. d. utilem. 72 (praetexuit) servatam ab eo filiam. h. d. servaverat, non clementia . . [codd. det., Nipp. et h. d.]. III, 86 rei p. h. d. intererat . . , *sed* . . IV, 27 h. d. . . miles Vitellio fidus. 80 cf. ductus. 2, 43 Plancinam h. d. Augusta monuit. 88 liberator h. d. Germaniae. 4, 19 *nec* d. repetundarum criminibus haerebant, *sed* . .

ducenti. 2, 38 d. sestertia.

ducentesimo. 2, 50 ultra d. lapidem. III, 34 anno d. octogesimo sexto. — 2, 42 cf. centesima.

ducenti. 14, 21 d. iam annis. 32 ducentos (sc. milites) misit. 15, 18 ducentas ferme naves. G 37 d. ferme et decem anni. 6, 28 d. quinquaginta anni. 4, 55 mille et d. per annos.

duco. A) *a*) 15, 4, 6 ducta ingens fossa. *b*) A 28, 11 sorte ductos vesci. IV, 40, 7 sorte ducti, per quos redderentur bello rapta. 3, 21, 4 sorte ductos fusti necat. 1, 54, 4 sorte ducti e primoribus civitatis unus et viginti. 3, 28, 15 ni Tiberius . . quinque consularium, quinque e praetoriis, totidem e cetero senatu sorte duxisset. 6, 2, 9 senatores, ex quis viginti sorte ducti. 13, 29, 3 sorte ducebantur ex numero praetorum qui praecessent. — *absol.* 3, 58, 5 si hi duxissent provincias. *c*) *α*) 16, 26, 12 quorum (sc. Stoicorum) vestigiis et studiis vitam duxerit. *β*) i. q. *producere*, *trahere* II, 32, 24. 12, 29, 16 bellum cf. p. 137. 2, 34, 16 sermonibus variis tempus atque iter ducens. 11, 37, 18 lacrimae et questus inriti ducebantur. *d*) 15, 51, 19 militum acerrimos ducere in partes. *e*) D 31, 25 *ex* communibus ducta sensibus oratio. *f*) 4, 1, 3 Germanici mortem inter prospera ducebat.

B) I) *a*) in *universum* III, 74, 9 Sabinus et Atticus onerati catenis et ad Vitellium ducti. 84, 27 laniata veste . . ducebatur (Vitellius per vias ad Gemonias). 3, 47, 7 nunc quia non

metu ducatur, iturum sc. ad exercitus: die besorgniss ihn hinziehe: Roth; Bötticher, Ruperti explic. moveatur cf. III. 13, 9, 12 (legati) qui eos (obsides) ducebant. 14, 4, 7 (matrem) ducit Baulos. 7, 18 iret prope duceretque promptissimos ad iussa (sc. secum). — 4, 45, 7 ducto per proximos pagos equo. — 13, 39, 5 per montes ducebantur (commeatus). — G 11, 7 nox ducere diem videtur. *b*) *speciatim* *α*) 1, 12, 15 ducta in matrimonium Vipsania M. Agrippae filia. 2, 37, 5 ducere uxorem, suscipere liberos. 37, 16 uxorem duxi. *β*) A 45, 6 nostrae duxere Helvidium in carcerem manus. 3, 51, 2 ductus in carcerem Priscus. 13, 28, 4 fautores histronum a praetore in vincla ductos. IV, 25, 22 Vocula . . presum militem . . duci ad supplicium iussit. 14, 45, 7 iter, quo damnati ad poenam ducebantur. *γ*) in *re milit.* 1) II, 26, 6 orta . . seditio, quod non universi ducebantur. III, 19, 13 rupturi imperium, ni ducantur. 18, 10 quos (auxiliares) . . quamquam raptim ductos aequabant. 12, 35, 7 ducit infensos. 15, 28, 10 tribuno ducere manipulos . . imperavit. 13, 37, 4 si copiae contra ducebantur, eludere. 15, 10, 9 duxit legiones quasi proelio certaturus. II, 24, 19 super hos ex praetorio auxiliisque mille equites . . ducebantur. — I, 61, 8 triginta milia Caecina e superiore Germania ducebat. 3, 9, 4 quae (legio) e Pannonia in urbem, dein *praesidio* Africae ducebat. II, 23, 4 Gallus legionem primam in auxilium Placentiae ducebat. IV, 26, 16 in proximis Gugernorum pagos . . ductus *a Vocula exercitus. 39, 25 pars exercitus in Germanias ducebat. 2, 57, 3 (Piso) iussus partem legionum ipse aut per filium in Armeniam ducere. 15, 26, 5 legiones . . in Armeniam ducit. IV, 79, 16 legionem terrestri itinere . . legatus in Nervios . . duxit. 12, 32, 2 ductus in Decangos [Bezenberger; M. Nipp. inde Cangos; Pichena inde in C.] exercitus. 1, 44, 2 ignosceret lapsis et duceret in hostem. 3, 46, 6 Germaniarum victores *adversum* Gallos tamquam in hostem ducebantur. 13, 54, 2 ereptum ius legatis ducendi (sc. exercitus, quod vocabulum praecedat) in hostem. Boetticher Lex. Tac. absolute accipit. 4, 25, 5 cohortes alaeque, quam in partem ducebantur ignarae, cito agmine rapiuntur. IV, 58, 26 si ad moenia urbis Germani Gallique duxerint (sc. vos), arma patriae inferetis? Roth absolute accipit cf. supra 13, 54. 1, 60, 13 ductum inde agmen ad ultimos Bructerorum. 2, 52, 15 legionem et . . in unum conductos ad hostem duxit. 6, 37, 3 robur legionum . . ripam ad Euphratis ducit. IV, 37, 11 ad liberandum Mogontiaci obsidium ducebantur (milites a Vocula). 3, 39, 4 robur equitum ad exsolvendum obsidium ducit. 2, 7, 4 legiones eo duxit. — 1, 66, 15 lento agmine per fines Allobrogum . . ductus exercitus. 1, 60, 7 equitem . . praefectus *simbus* (i. q. per f.) Frisiorum ducit. 70, 2 (legiones) itinere terrestri P. Vitellio ducendas tradit. 13, 39, 28 proximo itinere ductae legiones. 2) i. q. *praesesse* II, 22, 20 ordines in Germania duxerat i. q. centurio fuerat. IV, 5, 5 Helvidius . . patre, qui ordinem primi pili duxisset. III, 10, 2 (legionem) tertiam Dillius Aponianus, octavam

Numisius Lupus ducebant. 1, 56, 4 Germanicus quattuor legiones .. Caecinae tradit; totidem legiones .. ipse ducit. IV, 70, 22 quas (cohortes) Sextilius ducebat. 1, 63, 13 Caecina, qui suum militem ducebat. 2, 79, 14 ducit validam manum et proelio paratam. 3, 74, 6 Scipio legatus praefuit qua ..; alio latere .. propriam manum Blaesus filius duxit. medio .. dux ipse. 4, 24, 14 quattuor agmina parat, quae legatis aut tribunis data; et praedatorias manus delecti Maurorum duxere. 12, 31, 15 munimenta dux R., quamquam sine robore legionum sociales copias ducebat, perrumpere adgreditur. — III, 50, 8 sex milia .. comitabantur; ducebat Pompeius Silvanus consularis; vis consiliorum penes .. legionis legatum. 15, 25, 13 legio ducente Mario Celso .. adiecta est. 3) 1, 51, 10 pars equitum et auxiliae cohortes ducebant, mox prima legio, .. 64, 20 deliguntur .. primani ducendum ad agmen. δ) 1, 8, 12 porta triumphali duceretur funus. — i. q. edere IV, 47, 6 funus censorium Flavio Sabino ductum. 16, 6, 7 ductae publicae exsequiae. A 6, 17 ludos et inania honoris medio rationis atque abundantiae duxit.

II) a) 6, 5, 13 ne verba prave detorta neu convivalium fabularum simplicitas in crimen duceretur postulavit. 11, 34, 6 quin suspensa et quo ducerentur inclinatura responderet. b) II, 31, 7 Otho luxu .. rei p. exitiosior ducebatur. 3, 32, 10 (senatus) qui Lepidum mitem .., paternas ei angustias et nobilitatem .. honori .. habendam ducebat.

III) A 1, 9 duci ad alqd. alqa. re cf. ambitio b. β. De 3, 47 cf. B. I. a.

ducto. II, 100 (exercitus), quem ipse ductaverat i. q. praefuerat.

ductor. in re milit. III, 47 haud temendae manus ductor, Trapezuntum .. inrupit. IV, 21 Civilis adventu veteranarum cohortium iusti iam exercitus ductor. 2, 10 R. in castris ductor popularium (meruit Arminius). 12, 34 gentium ductores cf. circumeo B. 4, 46 si mitterent (Thraeces) auxilia, suos d. praeficere.

ductus. a) 1, 75 mole (bau) publicae viae ductuque aquarum labefactas aedis suas. b) in re milit. A 5 quae cuncta etsi consiliis ductuque alterius agebantur. 2, 41 ob recepta signa cum Varo amissa ductu Germanici, auspiciis Tiberii. II, 24 Paulini et Celsi ductu res egregie gestae. IV, 80 cuius (Antonii) ductu confectum haud dubie bellum erat. 14, 35 solitum Britannis feminarum ductu bellare.

dudum. D 16 iam d. cf. contrarium b. α.

duint. cf. do.

dulcedo. 14, 33 si quos .. loci dulcedo attinuerat. A 3 subit inertiae d. cf. desidia. 1, 2 cunctos dulcedine otii pellexit. 15, 48 in tanta vitiorum d. G 33 praedae dulcedine. II, 7 multos dulcedo praedarum stimulabat. 14, 20 si fractos sonos et dulcedinem vocum perite audissent.

dulcis. *D 5 non aliud .. ad voluptatem dulcius (studium). 6 quid enim dulcius libero et ingenuo animo .. quam videre plenam semper .. domum ..? 13 dulces .. Musae. 18 Cicerone mitior Corvinus et dulcior.

dum. A) in orat. recta I) während, indem, non nisi c. ind. 1) praes. a) cum praes. in membro priorie a) temp. not. G 22, 15 deliberant, d. fingere nesciunt, constituunt, d. errare non possunt. II, 59, 3 cf. b. α. 2, 7, 1 Caesar, d. adiguntur naves, Silium .. irruptionem in Chattos facere iubet. 14, 5, 16 d. .. clamitat, .. conficitur. 7, 20 gladium, d. mandata perfert, abicit. 15, 21, 9 cf. demereor. β) caus. not. I, 37, 20 nam quae alii scelera, hic remedia vocat, d. falsis nominibus severitatem pro saevitia .. appellat. 2, 88, 17 Arminius Romanis haud perinde celebris, d. vetera extollimus recentium incuriosi. 3, 19, 7 adeo maxima quaeque ambigua sunt, d. alii quoquo modo audita pro compertis habent, alii vera in contrarium vertunt. 6, 2, 7 cf. cum A. II. p. 244. 30, 5 Abudius Ruso .. d. Lentulo Gaetulico .. periculum facessit, .. ultro damnatur. 15, 21, 12 inde initia magistratum nostrorum meliora ferme et finis inclinat, d. in modum candidatorum suffragia conquirimus. — 6, 35, 12 Pharasmanes Orodesque, d. strenuis adsunt aut dubitantibus subveniunt, conspicui .. concurrunt. b) c. perf. a) temp. not. A 7, 2 classis .. d. Intemielios .. populatur, matrem Agricola .. interfecit. II, 41, 8 d. legiones de ordine agminis sortiuntur, equites prorupere. 59, 3 Albinus d. .. Mauretanium petit, in adpulsu litoris trucidatus (sc. est) [al.: trucidatur]. 80, 1 d. quaeritur tempus locus .., d. animo spes timor .. obversantur, .. Vespasianum .. imperatorem salutavere. III, 16, 3 d. Antonius .. consultat, .. Varus .. prorupit impulitque .. 29, 8 septimani d. nituntur cuneis, tertianus .. portam perfregit. IV, 25, 23 d. mali pavent, optimus quisque iussis parvere. 2, 62, 1 d. ea aestas Germanico .. transigitur, haud leve decus Drusus quaesivit. 11, 18, 2 Chauci .., d. Corbulo adventat, .. Germaniam incurravere. 21, 4 d. in oppido .. secretus agitat, oblata (est) ei species. 12, 43, 3 prorutae domus, ac d. latius metuitur, trepidatione vulgi invalidus quisque obtriti. 13, 54, 11 d. .. Nerone opperiantur, .. intravere Pompei theatrum. 54, 15 d. conessum caveae .. percontantur, advertere quosdam .. 14, 48, 4 vulgavit (carmina) celebri convivio, d. apud Ostorium Scapulam epulatur. 15, 50, 1 d. scelera principis .. iaciunt, adgregavere .. equites R. 51, 10 d. merita .. aperit adicitque questus .., spem dedit .. — III, 25, 14 patrem .. d. semianimem scrutatur, adgnitus adgnoscentis .. precabatur. IV, 33, 14 cohortes .., d. castris propinquant, audito proeliantium clamore .. invadunt. 2, 31, 6 atque illis, d. trepidant, d. refugiunt, evertentibus .. lumen, .. ictus in viscera derexit. 3, 69, 1 Dolabella d. adulationem longius sequitur, increpitis C. Silani moribus addidit, ne quis .. 15, 4, 1 ea d. a Corbulone .. parantur, acto raptim agmine Moaesces .. Tigranen offendit. 46, 9 d. promunturium Miseni superare contendunt, Cumanis litoribus inpaeti .. navigia passim amiserunt. 16, 3, 5 Bassus, effosso agro suo .., d. hunc vel illum locum promissi specus adseverat, sequunturque milites .., .. effugit. 21, 15 auctoritate eius (concederat), iuvantis Cilicum lega-

tos, d. Capitonem repetundarum interrogant. β) *caus. not.* I, 64, 10 iurgia . . inter Batavos et legionarios, d. his aut illis studia militum adgregantur, prope in proelium exarsere. II, 66, 9 d. opificem quendam Batavus . . insectatur, legionarius . . tuetur, sui cuique commilitones adgregati . . ad caedem transiere. III, 9, 9 cf. donec II. 2. *b. β .* 40, 11 d. media sequitur, nec ausus est satis nec providit. 56, 13 cf. cum D. a. p. 248. 78, 17 Antonius praepostero obsequio, vel d. *regerit invidiam, crimen meruit, ceterique duces d. peractum bellum putant, finem eius insignivere. 86, 8 cf. amicitia a. β . IV, 33, 18 d. alienis viribus confidunt, suas receperunt. 2, 8, 12 d. insultant aquis artemque nandi ostentant, turbati et quidam hausti sunt. 27, 7 iuvenem . . impulit, d. . . ostentat, hortaturque . . 4, 42, 6 testis . . d. studio probandi cuncta refert et . . nititur, audivit Tiberius probra. 52, 21 cf. demo. 5, 8, 11 d. adversam fortunam aequus tolerat, Tiberio superstes fuit. 6, 7, 25 a plerisque scriptoribus omissa multorum pericula et poenas, d. copia fatiscunt aut . . verentur. 32, 9 cf. cultus B. a. a. 12, 36, 8 Caesar d. suum decus extollit, addidit gloriam victo. 13, 57, 2 certatum (est) magno proelio, d. flumen . . vi trahunt. 14, 46, 6 Trebellium d. uterque dedignatur, supra tulere. 16, 17, 12 d. rem familiarem eius acriter requirit, accusatorem concivit Fabium Romanum. 18, 11 inter paucos familiarium Neroni adsumptus est, d. nihil amoenum et molle affluentia putat, nisi quod ei Petronius adprobavisset. — I, 82, 4 vulnerato . . tribuno . . et . . praefecto legionis, d. ruentibus obsistunt. II, 21, 5 conflagravit (amphitheatrum), sive ab oppugnatoribus incensum, d. faces . . in obsessos iaculantur, sive ab obsessis, d. *retorta *ingerunt. V, 21, 7 Civilis d. fugientes retentat, adgnitus petitusque telis . . tranavit. 1, 74, 5 d. occultis libellis saevitiae principis adrept, mox clarissimo cuique periculum facessit, potentiam apud unum, odium apud omnes adeptus dedit exemplum. 77, 3 theatri licentia . . erupit, occisis . . militibus . . d. probra . . prohibent. 3, 47, 10 d. anteire ceteros parat, absurdam in adulationem progressus, censuit ut . . 4, 59, 16 (Neronem) quid . . conduceret oblitum, d. a libertis . . exstimulatur. 62, 12 unde gravior pestis fuit, conferta mole, dein convulsa, d. ruit intus aut in exteriora effunditur immensaque vim mortalium . . praeceps trahit atque operit. 6, 42, 5 ubi dissensere (senatus et populus Seleucensium), d. sibi quisque contra aemulos subsidium vocant, accitus (sc. Parthus) in partem adversum omnes valescit. 12, 49, 5 d. socios magis quam hostes praedatur, *abscessu* suorum . . praesidii egens ad Radamistum venit. c) c. *imperf.* a) *temp. not.* II, 33, 17 cf. credo B. a. 87, 1 d. haec per provincias a Vespasiano . . geruntur, Vitellius . . gravi urbem agmine petebat. III, 78, 1 d. haec in partibus Vitellii geruntur, . . Vespasiani exercitus . . per otium agitabat. 33, 8 d. pecuniam . . sibi quisque trahunt, . . truncabantur. 49, 1 d. . . fortuna imperii transit, Primus Antonius nequaquam pari innocentia . . agebat. IV, 38, 8 d. timet,

credebat. 71, 24 paulum morae in adscensu (sc. erat), d. missilia hostium praevehuntur (sc. equites). 1, 65, 21 Caecina d. sustentat aciem, suffosso equo delapsus circumveniebatur, ni . . 12, 68, 3 vota . . nuncupabant, cum iam . . obtegeretur, d. *quae forent firmando Neronis imperio componuntur. 15, 38, 17 et saepe, d. in tergum respectant, . . circumveniebantur. 16, 13, 9 d. adsident, d. deflent, saepe eodem rogo cremabantur. — IV, 71, 12 Civilis et Classicus . . properantes, d. dispersas suorum copias conducunt, crebris *interim* nuntiis Valentinum monuere, ne . . β) *caus. not.* III, 50, 20 nec pecuniam aut frumentum providerant, et festinatio atque aviditas praepediebant, d. quae accipi poterant rapiuntur. 58, 5 clamoribus populi . . refovebatur, d. vulgus ignavum . . exercitum et legiones appellat. IV, 70, 4 Civilis avia Belgarum circumibat, d. Labeonem capere . . nititur. 1, 23, 17 ipsae inter se legiones . . ferrum parabant, d. centurionem . . illa morti deposcit, quintadecumani tuentur, ni . . 50, 1 laeti . . Germani agitabant, d. . . discordiis attinemur. 75, 4, 2, 23, 7 cf. corrumpe B. a. 3, 66, 15 Bruttedium . . festinatio extimulabat, d. aequalis . . antire parat. 13, 31, 16 subiectos adflegebant, d. quae libidine deliquerant, ambitu propugnant. 15, 38, 15 qui . . aliis consulebant, d. trahunt invalidos aut opperiuntur. — I, 22, 6 exprobrabant, urgentibus etiam mathematicis, d. novos motus . . adfirmant. 5, 4, 4 is . . *prava* sollertia, d. imminuentia oblitus incerta pavet, inserere se dubitantibus ac monere consules ne . . 14, 38, 9 fames adflegebat serendis frugibus incuriosos, et omni aetate ad bellum versa, d. nostros commeatus sibi destinant. 15, 18, 3 tropaea de Parthis . . sistebantur, decreta ab senatu integro adhuc bello neque tum ommissa, d. aspectui consulitur spreta conscientia. d) c. *plusqpf. caus. not.* I, 9, 11 cf. eunctor a. II, 92, 7 (odia) civitas auxerat, d. . . contendunt comparanturque. 1, 54, 7 indulserat ei ludicro Augustus, d. Maecenati obtemperat. 14, 31, 21 quod ducibus nostris parum provisum erat, d. amoenitati prius quam usui consulitur. 15, 68, 13 Neroni odium adversus Vestinum ex intima sodalitate cooperat, d. hic ignaviam principis penitus cognitam despicit, ille ferociam amici metuit. 2) *imperf.* A 41, 16 quibus sermonibus satis constat Domitiani quoque aures verberatas, d. optimus quisque . . principem exstimulabant.

II) i. q. quamdiu, *so lange als*, non nisi c. *indic.* 1) *imperf.* a) c. *perf.* in membro priore I, 1, 3 prioris aevi annos multi auctores rettulerunt, d. res populi R. memorabantur . . 49, 16 d. vigebat aetas, militari laude apud Germanias floruit. II, 21, 10 d. atrociora metuebantur, in levi habitum, *reddita securitate* . . maerebant. 4, 47, 13 ii d. eminus grassabantur, . . inulta vulnera fecere: *propius incendentes* . . turbati sunt. 14, 9, 4 neque, d. Nero rerum potiebatur, congesta . . humus. *mox* . . b) c. *imperf.* 12, 35, 8 d. missilibus certabatur, plus vulnerum in nos et pleraeque caedes oriebantur: *postquam* . . 13, 3, 2 d. . . triumphos maiorum enumerabat, intentus ipse et ceteri (sc.

erant); liberalium quoque artium commemoratione . . . pronis animis audita: *postquam* . . . flexit, nemo risui temperare. 2) *perf.* a) c. *perf.* in membro priore III, 72, 9 stetit (Capitolium), *d. pro patria bellavimus. V, 8, 5 d. Assyrios penes . . . oriens fuit, despectissima pars servientium (sc. Iudaei fuere): *postquam* Macedones . . . 4, 7, 3 d. superfuit, mansere cf. p. 317 *yy.* 6, 51, 5 multis aemulis conflictatus est, d. Marcellus et Agrippa . . . viguere. 51, 16 egregium vita fama, **quoad* privatus . . . fuit; occultum . . ., *donec* Germanicus ac Drusus superfuere; idem inter bona malaque mixtus *incolumi* matre; inestabilis saevitia (sc. fuit) . . ., d. Seianum dilexit timuitve: *postremo* in . . . dedecora prorupit, *postquam* . . . 15, 67, 7 cf. amo a. a. — I, 49, 19 maior privato visus, d. privatus fuit. 14, 29, 5 (Veranius) magna, d. vixit, severitatis fama. b) c. *imperf.* 3, 21, 14 et d. ea ratio barbaro fuit, . . . Romanum impune ludificabatur: *postquam* deflexit . . . 6, 40, 16 Lepida . . . impunita agebat, d. superfuit pater Lepidus: *post* . . . corripitur. — 1, 4, 3 omnes . . . iussa principis aspectare, *nulla* in praesens *formidine*, d. Augustus aetate validus . . . pacem sustentavit. *postquam* proventa iam senectus . . . 3) *fut.* 14, 55, 12 tua erga me munera, d. vita suppetet, aeterna erunt.

III) *so lange bis* 1) c. *ind.* praes. a) 4, 18, 11 beneficia *eo usque* laeta sunt, d. videntur exsolvi posse: *ubi* . . . b) III, 27, 9 paulum inde morae (sc. fuit), d. ex proximis agris ligones . . . convectant: *tum* . . . succedunt. 2) c. *coni.* a) praes. D 19, 26 nec *expectandum* habent (iudices) oratorem, d. illi libeat de ipso negotio dicere. b) *imperf.* 2, 80, 17 cf. dubito A. a. 6, 44, 2 nec ultra moratus, *quam* d. Scytharum auxilia concrevit, pergit. 11, 26, 16 nec ultra expectato *quam* d. . . Claudius Ostiam proficisceretur. 6, 19, 11 custodes . . . corpora . . . adsectabantur, d. in Tiberim traherentur. 12, 30, 9 subiectis . . . d. adipiscerentur dominationis, multa caritate, et maiore odio, *postquam* adepti sunt. 47, 17 vehiculis abduntur, d. Pharasmanis iussa exquirerentur.

B) in *orat. obl.* I) *während, indem* 1) c. *coni.* a) praes. IV, 17, 27 d. alii Vespasianum alii Vitellium foveant, patere locum adversus utrumque. 1, 46, 3 civitas incesare Tiberium quod, d. patres et plebem . . . cunctatione ficta ludificetur, dissideat *interim* miles neque . . . comprimere queat. 12, 10, 8 adici . . . liberos parvos, d. . . ignaviam saevitia tegat. — i. q. so lange noch I, 62, 2 cf. cunctator a. 1, 29, 11 d. superstitio urgeat, adiciendos ex duce metus. b) *imperf.* D 1, 17 cf. cum A. I. 1. b. β . p. 242. — i. q. so lange noch I, 21, 10 audendum, d. Galbae auctoritas fluxa (sc. esset), Pisonis *nondum* coaluisset. 6, 26, 9 d. integer, d. intemptatus (sc. esset), honestum finem voluisse. c) *perf.* i. q. so lange 11, 28, 3 aperte fremere, d. histrio cubiculum principis insultaverit, dedecus quidem inlatum, sed . . .; *nunc* . . . 2) c. *indic.* praes. a) *temp.* not. G 12, 6 tamquam scelera ostendi oporteat, d. puniuntur. I, 33, 6 non expectandum ut . . . Capitolium adeat, d. egregius imperator . . . domum cludit. III, 38, 22 versas illuc

omnium mentes, d. Vitellius . . . fovet aemulum. 70, 12 togatum nempe se et unum e senatoribus, d. inter Vespasianum ac Vitellium proeliis legionum . . . indicatur. . . 11, 33, 6 ne, d. in urbem revehitur (Claudius), ad paenitentiam . . . mutaretur, in eodem gestamine sedem poscit (Narcissus). 15, 2, 17 mandavit Tigranen Armenia exturbare, d. ipse . . . molem belli ciet, provinciis R. minitans. 59, 1 fuere qui prodita coniuratione, d. auditor Milichus, d. dubitat Scaevinus, hortarentur Pisonem pergere in castra . . . 16, 5, 9 cf. b. b) fere i. q. *cum* not. *caus.* D 32, 34 certum habeo dicturos me, d. . . laudo, ineptiis meis plausisse. V, 17, 6 suam illic victoriam Germanis obtitisse, d. . . praeda manus impediunt; sed cuncta *mox* prospera . . . evenisse. 13, 15, 24 Nero . . . minitari tribuno, iubere supplicium veneficae, quod, d. morem respiciunt, d. parant defensiones, securitatem morarentur. 15, 45, 16 vitatum a Seneca (venenum) . . . propria formidine, d. . . agrestibus pomis . . . vitam tolerat. 59, 13 quanto laudabilius periturum, d. amplectitur rem p., d. auxilia libertati invocat. 16, 5, 9 constitit plerosque equitum, d. per angustias aditus . . . enituntur, obtritros, et alios, d. diem noctemque sedilibus continuant, morbo exitiabili correptos.

II) *bis, bis dass* 1) c. *coni. imperf.* I, 70, 1 paucos . . . moratus dies, d. sententiae Vitellii certior fieret, . . . nuntium accipit. 4, 19, 5 precante reo brevem moram, d. accusator consulatione abiret, adversatus est Caesar. 14, 57, 14 Sullam . . . simulatorem segnitiae (esse), d. temeritati locum reperiret. 2) c. *ind. praes.* 2, 81, 9 Piso oravit ut . . . maneret in castello, d. Caesar, cui Suriam permetteret, consulitur. 14, 58, 15 d. refertur nuntius Neroni, d. manus alia permeat, multa secutura quae . . . Explicari potest etiam 'während'.

III) *wenn nur, wofern nur* c. *coni.* a) praes. 1, 22, 11 me quoque trucidari iube, d. interfector . . . hi sepeliant. 14, 9, 13 'occidat', inquit, 'dum imperet'. b) *imperf.* I, 46, 11 pars manipuli . . . vaga, d. mercedem centurioni exsolveret. 1, 9, 12 multa (Augustum) Antonio, d. [M tunc; Haase cum] interfectores patris ulcisceretur, multa Lepido concessisse. 4, 48, 4 iis permissum vastare . . ., d. populatio lucem intra sisteretur noctemque in castris . . . capesserent. 6, 45, 20 (Macro) juvenem illicere . . ., nihil abnuentem, d. dominationis apisceretur. 13, 38, 5 quantum . . . militum adisteret, non statuere, d. . . in faciem pacis veniret. 15, 59, 15 miles potius deesset et plebes desereret, d. ipse maioribus, d. posteris, si vita praeriperetur, mortem adprobaret. 12, 48, 8 potetur Radamistus male partis, d. invisus infamis (sc. esset), quando id magis ex usu quam si cum gloria adeptus foret. — *dum modo* D 25, 7 sive illos antiquos sive . . . sive . . . appellet, d. modo in confesso sit . . . G 6, 19 cf. consilium B. *dum ne* 3, 71, 13 (flamen) plus quam binocium abesset, d. ne diebus publici sacrificii neu saepius quam bis eundem in annum. cf. 13, 55, 11 *modo* ne.

dumtaxat. i. q. tantummodo G 25 exceptis d. iis gentibus quae regnantur.

duo. A 12, 5 rarus duabus tribusve [*Γ* tribusque] civitatibus .. conventus. De *II, 49. 77. 14. 24. II, 50. 68. III, 75. 4. 48. 6. 41 cf. alter *a.* IV, 48, 8 aequatus inter duos beneficiorum numerus, et mixtis *utriusque* mandatis .. — 11, 25, 23 .. quattuor milia septuaginta duo cf. com. crit. [M 3, 58, 8 duobus et septuaginta. Lachmann, Halm, Nipp. quinque et s.]. — *nom.* masc. I, 25, 6. II, 41, 1. 77, 4. 91, 17. III, 23, 7. 1, 31, 4. 6, 40, 10. 11, 22, 17. 25, 23. 12, 54, 22. 13, 2, 15. 16, 12, 7. fem. I, 11, 8. 16, 17. 32, 8. II, 6, 16. 9, 3. 43, 1. 66, 13. 68, 13. III, 2, 21. 9, 6. V, 18, 10. 1, 39, 2. 2, 52, 19. 4, 5, 1 et 14 (bis). 73, 11. 14, 26, 12. neutr. D 35, 13. II, 11, 12. 2, 17, 8. *genet.* masc. I, 84, 12. 1, 38, 2. 46, 5. 3, 33, 17. 12, 42, 4. fem. III, 10, 1. IV, 15, 12. 18, 6. neutr. IV, 57, 16 *dum* milium spatio. *dat.* masc. 1, 4, 17. fem. A 12, 5. IV, 22, 15. neutr. 3, 62, 13. *acc.* masc. semper *duos* I, 50, 5 et 18. 61, 2. 85, 3. II, 74, 13. III, 65, 12. 75, 10. IV, 48, 8. V, 11, 13. 2, 6, 15. 31, 7. 40, 8. 84, 2. 3, 56, 11. 6, 41, 6. 13, 7, 4. 14, 51, 12. fem. A 36, 5. I, 13, 6. II, 14, 3. III, 2, 12. IV, 21, 4. V, 10, 6. 12, 18. 3, 2, 1. 4, 5, 8. 6, 17, 4. 11, 29, 10. 12, 39, 10. 13, 27, 9. 14, 31, 2. 15, 3, 2. 12, 12. 13, 16. 16, 27, 1. neutr. I, 61, 2. IV, 49, 14. 3, 33, 18. 75, 8. 4, 48, 8. 6, 45, 6. 12, 27, 11. *abl.* masc. D 16, 8. A 28, 6. II, *49, 8. 68, 8. 3, 1, 15. 12, 40, 22. 14, 5, 3. 15, 60, 21. 67, 20. fem. I, 79, 3. II, 23, 9. 24, 16. 1, 24, 3. 2, 16, 10. 3, 45, 1. 6, 38, 1. 13, 8, 8. 15, 7, 3. neutr. II, 50, 3. 1, 50, 6. 14, 24, 6. 38, 3.

duodeciens. 16, 33, 9 d. (sc. sestertium).

duodecim. D 16, 31. 1, 49, 16 d. milia. II, 14, 7 d. equitum turmae. 89, 6. *III, 75, 4. 1, 14, 12. 2, 36, 4. 46, 8. 47, 1. 88, 14. 3, 27, 4. 4, 67, 15. 6, 16, 7. 51, 10.

duodeci(u)mus. II, 24, 7 ad duodecimum a Cremona. 3, 45, 7 duodecimum apud lapidem. — V, 1, 10. 15, 7, 5. 10, 1 legio d. 6, 13. 26, 1 quarta et d. legiones.

duodeviginti. 2, 63, 16 d. annos.

duoetvicensimani. III, 22, 10. IV, 37, 9. V, 1, 10 (sc. milites).

duoetvicensimus. I, 55, 12. 56, 4. IV, 24, 3 d. (legio). I, *18, 9. 56, 12 quartam et d. legiones. II, 100, 4 quinta et d. (legiones). I, 55, 10 quarta ac d. legiones.

duplex. IV, 19 d. stipendium. 30 turris duplici tabulato. 1, 56 duplicem sociorum numerum. IV, 35 duplex hinc seditio, aliis revocantibus Voculam, aliis redire in castra abnuentibus.

duplico. *a*) II, 30 prope duplicatus legionum auxiliorumque numerus erat Valenti. V, 14 duplicatis copiis adventu .. legionum. 1, 36 legata quae petiverant exsolvi duplicarique. 11, 22 duplicatus numerus (quaestorum). *b*) i. q. *augere* IV, 54 mors Vitellii duplicaverat bellum. 62 duplicatur flagitium, postquam desertis Bonnensibus castris altera se legio miscuerat. 1, 64 mersa humo et obruto quod effectum operis duplicatus militi labor.

duplus. 6, 17 cf. caveo B. *b*.

duresco. G 45 materia cf. claudio B. *a*.

duritia. *a*) 6, 34 Albani saltuosos locos incolentes duritiae patientiaeque magis insuere.

b) *a*) 3, 34 multa duritiae veterum *in melius et laetius mutata. *β*) I, 23 d. imperii cf. p. 18 C. *b*. 1, 35 angustias stipendii, duritiam operum .. incusant. 13, 35 *d. caeli militiaeque cf. desero A. *b*. *β*.

duro. A) *trs.* i. q. *obdurare* 3, 15 hortantibus filiis durat mentem. — IV, 59 nec illi, quamquam *ad* omne facinus durato, verba ultra suppeditavere.

B) *intr.* *a*) i. q. *obdurare* 1, 6 *in* nullius unquam suorum necem duravit (Augustus). 14, 1 credente nullo usque *ad* caedem eius duratura filii odia. *b*) i. q. *permanere α*) de *rebus* D 22 firmus paries et duraturus. — A 11 (Britanni Gallis) similes sunt, seu durante originis vi .. D 34 magnam illam et duraturam eloquentiae famam. G 21 nec implacabiles durant (inimicitiae). 33 *maneat*, quae, duretque gentibus, si non amor nostri, at certe odium sui. 1, 30 durabat et formido caelestis irae. 14, 26 durante apud quosdam favore Arsacidarum. V, 10 duravit tamen patientia Iudaeis usque ad Gessium Florum. IV, 42 diutius durant exempla quam mores. 6, 11 durat simulacrum. 50 labi spiritum (Tiberii) nec ultra biduum duraturum. 15, 64 durante tractu et lentitudine mortis. 14, 39 tamquam durante bello. *β*) de *homin.* 12, 25 eos (sc. Claudius patricios) ab Atto Clauso continuos duravisse i. e. sine adoptione. 2, 76 nec duraturos *in* partibus centuriones militesque. 4, 18 militem *in* obsequio duravisse. — 12, 40 si duravissent (sc. *in* bello hostes) cf. p. 195 *in* f. Ruperti expl. se animumve. — G 30 Chatti .. durant [Ulrichs cf. Kritzh-Hirschf.; Halm durans cf. com. crit.]: dur. opp. dubiae possessionis solo. *c*) i. q. *vitam perducere* D 17 Corvinus *in* medium usque Augusti principatum, Asinius paene *ad* extremum duravit. A 44 durare *in* hanc beatissimi saeculi lucem [Acidalius; codd. *in* hac .. luce] ac principem Traianum videre. 3, 16 narratum ab iis qui nostram *ad* iuventam duraverunt.

durus. A) *propr.* 12, 55 duri circum loci peditibusque *ad* pugnam idonei equestre proelium haud patiebantur i. q. *rauhes*, schwieriges terrain sc. lapidibus, collibus, sim. B) *transl.* *a*) *α*) D 21 adeo durus et siccus est (Asinius scriptor et orator) i. q. *asper*, holperig. *β*) G 31 d. virtus i. e. inculta et ab omni humanitate aliena. *b*) i. q. *firmus* G 30 duriora genti corpora, stricti artus. *c*) i. q. *gravis* II, 80 Germanica hiberna caelo ac laboribus dura. 1, 17 d. hiemem cf. aestas *b*. 11, 10 cui (nobilitati) *in* pace durius servitium est. *d*) i. q. *severus α*) 15, 55 d. iudices cf. *amoenus b*. *β*) 1, 20 antiquam duramque militiam revocabat. 12, 47 vulgus duro imperio habitum. — *subst.* 1, 54 populum per tot annos molliter habitum nondum audebat (Tiberius) *ad* duriora vertere. 3, 54 morbos veteres .. per dura et *aspera* coercens. *c*) II, 4 d. et *arduum* opus cf. *ardus a β*. — 4, 74 cuius (Seiani) durior congressus i. e. difficilior erat aditus et ipse minus comis quam Tiberius. — *adv.* A 16 durius consulere. 3, 52 durius advertere. 4, 30 durius conqueri.

dux. I) *a*) I, 62, 15 aquila .. velut dux viae

praevolavit cf. II. B. b. b) α) V, 2, 8 multitudinem ducibus Hierosolymo ac Iuda proximas in terras exoneratam. 3, 8 d. caelestis cf. credo B. a. — 1, 59, 22 Arminium potius gloriae ac libertatis quam Segestem flagitiosae servitutis ducem sequerentur. — 1, 16, 10 Percennius quidam, dux olim theatralium operarum. 13, 18, 11 quasi quaereret ducem et partes i. q. parteihaupt und anhang. 16, 7, 10 duci partium. 1, 2, 3 ne Iulianis quidem partibus nisi Caesar dux reliquus. 6, 23, 11 invenem . . ducem populo imponere. — 6, 48, 13 Gaium Caesarem . . meliora capessiturum Macrone duce? 14, 52, 2 altero velut duce (sc. Neronis, Burro) amoto. β) spec. 1, 22, 1 plures *seditioni* duces. 4, 27, 11 ducem (sc. tumultus) ipsum et proximos audacia in urbem traxit. 5, 4, 18 quid reliquum nisi ut caperent ferrum et, quorum imagines pro vexillis secuti forent, duces imperatoresque (i. q. herrscher, kaiser) deligerent? 14, 61, 15 ducem tantum defuisse. 16, 22, 23 nova cupientibus auferatur dux et auctor.

II) sensu *praepositi* A) in *universum* II, 86, 18 (Cornelius Fuscus) pro Galba dux coloniae suae. — 4, 55, 20 ducum (i. q. fürst) e nominibus indita vocabula illis. 65, 4 Caeles Vibenna, qui dux gentis Etruscae . . B) in *re milit.* α) G 7, 1 (Germani) reges ex nobilitate, duces (i. q. herzog) ex virtute sumunt. nec regibus infinita aut libera potestas, et duces exemplo potius quam imperio, si prompti, si conspicui, si ante aciem agant, admiratione praesunt. 7, 6 nec ducis iussu (animadvertunt sacerdotes). IV, 15, 11 inpositus scuto . . et sustinentium umeris vibratus dux deligitur (Brinno Canninefas). 2, 25, 4 quorum (Marsorum) dux Mallovendus nuper in deditionem acceptus. — II, 94, 10 postulatur ad supplicium . . duces (i. e. häuptlinge) Galliarum, quod pro Vindice bellissent. β) I, 38, 16 sibi quisque (sc. miles) dux et instigator. II, 12, 17 non castra, non ducem noscitare. 30, 4 expectare. III, 3, 4 ut . . unum virum ducemque (sc. Antonium Primum) laudibus ferrent. 29, 2 dux Antonius cum delectis auxiliariis eodem incuberat. V, 16, 2 dux sibi delectos retinuerat ad improvisa. III, 55, 5 si dux alius foret, . . satis pollebant. 78, 18 ceteri duces . . finem eius (belli) insignivere. IV, 70, 3 ne duces quidem in unum consulere. 76, 17 id . . alimentum illis ducique temeritatis. V, 14, 7 neuter ducum cunctator. 15, 11 proelii eventus utrumque d. . . erexit cf. discrimen B. b. 1, 29, 12 adiciendos ex duce metus. 42, 19 egregiam duci vestro (sc. Tiberio) gratiam refertis. 14, 31, 21 quod ducibus nostris parum provisum erat. III, 17 cf. d. 15, 11, 10 ne dux quidem obniti adversis, sed cuncta militiae munia deseruerat. A 41, 12 *posebatur* ore vulgi dux Agricola. IV, 25, 24 consensu ducem Voculam poscentibus, Flaccus summam rerum ei permisit. 15, 6, 11 cf. d. I, 61, 2 cf. *destino* C. a. γ. II, 12, 5 adgrediendae provinciae . . Pacensem duces *dederat*. I, 68, 2 Severum ducem *legerant* (milites). 1, 43, 5 legissetis ducem, qui . . I, 10, III, 14, 48. IV, 68, 13, 6. 9 cf. *deligo* B. a. I, 71, 11 *inter* duces delegit. III, 59, 13 *inter* duces *adsumptus* est. 12, 17 is quoque *inter* duces

habebatur. II, 63, 7 ducem *se* victis partibus *ostentasset*. IV, 49, 16 ducem *se* Vitellianis exercitibus *ostenderet*. II, 86, 7 ducem *se* partibus *offerens*. III, 57, 7 ducem *se* defectoribus obtulit. 64, 8 si ducem *se* *praebuisset*. IV, 77, 21 *relictum* a vobis in acie ducem. III, 18, 7 *desiderare*, *desse* cf. desum A. a. β. I, 8, 14 dux deerat, abducto Verginio. 2, 52, 8 dux et his (sc. erat), Mazippa. III, 54, 8. IV, 34, 1 dux uterque . . prosperis defuere. II, 27, 6 Valentis copiae . . reverentius et aequalius duci *parebant*. 1, 51, 9 quod gnarum duci *incessitque* itineri et proelio. 12, 40, 5 quo *venientem* ducem exterrere. A 5, 13. 8, 10. 22, 5. 29, 15. I, 30, 15. 66, 16. 87, 9. II, 18, 6. 30, 14. 45, 2. III, 9, 27. 27, 15. 32, 14. 51, 4. 52, 5. 80, 12. IV, 34, 17. V, 22, 12 et 14. 26, 4. 1, 65, 5. 2, 20, 8. 3, 73, 13. 74, 8. 4, 25, 15. 50, 5. 12, 55, 10. 15, 17, 1. — Componuntur *dux* et *exercitus* A 33, 24 neque exercitus neque ducis terga tuta esse. G 30, 11 (Chatti) plus reponere in duce quam in exercitu. I, 79, 28 tamquam . . (Otho) suis d. suisque exercitibus rem p. auxisset. III, 20, 4 divisa inter exercitum ducesque munia: militibus cupidinem pugnandi convenire, duces providendo . . prodesse. 50, 14 exercitus ducesque ad Fanum Fortunae iter sistant, de summa rerum cunctantes. IV, 70, 17 ubi duces exercitusque Romanus propinquabant, . . rediere. 72, 7 sedem spoliis exercituum et ducum caedibus ovantem. 3, 6, 11 quotiens populus R. clades exercituum, interitum ducum . . constanter tulerit. 12, 15, 2 Didium ducem R. roburque exercitus abisse. A 15, 20. *16, 22. 17, 2. 32, 22. 41, 7. II, 76, 25. V, 12, 12. 2, 1, 6. 12, 62, 9. 14, 39, 9. 15, 13, 11. — II, 82, 17 sufficere videbantur adversus Vitellium pars *copiarum* et dux Mucianus . . — I, 4, 8 *legiones* ducesque. III, 46, 1 socordia ducum, seditione legionum . . prope adflicta R. res. 2, 46, 6 legiones et ducem fraudis ignarum perfidia (decepit). — A 33, 10 neque me *militum* neque vos ducis paenituit. IV, 66, 12 seu me ducem seu militem mavoltis. I, 62, 9 ardor et vis militum ultro ducis munia implebat, ut si adesset *imperator*. II, 7, 1 non fallebat duces impetus militum. 27, 16 contumeliosum id militibus, acerbum duci. 29, 19 gnarus civilibus bellis plus militibus quam ducibus licere. 94, 1 non ita ducibus indulsit Vitellius, ut non plus militi liceret. 41, 15 apud Othonianos pavidi duces, miles ducibus infensus. IV, 35, 16 indomitum militem et ducibus infensum. III, 73, 3 trepidi milites, dux segnis et velut captus animi . . II, 62, 9 cf. degenero. III, 15, 3 adgredi statuit, antequam ducibus auctoritas, militi obsequium et iunctis legionibus fiducia rediret. 80, 16 non quia modestior miles, sed duci plus auctoritatis. 17, 1 cf. d. 49, 9 nec miles in arbitrio ducum, sed duces militari violentia trahebantur. IV, 19, 23 cuncta . . non inertia militis . . sed fraude ducum evenire. 25, 11. 72, 20 fato acta . . . quae militum ducumque discordia . . evenissent. 1, 39, 20 luce demum, postquam dux et miles et facta noscebantur: Halm, Speier 1846 p. 5 explic. 'rädelsführer'. 61, 2 (solvere) suprema militibus ducique. 2, 15, 1 orationem

ducis secutus militum ardor. 12, 27, 10 secuta consilium ducis industria militum cf. 14, 36, 11 is ardor verba ducis sequebatur. 12, 31, 7 infida pax non duci, non militi requiem (permisit). 14, 24, 4 cf. c. — I, 66, 2 ne *legati* quidem ac duces partium restingui posse iracundiam exercitus (arbitrabantur). II, 37, 15 neque .. legatos ac duces, .. scelerum sibi conscios, nisi pollutum .. principem passuros. I, 69, 15 potiore iam apud exercitus Agrippinam quam legatos, quam duces. — III, 37, 4 consul rem p., dux imperatorem .. prodidisset, cf. 5, 4, 18 s. I. b. β. IV, 73, 8 terram vestram .. ingressi sunt duces imperatoresque Romani. I, 38, 7 non praefectum ab iis, sed Germanicum ducem, sed Tiberium imperatorem violari. I, 62 cf. supra. 2, 88, 12 (Arminius) non primordia populi R., sicut alii *reges* ducesque, (laccessivit). — I, 89, 14 si *ducibus aliis* bellatum foret, longo bello materia. 3, 38, 16 arma cepere, d. diversis et paribus inter se per ignobilitatem. IV, 33, 4 cohortes .. mittit, Iulio .. ducibus. 13, 55, 6 Tiberio, Germanico ducibus stipendia meruisse (Boiocalus). A 16, 2. 31, 17 Brigantes femina *duce* exurere coloniam. III, 71, 2 furens miles aderat, *nullo duce*, sibi quisque auctor. IV, 58, 35 me duce. 15, 20 congregantur, duce Aquilio primipilari. 2, 9, 6. 46, 9 se duodecim legionibus petitem duce Tiberio. 52, 1 cf. b. 11, 18, 3 Chauca .. Germaniam incursavere duce Gannasco. 2, 63, 19 pulsus .. Vibilio duce. 3, 41, 6 Turoni legionario milite .. oppressi eodem Aviola duce et quibusdam Galliarum primoribus. 12, 55, 3 Troxobore duce. — II, 82, 17 dux Mucianus. III, 6, 3 gloriam (sc. viri bello strenui) ei dux Corbulo (i. q. militia sub tanto duce) .. addiderat. 29, 2. IV, 62, 14 dux Claudius Sanctus. 71, 27 nobilissimos Belgarum, in quis ducem Valentinum, cepit. 1, 38, 7 Germanicum d. cf. supra. b) I, 6, 6 dux *Neronis*. II, 43, 10 ducibus Othonis .. profugis. — IV, 57, 3 cum ducibus *Germanorum* pacta firmavere. 2, 11, 6 Chariovalda dux Batavorum. 52, 6 non inconditae turbae sed Musulamiorum dux haberi (Tacfarinas). III, 8, 7 patriam *hostium* duci ereptam. 54, 8 nec duces hostium augendae famae deerant. IV, 85, 3 praecipua victoriae fides dux hostium Valentinus. 2, 52, 1 coeptum in Africa bellum, duce hostium Tacfarinate. 11, 23, 15 quorum avi .. hostilium nationum duces exercitus nostros .. ceciderint. III, 53, 7 suis stimulis excitos *Moesiae* duces. IV, 16, 5 nec Brinnonem ducem eius belli sed Civilem esse patuit. 62, 6 quis dux *viae*? — I, 66 duces *partium* cf. a. II, 30, 17 duces partium Othonis (abstinebant conviciis in Vitellium). 59, 14 praesto fuere Luguduni .. partium duces. 71, 10 Macer Othonianarum partium dux. 87, 1 haec .. a Vespasiano ducibusque partium geruntur. III, 1, 1 partium Flavianarum duces consilia belli tractabant. 9, 20 Flavianarum partium duces. 52, 1 Antonio ducibusque partium .. placuit. 60, 1. 86, 16. IV, 1, 15 duces partium .. acres, .. in pares. c) A 37, 8 *praecepto* ducis. G 7, 6. 15, 13, 6 iussu ducis. II, 39, 6. 14, 37, 16 iussa ducis. I, 84, 8. II, 33, 18 imperia ducum. I, 62, 9. 1, 69, 5 mu-

nia ducis. III, 17 officium cf. d. A 18, 20 ratio et constantia ducis transvexit. II, 26, 16 apud paucos ea ducis ratio probata. A 27, II, 76 cf. ars B. b. III, 20, 7 ratione et consilio, propriis ducis artibus, profuturum. V, 23 cf. ars in f. 17, 8 astu ducis. III, 82, 13 Flavianis consilio ducum praestantibus. 25, 1 consilio ducis subditus rumor. 21, 7 is terror obstructas mentes consilii ducis aperuit. 78, 8 omnium id ducum consilium fuisse. 12, 27, 10 cf. a. II, 19, 7 providentia ducis. A 39, 11 ducis boni imperatoriam virtutem esse. 2, 44, 8 vis nationum, virtus ducum in aequo. 13, 4 nobilitas ducis, decor, patientia, comitas. 14, 24, 4 ducis patientia .., eadem pluraque gregario milite tolerantis. 11, 18, 17 severitas ducis. A 41, 7 tot exercitus .. temeritate aut per ignaviam ducum amissi. II, 40, 9 ducum segnitia. 1, 58, 9 dilatus segnitia ducis. III, 46, 1 socordia cf. 76, 6. 3, 43, 14 certamen cf. p. 164. III, 12, 2 perfidia ducum turbabantur. IV, 19, 23 fraude ducum. 72, 20 cf. 13, 9, 14 discordia. I, 83, 20 ita se ducum auctoritas, sic rigor disciplinae habet, ut .. III, 41, 10 pudor et praesentis ducis reverentia morabatur. 49, 9 nec miles in arbitrio ducum. II, 62, 9 contemptu ducis. 2, 14, 16 sine cura ducum abire, fugere. V, 1, 7 incorrupto ducis honore cf. 3, 74, 20 prisco erga duces honore cf. conclamo. V, 22, 17 ducis dedecus. 2, 26, 9 nulla ducis culpa. II, 68, 22 exitium .. ducis sui flagitabant. IV, 36, 5 miles .. in exitium ducum accendebatur. 3, 6, 11 interitus ducum. 4, 33, 13 clari ducum exitus. IV, 56, 3 (milites) sanguine ducum pollutos. 72, 7. 4, 26, 5 caedes ducis. I, 63, 6 precibus ducis mitigati (milites). III, 32, 2 precibus ducum mitigatus est miles. V, 16, 5 exhortatio ducum. 14, 30, 7 cf. cohortatio. 6, 35, 1 non una vox ducis: se quisque (miles) stimulant. IV, 25, 20 arguebat .. conscientiam ducis. 1, 68, 2 diversis ducum sententiis. 13, 53, 2 ingenium ducum. II, 23, 17 Othonianis omnia ducum facta prave aestimantibus. 39, 4 inane nomen ducum. 36, 9 laeto milite ad mutationem ducum, et ducibus .. tam infestam militiam aspernantibus. 29, 5. 1, 29, 15 tabernaculum ducis. 40, 11 uxor. 69, 12 filius ducis. d) A 5, 2 Paulino, *diligenti* ac *moderato* duci. 39, 11 d. bonus cf. e. 17, 2 magni d., egregii exercitus. IV, 85, 13 Batavos miporibus d. delegandos. II, 7, 5 rebus secundis etiam egregios d. inolescere. IV, 68, 2. 13, 6, 17 d. egregius. 12, 39, 14 tamquam ducem haud spernendum .. bellum absumpsisset. II, 11, 13 severi d. III, 17, 1 nullum .. Antonius constantis ducis aut fortis militis officium omisit. II, 33, 17 suspecti duces. 41, 15 pavidi. 56, 8 obnoxii d. et prohibere non ausis. III, 73, 3 d. segnis et velut captus animi. IV, 1, 15 acres, in pares. III, 26, 5 haesere victores, incertis ducibus quid iuberent. 12, 32, 6 discordiae retraxere ducem, destinationis certum, ne .. 4, 50, 15 noctem opperit, haud nescio duce nostro. 12, 39, 7 iussu et aliquando ignaris ducibus. 13, 40, 6 agmen R. circumfundit, non ignaro duce nostro, qui .. pugnae composuerat exercitum. 12, 31, 3 novum ducem exercitu ignoto .. iturum obviam non rebantur. 13, 38,

7 vetus et providus d. cf. astutia. II, 5, 5 si avaritia abesset, antiquis d. par (Vespasianus). 14, 14, 3 *concertare equis regum et antiquis d. factitatum. 4, 23, 2 priores d. 15, 3, 5 proprio duce opus esse, qui Armeniam defenderet. 6, 11 proprium d. tuendae Armeniae poposcerat. — II, 24, 12 proditum id *Othonianis* ducibus. 37, 5 duces *Othonianos* spatium ac moras suasisse. 45, 7 apud d. Vitellianos cf. dubito B. γ. III, 37, 8 erga Flavianos d. obtrectatio. 59, 9 (fortuna) quae Flavianis d. non minus saepe quam ratio adfuit. 69, 24 misso .. ad Flavia-

nos d. nuntio. A 15, 20. IV, 71, 21 *Romanus* d. cf. deterreo c. 70, 17 duces exercitusque Romanus. 73, 8 duces imperatoresque R. 2, 1, 6 (depellere) exercitus ducesque R. 3, 43, 14. 4, 47, 6 quos dux R. acie suggestus haud aegre pepulit. 73, 19 neque dux R. ultum iit. 6, 44, 15 quas (copias) dux R. misset. 11, 20, 5 beatos quondam duces R. 12, 15, 2. 23, 9. 31, 14 munimenta dux R., quamquam .. ducebat, perumpere. 35, 1 obstupescit ea alacritas ducem R. 13, 38, 21. 14, 23, 9. 15, 1, 12 ne duce quidem Romano incursarentur.

E

e, ex. *Collocatio*. Magna ex parte, numquam ex magna p. cf. A. II, c. γ. 1, 2, 10 novis ex rebus. 4, 27, 8. 14, 42, 4 vetere ex more. 1, 49, 2 non adversis e castris, sed isdem e cubilibus. 2, 54, 11 certis e familiis. 3, 1, 6 vicinis e —, 12, 56, 13 proximis e —, 16, 5, 1 remotis e municipiis. 15, 37, 9 diversis e terris. 1, 42, 20 aliis e provinciis. 2, 2, 6 alio ex orbe. 13, 38, 18 aliis ex castris. 2, 62, 9 nostris e —, 6 13, 5 quibus *ex provinciis. 4, 23, 10. 12, 29, 9 ipsaque e provincia. — 2, 3, 1 Arsacidarum e sanguine. 4, 55, 20 ducum e nominibus. 6, 28, 16 Arabum e terris. 14, 26, 7 Cappadocum ex nobilitate. 2, 32, 12 quorum e numero. 48, 4 cuius e domo cf. G 2, 12 e quorum nominibus. 13, 13, 5 ex cuius familiaribus. — 12, 56, 14 urbe ex ipsa.

Significatio. A) de loco I) 1) cum *verbis a) movendi a) intrs. ca) propr.* D 10, 6 quotus quisque, cum ex Hispania vel Asia .. in urbem venit, .. 4, 47, 2 Labeo e Moesia cum legione (venit). 16, 27, 9 e longinquis provinciis haud veniri. 2, 24, 17 ut quis ex longinquo revenerat, miracula narrabant. 13, 36, 8 paucae e proximis castellis turmae advenerant. 16, 5, 1 remotis e municipiis *severaue adhuc .. *Italia .. advenerant. 12, 38, 10 nuntii ex [Rup.; M et, quod retin. Draeg.] castellis proximis subventum foret: sed cf. Nipp. IV, 76, 8 (legiones) *adventare* ex Italia. I, 72, 17 populus .. *concurrere* *ex tota urbe in Palatium ac fora. IV, 58, 21 donec e proximis provinciis auxilia .. concurrant. 62, 19 procurrentes ex agris tectisque. 4, 23, 10 ipsaque e provincia .. *promptius ruebant. commigrare* G 27, 11 nationes e Germania in Galliam. *commeari* II, 8, 9 (milites) ex oriente. 15, 60, 18 ex Campania remeaverat. *reverti* 3, 24, 18 e peregrinatione longinqua. *recedere* G 14, 4 ex acie. V, 3, 13 grex asinorum .. e pastu in rupem .. concessit. 1, 49, 2 non proelio, non adversis e castris, sed isdem e cubilibus .. discedunt in partes. *abire* I, 81, 9 e convivio cf. 13, 46, 4 *consurgens* e convivio Caesaris. II, 74, 6 legionem, quod e [Lips.; M de, quod tumentur Walther, Bach.] Suria in Moesiam *transisset*, suam numerabat. IV, 84, 21 sedem ex qua transierit (Serapis) Memphim perhibent. II, 100, 1 e complexu Vitellii .. *digressus*. 15, 17, 6 e provincia (egredi).

II, 99, 5 (*proficiscens*) ex urbe (exercitus). III, 86, 14 *dilapsi* ex urbe. ββ) *transl.* 4, 16, 9 *exire* e iure patrio. — 15, 54, 3 *proditio coepit* e domo Scaevini. 68, 12 Neroni odium adversus Vestinum ex intima sodalitate coeperat. β) *trs. ca) propr.* A 33, 16 veniunt (hostes), e latebris suis *extrusi*. I, 41, 6 Galba *proiectus* e sella. II, 50, 12 *ablata* ex oculis (avem). I, 76, 3 idem ex Hispania *adlatum*. III, 8, 18 ex distantibus terrarum spatiis consilia. I, 61, 8 triginta milia Caecina e superiore Germania *ducebat*. 3, 9, 3 (legio), quae e Pannonia in urbem .. *ducebatur*. II, 28, 8 victores .. velut ex acie abduci. III, 46, 5 abducto e Moesia exercitu. 2, 21, 13 subducit ex acie legionem. II, 1, 4 Vespasianus e Iudaea .. *missus*. 12, 55, 6 missi e Suria in subsidium equites. 14, 38, 3 missis ex Germania duobus legionariorum milibus. 2, 20, 11 missae e tormentis hastae. II, 46, 16 praemissi e Moesia (milites). 11, 2 *motis* .. e Delmatia Pannoniae exercitibus. III, 50, 16 motas ex urbe praetorias cohortes. I, 31, 7 milites e Libertatis atrio *arcesserent*. 13, 28, 6 prohibiti tribuni .. *vocare* ex Italia cum quibus lege agi posset. *accire* I, 80, 3 cohortem e colonia Ostiensi in urbem. III, 40, 8 *accitis* ex urbe praetoriis cohortibus. 15, 7 ex [M om.] Britannia Galliaeque et Hispania auxilia. IV, 68, 22 legio e Britannia, .. ex Hispania. 76, 7 *transvectam* e Britannia legionem, *accitas* ex Hispania. 72, 12 e Mediomatrici (legiones). 4, 73, 2 vexilla legionum e superiore provincia .. *accivit*. 13, 38, 18 aliis ex castris tria milia tertianorum. 2, 54, 11 certis e familiis et ferme Mileto *accitus* sacerdos. 15, 33, 9 quos e proximis coloniis et municipiis eius rei fama **acciverat*. II, 97, 1 auxilia e Germania Britanniaeque et Hispaniis *excivit*. 15, 6, 14 quinta, quae recens e Moesis excita erat. III, 55, 1 Vitellius, ut e somno excitus. II, 62, 4 ex urbe atque Italia irritamenta gulae *gestabantur*. 71, 2 *advecto* ex urbe cultu. III, 27, 9 ex proximis agris ligones .. *convectant*. 6, 13, 5 addidit quibus ex [Ritter; M et] provinciis .. rei frumentariae copiam *advectaret*. II, 83, 6 classem e Ponto Byzantium *adigi* iusserat. III, 42, 6 e sinu Pisano .. portum Herculis Monoeci *depellit*. IV, 27, 7 *protractum* e tentorio. 36, 12 e cubili. I, 29, 4 simul ex tota urbe sc. aderant, concurrunt. II, 11, 10 *et